

Harley

1800

1800

~~T. 2. P. 2.~~

9. 2. 180

9. H. 2. 150

THEOPHILI CHRISTOPHORI
HARLES
SUPPLEMENTA

AD
INTRODVCTIONEM
IN
HISTORIAM LINGVAE
GRAECAE
TOMVS SECVNDVS.

IENAE
IN BIBLIOPOLIO ACADEMICO
1806.

alg

B E Y M I O

VIRO PERILLVSTRI

INTIMO REGIS BORVSSORVM POTENTISSIMI CON-
SILIARIO INTERIORIS ADMISSIONIS OPTIMO
INTEGERRIMO

DE SALVTE PATRIAE ET DE FLORE LITTE-
RARVM EGREGIE MERITO

HOC OPVSCVLVM

TAMQVAM PIGNVS GRATI PII AC RELIGIOSI ANIMI

D. D. D.

GOTTLIEB CHRISTOPHORVS HARLES.

P R A E F A T I O.

Quod in colligendis his supplementis consilium inierim, quamque illorum rationem sequutus sim, quoniam in praefatione ad priorem tomum satis videor exposuisse: plura hic ut eadem de re dicam, haud necessarium esse arbitror. De *Analectis* tantum pauca monebo. Ea, jam in illa praefatione ita promiseram, ut iustam necessitatis, facile, credo, excusandae, causam afferrem. At praeter expectationem crevit copia rerum, quae, ne in crimen tarditatis aut negligentiae apud viros doctos, causae verae ignaros, incurrerem, iure quodam posiliminii erant restituendae. Nam interea temporis satis diuturni, dum plagulae scriptae et prioris et vero posterioris tomi in manibus redemptoris operis, viri honesti, haerebant, haud paucae plurium scriptorum editiones novae, aut virorum doctorum libri maioris minorisque molis, in quibus libri
ant

aut loca veterum auctorum explicantur, aut vario modo illustrantur, lucem adspexerunt, aut serius in meam notitiam manus venerunt. Praeterea doctissimus. *Müllerus* in censura prioris tomii in actis litterariis Lipsiensibus a. 1804. scid. 106. et alius V. D. in censura eiusdem tomii in noua bibliotheca vniuersali german. vol. 96. part. 1. fasc. 2. p. 108. sq. quaedam bene suppleuerunt: quibus omittendis nolebam negligentiae aut socordiae culpam contrahere. Illorum igitur mentionem satius esse duxi analectis referuare, quam plane intermittere. Et tamen fateor, a me aliis, in hoc litterarum genere diu versatis, aut in amplissimis bibliothecis sedentibus, largum relictum esse spicilegium.

Enimvero, vt praeterrittam, non omnia, quae aliis adnotanda esse videantur, posse in hoc volumine commode aut iure quodam requiri, nec pauca, dum haec scribo, in meam demum venisse notitiam, vela omnino fuerunt contrahenda, ne vis analectorum superaret ipsam supplementorum copiam, necdum multas plagulas, prelo vel subiectas, vel adhuc subiiciendas, accepi. Quare metu commotus, ne bis eadem, per occasionem collecta, adponerem, ea in praesenti omittere sum coactus. Auxit etiam analectorum numerum multitudo

pecca-

peccatorum, in priore tomo commissorum, nunc, quoad fieri poterat, corrigendorum. Neque tamen, a me omnia esse sublata, fidem praestare ausim. Hunc vero posteriorem to-
mum, quantum, propter temporis penuriam illum leuiter recognoscendo, vidi, maiore diligencia animique intentione tam a typhotheta, quam ab eo, qui correctoris munere fungebatur, adhibita, a mendis typographicis sollertius purgatum e prelo exiisse arbitror.

Insuper ex longa *Villoisonii*, cuius memoriam nulla aetas in animo meo deleuit, epistola, quondam ad me missa, in qua multa doctaque cum ad Introductionem meam, tum imprimis ad Fabricii Bibl. graecam supplementa coegerat, quod passim plura inserui, atque fini subieci catalogum Mistorum graecorum, ab *Altero*, viro post fata celeberrimo, nouem ab hinc annis ex cod. caesareo Vindobonensi descriptum, et mecum liberaliter communicatum: id litteraturae graecae amantibus haud incommodum, credo, neque ingratum videbitur. Atque *Kollarus* in supplementis ad Lambecii commentarios de bibliotheca caesarea Vindobonensi, tom. 1. p. 761. sq. tradidit, in cod. CXXXIII. illius bibliothecae seruari catalogos variorum calamo scriptorum librorum, qui saeculo decimo sexto Constantinopo-

li adhuc salui a diuersis doctis hominibus, quorum is nomina memoriae prodidit, possidebantur, et in illis catalogis indicari Mss. codices supra quingentos, optimae frugis plerosque, immo nonnullos quoque rarissimos, significauit. In Kollarii tamen notitia nr. 4. legendum esse *Catalogus a Grammatico*, (non, uti dederat Kollarius, *Granlatico*.) *exhibitus, codd. 174. idem Alterus per litteras me dōruit.*

Denique iterum grato animo praedicanda est amicitia et liberalitas ill. *Eichstadii*, Professoris academiae Ienensis celeberrimi, qui pro ea, qua floret, humanitate non minus quam litterarum copia, non solum passim recognouit plagulas, sed etiam hinc inde additamenti locupletauit atque ornauit.

Ita vale, L. B., et ignoscas velim peccatis, siue ab operis, siue a me commissis, mihi que in posterum faue. Scripsi Erlangae ipsis Idibus Decembr. c180ccv.

Gottl. Christoph. Harles,
Consiliarius aulicus et P. P. O. etc.

S V P P L E M E N T A
A D
INTRODVCT. IN HISTORIAM
L. GR. TOM. II. PART. I.

AD §. 88. PORPHYRIVS

Ad pag. 289. not.

Omisi illam in noua editione. v. vol. V. pag. 757.

Ad pag. 291. lin. 5 et 6.

Romanam illam edit., *Goens.* in praefatione ad suam editionem p. XV. scribit, prodiisse in forma tertia seu octaua; contra *Maittaire* in A. T. II. p. 302. eam, tradit, lucem adspexisse a. 1517. in forma 4. At enim, docente cl. *Ge. Henr. Noehden* in docta comment. de Porphyrii scholiis in Homerum: acced. quaedam inedita et appendix de codd. mltis Townleyano et Etonensi, Gottingae, 1797. 8. pag. 3. sq. not. 3. forma est inter quartam et octauam; textus ipse octaua, cum margine autem libel-

A

lus

lus est quartae familiar. Idem cum *Valcken.* in diss. de codice Leidensi, et de scholiis in Homerum ineditis, (adiecta ad calcem libri Iliados XXII. ab ipso editi post nouam editionem Virgilii collatione scriptorum graec. illustrati opera et industria Fuluii Vrlini, Leoward. 1747. 8.) pag. 144. censet demonstratque p. 7. sqq. Porphyrii quaestiones ex maiore aliquo opere esse excerptas. idque ipsum opus, ζήτηματα, siue συμμικτὰ ζήτηματα, fuisse ex pluribus Grammaticorum libris congestum.

Ad pag. 292. lin. 3.

Atque illa *moralis interpretatio errorum Ulyssis* parentem habet *Nicephorum Gregoram*, natum a. 1295. mort. a. 1359. v. *Valcken.* diss. de scholiis in Homerum ineditis p. 143. et ad *Fabric.* l. c. p. 734. sect. 7.

Ad pag. 292. lin. II.

Fragmenta plura eaque emendatius dedit cel. *Heeren* in sua *Stobaei eclog. phys.* editione tom. II. Gotting. 1794. 8. a pag. 1004. et p. 1018. sqq. et alibi. add. cl. *M. Frid. Guil. Sturz* prolus. I. et II. de vestigiis doctrinae de animi immortalitate in Homeri carminibus, Gerae 1795. et 1796. 4., qui iudicat, a *Fabricio* l. c. p. 755. (vbi iam quaedam adscripti,) discessione facta, illud fragm., quod *Schottus* et *Holstenius* locis citat, atque *Heeren* in *Stobaei eclog. physicis.* pag. 140 — 158. dederunt, et *Tollius* loco mem. latine vertit, ab eo, quod *Sturz.*

Sturz. in suis prolusionibus euulgauit, prorsus esse diuersum.

Ad pag. 292. lin. 23.

Ex diario litterar. (*Oberdeutsche allgem. Literaturzeitung*,) a. 1804. nr. 23. p. 362. hic memoriam renouare lubet antiquae editionis, sic inscriptae: „Textus veteris artis siue Isagogarum *Porphyrii*. predicamentorum Aristotelis simul cum duobus libris perihermenias eiusdem. Item Exercitata circa hoc secundum doctrinam Modernorum collecta et bene emendata per venerabilem virum magistrum *Iohannem parreudt* sacre theologie baccalaureum formatum in alma Vniuersitate Ingolstadtensi.“ In fine: „Exercitata veteris Artis que sunt Isagoge *Porphyrii* predicamenta Aristotelis cum duobus libris Periarmerias eiusdem collecta — per — *Iohannem Parreut* sacre theol. etc. Impresa per industrium virum Iacobum pentium de Leuco in Venetiarum vrbe, expensis ac sumptibus prouidi viri Leonardi Alansee bibliopole Viennensis. Finiunt feliciter Anno salutis M. d. VII. (1507.) die vltimo Augusti. 4.

Ad pag. 293. sect. 6. lin. 1.

Sec. m. edit. vol. V. cap. XXXIII. p. 725 — 755. — *Harmonia siue catena dialectica in Porphyrianas Constitutiones* (h. e. commentarius in Porphyrii Isagogen,) auctore *Richardo Stanyluofo*. Londini 1570. 1579. fol. de quo aliisque libris ad Porphyrium pertinentibus,

vid. *Brüggemann* View etc. p. 390. fq. et Supplement p. 75.

Cel. *Morelli* in *Bibl. Mss. gr. et lat.* tom. I. passim recenset Porphyrii scripta atque codd. et commentatores; p. 122. *Io. Philoponi* comment. in *Isagogen Porphyrii* etc. p. 123 et 134. Porphyrii comment. in *Categorias Aristotelis*; p. 136. Plotini vitam, auctore Porphyrio; p. 149. Porphyrii Sententias; p. 194. Porphyrii *Isagogen* et scholia in *Ptolemaei Quadripartitum*; ac pag. 257. *Porph. libr. IV. de abstinentia ab esu animalium.*

Ad §. 89. ALCIPHON,

Ad pag. 294. sect. 3.

De ed. *Ultraiectina* v. *Add. ad Introd. II.* 2. p. 352. — Noua bonaque editio est: *Alciphronis rhetoris epistolae* ex fide aliquot codicum recensitae, cum *Stephani Bergleri* commentario integro, cui aliorum criticorum et suas notationes, versionem emendatam indiculumque adiecit *Io. Augustin. Wagner*, *Correct. Gymnasii Merseb.* tom. I II. *Lips.* 1798. 8. Graecum textum singularum epistolarum excipit adnotatio critica, et hanc sequitur commentarius. Bene autem usus est variis duorum codd. *Vindob.* lectionibus et octo priorum libri III. epistolar. ex cod. *Barberino*, item ab *Herelio* atque cel. *Eichstadio Wolfioque* communicatis; obseruatt. atque coniecturis aliorumque criticorum suspicionibus et emenda-

da-

dationibus, illorumque subsidiorum ope novam instituit textus recensionem. (Laudatur in ephem. litter. Gothanis. 1798. plag. 62. pag. 545. sqq., et quaedam adpersae sunt animadversiones criticae atque emendationes.)

— In praefat. ad tom. II. de Alciphronis aetate, diuersas variorum VV. DD. opiniones refert examinatque, atque cel. Saxii sententiam vniue. veram esse existimat, tum de eius pretio, (vbi pariter diuersa variorum criticorum iudicia percenset; Io. tamen Iortini, de Alciphrone nimis abiecte cogitantis, audaciam in Tracts philological, critical and miscellaneous, Londin. 1790. 8. tom. II. pag. 45. manifestatam castigat;) de genere epistolarum, quas Alciphron scripsit, earumque codd. editionibus ac versionibus docte exponit. Et pag. 217. publicauit ornauitque adnotatt. duas Alciphronis epistolas ineditas et fragmenta. — A pag. 229. separatim reposita est latina epistolarum interpretatio. Index denique rerum et verborum claudit opus. In nota ad Bergleri praefat. pag. XXVII. sqq. Wagner multos laudat VV. DD. de Alciphrone etc. iudicium ferentes.

Nonnullas Alciphronis epp. germanice vertit cl. Jacobs in Wielandii Museo attico, tom. II et III.

Ad pag. 294. sect. 4.

Addi potest: Alciphronis epp. esse etiam refertas orationis flosculis, formulisque dicendi atticis; nec tamen raro etiam nugaces.

Ad

Ad pag. 294. sect. 5. lin. 2.

Corrig. vol. I. — Add. Ueber den Charakter der griech. Epistolographen, auct. Schoenheydero, in Neu. Bibl. der schön. Wissensch. vol. V. p. 292. sqq. et Brehm bibliogr. Handbuch, tom. II. pag. 48. sqq. — Iortini iudicium, s. Critical remarks on Al-ciphron, legitur in eius Tracts philological, critical and miscellaneous, Lond. 1790. 8. vol. II. p. 45. sqq.

Ad pag. 296. sect. 3. de Timaeo.

Plura de eo scripsi ad Fabricii B. Gr. vol. VI. pag. 243. not. ff.

Ad §. 91. HIEROCLES:

Ad pag. 296. sect. 2. lin. 8.

In noua edit. vol. VII. p. 393. sq. sect. 6. Add Needham et Niclas in prolegom. ad Geoponica, pag. LIX. sq.

AD SECTION. V. TOM. II. PART. I.

*Ad §. 1. C. FLAV. VALER. AVR. CLAUD.
CONSTANTINVS IMP.*

Ad pag. 299. sect. 3. lin. 6.

In noua Fabricianae B. Gr. editione vol. VI. pag. 693 sqq., vbi plures varii generis animaduerfiones adfcripti, diuerfaque variorum de cruce in coelo vifa, de donatione etc. iudicia collegi.

Ad pag. 299. lin. antepen.

Ita lege: *Quaedam de cruce, Helenae auspiciis inuenta et de ftupendis operibus, eius virtute et contactu patratif.*

Ad §. 2. IAMBlichVS.

* *Ad §. 301. lin. 5.*

Vide infra ad §. 12. *de Iuliano*, feft. 2. et *Fabr.* B. Gr. vol. V. cap. 31. pag. 759 sqq. de *Iamblich*, praecipue de epiftolis Iuliani dubiif, et de *Iamblich* iuniore: item de edd.

Ad

Ad pag. 302. sect. 4. lin. 2.

Aldinae editioni multa alia aliorum scripta esse adiuncta, cognosces ex libello: Serie dell' edizioni Aldine, ed. II. p. 6. sq. in primis ex Goetzii memorabilib. bibl. Dresdens. I. p. 492 sq. et ex Ferdin. Fossii catal. codd. saec. XV. impressor. in biblioth. Magliabech tom. II. p. 1. sqq. Ad. ad Fabr. B. Gr. vol. IX. p. 196. not. n., vbi quoque de edit. dubia Venet. a. 1483. et principe ed. 1497. quaedam adnotavi. Aliam edit. iam adtuli in Addend. ad Introd. II. 1. p. 552. — *Iamblichi Protrept.* edere voluit *Tib. Hemsterhusius*, q. v. ad Lucian. I. p. 255.

Ad pag. 303. lin. 13.

Vindobonae Austriae est cod. egregius membran. in bibl. ord. Seruit. *Iamblicus de philosophia pythagorica*, IV. libr. min. fol. a Ioanne Scutariota Thessalo ex cod. Florentino transcriptus. Budam venisse videtur codex; sed mutilus est. Nam medio in libro II. desunt VI. folia p. 95 — 100. et sex folia p. 125 — 130. in medio libro IV. desunt duo folia: dein accepit codicem Io. Alex. Braslicanus: tertius possessor fuit Frider. Braslicanus, qui in fine scripsit: „Simplicius illos IV. Iamblichi libros commentariis illustravit. Nam in biblioth. Vaticana Romae collocati fuerunt, ut ex multis viris iuxta doctis ac integris accepimus.“ Idem addidit: „nos Budae videmus cum hac subscriptione:

Σιμπλικίου κένος ούτος Ἰάμβλιχε δῶτορ ἑάνν,
Ἰλαθινικηθεῖς, ἀλλ' ὑπὸ σῶν ἐπέων.“

Hcc

Hoc ineditum epigramma *Alter in allgem. litterar. Anzeiger, nr. VIII. m. Januar 1797.*, ubi de hoc cod. pluribus agit, tribuere malit librario cod. Simplicii.

Ad pag. 304. lin. 2. lege Friis et lin. 8. loc. 6. scribo b.

Ad §. 3. HELLADIUS.

Ad pag. 306. sect. 5. et 6.

Sec. meam edit. vol. VI. p. 368. de *Helladio Alexandrino*, et *Helladio Besantino*, et p. 335. de *Alexandro Helladio*.

Ad §. 4. APHTHONIVS.

Ad pag. 306. sect. 1.

Cel. *Saxius* in *Onomast. I. p. 394.* suspicatur, *Aphthonium* et *Theonem Alexandrinum* circa a. Chr. 315. claros fuisse; et, equidem, ait, ab hac ipsa siue superioris, siue huius saeculi aetate, quae *sophistarum feracissima est*, neutrum diuelli et seiungi velim.

Ad pag. 307. sect. 4.

In *Aphthonii progymnasmata graeci commentarii auctoris anonymi, Syriani, Sopatri et Marcellini.* Venet. 1509. fol.

Veterum aliquot de arte rhetorica traditiones — scil. *Rutulii Lupi*, — *Rhomani Aquilae*, — *Iulii Rufiniani*, — *Aphthonii praexercitamenta*, Io. *Maria Catanaeo* interprete.

prete. Basil. in aedibus Io. Frobenii. 1521. 4. v. Panzer A. T. VI. p. 227. — *Aphthonii* progymnasmata R *Agricola* interprete, etiam in tom. II nr. 1. Collectionis ab *Atardo* curatae et inscriptae: *Rud. Agricolae lucubrationes aliquot lectu dignissimae in hunc usque diem nusquam editae, ceteraque eiusdem viri plane diuini omnia.* Colon. 1539. 4. II. voll. v. *Ade- lung Fortsetzung und Ergänzungen zu Jöchers allgem. Gelehrten Lexico*, tom. I. pag. 334. sq.

Ad pag. 307. lin. 2.

Edit. Camerarii, (qui praemisit prooemium in libellum progymnasmatum *Aphthonii*,) Lips. a. 1588. 8. *imprimebat*, (vt in calce legitur.) *Ioann. Steinmann* — *Ibid. lin. vlt.* Scrib. Colon. ap. *Io. Soterem*, 1525. 8. *cum praefat. Grynacii ad Melanchthonem.* Inscriptio libri autem incipit: *Contenta in hocce libello etc.*

Ad pag. 308. sub fn.

Aphthonii progymnasmata et prolegomena in vniuersam Hermogenis rhetoricam, prima loca occupant in edit. Hermogenis veneta supra in I. tomo supplement. p. 348. sq. vberius descripta.

Ad pag. 309. lin. II.

Suidam, quod tradidit, *Aphthonium* scripsisse progymnasmata in Hermogenis rhetoricam, errasse putabat *Fabric.* in B. Gr. vol. VI. p. 75. init., at in cod. reg. Matrit. diferte

ferte Aphthonio illa adscribuntur. Add. quae in eod. volum. pag. 70. seqq. in cap. de Hermogene de codd. adnotavi.

Ad pag. 310. sect. 6. lin. 1. 2.

Siue sec. meam edit. vol. VI. cap. 35. pag. 94. seqq.

Ad §. 5. THEON.

Ad pag. 310. sect. 1.

Vide ad antecedentem paragr. sect. 1. de *Theonis* aetate scripta.

Ad pag. 310. sect. 4. lin. 1. 2.

Inscriptio esse dicitur in catal. bibl. Pinnell. tom. III. p. 14. *Theonis sophistae progymnasmata.* gr. Romae per Angel. Barbatum. 1520. 4. Contra in catal. bibl. Duc. de la Valiere, tom. II. pag. 21. nr. 2225. *Theonis rhetoris de modo declamandi libellus:* gr. Rom. per Ang. Barbat. 1520. 4. — Eodem anno ibid. typis excusa sunt *Aphthonii progymnasmata*, gr.

Ad pag. 311. sect. 5.

Sec. m. ed. vol. VI. pag. 97. sq.

Ad §. 6. de Dexippo pag. 311.

lin. 9. In noua m. ed. vol. V. pag. 697. VII.

Ad

*Ad §. 8. LIBANIVS.**Ad pag. 312. sect. 4. sub fin.*

De ed. et Erasmi Roter. versione latina, Colon. 1525. 8. v: ad §. 4. de Aphthonio, sect. 4.

Ad pag. 314. fin.

In Wolfii editione deest epistola Libanii ad Iulianum responsoria. Iuliani epist. est tertia in edit. Iul. Lipsiensi a. 1696. fol. p. 374. Libanii igitur responsionem ex cod. Augustano et Mosquensi graece publicavit notisque instruxit *Christi. Frid. Matthaei, in allg. litterar. Anzeiger*, a. 1801. nr. 41. Idem emendat locum epist. MDXLIV. ed. Wolf. et XLVI. epist. inter Iuliani epistolas.

Ad pag. 317. sect. 6. lin. 2.

In mea Fabr. edit. vol. VI. cap. 43. p. 750 — 790.

*Ad §. 9. ARISTAENETVS.**Ad pag. 317. sect. 3. lin. 7.*

Scrib. *Aristaen. epp. graecae, cum versione latina et notis Iosiae Merceri, curante Io, Corn. de Paw, cuius notae accedunt. Traiecti ad Rhen. 1737. 8.*

Ad pag. 818. lin. 6.

Specimen editionis nouae epistolarum *Aristaeneti*. Acc. *Io. Baptist. Bolla* iambi graeci in *Pantomimam* *Vigano*: cura *Frid. Jac. Bast.* Vindobon. 1796. 8. cum noua versione latina et commentario. Sunt epistolae 27 et 28. libri I, graece, loco speciminis typis expressae. Conf. Ien. A. L. Z. a. 1797. nr. 47. m. Febr. col. 575. et *Brehm bibliogr. Handbuch.* tom. II. p. 152. seqq., vbi quoque *Fel. Nogaret* valde libera gallica recensetur *Aristaeneti* versio in tomo I. operis: *Oeuvres de Felix Nogaret. L'Aristenete françois.* Paris. ap. *Deroy.* tom. I. II. de l'Imprimerie de *Coffon à Versailles.* 1797. 12. add. censuram illius operis in Ien. A. L. Z. m. Mart. 1798. nr. 85. col. 677. seqq. — Magis fida est omnium epistolar. versio gallica: *Lettres d'Aristenete*, auxquelles on a ajouté les Lettres, choisies d'*Alciphron*, traduites du Grec, antea prodiit Londini 1739. 12. — De anglicis versionibus v. *Brüggemann View* etc. p. 405. et *Supplement*, etc. p. 76. — Notandus est libellus romanensis: *Les Faveurs du Sommeil* par *François Turben*, Paris 1746., qui quidem simulatur ex graeco *Aristaeneti* esse versus; sed est mera fictio: *Turbeni* vero opus valde laudatur ab eo, qui vitam illius, (Paris. 1805. aetat. 81. mortui) in *Journal de Paris*, d. 23. Dec. a. 1803. enarrauit.

Ad

*Ad §. 10. HARPOCRATION.**Ad pag. 319. sub fin. et 320. sect. 4.*

De Harpocrate plura vide in Fabr. B. Gr. meae edit. lib. IV. cap. 38. vol. VI p. 245 seqq., imprimis de eius libro medicinali etc. p. 250 not. b. Add. *Toup* emendat. in *Suidam*, tom. IV. pag. 402. seqq. ed. Oxon. 1790., vbi multa loca illustrantur et emendantur, ac *Brehm* bibliogr. *Handbuch*. II. p. 478. fq.

Ad §. 11. pag. 320. MAXIMUS.

Conf. Fabr. B. Gr. III. cap. 21. vol. IV. m. ed. p. 158 seqq. de *Maximo*, inter astrologos ineditos, vbi in notis plura obseruavi: ac vol. IX. p. 678. et 679 fq. de *Maximis*, et quae adscripti: item vol. VI. p. 721. not. i.

*Ad §. 12. IULIANVS IMPERAT.**Ad pag. 321. sect. 2. lin. 18.*

Secund. m. edit. libr. V. cap. 41 vol. VI. p. 719 — 750., vbi permulta, quae hic repetere nolo, adscripti, multosque de Iuliano iam laudavi varii generis libros.

Ad pag. 322. sect. 3. lin. 3.

Conf. Fabr. B. Gr. vol. V. cap. 31. de Iamblichō, p. 760. fq. et *Wernsdorf* in edit. Himerii, praesertim in illius vita p. 37. fq.

Ad

Ad pag. 322. sect. 4. lin. 9.

Collectio illa satyrarum inscripta est : *Elegantiores praestantium virorum satyrae*, quarum titulos et nomina auctorum versa pagella exhibebit post praefationem. Distinguuntur in tomos duos. Lugd. Bat. ex offic. Io. Maire, 1655. 12. In tomo I. pag. 111. sqq. exstant *Iuliani imper. Caesares* s. satyra in romanos imperatores, interprete *Petro Cunaeo*, cum eiusdem praefatione in Iulianum. In tom. II. init. typographi nomine scripta praefatio, in qua redditur Dionysii Petavii censura, (contra Iulianum,) super Cunaei praefatione: item iudicium Leunclauü de Iuliano. Sequitur *P. Martinii Morentini Nauarri* praefat. in *Iuliani imper. Misopogonem*, vbi auctoris vita ex variis, praecipue Marcellini, locis disseritur: postea p. 12. *Iuliani Caesares* gr. et cum latina *C. Cantocleri* interpretatione: denique p. 106. sqq. *Iuliani imp. Misopogon vel Antiochenfis*, gr. cum lat. *Petri Martinii* versione.

Ad pag. 323. lin. 3. 4.

Haec edit. a. 1592. dubia atque improbabilis mihi iam ad Fabr. l. c. p. 728. not. ee. visa est; quum illo anno Cunaeus puer esset sexennis, adeoque illi labori impar. v. *Niceron. Memorias viror. doctor. sec. Baumgartenii* versionem german. tom. VI. 255. sqq.

Ad pag. 324. lin. 8.

Iuliani imper. in Constantii laudem oratio,
gr.

gr. et lat. cum animaduersionibus *Dan. Wyttenbachii*: acc. eiusdem epistola critica ad *Dau. Ruhnken*. Graeca recensuit, notationem criticam indicesque adiecit *G. H. Schaefer*. In usum studiosae iuuentutis. Lipsiae 1802. mai. 8. In praemissis obsf. Schaefer. et confirmavit emendationes, et exquisite dicta illustrauit. Conf. *Ien. A. L. Z.* a. 1802. M. Aug. nr. 217, — *Defense du Paganisme par l'Empereur Iulien*, en grec et en françois avec des dissertations et des notes pour seruir d'Eclaircissement au Texte et pour en refuter les Erreurs par *Mr. le Marquis D'Argens*, Chambellan de S. M. le Roi de Prusse. Berol. 1764. 8. conf. *Klotzii acta litteraria*, vol. II. part. I. Altenburg. 1765. 8. pag. 175 sqq. — *Iulians Spottschrift, die Kaiser, aus dem Griechischen*. Halae Sax. 1788. 8. — De versionibus anglicis, aliisque multis libris a viris doctis Britann. scriptis et ad Iulianum pertinentibus v. *Brüggem. View etc.* p. 406. sqq. et *Supplem.* p. 76.

Ad pag. 325. lin. 29.

Corr. vindicatum. — — *Einige Anmerkungen über Kaiser Iulians Schriften vnd Character, in so weit er sich in seinen Schriften dargestellt hat, in Hegewischii, Prof. Kilon. historischen vnd litterar. Aufsätzen.* Kilon 1801. 8. nr. 6. — *Het Leven van Keizer Iuliaan, nar het franck van den Abt de la Bletterie.* Vtrecht et Rotterd. in 8. sub exitum saeculi superioris.

Ad

Ad §. 13. HIMERIVS.

Ad pag. 326. sect. 1. lin. 4.

Corr. *exstinctum*, et sect. 4. lin. 1. *eclogas*.

Ad pag. 327. lin. 19.

In mea B. Gr. editione de *Himerio* vberius agitur in vol. VI. cap. 32. pag. 55. sqq.Ad pag. 330 de *THEMISTIO*,
sect. 2. lin. 2. corr. *Patrem*.

Ad pag. 331. sect. 4. lin. 1.

sec. meam edit. vol. VI. cap. 44. pag. 790. sqq.

Ad pag. 332. lin. 27.

Corr. *potuit*. — Ad pag. 333. lin. vlt. add. confer etiam *Fabr. B. Gr. vol. III. p. 215.* ibique not. *ccc.* et de aliis *Themistii* paraphrasibus librorum quorundam Aristotelicorum, versionibus atque editionibus, vol. VI. p. 812. sqq.

Ad pag. 334. sect. 7. fin.

In noua edit. p. 794. §. II., vbi vide notas.

Ad pag. 335. fin. de *ORIBASIO*.Ab eodem cel. *Grunero* editi sunt in programmatibus, *Oribasii* medicinalium collectorum liber I. e cod. *Mosquensi* nunc primum gr. et lat. Ienae 1782. 4. et *Oribasii* medicinalium collectorum lib. I. et II. et fragmentum

B

aliud

aliud e cod. Mosquensi nunc primum gr. et lat. ibid. eod. anno.

Ad pag. 336. §. 16 lin. 1.

Corr. *Diophantus*, et conf. *Fabr. B. Gr. nouae edit. vol. V. cap. 36. p. 641. fqq.*

Ad §. 20. AMMONIVS.

Ad pag. 340. med.

Valckenaer inseruit suae editioni *incerti scriptoris opusculum de soloecismo et barbarismo*. Illius tamen verum auctorem esse *Herodianum Aelium*, grammaticum, ex cod. Veneto Marc. 512. docuit, et ex codd. Venetis varias supeditauit lectt. cl. *Villoison* in *Anecd. gr. tom. II. p. 175. fqq.*

Ad pag. 341. sect. 4. lin. 1.

Sec. m. edit. in vol. V. cap. 29. pag. 715 fqq.

Ad §. 21. HELIODORVS.

Ad pag. 341. sect. 4. lin. pen.

scr. collatione *Mss. biblioth. Palatinae et aliorum*: n. *Palatini*, cod. ex quo, quae in veteri edit. corrupta, emendauit, mutila quam plurima suppluit, *Vaticani*, ex quo *Andreas Schottus* varr. descripsit lectiones, suasque non paucas addidit coniecturas, alius a *Guil. Xylandro* collati, denique eius, quem iam
Herua-

Hernagius adhibuit, fuisque typis expressit fidelissime.

Ad pag. 342. lin. 3.

Hic et in nota Icr. *Warschewiczki*, cuius tamen nomen ab aliis scribitur *Warschewitzki*; ab aliis *Warschawitzki*. Huius versio lat. primum prodit Basil. per Io. Oporin. 1552. fol. — Nouissimae editiones sunt: 'Ηλιοδώρου Αἰθιοπικῶν βιβλία δέκα. Textum recognouit, selectamque lectionis varietatem adiecit *Christ. Guil. Mitscherlich*, Prof. Gotting: I. II. partt. Argentorati (e typogr. societatis Bipontinae.) a. VI. (1798.) m. 8. et quae Mitscherlichianam longe superat, graecis notis instructa, editore *Coray*: 'Ηλιοδώρου Αἰθιοπικῶν βιβλία δέκα, ἄχαριν Ἑλλήνων ἐξέδωκε μετὰ σημειώσεων, προσθεῖς καὶ τὰς ὑπὸ τοῦ Ἀμιότου συλλεγεῖσας; τίως δὲ ἀνεκδότους, διαφόρους γραφάς, προτροπῆ καὶ δαπάνῃ Ἀλεξάνδρου Βασιλείου, Ὁδ. Κοραΐς. Μέρος Α, περιέχον τὸ τοῦ Ἡλιοδώρου κείμενον. Μέρος Β, περιέχον τὰς εἰς τὸν Ἡλιοδώρον σημειώσεις. Paris. 1804. II. 8. — *Gallica* nouissima *Heliodori* (et aliorum Graecorum eroticorum,) versio est *Mercieri* abb. *de St. Leger* in: Bibliothèque des Romans, trad. du Grec. Paris. 1796 — 1797. 12. voll. in vol. II. — *Zschornii germanica versio* primum prodit Argentorati, 1554. 8. — *Mena Toletanus*, (qui ex more Hispanorum dicitur *vezino* (*vecino*) *de Toledo*, ex quo Paciaudius de libris eroticis antiquor. rec. in Schäferi edit Longi pastoral, p. XX. sq. linguae hispan. forsan parum gnarus

rus effinxit perperam de Menavezino, notante Schäfero,) hispanice vertit en Alcalá de Henares, 1585.

Ad pag. 343. sect. 6. lin. 3.

In noua ed. vol. VIII. cap. 6. pag. 111. fqq. et p. 128. sq. de *Heliodoro Larissaeo*, mathematico. — Add. cel. *Morelli* biblioth. Mft. gr. et lat. tom. I. p. 279. et p. 280. — *Frid. Jacobs* epistolae duae criticae, vna ad I. G. Schneider — de *Aeliano et Philostrato*; altera ad Doct. Coray de *Heliodoro*. Ienae 1804. mai. 8. — *Manso* in *vermischten Schriften*. I. II. *Theile*. Lips. 1801. 8. in parte II. nr. 3. agit de ortu, natura et classibus librorum graecorum romanensium, et patrem tertiae classis siue libr. proprie dictionum Romanens. habet Heliodorum, cuius vestigia pressissent reliqui. Idem Heliodori librum in compendium rededit. conf. ephem. litter. Gothan. a. 1801 nr. 96. p. 785. fqq. — *Ramdohr* in libro *Venus Vran.* aliquot dedit obseruat. in *Heliod.* libr. Add. *Brehmii* bibliograph. Handbuch II p. 481. — De *Heliodoro* et reliquis eroticis scriptoribus v. quoque *Fuhrmann Handbuch der klassischen Litterat.* tom. I. p. 499.

Ad §. 25. PAPPVS.

Ad pag. 344. lin. 5. corr. 115, et lin. 8. tradidisse.

Ad pag. 344. sect. 2. lin. vit.

Bonon. 1660. Manoleffius autem dedicationi nomen subscripsit, Kal. Maii 1659. in sine legitur, Bononiae, ex typogr. H. H. de Ducis, MDCLVIII. compara *Kollar*. Suppl. ad Lambecii coment. pag. 452. sqq. — *Apollonii* de tactionibus quae supersunt, ac maxime *Lemnata Pappi* in hos libros, graece nunc primum edita e codd. mssis — a *Ioan. Guiliebno Camerer* Gothae et Amstelod. 1795. 8. Pag. 14 sqq. post Halley reddidit ex *Pappi* praefatione lib. VII. collect. mathem. $\epsilon\pi\alpha\phi\omega\nu\ \beta\iota\beta\lambda\iota\alpha\ \beta$. pag. 19. sqq. ex duobus codd. Paris. et vno Argentorat. primum gr. euulgauit, subiectis variis lectt. *Pappi lemmata*, et p. 53. latinam illorum versionem, etc. Add. supra, part. I. p. 268., vbi vitio typhothetae male editum est *de factionibus*, pro: *de tactionibus*.

Ad pag. 344. sect. 3. lin. 2.

sec. m. edit. vol. IX. cap. 17. pag. 170. sqq. et p. 178. sqq. de *Theone Alexandr.*, de quo in seq. §. 24. sermo fuit. Add. *Kästneri Geschichte der Mathemat.* tom. II. p. 80. sqq. et de Commandini vita scriptisque p. 42. sqq.

Ad §. 25. EVNAPIVS.

Ad pag. 346. sect. 4. lin. antep.

Mortuo *Carpzouio*, spes quidem imminuta est, neque tamen omnino sublata. Nam vt
ex

ex catalogo biblioth. Helmstad. 1804. p. XV. sq. innotuit, praeclara Carpzovius reliquit subsidia, et pag. 32. catalogi editiones Eunapii, quas possederat Carpzou., indicantur. Optandum autem est, vt V. D. rei peritus, quum ex sectione bibliothecae Carpzouianae adparatus ille iure emtionis in bibl. acad. Dorpatens. sit illatus, tandem nouam Eunapii editionem curet.

Ad pag. 347. sect. 5. lin. 1.

sec. m. edit. vol. VII. lib. V. cap. 1. pag. 536. sqq.

Ad pag. 349. de Hypatia, sect. 4. lin. 1.

sec. nou. edit. vol. IX. cap. 17. p. 187. sqq.

Ad §. 27. HESYCHIVS.

Ad pag. 351. lin. 3. leg. ad ann. Chr. et lin. 7. saeculis.

Ad pag. 355.

lin. 11. corr. *illustrato*, et add. eiusdem *Valcken.* not. ad Theocriti Adoniazus. p. 299. sqq., vbi profitetur, in sua se sententia de epitola ad Eulogium magis magisque confirmari. — *Lin. 13. scr. in lexico.* — *lin. 24. scr. videntur.* — *Pag. 356. lin. 4. corr. integrae — formulae.* — Add. infra ad §. 125. de *Suida.*

Ad pag. 353. sect. 3.

Altér in *Allg. litter. Anz.* nr. 27. a. 1796, p. 292. ex schedula quadam manu Salmasii, vt opinatur, scripta, in qua Dupuy rogasse dicitur Heinsium, vt locum quemdam conferendum curaret cum codice quodam Hesyhii msto valde

valde antiquo in biblioth. Laur. Medicea, con-
iicit, Florentiae in illa bibliotheca fuisse saec.
XVII. valde antiquum Helychii codicem.

— [De *Sopingii* meritis in Helychium
of. Pierfon. ad Moerin p. 59.]

Ad pag. 357. sect. 5. lin. 2.
sec. m. edit. vol. VI. cap. 37. pag. 201. fqq.

Ad §. 28. LONGVS.

Ad pag. 359. sect. 3. lin. 3.
Corr. 1606. — lin. 25. corr. *recensionem*.

Ad eand. pag. lin. 19.

[Quae insunt in Nealmi editione *emenda-
tiones* debentur celeberrimo medico, *Io. Steph.
Bernardo*. Vidd. *Bernardi Reliquiae medico-criti-
cae* p. 55.]

Ad pag. 360. lin. 5.

Λόγγου — *Longi Pastoralium* de Daphni-
de et Chloe libri IV. gr. et lat. acc. *Xenophon-
tis Ephesiacorum* — libri V. Textum recogno-
nit — *Chr. Guil. Mitscherlich*, Profess. Got-
tingens. Biponti. 1794. 8. — *Longi Pasto-
ralia*, gr. et latine: cum proloquio P. M. Pa-
ciaudii de libris eroticis antiquorum. Graeca
recensuit notasque criticas adiecit *G. H. Schae-
fer*. Lipsiae 1803. 12. *Paciaudius* in proloquio
§. XIII. pag. XXIII. fqq. paucis persequitur
edit. atque versiones *Longi Pastoralium*. —
Les amours pastorales de Daphnis et Chloe,
traduites du Grec de *Longus*, par *I. Amyot*. Par.
Renouard. 1803. 18. cum Herhani stereotypis. —
Add. praefat. ad *Introduct. tom. II. part. 2. pag. 6.*

Ad

Ad pag. 360. sect. 5. lin. 1.
 sec. m. edit. vol. VIII. cap. 6. pag. 133.
 sqq. — Add. Lipf. allg. litter. Anz. a. 1799.
 nr. 2 et 3.

Ad §. 29. NONNVS.

Ad pag. 361. lin. 2.

scr. 1569. v. praefat. ad Introd. tom. II.
 part. 2. pag. 6. et ad Fabr. B. Gr. vol. VIII.
 cap. 12. §. XI. (vbi a pag. 601. de *Nonno*
 agitur.) pag. 605. not. xx. — Cunaei edit. a.
 1610. 8. duobus constat tomis, *alter* tamen *to-*
mus non semper adhaeret priori tomo, (v. ad
 Fabric. d. c. p. 606. not. zz.) et vero interdum
 separatim inuenitur: habet autem pecu-
 liarem inscriptionem: *Petri Cunaei* animad-
 uers. libr. in *Nonni* Dionysiaca; *Dan. Heinsii*
 diss. de *Nonni* Dionysiaca et eiusdem para-
 phrasi; *Ios. Scaligeri* coniectanea, ad edit.
 Plantin. et Wechel. Lugd. Batau. Elzev. 1610.
 8. Separatus quidem a priore parte occurrit in
 catal. libror. Io. Christi. Gottl. Ernesti, Lipf.
 1802. p. 35. — [Chrestomathiam quamdam *Non-*
niam, seu saniora e *Dionysiaca* collecta et in
 unum corpus redacta, fortassis in usum *perpe-*
tuae interpretationis, optabat *Heynius* ad *Apollo-*
dorum p. 574; idemque p. 576. suspicabatur,
Nonnum e *Dionysii Βεσσαρικωϊς* hausisse.]

Ad pag. 361. lin. 15.

Νόννου — *Nonni Panopolitani poetae* tra-
 latio Scti Euangelii secundum Ioannem. Haga-
 noae per Io. Secerium. 1527. 8. graece. cum
 praefat. Phil. Melanchthonis. — *Νόννου* —
Nonni Panopolitani Translatio vel paraphrasis

S. Euangelii secundum Ioannem, carmine heroico graeco conscripta. Cum versione latina e regione ad verbum expressa, in gratiam Studiosorum, qui sacram lectionem cum graecae linguae cognitione coniungere cupiunt. *Erhardo Hedeneccio* D. et Medico, interprete. Basil. ex offic. chalcogr. Petri Pernae. 1577. 8. Sub finem a fol. 126—144. sequuntur *Gregorii Nazianzeni* sententiosa tetrasticha, disticha et monosticha; eiusd. carm. lamentatio suorum laborum et ad Christum pro ipsius vitae solutione precatio. — Νόννου — — *Nonni Pano-*
politani poetae conuersio graeca euangelii secundum Ioannem, in latinum sermonem ad verbum translata. In usum scholasticae iuuentutis. Lugd. ap. Iac. Roussin. gr. et lat. 1620. 12.

Ad pag. 361. lin. 23.

Cl. *Wernsdorf*, filius, in Lips. allgem. Litter. Zeit. a. 1800. nr. 164. acute emendarat atque illustrarat locum *Nonni* libr. 45. p. 1154. v. 32. ed. Hanou. 1605. χρυσόν Ἰβηρ ποταμὸν ἔργον (*puluinar*), pro vulgata lectione Πῆγος, quoniam Rhenum flumen habuisse aurum flunii (*Flusgold*), veteribus fuisset ignotum; Iberum vero tunc esse fluium hispan. *Euro* hodie dictum. Postea tamen, quod *Kinderling* ibid. nr. 165. opposuit, saec. VIII. Abbatiae *Eschau* lotionem auri, (*Goldwäsche*), apud insulam Rheni, *Zizenow*, (hodie, *Schotenhof*), esse donatam, adeoque prius etiam Rhenum potuisse aurum adtulisse, textus mutationem dimisit, atque in poeta illo, rara et insolita venante, pristinam posse retineri lectionem

607-

concessit. Add. praef. ad Fabr. B. Gr. vol. VIII. p. IX.

Ad pag. 361. sect. 2. XENOPHON EPHES.

In Cocchii ed. contextus est negligentius excusus; in edit. autem Luccensi est ille a quibusdam quidem vitis purgatus, contra aliis corruptus. — *Xenophontis* Ephes. de amoribus Anthiae et Abrocomae, libr. V. gr. ac lat. ed. a *Mitscherlichio*, cum Longi Pastoralibus. v. ad §. 28. — gr. cum italica Antonii Saluini versione, edid. *Polyzori Hieresi*, Vindob. Austr. 1793. 8. — Add. praef. ad tom. II. part. 2. p. VI. sq. — Optima est editio: *Xenophontis Ephesii* de Anthia et Habrocome Ephesiacorum libri V. gr. et lat. Recensuit, suppleuit, emendauit, latine vertit, adnotationibus aliorum et suis illustrauit, indicibus instruxit *Aloys. Emeric. L. B. Locella*, S. C. R. A. M. a. conf. aulae. Vindobonae ap. A. Blumauer. 1796. 4. conf. Allg. Litt. Z. a. 1797. m. Febr. nr. 37. p. 259. sqq., vbi quoque de ingenio eroticorum nostrique agitur, et nou. bibl. vniu. german. Kilon. vol. 37. part. 1. fasc. 1. pag. 18. sqq. — Plura scripsi de Xenophonte, edd., versionibus, et libris VV. DD. in quibus eius opusculum aut emendatur aut explicatur, ad Fabr. B. Gr. vol. VIII. cap. 6. pag. 146 sqq. — et pag. 150. sqq. de *Charitone*, et aliis graecis scriptoribus eroticis: atque de *Niceta Eugeniand* etiam in vol. VII. p. 749.

Ad pag. 363. lin. ult.

fec. m. edit. vol. VI. cap. 53. pag. 104.
sect. 9.

Ad §. 32. EUDOCIA.

Ad pag. 365. lin. 1.

Bandin. in cat. codd. gr. Laurent. I. pag. 226. fqq. egit de *Eudocia* eiusque scriptis, atque ex cod. Laur. Medic. edidit gr. cum vers. lat. fragmentum longum heroici poematis *Eudoc.* in laudem SS. Cypriani et Iustinae, et quasdam subiecit adnotationes.

Ibid. ad lin. 6.

Conf. *Photii* CPol. patriarchae biblioth. cod. CLXXXIV. et *Fabric. B. Gr. I.* p. 553; et vol. IX. pag. 437. sq. vet. edit. — de *Eudoxia* autem s. *Eudocia* *Macrembolitissa*, v. *Fabr.* vol. VIII. p. 55. sq.

Ad pag. 370. lin. 17. de Olympiodoro.

Fabr. fec. m. edit. vol. VII. pag. 541. fqq. sect. 8. et de *Syriono* (qui §. 34. sequitur) vol. VIII. cap. 21. pag. 357. fqq.

Ad §. 35. ZOSIMVS.

Ad pag. 371. sect. 1. lin. 6.

Leg. collocandam. — *Ad sect. 3. lin. 4.* add. sec. meam *Fabr.* edit. vol. VIII. pag. 62. fqq.

Ad

Ad pag. 372. med. sect. 3.

Cel. *Gruner* in multis programmatibus edidit atque illustravit *Zosimi de Zythorum confectione* fragm., quorum vndecimum prodiit Ienae m. Jan. 1804. De hoc *Zosimo chemico* v. Fabr. B. Gr. l. cit. pag. 71. sq.

Ad pag. 373. lin. 15.

Des Zosimus Geschichte aus dem Griechischen zum erstenmahl uebersetzt vnd mit Anmerkungen von Seybold und Heyler. II. partt. siue der Sammlung der neuesten Uebersetzungen der griechischen prosaischen Schriftsteller, tom. X. Francof. ad Moen. 1802. 8.

Ad pag. 374. de Prifco, lin. pen.

sec. m. edit. vol. VII. q. 539. sq.

Ad §. 37. PROCLVS.

Ad pag. 375. sect. 3. lin. 5. sq.

Primo leg. *egit—inseruit*: tum adde: in uoua ed. vol. IX. cap. 21. pag. 363. sqq. sed *hymnos Procli*, (de quorum inprimis editionibus, ad pag. 406. sq. uberius egi,) a Fabricio in vet. ed. publicatos, consulto praetermissi. — De quodam Procli libello *de cauffis*, Fabricio quondam incognito et qui ex arabico versus exstat in Opp. *Thomae Aquinatis* etc. tom. IV. p. 470. ed. Paris. v. Thesauri epistolici, La Crozian, tom. III. p. 126.

Ad

Ad pag. 376. lin. 14.

Quos hymnos *Iriarte* primus publicavit; iidem et quinque alii, (qui quidem in editionibus quatuor numerantur,) exstant Venet. in cod. Marc. CCCCVI. Copiose eruditeque de iis disputat cel. *Morelli* in Bibliotheca Mss. gr. et lat. tom. I. p. 271. sqq.

Ad pag. 378. sub fin.

Procli Diadochi Sphaere. Astronomiam discere cupientibus vtilissima. *Thoma Linacro* Britanno interprete, etc. Impressum Colon. per Henr. de Nussia. a. 1515. 4. — *Athanasius Georgius Manusi* vertit *Wuchereri* physicam in linguam eruditam, quae, vt quondam in schedis notavi, a. 1801. Vindobon. lucem adspectura sit: an prodierit, equidem non comperi. Addita autem esse dicitur adpendicis loco *Πρόκλου σφαίρα περί ἄστρον καὶ πάλου*, sed in fine manca: integram tamen Procli sphaeram in cod. possidet *Anthimus Gazi*, et ex eo, quae defunt, supplebuntur, aut suppleta sunt.

Ad pag. 379. lin. 8.

Corr. 1535. et lin. 10. add. in noua Fabr. ed. l. c. pag. 416. ac lin. 14. corr. *Procli*.

Ad pag. 380. lin. 13.

Leg. *Homeri*, et lin. 19. *Διδοκίδος*, pag. autem 381. lin. 1. vero putat mansisse. — *De XVIII. Procli argumentis aduersus Christianos* v. Fabr. l. c. p. 418. §. XIV.,

Ad

Ad pag. 383. lin. pen.

Fabr. in m. edit. l. c. pag. 364. fqq.

Ad pag. 385. lin. penult. de Marino.

In noua ed. vol. IX. cap. 21. pag. 370.
fq.

Ad pag. 386. de Seuero, lin. 5.

In m. ed. vol. VI. cap. 32. p. 53. nr. 5.
ibique vid. not. qq. [Add. *Abresch* Lect. *Ari-*
staenet. p. 235.]

Ad pag. 389. de Malcho, sect. 4. lin. 1.

In nou. edit. vol. VII. pag. 540. nr. 5. et
pag. 518. fqq. de *Byzantinae historiae* scriptori-
bus, et *Corpore Byzantino.*

Ad pag. 390. de Polluce.

Lin. 25. et 30. leg. Πολ. conf. ad Fabr.
B. Gr. vol. VI. libr. IV. cap. 35. pag. 144. §. III.
nou. edit.

*Ad §. 44. AMMONIVS, HERMEAE
FILIVS.*

Ad pag. 393. sect. 5. lin. 2. et 3.

In noua edit. vol. V. cap. 29. pag. 704.
fqq. — De philosophia *Ammonii* scripsit C.
F. Roessler. Tubingae, 1786. 4.

Ad

Ad §. 45. HIEROCLES.

Ad pag. 393. fin.

Ἱεροκλέους — Hieroclis philosophi commentar. in aurea Pythagoreorum carmina. *Ioanne Curterio* interprete etc. Londin. 1673. 12. Cuius libri tomus alter inscriptus est: — *Hieroclis* de providentia et fato, vna cum fragmentis eiusdem, et *Lilii Gyraldi* interpretatione symbolorum Pythagorae, notisque *Merici Casauboni* ad commentarium *Hieroclis* in aurea carmina, Londin. 1673. Hunc alterum tomum non esse repetitionem prioris editionis Londinenfis, etiam docet *Andr. Datzel* in *Collectaneis graecis minor. ed. Grohmanni*, Lips. 1797. 8. p. 30. vbi *selectas* quasdam *Hieroclis facetias* graece rectidi fecit cum adnotatt. grammaticis. — Ex *Hierocle* et alio anonymo *de iure iurando Pythagorae* in cod. regio Matrit. ap. Iriart. de codd. mss. gr. Matrit. p. 465., qui, comparatq. *Petri Needham* edit. Hieroclei commentarii, varietatem lectionis ex cod. adtulit. — *Hieroclis* comment. germanice versus prodiit *Tiguri* 1778. 7. — *Anglica* versio inscripta est: *The Commentary of Hierocles upon the Golden Verses of the Pythagoreans; now first translated into English from an accurate edition of the Greek Original, published in London, in the Year 1742. *)* by the learned Dr.

*) De illa aliisque editt. v. *Fabr. B. Gr. I. p. 801.*

Dr. *Warren*, accompanied with Notes and Illustrations, by *William Rayner*, A. B. Vicar of Calthorpe, Printed ad Norwich, sold by Longmann in London. 1797. 8. Adiecti sunt *Theophrasti* characteres. v. *Briiggemann* supplement, p. 79.

Facetias germanice verterunt *Ramler*, Berol. 1782. et *Kriegel*. in *griechischen Ergötzungen*, Lips. 1747. 8.

Ad pag. 394. lin. 20.

Corr. quod, et in sect. 6. lin. 1. *Hierocele*.

Ad §. 48. IOANNES STOBÆVS.

Ad pag. 396. sect. 1. lin. 3.

Corr. *adnumerari*.

Ad pag. 397. lin. 3. et 4.

sec. m. edit. in vol. IX. cap. 30. (in quo vberius agitur de Io. Stobæo,) pag. 572. ibique v. notam meam, in qua iam animaduerti, cl. *Heeren* in comm. de fontibus eclog. Io. Stobæi. §. III. sq. probabiliter ostendisse, Stobæi ætatem inter a. forte 450. et 500. esse ponendam. — In Stobæi autem libr. frequentem esse nominum auctorum confusionem, docet *Wytttenbach*. in edit. Plutarchi de sera numinis vindicta p. 129.

Ad pag. 398. sect. 4. lin. 11.

De edit. *Trincauelli* rarissima, in cuius fronte signatur a. 1536., in fine autem a.

1555.

1535. vid. *Freytag* in adparatū litt. tom. III. p. 581. sqq. Idem monet, edit. Lugdun., quam pag. 399. recensui, a. 1608. in fol. prodiiſſe; illi vero Geneuenſes a. 1609. addiſſe ſeparatim integra S. *Maximi* et *Antonii Meliſſae* collectanea. — Ex cod. Moſqueniſi *Iuuiās Arſeni* dicitur Stobæus poſſe multis locis ſuppleri.

Ad pag. 400. lin. 6.

Corr. *Grotii*, de cuius aliorumque collectionibus plura adnotavi ad *Fabr.* l. c. pag. 597. ſeqq. — In lin. antepen. ſcrib. *Belgium*. — *Partis autem ſecundae* tomi I. et II, prelum reliquerunt *Gottingae* 1801. atque tomo ſecundo addita eſt *Frid. Iacobs.* epiſtola critica in *Stobæi eclogas*, quam excipiunt quinque indices.

Ad pag. 401. lin. 4.

Editionis, quam correctiorem atque auctiorem paraturus erat cl. *Schow*, prior tantum pars lucem adſpexit, huius ſententiae: *Ioannis Stobæi Sermones*, e Mſſ. codd. emendatos et auctos edidit *Nicol. Schow;* Prof. Hafnienſis. Pars I. Sermo I—XXVII. Lipſ. 1797. mai. 8. Spem continuationis decollavit triſtiſſimum illud incendium, quod ineunte a. 1794. vt regium palatium Hafnienſe, ita etiam *Schowii* libros omniaque, quae ille in itinere collegerat ad *Stobæum* ſummornandum, abſumſit. Conf. cenſuram in *Ien. A. L. Z.* a. 1800. nr. 294. et 295.

C

Ad

Ad §. 50. PROCOPIVS GAZAEVS

Ad pag. 402. lin. II.

In fronte edit. tantum legitur: *Procopii* — — *Io. Meurfius nunc primus graece edidit, et latinam interpretationem adiecit*; in inscriptione autem contextui pag. 1. praefixa: *Procopii Gazaei sophistae in quatuor libros Regum scholia*, Ludouico Lauatero *Tigurino interprete*: contra, pag. 333. haec legitur inscriptio: *Procopii Gazaei in Paralipomena scholia*, Ludouico Lauatero, et Hartmanno Hambergero, *interpretibus*. Ipse autem Meurfius nullam praefationem praemisit.

Ad pag. 403. lin. 4 et 5.

Sec. m. edit. in vol. VII. p. 563. sqq., vbi plura de *Procopio Gazaeo* eiusque scriptis adnotauit: tum in vol. VIII. p. 645., vbi de *Olearii* apographo integro proloque parato in nota *nm* quaedam adscripti, atque in vol. IX: p. 760. sq. — *Lin. 24. scr. Photius.*

Thomas Ittigius in libro de Bibliothecis et catenis patrum p. 383 ex *Combesifii* biblioth. concionatoria alium *Procopium Diaconum* incertae aetatis producit, eumque, tradit, laudationem *Marci*, item laudationem *Michaelis* et *Gabrielis Angelorum*, et alia quaedam scripsisse.

Ad pag. 404. med. de *Philoxeno*,

Fabr. B. Gr. in noua ed. vol. VI. pag. 635. sqq. et p. 376. sqq.

Ad

Ad §. 53. AGAPETVS.

Ad pag. 405. sect. 3. lin. 3 et 4.

Corr. pag. 197. nr. 1110. vbi est edit. Calliurgi græc. et lat. In tomo autem II. p. 192. nr. 3644. est editio eiusdem tantum latina. — Opusculum *Agapeti* de officio regio etc. græce. Colon. 1517. 4. Quare suspicor, edit. Colon. 1527. 4. in vltima linea ex *Hambergeri* Z. N. III. p. 334. memoratam, esse dubiam, et ex errore typographico enatam, nisi dixeris, hanc esse superioris repetitionem, aut nouam tantummodo accepisse inscriptionem libri. — Cum Aesopo, aliisque aliquoties editus est *Agapetus*: v. quae adnotavi ad Fabr. B. Gr. vol. I. p. 645 et 646 ac 338. adde supra Supplem. I. p. 72., quibus addes edit. seu collectionem, gr. Basil. ap. Nic. Bryling. 1553. 12. et 1554. 8. — *Isocratis* Paraenesis, h. e. Praecepta de officiis, seu honestis moribus adolescentum. Eiusdem oratio ad Nicoclem, de regno. *Agapeti expositio admonitoria* ad Iustinianum imperatorem. Haec omnia græce cum lat. interpretatione etc. Lugduni ap. Io. Tornaesium, 1579. 12.

Ad pag. 406. lin. 1.

Matth. Martini ed. recusa est Bremæ 1615, 12. (non, vti Fabric. scripserat in forma 8.). In manibus eam habeo huius sententiæ: Ἐκθεσις κεφαλαίων παραινετικῶν Ἀγαπήτου — — h. e. capitula monitoria *Agapeti*, quae vocari solet *Scheda regia*; cum latina versione

C 2

Mat-

Matthiae Martinii, Adiecta sunt illustriora loca scripturae de officio regum omninoque magnifiratum, graece et lat. Breae MDCXV. 12.

Ad pag. 406. sect. 3. lin. vlt.

Anonymi versio est inscripta : LXXII, *Ermahnungsstücke eines Geistlichen der katholischen Kirche an den Kaiser 1***.*

*Ad pag. 406. sect. 4. **

sec. meam Fabr. B. Gr. edit. in vol. VIII, p. 36. sqq.

Ad pag. 408. de Aetio, sect. 4.

In noua Fabr. B. Gr. ed. vol. IX. cap. 18. pag. 228. sqq., vbi plura adscripti.

Ad §. 55. COLVTHVS.

Ad pag. 409. sect. 3.

Coluthi Lycopolitae — — de raptu Helenae, ac iudicio Paridis, poema: nunc primum ab *Helio Eobano Hefso* latino carmine redditum. Epithalamion Helenes ex *Theocrito*. *Moschi* amor fugitiuus, eodem interprete. Erphurdiae a. M. D. XXXIII. mense Maio in fronte; sed in calce, Erphurdiae excud. Melchior Saxus. Anno M. D. XXXIII. (1533.) mense Maio. 4. conf. *Freitag Nachr. von selten. Büch.* p. 198. et praef. ad Introd. tom. II. part. 2. p. VII. sq.

Ad

Ad pag. 410. sect. 5.

In nou. ed. vol. 1. pag. 557. §. VII. Multo tamen plura de Colutho etc. scripsi ad vol. VIII. cap. VI. pag. 166. sqq. — Ibid. p. 169. sqq. de *Tryphiodoro*.

Ad §. 57. COINTVS s. QVINTVS.

Ad pag. 413. sect. 3. lin. ult.

Nouam edit. cura *Tychsenii* propediem lucem adspecturam esse, ex nuntiis litterar. cognoui. — Guerre de Troie, depuis la mort d'Hector jusqu' à la ruine de cette ville. Poeme en quatorze Chants par *Quintus de Smyrne*, faisant suite à l'Iliade et traduit pour la premiere fois du Grec en François, par *R. Tourlet* II. tom. Paris. 1800. 8. et 12. conf. ephem. litt. Gotting. a. 1801. p. 1613. sqq. Interpres *Tourlet* oppugnat vulgarem de aetate auctoris sententiam, et poema, opinatur, aeuo antiquiore nec tempore imperatorum roman. esse confectum, potissimum ex Virgilio: sed dubitat censor, magis tamen probat interpretis iudicium, poematis filium, cum Colutho et Tryphiodoro non esse comparandum, ideoque non posse Coluthum esse illorum aequalum. In diss. subiuncta, sur le Poëme attribué à Quintus de Smyrne; Coniecture de l'Auteur, existimat, poëma continere collectionem antiquiorum poematum, opus veterum rhapsodorum, qui Iliada continuassent, et Quintum fuisse collectorem, eamque lectio-

lectionem seruata fuisse et repertam in codice, a Bessarione, patre purpurato, in Calabria inuento. [Aliam opinionem protulit *Chandlerus* in libro: *The history of Ilium or Troy* (Lond. 1802. 4.) p. 15, tribuens illud carmen, quod sub Quinti nomine fertur, *Marco*, idque coniiciens ex Ouid. Epist. Pont. II, 10.] — In *Wielandi* nouo Mercurio germ. a. 1802. part. XI. pag. 183. sqq. legitur *Peuceri* versio metrica libr. I. Paralip. Quinti Smyrnaei; cui p. 180 sqq. *Böttiger*, breuem de eo carmine praemisit disputationem. Add. praef. ad tom. II. part. 2. p. VIII.

Ad pag. 418. lin. 1.

Authenticae s. Novellae Constitutiones Dni Iustiniani, gr. et lat. in tomo II. Corporis I. C. — Gebauer — Spangenberg. Gotting. 1797. mai. 4. conf; Bibl. nou. vniuers. germ. Kilon. vol. L, part. I. Fasc. II, praecipue pag. 82. sqq.

Ad pag. 420. de Philopono, lin. 21.

In fine: Venetiis in aedibus Barhol. Zanetti — aere vero et diligentia I. *Eranc. Trincauelli* a. M. D. XXXV.

Ad pag. 421. de CHORICIO.

sect. 2. lin. in noua editione vol. IX. ad cap. 26. pag. 760. sqq. de Choricio quaedam adieci, sed binas Choricii exclusi orationes.

Ad pag. 422. de Cosma lin. 2. leg. topographiam.

Ad

Ad pag. 426. sect. 4. de SIMPLICIO.

De eo multo copiosius Fabricius et ego disputauimus in B. Gr. vol. IX. cap. 24. pag. 329. sqq. — *Simplicius* comment. illustrauit Iamblich. de philosophia Pythagor. v. supra ad §. 2. de Iamblich. sect. 4. ad pag. 303.

Ad pag. 427. sect. 3. lin. 2. de Petro Illyrio, in nou. ed. Fabr. B. Gr. vol. VII. p. 538. sqq.

Ad §. 68. PAVLLVS SILENTIARIVS.

Ad pag. 430. lin. 3.

Carmen in *Thermas pythicas* latinis verbis redditum est, addita animaduersione docta, ab *Hieronymo de Bosch*, (nuper mortuo,) in huius Poëmatibus, Traiect, ad Rhen., 1803. mai. 4. sub finem.

Ad pag. 431. sect. 4. lin. 2.

sec. m. edit. vol. VII. p. 58t. sqq.

Ad §. 69. PROCOPIVS.

Ad pag. 433. lin. 4.

Exemplar ed. Hoefchel, cum variis Reinésii lectt. est in bibl. Citizenfi.

Ad pag. 434. sect. 6. lin. 1. 2.

sec. m. edit. vol. VII. p. 553. sqq.

Ad

Ad §. 70. HESYCHIVS ILLUSTRIS.

Ad pag. 435. sect. 3. lin. 8.

Ed. Geneu. alibi, forsan rectius, signatur nota a. 1607. — tum ad lin. 13. in ed. *Meursii* haec est series operis: *Hesychii Milesii* de viris doctrina claris liber: eiusd. de rebus patriis CPoleos: *Bessarionis* epistola graecobarbara: *Hadriani Iunii* ad priorem Hesychii librum castigationes: *Henr. Stephani* ad eundem adnotatt., denique *Io. Meursii* ad omnia et singula notae.

Ad pag. 436. sect. 4. lin. 1.

In noua edit. vol. VII. pag. 544. sqq. et de *Theophane*, (ad §. 72.) ibid. p. 459. sqq. not. z. ac pag. 543. sect. 10.

Ad §. 74. AGATHIVS.

Ad pag. 438. sect. 1. et 2.

Agathius de bello Gothorum, *Christophoro Persona* interprete Romae ap. Iac. Mazoch. 1516. fol. Exemplar est quoque Coburgi in bibl. Gymnasii: v. *Facii* progr. de vett. libris in illa bibl. Coburg. 1802. 4. pag. 8. add. *Fabr.* B. Gr. vol. VII. pag. 566. sqq. nou. edit., vbi quoque de aliis illius versionis edd. egi et p. 569. iam adnotavi, *Agath.* epigr. etiam esse in Anthol. gr. ed. *Iacobs*, tom. III. pag. 3. sqq. et hunc virum doctum Agathiae praef. edidisse in animaduers. in epigr. Anthol. vol. I. prolegomm.

gomm. pag. LII—LVIII. etc. — De *Menandro* (§. 75.) v. Fabr. l. cit. pag. 540. fqq.

Ad pag. 440. de Leontio, lin. 4.

fec. m. edit. vol. VIII. p. 309. fqq.

Ad §. 77. PALLADIUS.

Ad pag. 440.

Hic *Palladius* dicitur *Iatrosophista Alexandrinus* a Fabr. B. Gr. vol. IX. pag. 19. vet. ed. et a Saxio in *Onomast.* II. pag. 41. Add. Fabr. l. c. vol. XII. pag. 637. et 778.

Ad pag. 443. de Stephano lin. 1. corr. Frellonium.

Ad pag. 444. sect. 4. de MOSCHIONIBVS.

Moschionis cuiusdam sententiae editae primum a *Bandinio* in graecae ecclesiae veteris monumentis etc. Florent. 1762. 8. tom. II. nr. 9.

Ad §. 82. THEOPHYLACTVS SIMOCOTTA.

Ad pag. 446. sect. 4. lin. 3.

Illa collectio varr. lectt. pertinet ad *Theophyl. Bulgar.*, de quo v. *Introd.* II. 2. p. 305. sq. De nostro *Theoph. Simocotta* leges plura in Fabr. B. Gr. vol. VII. p. 582. fqq. nouae edit. add. *ibid.* p. 520. sq. — *Epistolarum* editionibus

42 . THEOPHYL. SIMOCOTTA

nibus addatur rara ed. latinae interpretationis: *Theophilacti Scolaſtici Simocati* epistolae morales, rurales et amatoriae, interpretatione latina (per *Nicolaum Copernicum*.) Praecedit *Laurentii Coruini* elegia, qua valedicit Prutenis. In fine: *Cracouie* in domo domini Ioh. Halleri. Anno M. D. IX. (1509.) 4. conf. *Goetzii Memorabil. bibl. Dresd.* tom. II, fasc. 1. pag. 6. et *Panzeri A. T.* vol. VI. p. 452. nr. 33.

Ad pag. 446. §. 83. de Georgio Piside, sect. 2. lin. 8.

In noua Fabr. edit. vol. VIII. p. 612. sqq.
Pag. autem 447. lin. 4. leg. *Hexaëmeron*.

Ad §. 84. LEO MAGENTENVS.

Ad pag. 447. lin. 4 et §.

In noua ed. vol. VII. pag. 717. sqq., vbi quoque in nota *uu* locum Fabr. ex vol. X. pag. 527. sq. vet. ed. reductum adtuli, aliaque addidi. — In lin. vlt. corr. *septimam*.

Ad §. 85. PAVLVVS AEGINETA.

Ad pag. 448. sect. 2.

Pauli Aeginatae praecepta salubria *Guil. Copo*, *Baudeiensi* interprete. Paris ex offic. *Henr. Stephani* 1510. 4. v. *Maittaire* A. T. tom II. p. 207. tum, (vt in fine legitur,) *Argentorati* ex aedib. *Mathiae Schureri*, 1511. 4. v. *Freytag*, adpar, litter, tom. III. p. 337. — dein

— déin Paris. ex off. H. Stephani 1512. 4. et 1527. 4. — *Pauli Aeginetae* pharmaca simplicia, *Othone Brunfelsio* interprete. Idem de ratione victus, *Guil. Copo* Basiliensi interprete: in fine: Argentorati excud. Georg. Vlricher Andlanus. 1531. 8. v. *Pänzer*. A. T. VI. p. 120. — *Pauli Aeg.* opus de re medica, nunc primum integrum, latinitate per *Io. Guinterum Andernacum*. Paris. ap. Simon. de Colines (cumi adnotatt^o) 1532. fol. — Coloniae opera et impensa Ioan. Soteris. 1534. fol. — Venet. 1542. 8. Editor in prooemio spernit ed. Aldin. tamquam imperfectam; ipse vero tribus vsus bonis codd. ad contextum restituendum, confecit suam interpretationem. — Idem opus, ex interpretatione et cum commentariis *Io. Guinteri Andernaci*; adiectae sunt annotatt. *Iac. Goupyli*, ex edit. et cum scholiis *Io. Baptistae Camotii*. Venet. ap. F. Turrisanum sub signo Aldi. 1553. 8. De raris illis editt. v. *Clement* Bibliotheq. curieuse, histor. et critique, tom. I. pag. 58. sq. add. *Fabr.* l. c. pag. 573. sqq. — *Pauli Aeginetae*, medici insignis, opus diuinum, quo vir ille vastissimum totius orbis oceanum, laconica breuitate, sensibus argutis merisque aphorismis in epitomen rédegit. *Albano Torino* Vitodurensi interprete. Basíl. per Andr. Cratandr. et Ioan. Bebel. 1532 fol. v. *Panzeri* A. T. VI. p. 288. nr. 374. et de aliis edd. *Fabric.* l. cit.

Ad §. 86. GEORGIUS.

Ad pag. 449. sect. 2. lin. 1.

In noua ed. vol. VII. p. 457. sq. de *Georgio*, atque vol. VI. p. 133. de *Michaelis Syncello*. Add. Scaligeri epistolas, epist. 391. p. 677.

Ad §. 87. THEOPHANES.

Ad pag. 451. sect. 4. de *Theophanes*. lin. 4.

sec. m. ed. vol. VII. p. 459. sqq., vbi plura sunt adiecta. — Ad lin. 5. Diuersus quoque est *Theophanes*; Nicaenus archiepiscopus, circa a. 1347., cuius *Hymnus* in Adnuntiationem deiparae vulgatus est ab Aldo, gr. et lat. vna cum Prudentio, Prospero, Io. Damasceno, Cosma etc. Venet. 1501. *) 4. — rec. in Bibliothecis patrum in supplemento Bigneano, Paris. 1579. et in tom. VIII. a. 1589. ac 1654, item Coloniae 1618. tom. VIII. v. *Fabr. B. Gr. X.* p. 240. sq. vet. ed., vbi plures enumerantur *Theophanes*.

Ad §. 89. NICEPHORVS.

Ad pag. 454. lin. 6.

Corr. *Nicephori Gregorae*. In ed. Petau. sequuntur p. 240. sqq. *Nicephori Gregorae* frag-

*) De hoc volumine, quod primum est Collectio-
nis poetarum christianorum, et rarissimum, v.
cl. *Panzerii A. T.* Vol. VIII. p. 341.

fragmenta, quae in superioribus editt. desiderantur; pag. 258. sqq. *Gregorii*, cognomento *Figuli* (Κεραμίδης) Taurominitani in Sicilia archiepisc. in *Indictionis s. anni principium, homilia*, gr. et lat. pag. 286. sqq. Ex *Eusebio Pamphili* collecta, in libro, qui inscribitur *Basilicus*; initium mundi, ab Adamo vsque ad init. *Alexii Comneni* s. chronologia: *Gregorii Pachymerii* fragmm. quaedam nondum edita. (p. 315. sqq.) gr. p. 407. sqq. *Hippocratis* libellus περί των Φαρμακων καθαρωτων, gr. ex cod. Cuiaciano. Sequuntur *Petauii* notae chronolog. 206; sqq. *Nicephori* fragm. ex *Theophane*, gr. et lat.

Ad pag. 455. sect. 5.

In noua Fabr. B. Gr. edit. vol. VII. p. 462. sq. — pag. 603. sqq., vbi quoque p. 609 sq. alii recensentur *Nicephori*, et p. 610. sqq. add. *Walchii* histor. haeres. (germanice scriptam,) tom. X. p. 511. sq. XI. p. 280. sqq. 325 sqq. 360. sqq.

Ad §. 92. BASILIUS MACEDO.

Ad pag. 457. lin. 6. sect. 3.

De Testamento *Basilii Macedonis* imperatoris ad filium *Leonem* ex lingua *Moscouitica*, vel potius *Slauica* translato in *Georgianam* per *Alexandrum di Bacar di Vachtangh*, regem *Cartli* a. m. 7247. siue a. Chr. 1734 in 12. (probabiliter *Mosquae* aut *Svenzkae*;) et de cod. *Vindobon.* chartaceo, nr. 238. inter codd. theolog.

theolog. gr., qui continet a fol. 17 — 29. Basilii Maced. capp. commonitoria LXV. ad filium Leonem, cognomine philosophum, v. *Franc. Car. Alter veber Georgianische Litteratur*. Vindob. 1793. min. 8. p. 120. sq.

Hoepfneri progr. de Βασιλικῶν libris. Giessae. 1774. 4. — Epitome cum additamentis et correctionibus, tam *Hoepfneri*, quam *Hugonis*, in posterioris *Ciuilistischen Magazin*, vol. II. fasc. IV. Berol. 1797. 8. nr. XVII. — *G. I. R. Hoepfner's Berichtigungen gewöhnlicher Vorstellungsarten über die spätern Schicksale der Basiliken mit zwey Zugaben*. In prior additamento *Hoepfner*. in Schemate quodam, argumentum, quod ab origine erat, et numerum titulorum, quos libros possederit *Cuiacius*, aut non habuerit, aut quorum utrumque sit dubium, proponit; alterum additamentum exhibet historiam Basilicῶν litterariam. conf. *Iosephi Mariae Suarezii*, episcopi Vasionensis, notitia Basilicorum: recensuit et obseruatt. auxit *D. Christian. Frider. Pohlius*, ciuitatis Lipsiens. Senator et Syndicus. Lipsiae 1804. 8. pag. 1. sqq.

Ad §. 93. et pag. 255. de Niceta, lin. 7.

In nova edit. vol. VII. p. 747. sq.

Ad §. 94. PHOTIVS.

At pag. 461. lin. penult.

Msto. scilicet *Cambridg.* in bibl. collegii *Trinit.* Ex hoc cod. editurus id erat *Porson*,
Prof.

Prof. L. Gr. Cambridg. sed ignis combussit et absumpsit ea, quæ iam elaborarat, cum optima bibl. Porson. parte.

Ad pag. 462, lin. 15.

Dele numer. an. 1792. Nam memorata epistola, 8. pag. 8. in fronte caret nota loci annique; in vltima autem pag. legitur: *Kopenhagen d. 19. März 1789. Paulus* illam demum loco cit. recensuit a. 1792. v. *Lips. allgem. litter. Anz* a. 1798. nr. CCIII p. 2109. — Ipse D. *Laur. Ancher* spem fecerat editionis criticae Glossarii Photiani ad apographum Reiskianum, quod in bibl. *P. F. Suhmi* venerat. (v. *Iac. Baden* in opusculis latinis, *Hauriæ* 1793. 8. p. 399.) sed illius edit. spem decollavit mors. At *Ancher* praeclarum ad nouam editionem, prelò ferme *paratam*, congestum adparatum et in catalogo librorum illius, publica auctione *distrahendorum*, *Othenis* 1799. 8. *ab initio* copiose expositum, reliquit. — Add. cl. *Chardonius la Rochette* in *Magasin encycloped.* tom. III. p. 364. sqq. Paris 1797. et cl. *Morelli* *Bibl. mistam gr. et lat.* tom. I. p. 315. sqq. de duobus Photii codd. collatis cum *Hoeschelii* editione.

Ad pag. 464. lin. 6.

Αμφιλοχία, Responiones ad quaestiones et dubitationes CCCVIII. ab *Amphilochio*, *Cyzici* metropolita propositae: v. *Fabr. l. c.* pag. 561. sq. Add. *M. Io. Iustus. Spier* in *Wittenbergischen Anmerkungen ueber theologische,*
phi-

philosophische, historische, philologische und kritische Materien. part. I. Witteb. 1738. 8. dedit adnotatt. in Photii Amphilochia, et in sine quaedam ex illis Amphilochiis, necdum edita. v. Lips. ephem litter. a. 1738. p. 695. et *Kordes.* in Lips. allg. litter. Anzeig. n. 97. p. 925. sqq. a. 1801., vbi plura quoque de Spierio traduntur.

Ad pag. 464. sect. 4.

M. Constantin Wolf. diss. Photius ephemeridum eruditarum inuentor. *Witteberg.* 1689. 4., de qua plura leges in Lips. allg. litt. Anz. a. 1800. nr. 133. pag. 1303. sq.

Ad pag. 464. sect. 5.

Mich. Pselli capp undecim theologica de S. Trinitate et persona Christi, cum *Cyrilli Alexandrini* et *Io. Damascani* argumentis contra Nestorianos etc. edit. *Io. Wegelin.* Augustae Vindel. 1611. 8. v. ad Cyrillum Alex. in *Introd.* II. 2. p. 284. sq. — *Mich. Pselli* synopsis legum, cum *Bosqueti* vers. lat. et notis, notisque *Siebenii* selectis, edidit *L. H. Teucher.* Lips. 1789. 8. conf. *Ios. Mariae Suarezii* notitiam Basilicor. ad §. 92. laudatam p. 23. sqq. praecipue *Pohl*ii notas.

[De Michaelis Pselli epistolis perquam eruditis monuit *Casaubonus* ad Athen. p. 27.]

Ad pag. 466. de Iouanne Malala, sect. 4. lin. 1. in. m. ed. vol. VII. p. 446. sqq. et p. 683. de *Io. Cameniata.*

Ad

Ad §. 96. LEO IMPERATOR.

Ad pag. 467. lin. 3.

Leg. *exstiterunt*. — Conf. *Suarezii* Notitiam etc. ad §. 92. laudatam, pag. 4. sqq. ibique *Pohlii* not. δ, p. 29. sqq. praesertim p. 30. sqq. *Pohlii* adnotat. p. 34. seqq. de Leonis epitome s. ecloga legum, de Prochiro legum etc.

Ad pag. 468. med.

Tiberii II. Leonis philosophi, Zenonis aliorumque principum orientalium Constitutiones nouissimae, in tom. II Corporis I. C. ed. *Gebauer* — *Spangenberg*. v. nou. bibl. german. vniuers. vol. I. part. I. fasc. 2. pag. 63. sqq. inprimis pag. 86. sqq. — Pag. 469. lin. 12. leg. *Aeliani*.

Ad pag. 470. lin. 11.

Leg. v. partes. Vindob 1773 — 1781. — et pag. 471. lin. 6. plura leges in noua *Fabr.* B. Gr. vol. VII. p. 695. sqq. — de Leonis *oratt.* p. 698. sqq. — de eius *Tacticis* p. 701. sqq. et sic de reliquis Leonis scriptis: — lin. 14. corr. *hae*.

Ad pag. 474. de *Simeone Metaphraste*, sect. 3. lin. 1. — in nou. edit. vol. VII. p. 471. sq. et 683. sqq.

*Ad §. 100. LEO.**Ad pag. 475. lin. 5.*

sec. m. edit. vol. VII. p. 715. sq. —
Theodosio Meletino, de quo v. *Fabr. B. Gr.*
 VII. p. 472., tribuitur *chronicon*, quod editu-
 rus est cl. *Ign. Hardt*, qui tamen in *Lips.*
allg. litter. Anzeig. a. 1801. nr. 64. p. 621.
 monet, verum illius auctorem esse *Leonem*
grammaticum, non *Theodosium*.

*Ad §. 101. THEOPHANES NONNVS.**Ad pag. 476. lin. 1.*

Tomus II. *ibid.* 1795. continet reliquam
 epitomes partem, gr. et lat. cum notis: *tum*
de febribus opus aureum, lat. ex edit. Veneta,
 1576. fol. atque indices, quorum primus dat
 syllogen vocabulorum, a *Du Cange* in *Glof-*
sario praeteritorum. Conf. quoque *Lips.*
ephem. litter. a. 1795. nr. 66. et *Ien. A. L.*
Zeit. a. 1796. nr. 260. m. Augusto.

Ad pag. 476. §. 102. de Georgio Mo-
nacho v. *Fabr. B. Gr.* nou. edit. vol. VII. p.
 685. — et pag. 530. sqq. *de Iosepho Genesio*;
 de quo breuiter dixi in §. 103.

Ad §. 104. CONSTANTINVS POR-
*PHYROGENNETVS.**Ad pag. 478. sect. 3. lin. 1.*

De *Bandurii* libro v. in noua *Fabr.* edit.
 vol,

vol. VII. p. 528. sqq. — Ad lin. 4. notetur, scil. liber prior, nunquam antehac editus.

Ad pag. 480. sect. 4. lin. 1.

sec. m. edit. in vol. VIII. pag. 1. sqq. et p. 16. sqq. de collectore Geoponicon.

Ad pag. 482. lin. 20. de CHRONICO PASCHALI.

In noua ed. vol. VII. p. 449. sqq. — Roesler edidit *Chronica mediæ æui* tom. I. Tubingæ 1798. 8. (v. Supplem. ad meam Notitiam bren. litteraturæ rom. part., II. p. 333.) Tomo illi præfixit diss. I. de annalibus mediæ æui ad vsu historicum diligentius præparandis, (quæ olim constabat tribus disputationibus academicis, Tubingæ 1788. 1789 et 1793. ventilatis;) tum dissertat. II. de chronicis (XII. post Eusebium atque Hieronymum, iunctim hic editis, aut partim insertis, (p. 73 — 128.) in qua nr. 7. de *chronico paschali*, de singulorum auctoribus, vsu et auctoritate in historia, de editionibus ac recensionebus etc. egit.

Ad pag. 484. §. 108. de Io. Mauropo Fabr. in noua ed. vol. VIII. libr. V. cap. 12. p. 627. sqq., ubi alia *Mauropi* scripta recensentur.

Ad §. 110. GEORGIUS CEDRENVS.

Ad pag. 485. sect. 2. lin. ult.

Rec. in editione Corporis Byzant. Veneta,
D a ta,

ta, 1729. tom. VIII. v. Fabr. B. Gr. nou. ed. vol. VII. p. 464. sq.

Ad pag. 487. § 112. de Ioanne Scylitze, sect. 3. Plura leges in noua Fabr. edit. vol. VII. p. 722. sqq.

Ad pag. 493. lin. 1. corrig. Persarum, et pag. 494. lin. 23. scrib. pag. 302. sqq.

Ad pag. 497. lin. 15. de Alexio Comneno: sec. m- edit. vol. VII. p. 728. sqq. — et p. 729. sq. de Manuele Comneno, a. 1170. — De huius donario Mexillum sericum graeca precatione intextum, et ab imp. Man. Comneno S. Michaeli dicatum,) v. Io. Frid. Amaduti comm. in Anecdotis litter. vol. III. p. 10. sqq. et p. 23. sqq. is ipsam precationem gr. et lat. dedit docteq. illustravit.

Ad pag. 499. §. 121. sect. 3. de Io. Zonara v. etiam Fabr. B. Gr. vol. VII. p. 465. sqq. — et ad pag. 500. de Nicephoro Bryennio Fabr. l. cit. p. 647.

Ad pag. 501. §. 123. de THEODORO PRODROMO v. Fabr. B. Gr. l. p. 377. et VII. p. 137. sqq. atque delibr. male Theodoro nostro adtributo, de amoribus Drosillae et Chariclis, cel. Morell. in Bibl. Msta gr. et lat tom. 1. pag. 281. sq.

Ad §. 124. ANNA COMNENA.

Ad pag. 503. sect. 4. lin. 1.

In noua ed. vol. VII. p. 726. sqq. Add. D. H. Hegewisch über die Alexias der Au-

Anna Comnena, in illius *historisch. und literarisch. Aufsätzen*, nr. 4. Kilon. 1801. 8.

Ad §. 125. SVIDAS.

Ad pag. 503. sect. 1.

In nou. edit. vol. VI. pag. 389 — 595. vberime differitur de Suida, in specie pag. 400. seqq. de editionibus.

Ad pag. 506. lin. 6.

Cl. Müller in progr. de Suida, observationibus Thomae Reinesii ornato, Lipsiae 1796. 8. prodit, in bibliotheca episcopali Cizensi custodiri exemplar edit. Porti cum multis Reinesii notis mstis, in illis, animaduertit, et versionem Porti et textum Suidae graecum emendari, aut fontes, vnde haufit Suidas, aperiri, aut loca adferri parallela, aut monstrari transpositiones etc. Idem vir doctiss. ostendit, iam Kusterum tacite vsurpasse illas Reinesii adnotationes, atque Olearium suas in Suidam obseruatt. maximam partem, ex illo desumisse exemplari Reinesiano.

Ad pag. 507. sect. 4.

In Notices et Extraits des Mstts de la Bibliotheque nationale et autres Bibliotheques publiés par l'Institut national de France. Faisant suite aux Notices et Extraits lu au Comité établi dans la cidevant Académie des Inscr.

Inscr. et B. L. tome V. de l'Imprimerie de la Republ. an VII. mai. 4. est nr. 1. de Brequigny comm. de Mssio quodam Lexici Suidae, quondam ex biblioth. collegii Iesuitarum, quod ad Doruill: peruenit. Is cod. tantum continet nomina hominum, neque tamen omnium. Brequigny autem putat, nomina; quae in hoc cod. deessent, serius fuisse inserta: et hoc exemplar primi purique textus Suidae, et fundum quasi operis factum esse a Suida quodam, Augusti tempore: ideo manult legere *συνταξαμένοι* (passiue *αὐτῶ*) pro *αὐτόν*. Contra ea censor in ephem. litt. Gottingens. a. 1800. p. 1698. sq. bene animadvertit, pari iure posse contendere, illum codicem esse contractum, atque epitomen plenioris Lexici; Suidae codicem esse recentem, saec. XVI. sed descriptum ex cod. quodam post a. 1442. et hunc ex cod. a. 976. exarato; nullum cod. eorum, quos nostra habeat, aetas, superare saec. XII. articulos ipsos frequenter esse decurtatos. — In aliis Notitiis codd. Paris. quondam regionum, (Notices et Extraits des Mss de la Bibliotheque du Roi,) est secundum versionem german. Io. Mich. Lobstein tom. I. part. I. (Hildburghaus. 1791. 8.) pag. 267. seqq. de Rochefort longa doctaque descriptio Lexici cuiusdam graeci mss. bibl. regiae nr. 2408. Vir doctus p. 275. sqq. late comparauit illud lexicon mss. cum Suida, et tantam obseruauit vtriusque similitudinem, vt alter alterum aut vterque antiquius Lexicon exscripsisse, ipsi videretur. dis-

cri-

crimen tamen inter vtrumque bene demon-
stravit: nec Suidae lexicon integrum, sed a recen-
tioribus librariis interpolatum auctumque ad
nos peruenisse censet: multaque alia praecleara
ad interpretandum Suidae Lexicon adhibet;
dein pari modo contendit cod. mss. cum *Hesychio*
ac *Lexico etymologico*. — Add. *Fabr.* l.
c p. 417. sq. et cel. *Morelli* Bibl. Mssam gr. et
lat. tom I. p 314. sq. et 319. et *Schulzii* spe-
cimen, perperam ad §. seq. sect. 2. laudatum.
V. Add. ad Introd. II. 2. p. 355.

Ad pag. 508. lin. 1.

scrib. *Lipsiae* 1785. 8. *recusa auctaque in*
libro docto: Suidae et Phaurini glossae sacrae;
graece cum spicilegio glossarum sacrarum He-
sychii et Etymolog. M. congeffit, emendauit
et notis illustravit Io. Chr. Gottlieb Ernesti. —
Acc. dissertatiuncula de glossis sacris Suidae et
Phaurini. *Lips.* 1786. mai. 8. Plura v. ad *Fa-*
bricii B. Gr. VI. p. 415. sqq., vbi aliorum VV.
DD. Emendationes subsidiaque litteraria iam
laudant. — *Schweighäuserus*, filius, nouam
parare dicitur editionem Suidae Lexici. v.
Chardon la Rochette in *Millin Magas. encyclop.*
tom. I. 7me an. nr. 2. p. 201.

Ad pag. 508. lin. antep. de Constantino
Manasse: sec. m. ed. vol. VII. p. 469. sq. et
p. 733. sq de Ioanne Cinnamo:

Ad

Ad §. 129. IOANNES TZETZES.

Ad pag. 512. sect. 2. lin. 3.

Conf. F. I. G. La Porte — du Theil cen-
suram Antehomericorum — a Iacobio edito-
rum, in *Millin Magazin encyclop.* a. VI. nr.
21. pag. 27. sqq. et commode ex ea excerpta
in *Beckii commentar. societ. philolog. Lips.*
vol. II. partic. II. pag. 286. sqq. — Distinguen-
di sunt *Ioannes et Isaacus Tzetzae*. Posterior
scripsit scholia in Lycophon. prior autem com-
ment. in Homer. Chiliades; allegorica et
historica carmina; carmen de educatione pue-
ror etc. Qui illorum scripserit schol. in Hesio-
dum, definire non audet *Ben. Gaij. R. in*
neuem allgem. Intelligenz-Blatt für Literat. v.
Kunst part. XI. pag. 172. ad Lips. Litt. Z. et
laudat *Gerbelii* praefat. ad Ioan. Tzetzae varia
carmina, qui de utroque copiose disseruisse
dicitur.

Ad pag. 512. §. 129. de *Isaaco Porphy-*
rogen. lin. antep. add. in ed. nou. vol. VI. p.
54. nr. 8. et VII. p. 730.

Ad §. 134. EVSTATHIUS.

Ad pag. 516. lin. 21.

De ed. Vindobon. a. 1791. v. Add. ad In-
trod. II. 2. p. 555. atque praefat. ad eandem
partem pag. VII. et de eo, maxime de versio-
nibus libelli romanensis vide, si placet, quae
scripsi ad *Fabricii B. Gr. vol. VIII. p. 136. sq.*

De

De Eustathio antecessore, et Eustathio Patricio v. *Fabr.* B. Gr. vol. IX. p. 150. inprimis p. 152., vbi plura adscripsi. Ibid. multi alii *Eustathii*, in his p. 153. sq. *Eustathius*, Thesalonicensis archiepiscopus, enumerantur ac recensentur. Add. de *Eustathio antecessore* cel. *Morelli* Biblioth. mss. gr. et lat. tom. I. p. 99. 101 et 106.

Ad pag. 517. §. 136. de *Ioelle* etc. lin. 6. add. in noua edit. vol. VII. p. 775. sq. et de *Georgio Acropolita*, ibid. p. 766. sqq.

Ad §. 137. *NICETAS ACOMINATVS CHONIATES.*

Ad pag. 518. *sect.* 2.

In noua ed. vol. VII. pag. 757. sqq. de *Niceta* nostro, omisi illud fragmentum; *Fabrii* tamen notas retinui p. 741. sq. multa vero alia adscripsi. Add. ibid. p. 737. sq. inprimis not. oo. de *Michaele Choniate*, et de insigni cod. Florent. *Bandini* epistola de *Michaele Acominato*, eiusque scriptis. Florent. 1767. 3. De *Nicephoro Blemmyda*, (pag. 520. §. 138. nominato,) v. *Fabr.* l. c. pag. 669. sqq.

Ad §. 139. *IOANNES ACTVARIVS.*

Ad pag. 520. *sect.* 2. *lin.* 2.

Ex interpretatione *Ambrosii Leonis*, Nolanus, primum editi Venet. ap. Laurent. Vitalem
1519.

1519. 4. — tum Paris. ap. Sim. Colinaeum, 1522. 4. — Basil. 1528. 8. — atque cum alienis libellis. Basil. ap. Andr. Cratandr. 1529. 8. (v. *Panzer. A. T. VI. pag. 264. nr. 700. et pag. 271. nr. 739.* dein ex eadem *Leonis* versione a *Iacobo Goupylo* recognita, Paris. ap. Io. Rovignum 1543. 8. et deinceps aliquoties; denique cum aliorum scriptis Traiecti ad Rhem. 1670. 8. — — *Ad pag. 521. lin. 4.* add. interprete *Io. Ruellio*, Sueffionense, Paris. 1546. 8. etc.

Ad pag. 521. lin. 4.

Scholia in hoc opusculum in *Io. Stephani Bernardi* reliquiis medico-crit. edit, a *Christi. Godofr. Grunero*, Jenae 1795 et 1796. 4., vbi fragmenta plurium graecorum medicorum illustrata sunt. — *In ject. 3. lin. 1.* corrige *vol. XII.*

Ad §. 140. MANVEL PHILES.

Ad pag. 524. sect. 4.

In noua edit. vol. VIII. pag. 617'sqq. copiosius omnia exposui, ac pag. 624. iam laudauit *Matthaei* notitiam nonnullorum codd. et carminum *Philae*, et *Camu* varias carminis de nat. animalium lectiones. — In eodem volumine pag. 141. scripsit *Fabr.* in volumine quodam praeter alia esse *Calliclis* iambos in *S. Gregorium* ex saxo candido sculptum; sed illos *Philen* habere auctorem, docent codd. mssti,

mssti, in quibus inter Philae carmina leguntur: vid. *Bandini* catal. codd. gr. Medic. Laurent. tom. II. p. 150. nr. XX. et pag. 172. ad nr. CCXXXIII.

Ad §. 141. GEORGIUS PACHYMERES.

Ad pag. 526. sect. 3. lin. 1.

Sec. m. edit. vol. VII. p. 775. sqq., vbi quoque late differitur de *specimine sapientiae Indorum*, siue dialogo inter Absalonem, Indorum regem, et gymnosophistam quemdam, ex Arabico in graecum sermonem circ. a. C. 1100 translato et a Simeone edito, quem *Pofsinus* latine versum e graeco, subiecit Pachymerae priori volumini; dein *Sebast. Godfrid. Starckius* graece cum noua sua versione lat. prelo exire iussit, Berol. 1697. 8. etc.

Ad pag. 526. §. 142. de Nicolao Myrepsso, lin. antep. add. Halleri bibl. medic. pract. I. p. 324. sq.

Ad §. 144. THOMAS MAGISTER.

Ad pag. 527. sect. 3. lin. 1.

Add. vna cum *Phrynicho*, pag. autem 528. lin. 1. scr. cum *Phrynuchi collectione*.

Ad pag. 529. sect. 4. lin. 1.

sec. meam edit. vol. VI. pag. 181. sqq.

Ad pag. 530. §. 145. de Nicephoro Xanthopulo, sect. 3. Plura adnotauit ad Fabr. B. Gr.

Gr. VII. p. 437. fqq. add. cl. *Morelli* bibl. MS. gr. et lat. tom. I. pag. 71.

Ad §. 147. *MAXIMVS PLANVDVS.*

Ad pag. 350. lin. penult.

Add. *Dorville* l. c. pag. 446. 448. fqq.

Ad pag. 631. c) lin. 4.

Sec. *Fabric.* p. 555. Paris. 1557. — De *Maximi Planudae* Grammatica M^{ta} aliisque opusc. grammaticis v. *Fabr.* B. Gr. vol. VI. p. 348. sq. ibique not. q. Add. *Iriart.* codd. gr. reg. *Matrit.* p. 371. sq. 387. sq. 391. nr. 89. et p. 260. fol. 114. fqq. de aliquot *Planudae* epistolis.

Ad pag. 532. lin. 6.

Conf. cel. *Morelli* Bibl. MS. gr. et lat. tom. I. pag. 184. sq. et 204. Is autem contra cl. *Villoison.* monet, duos illos codd. esse, diuerfos.

Ad §. 149. *GEORGIVS LECAPENVS.*

Ad pag. 533.

Ex *Georgii Lecapeni* Grammatica cl. *Matthaei* in *Lectt. Mosquens.* tom. I. pag. 55—79. vberiora dedit excerpta. v. *Fabric.* B. Gr. vol. VI. pag. 297. sq. et p. 343.

Ad §. 150. NICEPHORVS GREGORAS.

Ad pag. 535. lin. 4.

Sec. m. edit. vol. VII. p. 652. sqq. et 632. sqq., vbi scripta Niceph. Gregorae recensentur. — Add. cl. Morelli Bibl. Ms. gr. et lat. I. p. 216.

Ad pag. 536. lin. 2.

In cod. Augustano Vindel. (v. Reiseri indic. Msstor. bibl. August. pag. 64.) sunt *Niceph. Gregorae* duae orationes, et eiusdem *Technologia grammatica*, atque ex illo cod. cl. Godofr. Hermann, parti I. de emendanda ratione graecae grammaticae, (Lips. 1801. 8.) adiecit *fragmentum lexici graeci*; in praef. autem pag. XV. primum monet, se eum indicem fecisse eo permotum, quod Brunck. in lexico Sophocleo v. λαγός et σαγρός eadem, quae grammaticus habet, ex lexico regio MS. adtulisset; tum, nescio tamen, ait, an verius hic libellus sit *Nicephori Gregorae technologia grammatica*, quem indicem habet Reiserus. etc.

Ad pag. 539. §. 152. de Ioanne Cantacuzeno, sect. 5. lin. 2. add. in noua edit. vol. VII. pag. 787. sqq.

Ad §. 153. CONSTANTINVS HARMENOPVLVS.

Ad pag. 540. sect. 3. lin. 3 et 4.

De Promptuario iuris ciuilib' v. Boyle
Repon-

Reponse aux Questions d'un Prouincial, tom. I.
cap. 53.

Ad pag. 541. sect. 4. lin. 6.

scr. Πρόχειρον — — *Epitome iuris ciuilis quae legum prochiron. et hexabiblos inscribitur etc.* — Idem *promptuarium iuris* est, quod cum interpretat. Io. Merceri prodiit a. 1587. Sed adnotandum est, in nonnullis exemplaribus, omisso medio X. male excusum esse MDLXXVII. (1577.) Gothofredi enim praefatio scripta est a. 1537.

Ad pag. 542. lin. 3.

Lege Marq. Freheri. — *Lin. 18. leg. Tomus contra Gregorium Palamam.*

Ad pag. 544. §. 155. de Emman. Moschopulo, lin. antep. add. in noua edit. vol. VI. cap. 39. §. IV. pag. 322. sqq.

*Ad §. 156. EMMANVEL CHRY-
SOLORAS.*

Ad pag. 545. sect. 3.

Ἐρωτήματα τοῦ Χρυσολωρᾶ. — — *Erotemata Chrysolorae: de anomalis verbis: de formatione temporum ex libro Chalcondylae: quartus Gazae de constructione: de Encliticis: Sententiae monostichi ex variis poetis. In calce: Venetiis in aedibus Aldi. M. D. XII. (1512) 8. Aldus in epistola nuncupatoria; ea, inquit, (n. Man. Chrysol. rudimenta grammatices*

matics gr. linguae), nos hortatu Marci Musuri Cretenfis, V. D., qui nunc publice profitetur Venetiis frequenti semper ac graui auditorio litteras graecas, imprimenda curauimus. Tum alia quaedam addidimus, non inutilia iis, qui graece discere concupiscunt. — — De scriptis Emman. Chrysol. atque edd. plura scripsi ad *Fabricii* B. Gr. vol. VI. cap. 39. pag. 325 sqq.

Ad pag. 547. lin. 6. §. 159.

de *Io. Canano*, add. in noua Fabr. edit, vol. VII. p. 773. sq.

Ad §. 160. THEODORVS GAZA.

Ad pag. 547. lin. 4.

Vid. *Fabr.* B. Gr vol. VI. p. 297. et *Dorvilleii* criticam vannum in inanes *Io. Corn. Pauonis* paleas, Amstel. 1737. 8. p. 410. sq. — Add. ed. ad §. 156. indicatam, et edit. a *Fabricio*, (lococit ac vol. IX. p. 194. vet. edit.) omillas: *Theodori* Grammaticae introductiuae liber quartus. Venundantur Parisiis ab *Egidio Gourmont* e regione collegii Cameracensis: in calce: ἐτυπώθη Παρισίοις Γαζα τουρμοντίω, ἔπει ἀπὸ τῆς Σεργονίας χιλιοσῶ πεντακοσιοσῶ ἑκτῶ καὶ δεκάτῳ σκιροφοριῶνος ἐνάτῃ ἀπιοντος. (1516.) 4. — et *Theodori Gazae* introductionis grammaticae libri IV. graece, simul cum interpretatione lat. iam denuo de integro recogniti atque aucti, cum argumentis et indicibus librorum singulorum, ac aliis luculentis castigationibus, quae in aliis

alijs exemplaribus desiderabantur. Basil. ap. Nic. Brylingerum. a. 1538. 8. Nulla praefixa est praefatio. — Θεωδώρου Γραμματικῆς εἰσαγωγῆς τῶν εἰς τέσσαρα εἰς τὸ τέταρτον ὑπόμνημα ἐκ πολλῶν συνερανισθὲν ὑπὸ Νεοφύτου Πελοποννησίου. — Bucaresti ἀΨξή. — ἐρμηνεία εἰς τὸ τέταρτον τῆς τοῦ Θεωδώρου τοῦ Γαζῆ Γραμματικῆς — Φιλοσοφίας παρα Δανιήλ, μοναχοῦ Πατμίου, τοῦ κεραιμῆως — ἀΨπ. Venet. 1780. 8. v. cl. *Villoison* in *Magasin encyclop.* par *Millin*. VIII. an. tom. I. nr. 2. (1802.), vbi in notis adiectis pag. 221. alios libros quoque grammaticos, a Graecis recentibus compositos, laudat: et cl. *Beckii* comment. societ. philol. Lipsienf. vol. III. part. I. p. 146. sq. — *Desider. Erasmus* lat. interpretatus est librum I et II. (v. *Fabr.* IX. p. 194.) In egregia edit. *Erasmii* Opp. omnium, in X. tomos distincta, curante *Io. Clerico*, Lugd. Bat. 1703—1706. (quam fusc recensuit *Io. Fabricius* in *Historia bibl. Fabricianae*, vol. I. p. 359. sqq.) est in tom. I. nr. 2. p. 117. sqq. *Theodori Gazae* grammatica L. Gr. institutio, ab Erasmo latine reddita, titulis distincta et annotatiunculis illustrata.

[De commentariis *Neophyti* in *Gazae lib. quartum* vid. *Reiz de prosodiae graec. accentus inclinatione* p. XVIII. ibique *Wolfii* not.]

Ibid. ad lin. 13.

Recusa est illa *Gazae* versio, Cremonae, sine anni et typographi nota, attamen ante a. 1492. in 4. — item cum *Chirii Consulti Fortunatiani* rhetoricorum libris III. etc. sine vlla nota, (Mediolani) saec. XV. in 4. v. *Saxii* histor.

stor. litt. typogr. Mediol. p. DCX. Introd. m. in hist. L. Gr. I. 1. p. 591. sq. ac Supplem. ad illam, tom. I. pag. 284.

Ad pag. 548. §. 161. lin. 4.

sec. m. edit. vol. VII. p. 804.

*Ad §. 162. GEORGIVS TRAPEZUN-
TIVS. Ad pag. 548.*

Georgii Trapezuntii dialectica brevis. Basil. ap. Valent. Curionem. 1522. 8. — *Eiusdem Rhetoricorum libri*, ibid. 1522. 8. v. *Panzeri* A. T. vol. VI. pag. 255.

De *Bessarione* vid. quoque cel. *Villoisonii* anecdota gr. tom. II. p. 246. et cel. *Morelli* Bibl. Mst. gr. et lat. tom. I. p. 212. sq., vbi gr. ac lat. euulgata est *Bessarionis* epist. ad Nic. Segundinum Euboeum, *Gemisti* laudes eximias continens.

Ad §. 163. GEORGIVS GEMISTVS.

Ad pag. 550. lin. 5.

Conf. quae adnotavi ad *Fabricii* B. Gr. vol. VIII. p. 79. sqq. not. dd. —

Ad pag. 551. sect. 3.

Conf. *Morelli* Bibl. mst. gr. et lat. I. pag. 212. 244. sqq. 246. 269—271., vbi alia *Gemisti* opuscula, vt plurimum excerpta ex graecis auctoribus antiquis, recensentur; pag. 273. sq. de *Gemisti* capitibus quibusdam musicis, eiusdemque compendio Zoroastreorum et Platoniorum dogmatum. — *Kollarii* supplement. ad *Lambeck.* comment. de bibl. caesar.

Vindob. tom. I. vol. 556. sqq. de *Gemisti* excerpto ex libris geographicis de figura terrae et orbis habitabilis; atque excerpto ex operibus historicis Procopii Caesareensis.

Ad §. 164. MICHAEL APOSTOLIVS.

Ad pag. 551. sect. 1. lin. 3.

Conf. *Fabr. B. Gr.* vol. I. p. 744. de *Arseni* apophthegmatibus philosophorum etc., ubi ea, quae *Fabric.* olim in vol. VIII. p. 838. scripserat, commodius inferui et auxi: atque de *Arseni* Ἰωβιά s. *violeto* etc. copiose disseruit cl. *Matthaei* in *Notitia codd. msst. biblioth. Mosquens.* p. 14. sq. et magnam epistolae *Arseni* partem publicavit, Idem ex illo *Violeto Plutarchi* locos edidit ad calcem editionis libellorum de vitioso pudore et de fortuna, a. 1777 in 8. — Add. *Ant. Mar. Bisconi* bibl. Mediceo-Laurent. catalog. tom. II. p. 59. sq. de cod. XXVI. f. *Arseni* violaria compositione et *Dan. Wyttenbach.* praef. ad ed. *Plutarchi Moral.* tom. I. part. I. ed. Lipsiens. pag. LI. sq.

Ad pag. 552. lin. 6.

Corr. a. 1653, de qua rara ed. v. *Freytag.* apparat. litterar. tom. II. pag. 1330. et VV. DD. quos ille laudat, et quae *Fabr. B. Gr.* vol. III. p. 285. edit vet. secundum autem m. edit. vol. V cap. XI. p. 110. §. IX. de *Michael Apostolio* et §. X. de *Gregorio Cyprio*, et ego scripsimus,

Ad pag. 552. not. lin. 2.

Scr. p. 579. sqq. ed. vet. aut in noua edit.
vol. VIII. pag. 57. sqq.

*Ad §. 165. MATTHAEVS CAMA-
RIOTA.*

Ad pag. 553. sect. 3. lin. vlt.

Sec. m. edit. vol. VI pag. 118. sqq. §. XIX. vbi etiam codices, in quibus *Camariotae* compendium rhetorices aliaque scripta reperiuntur enumerantur. — In *Martini Crusii* Turco-Graecia, (in *Fabricii* B. Gr. vol. VIII. pag. 90.) memoratur codex, continens *Matth. Camariotae* commentar. in *Synesii* epistolas, et commentariolum in *Camariotam*, quomodo CPolin venerit ibique subsisterit post amissam urbem. — In editione *Hermogenis* Veneta, supra in I. tomo Supplem., p. 348. copiosius descripta, sunt p. 34. sqq. prolegomena in omnem rhetoricam, ex antiquioribus artis rhetoricae scriptoribus congesta, et p. 55. sqq. primum inquiritur, quid sit ῥητορικὴ, ab initio quoque dicitur: ῥητορικὴ τοίνυν ἐστὶ, δύναμις τεχνικὴ πειθανοῦ λόγου ἐν πράγματι πολιτικῷ etc. et p. 38. ea, quae pluribus exposita sunt, sumta esse, scripsit auctor, ex anonymo quodam artis rhet. scriptore περὶ ἀρχῆς καὶ προόδου ῥητορικῆς. An illa sunt ex *Camariotae* synopsis *Hermogenis* adhuc inedita, cuius initium conspirare videtur cum eo, quod *Fabric.* vol. VI. p. 119. adtulit? *Camariotae* tamen nomen neque in

prolegomenis neque in fine p. 531. inter eos, qui in Hermogenis rhetoricam commentati sunt, reperi memoratum: quamquam in fine citatur liber inscriptus: *Συναγωγή αναγκαιοτάτων ἐξηγήσεων εἰς τὴν τοῦ Ἑρμογένους Ῥητορικῆν*,

Ad §. 167. MICHAEL GLYCAS.

Ad pag. 556. lin. 12.

Multo probabiliorem esse Walchii sententiam, quam Oudini Allatii Lamiique opinionem, vel ex cod. Veneto D. Marc. 402. an. mundi 6798. f. aer. vulg. 1290. in fine significato, qui adeo saeculo XV, quo VV. DD. memorati eum vixisse contendunt, antiquior est, et continet Glycae Annales, docet cel. Morelli, de cod. illo fufius differens in bibl. Mft. gr. et lat. tom. I. pag. 266. sq. Nec sententiae illi officiant epistolae tres *Glycae*, quae earum auctor est, ad Constantinum Palaeologum scriptae: Namque non est, quod Palaeologus, a. 1453. imperium tenens, omnino sit intelligendus, quum is, ad quem istae sunt epp. Sebastii tantum modo gaudebat titulo; sed potius ad Constantinum alium Palaeologum Andronici senioris, a. 1282. imperium adepti, filium, Sebastocratorem, (apud Cangium in Familiis Byzantinis p. 234.) vel ad alium quemdam eiusdem nominis et familiae non satis notum spectare posse ipsae incerti auctoris epistolae videntur Morellio, viro eruditissimo. — Conf. A. L. Z. a. 1790. m. Nou. nr. 348.

ANDRONICVS COMNENVS 69

Ad § 168. ANDRONICVS. COMNENVS.

Ad pag. 559. lin. 2.

Secund. m. edit. vol. VII. pag. 730. sq. et de *Matthaeo* (in §. sq.) pag. 798. et de *Nicephoro* (in §. 170.) p. 608. ac vol. V. p. 266. — de *Codino* (in §. 172.) vol. VII. p. 795. sqq. — *Andronicus, ein historisches Gemälde aus den Zeiten der Kreuzzüge*, II. part. von D. I. G. Heynig. Berol. 1799. 8. — conf. eph. litt. Götting. a. 1799. nr. 110.

Ad §. 173. CONSTANTINVS LASCARIS.

Ad pag. 561. sect. 1. lin. 3.

In noua edit. vol. VII. p. 795. sqq. Add. Κωνσταντίνου Λασκάρειως τοῦ Βυζαντίου περί συντάξεως τινῶν ῥημάτων κατὰ γένη, Βιβλίον δεύτερον. Romae. 1608. 8.

De *Ioanne Duca* Fabr. vol. VIII. p. 33. sq. nouae edit. — et de *Laonico Chalcondyle*, in vol. VII. p. 793. sq.

GEORGIVS PHRANZES,

Ad pag. 563. lin. 20.

Leg. *redemptorem*. — Atqui lucem demum adspexit editio illa ab Altero promissa: Χρονικον Γεωργίου Φραντζῆ του πρωτοβεγιαριου εις τεσσαρα βιβλια διαιρεθεν. Νυν πρωτον εκδοθεν επιμελεια Φραγκισκου Καρολου Αλτερ etc. Vindob. Auftr. 1796. fol. Plura leges in Fabr. B. Gr. vol. VIII. p. 74. sqq. m. edit. et ap. ipsum
Al-

Alterum über die Georgianische Litteratur. p. 203—212. vbi edit, secundam multo auctiorem promisit: at morte nuper praeuentus fidem praestare non potuit. —

DOROTHEI CHRON.

Per hanc occasionem Chronici mentionem faciam a *Dorotheo*, metropolitae Monembas, h. e. Monembasiae in Peloponneso hodie Maliana, (circa a. 1629.) quondam collecti, et in linguam vulgarem translati, dein formulis descripti typographi. Prodiit Venetiis 1637 et 1686. 4. diuersis sub titulis: vnus tamen idemque est liber. v. *Saxi* Onom. liter. part. VII. p. 550 in indice. Nouissimae ed. inscriptio fere conuenit cum ea, quam prae se fert prima, et haec est:

Βιβλίον ἱστορικὸν περιέχον ἐν συνόψει διαφορῶν καὶ ἐξόχους ἱστορίας Ἀρχόμενον ἀπὸ κτίσεως κόσμου, μέχρι τῆς ἀλώσεως Κωνσταντινουπόλεως, καὶ τῶν ἀκολουθῶν Σουλτάνων. Συλλεχθὲν μὲν ἐκ διαφορῶν ἀκριβῶν Ἱστοριῶν, καὶ εἰς τὴν κοινὴν γλώτταν μεταγλωττισθὲν παρὰ τοῦ ἱερωτάτου Μητροπολίτου Μονεμβασίας, κυρίου Δωροθέου. Νῦν δὲ μετατυπωθὲν, καὶ ἐπιμελῶς διορθωθὲν ἀψψ' Ἑνετίῃσι. 1786. Παρὰ Νικολάω Γλυκεῖ, τῷ ἐξ Ἰωαννίνων. 4. Epistola nuncupatoria gr. scripta est a Nicolao Glyce. In praef. autem Ἀπόστολος ὁ Τζηγαρᾶς (h. e. *Cignaræ*), ἐκ πόλεως Ἰωαννίνων, historiam atque argumentum huius operis enarrat, idque valde commendat.

Praeterea *Grammaticae graecae* variae, a Nicolao Glykys, Venetiis ante an. 1798. tybis

typis expressas, ex eius catalogo citantur in Lips. *allgem. litterar. Anzeig.* a. 1799. nr. 67.

Ad pag. 563. sect. 5. lin. 6.

In noua ed. vol. VI p. 334. sq. et ad pag. 564. *lin. 2* add in noua edit. vol. IV. p. 438. sq. Inprimis Confer. cel. *Iacobs* qui docte agit de principe illa editione in prolegomenis ad suas animaduersiones in epigrammata Anthol. graecae; vol. I. part. I. Lips. 1793. 8. pag. XC. fqq.

S V P P L E M E N T A

AD

TOMI POSTER. PART. SECVNDAM.

AD CAPVT II. SECT. I.

DE INTERPRETIBVS GRAECIS, VETERIS TESTAMENTI.

Ad pag. 6. lin. 21.

Leg. *circumferuntur.*

Ad latinas versiones, (in *Fabricii B. Gr.* III. p. 661. memoratas,) pertinent edd. *Aristeas super translatione septuaginta duorum intrepretum.* Neapoli per Arnald. de Bruxella 1474. 4. — *Olympiodori* in Ecclesiasten scholia, latine, Zenobio Acciaiolio interprete. *D. Gregorii Neocaesariensis* in eundem metaphrasis, Io. Oecolampadio interprete. *Aristeae de LXX. legis hebraicae interpretatione libellus*

lus, *Matthia Palmerio interprete.* Basil. ap. Io. Bebel. 1536. 8. v. Panzeri A. T. II. p. 155. et vol. VI. p. 313.

Ad pag. 7. med.

De LXX. interpret. origine et auctoritate, num Pentateuchi versio ex Samaritana recensione fluxerit, num ex codice, litteris graecis scripto facta sit interpretatio, docte disputat cl. *Ge. Laur. Bauer in Entwurf einer histor. kritischen Einleitung in die Schriften des A. T.* ed. II. Norib. et Altdorf. 1801. 8. pag. 136. sqq. et p. 161. *Eichhorn über die Quellen, aus denen die verschiedenen Erzählungen von der Entstehung der alexandrinischen Uebersetzung geflossen sind,* in *Repertor.* part. I. p. 266. Idem *Eichhorn V. C. in Einleitung in das A. Test.* tom. I. ed. III. Lips. 1803. 8. pag. 335. sqq. late docteque disputat de versione Alexandrina, de *Aristea*, versionis illius origine, tempore, quo facta sit, illius conditione auctoritate, fatis etc. et p. 381. sqq., qualem codicem sequuti sint interpretes. — cl. *D. Io. Otto Thiefs in Handbuch der neuern, besonders deutschen u. protestant. Literatur der Theologie,* tom. I. Lign. et Lips. 1795. 8. p. 397. seqq. nubem excitat scriptorum varii generis ad historiam et criticam τῶν LXX. pertinentium.

Ad pag. 16. lin. 2.

Idem *Georg Geret.* quum adhuc in litterarum Vniuersitate *Wittenberg.* litteras profite-

literetur, et ordinis philosophici esset adfessor, ventilavit *disp. qua causas discrepantiarum versionis septuaginta viralis a textu originali exposuit*. Witembergae. 1725. 4.

Ad pag. 24. sect. 8.

Editiones versionis Alex. late diligenterque recensuit cl. Ern. Frid. Car. Rosenmüller in *Handbuch für die Literatur der biblischen Kritik v. Exegese*, tom. II. Göttingae 1798. 8. p. 279. sqq. et p. 344. sqq. recensentur scripta, in quibus a variis VV. DD. de Aristeā, de, ipsa Alexandr. versione p. 428. sqq. de origine fatisque illius ac subsidiis agitur.

Ad pag. 31. §. IV. lin. 27.

Ed. V. T. gr. ex versione τῶν LXX. una cum libris apocryphis, secund. exemplar Vatican Romae editum et aliquoties recognitum, quod nunc denuo ad optimas quasque edd. recensuit, et potiores quosdam codd. Alexandrini et aliorum lectt. varr. adiecit M. Christ. Reinecc. prodiit, Lips. 1730. rec. 1757. 8.

Ad pag. 34. lin. 12.

Et XI. Account, etc. 1799. — Tum Epistolam complexam Genesin ex cod. purpureo - argenteo Caesareo - Vindobon. expressam et T. V. graeci versionem septuaginta viralis cum V. L. denuo edendi specimen dedit Rob. Holmes. S. T. P. e collegio novo et nuperrime publicus in acad. oxoniensi poetics praelector. Oxon. 1795. fol. — Epistola

lae

lae — nuper datae appendix, cum versionis LXX. denuo edendae specimine ad formam contractiore a *Roberto Holmes*. *ibid.* 1795. fol. Confer *Ien. A. L. Z.* a. 1796. nr. 172. m. Iunio. Gotting. ephem. litter. a. 1797. scid. 21. — Tandem initium operis diu expectati prodiit: *Vetus testamentum*, gr. cum variis lection. edidit *Robertus Holmes*, S. T. P. R. SS. aedis Christi canonicus, tom. I. ll. Oxon. 1798. max fol Basis est edit. romana. conf. ephem. lit. Gotting. 1799. pag. 633. seqq. *Ien. A. L. Z.* 1800. nr. 186. *Eichhorn Einleitung* etc. l. c. p. 381. *Gableri newestes theol. Journ.* a. 1800. tom. V. part. 2. p. 156. sqq. et tom. V. part. 4. pag. 383. sqq. Versionis aethiopicæ collatio desideratur. Bruce quidem adtulerat exemplar bibliorum aethiopicorum; sed collationem nascisci non potuit Holmes: ad eum tum A. Alter misit exemplar Psalterii aethiopici, a *Io. Ludulfo* editi, Francof. 1701. 4 collat. cum nonnullis codd. gr. psalterii in bibl. Vindobon. caesar. vt ipse Alter in *Lips. allgem. litter. Anzeig.* 1799 nr. 31. p. 804. aliaque de Bruceo scripsit. Idem Alter in libro: *Ueber Georgianische Litteratur*, Vindob. 1798. 8. pag. 26. sqq. copiose recensuit Biblia Georgiana V. et N. T. Moscuæ 1743. mai. fol. et multa loca comparauit cum LXX. interpr. aliisque codd. gr. et versionibus: pag. 214. sqq. de fragmentis Geneseos ex cod. gr. purpureo — argenteo Vindob; in Holmestii specimine, 1795. ante memorato; p. 245. seqq. de codice

rescripto Ephremi Syri; p. 248. correctiones recensionis epistolae complexae Genesin.

Lectures on the Canon of the Scriptures, comprehending a dissertation on the LXX version delivered in the Cathedral Church of Westminster by I. Blair. Londin 1785. mai. 4. Conf. *Doederlein* auserlesene theol. Bibl. III. part. 12. p. 881.

Ad pag. 35. lin. 7. corr. vtar.

Ad pag. 37. fin. conf Fabr. B. Gr. l. c. pag. 683.

Ad pag. 38. lin. 4. conf. Addenda ad Introd. II. 2. p 355. Atque editiones singulorum sacrorum librorum ex versione Alexandr., Peutateuchi, Iosuae, Esther, Iobi, Psalterii, Ieremiae, Danielisque fufius recenfet cl. Rosenmüller in libro laudato, Handbuch etc. tom. II. p. 323—345.

Ad pag. 38. sub fin.

Conf. *Fabric.* l. c. 684. sq.

Obferuationes in textum et versiones maxime graecas Obadiae et Habacuci. Specimen, quod — examini subiecit *Frider. Plum*, phil. D. Cruciforae in Sielandia pastor. Hauniae 1796. mai. 8. conf. *I. A. L. Z. a.* 1798. m. iun. num. 196.

Ad pag. 40. med.

Eiusdem *Schleusneri* Obferuationum nonnullarum de patrum graecorum auctoritate et vsu in constituenda versionum graecarum V. T. lectione genuina, pars I. Wittebergae 1795. 8. (vid. Lips. ephem. liter. a. 1795. scid. 71.

P.

p. 568.) — pars II. *ibid.* 1796. — pars III. 1797. — pars IV. 1798. — Eiusdem *obss. criticae* in versiones graecas Psalmodum, (maxime spectant ad reliquias Hexaplorum,) e patribus ecclesiasticis. commentat. II et III in *göttingischen Bibliothek der neuesten theologischen Litteratur, herausgegeben von Io. Fr. Schleusner und Carl Fried. Stäudlin*, tom. I. part. I. p. 77 et 155. — Eiusdem *syloges emendationum coniecturalium* in versiones graecas V. T. part. I — III. Witteberg. 1800 et 1801. 4. — *Variae lectt. prouerbiorum Salomonis* versionis τῶν O. a *Paulo Io. Bruns* ex cod. quodam in Bodlei. bibliotheca. excerptae, in *Annalibus litterar. Helmstad. a. 1785* vol. I. p. 193. 289. — vol. II p. 97. et an. 1789. vol. I. p. 385. — *Olympiodori ὑπόμνημα* in Salomonis Ecclesiasten, in cod. Mosquens. synod. XV. ex quo varias lectiones ad caput I. ecclesiastae Salomonis, collata ed. Oxon. Grabii in fol. excerptas dedit *Matthaei* in notitia codd. gr. Mosquens. p. 26. — *Varianten zu dem Prediger in den LXX. aus zwey Mssen und dem Olympiodor enthält die Beylage zu Leber. Spöhn's Uebersetzung des Predigers Salomons, mit kritischen Anmerkungen begleitet.* Lips. 1785. 8. — Super loca Genes. XXII. 2. et Cantic. cantic. VII. 2. a. *Pfannkuche* in Eichhornii biblioth. litteraturae biblicae etc. vol. VII. part. 2. pag. 193. in quo opere passim reperiuntur doctae commentatt. ad crisin et interpretationem τῶν LXX. pertinentes. — Paruum Lexicon

son dictionum gr. in Pfalmsi occurrentium, ex cod. Taurin. CCII. editum est in catal. codd. gr. Taurin. pag. 190. sqq. — De aliis, Concordantiis et Lexicis etc. v. infra ad nr. 6. fñ. f. ad pag. 63. Introduct. Multas alias commentationes librosque VV. DD. ad interpretes Alexandrin. spectantes, reperies excitatos ad Fabr. B. Gr. tum ab Eichhornio, Rosenmüllero, Thiefsio, Bauero etc. locis memoratis. — Cel. *Morelli* in biblioth. Mst. gr. et lat. tom. I. variis locis diligenter recenset codd. gr. Venet. Marc., in quibus modo plures, modo pauciores V. T. aut apocryphorum libri gr. continentur, imprimis p. 1. sqq. cod. L. faec. IX. et p. 9. sqq. cod. VII. ex quo Villoison. atque Ammon libros plures publici iuris fecerunt, et *Morell.* p. 13. sqq. egregium meliorum codicis lectionum collegit spicilegium: pariter versatus est V. D. in describendis codd. XIII. complect. lectt. ex T. V. pro diuinis officiis, (p. 24. sqq.) cod. XV. h. e. octateucho cum catena (p. 29. sqq.) vt *catenas* etc. ommittam.

Ad §. 2. DE AQVILA, SYMMACHO, THEODOTIONE etc.

Ad pag. 42.

Praeterea consules *G. L. Baueri Einleitung in die Schriften des A. T.* ed. II. p. 163. sqq. vbi p. 165. not. 2. sententiam Montfaucon. adfirmantis in prolegom. Hexapl. cap. 6. §. 3. secundum Aquilae editionem ab Origene in Hexapla fuisse receptam, reiicit, contenditque cum aliis, fragmenta, quae ex Mstis

των LXX et patribus ecclesiast. collecta supersint, ex vtraque editione sumta esse. Tum p. 166. sqq. de *Symmacho, Theodotione, editione quinta, sexta, et septima* disserit. — Copiosius tamen et curatius de Aquila, et reliquiis modo nominatis disputat iudicatque *Eichhorn* in laudata Introductione, (Einleitung etc.) pag. 384. sq. — Valde laudantur *Christoph. Frid. Loefneri* obseruatt. in Reliquias versionis Prouerbior. Salomonis graecas Aquilae, Symmachi, et Theodotionis Lips. 1761. 4. — iterum, sed auctius: Ad voces quasdam versionum graecarum veterum interpretum Prouerbiorum Salomonis Obseruatt. quondam editae, nunc iterum recognitae et nouis accessionibus auctae a *Christoph. Frid. Loefnero*, in Commentatt. theol. a Velthufenio. Kuinoelio et Ruperti editis, tom. III. p. 270 — 317. — Varias lectt. ad LXX. Lectiones Aquilae, Symmachi, Theodotionis et editionis quintae, sextae ad Cantic. Canticor. ex cod. cel. Matthaei. Collatio instituta est cum ed. Grabiimii, in *Eichhorn*. Repertorio für bibl. v. morgenl. Literatur, part. XVI. p. 249 — 257 [*Symmachum* pure scripsisse, iudicavit etiam Valcken. ad Theocrit. Decem Eid. p. 33]

Ad pag. 44. sect. 4. ORIGENES.

Cui volupe erit, is adeat *Fabr. B. Gr. l. c.* pag. 708. sqq. de *Origenis Hexaplis* etc. *Baueri Einleitung in die Schriften des A. T.* pag. 151. sqq. *Rosenmülleri Handbuch* etc. II. p. 459. sqq. imprimis *Eichhornii Einleitung*

tung in das A. T. tom. 1. p. 355 — 372. vbi aliorum quoque VV. DD. libri, huc pertinentes, laudantur: et p. 372. sqq. agitur de *Luciani*, *Hesychii* et *Basilii* recensionibus. — De iis, qui primi fragmenta interpretum vett. graecor. collegerunt, v. *Gableri Journal für theolog. Litteratur*, tom. VI. part. 3. siue Jahrgang 1803. part. 9. etiam cum inscriptione: *Neuestes Journal* tom. XII. part. 3. *Noribergae* 1803. 8. p. 281. sqq.

Ad pag. 45. lin. 19.

Leg. *huius*. — Inscriptionem libri *Rosenmüller* ita significavit: „Interpretum veterum Graecorum, Aquilae, Symmachi, Theodotionis etc., quae extant fragmenta in Psalmos Davidis Hebraice, Graece et Latine ex edit. *Io. Drieschii*. Antwerp. ex offic. Plantini 1581. 4.“

Ad pag. 46. lin. 17.

Volumen II. *Bahrdtiana* edit. prodiit a. 1770. — Ad edit. *Montfauc.* Hexaplorum *Origenis* animaduersiones criticas atque supplementa conscripsit *Io. Christ. Doederlein* in *Eichhornii* Repertorio etc. part. I. pag. 217 — 256 et part. VI. p. 195 — 207.

Ad pag. 47. lin. 17.

Scharfenbergii animaduersionum specimen II. prodiit *Lipsiae*. 1781. 8. Alia VV. DD. scripta, quae ad *Origenis* Hexapla interpretanda aut emendanda spectant, excitat *Rosenmüller* l. c. pag. 466. sqq. et p. 368. adnotat, initium nouae et valde locupletatae editionis *clauis Fischerianae* reperiri in *Commentatt. theolog.*

log. ab Velthufenio, Kuinoelio et Ruperti editis, tom. IV. pag. 195 — 263.

Ad pag. 48. lin. 24.

In edit. Hoeschel. graecum contextum excipit latina *Sigismundi Gelenii* interpretatio, et hanc a p. 467. *Dau. Hoeschelii* notae, et a p. 497. *Is. Casaub.* notae ad Gregor. Thaumaturgi. orat. panegyry. atque a pag. 507. in eandem notae *Hoeschelii* et *Laur. Rhodomani*.

Ad pag. 48. lin. ult.

Petri Tamburini, Prof. emeriti, Rationamenti sul 1 libro di Origine contro Celso. *Pauliae. Galeazzi.* 1786. 8.

Ad pag. 49. lin. 9.

A pag. 681. sequuntur *Io. Tarini* notae. — Illa *Tarini* editio recusa est, nisi inscriptionis folium tantum fuerit immutatum, (namque edit. cum a. 1624. nota tantum habeo,) Lutetiae Paris. ap. *Sebastian. Cramoisy.* 1624. 4. Epistola tamen *Tarini* nuncupatoria praemissa data est Lutet. Paris. VIII. Eid. VIIbr. a. c1624. Conf. etiam ad *Fabr. B. Gr.* vol. IX. cap. XIV. de *Basilio M.* pag. 62 nr. XXI. — Est autem illa *Philocalia* in gratiam *Theodori, Tyanensis* episcopi, digesta, vti patet ex cod. gr. illius *Philocaliae* in bibl. elector. Bauar. Monach. v. *Lipf. allg. litter. Anz.* a. 1800. nr. 53. pag. 526. sq.

Ad

Ad pag. 49. lin. II.

Ed. Oxon. etiam cum nota a. 1686. est signata a *Brüggemanno* in *View etc.* p. 380. vbi a pag. 379. plures opusculorum Origen. editt. versiones anglicae et Britannorum VV. DD. scripta, quae ad *Origenem* spectant, recensentur. — Ad edit. dialogi contra Marcionitas Wetstenianam v. quoque de fragm. quodam. cel. *Keil* not. oo. ad Fabr. B. Gr. vol. VII, p. 175. nr. 27. de *Maximo*.

Ad pag. 51. lin. 24.

Ab Erasmo tamen antea editum fuit: Fragmentum commentariorum *Origenis* in Evangelium secundum Matthaeum *Erasmo Rotodamo* interprete. Opus antehac non excusum. Epistola nuncupatoria ad Nic. Diesbach data est Basileae prid. Non. Iul. M. D. XXVII. (1527.) 8. v. cel. *Panzer* A. T. vol. VI. pag. 260. nr. 665. — In *lin. vlt. scr. tom. XV.*

Ad pag. 54. lin. 3.

sec. m. edit. in vol. VII. pag. 201. fqq, vbi multo plura adnotavi, et edit. *de la Rue* copiosius recensui, ac pag. 218. in not. *w.* de altera *Wolf.* edit. *Philosophumen.* s. potius nouarum curarum specimine, Hamburgi. 8. sine anni nota (circa a. 1715. aut 1716.) vberius disputavi.

Ad §. 3. *MACCABAEORVM HISTORIA.*

Ad pag. 55. lin. 4.

In *Eichhornii allg. Biblioth. der bibl. Literat.* tom. II. part. 2. ueber das 2te Buch der Maccabäer von [Eb. Glo.] Paulus.

Ad pag. 57. lin. 7.

Ueber die vorgebliche Verwandtschaft der Iuden vnd Spartaner 1. Maccab. 12. vom Hofr. Bruns, mit einem literarischen Nachtrag von D. Io. Phil. Gabler, in *Gableri neuem theolog. Journal*, tom. VIII. part. 6. Noribergae 1801. 8.

Ad pag. 57. sect. 2. de *TOBIAE HISTORIA.*

Die Geschichte Tobî's, nach drey verschiedenen Originalen, dem Griechischen, dem Lateinischen des Hieronymus vnd einem Syrischen uebersetzt vnd mit Anmerkungen exegetischen und kritischen Inhalts, auch einer Einleitung versehen von Karl David Ilgen, der Theol. v. morgenl. Sprachen ordentl. Prof. zu Iena, (nunc Rector. Scholae Port.) Ienae 1800. mai. 8. Quam utilitatem hic Tobiae liber critico, historico ac theologo praesiet, doctè ostendit cl. Ilgen. Idem, arbitrans, historiam Tobiae a sex hominibus temporibus diuersis diuersaque ratione et lingua esse compositam, aut translätam, et amplificatam, fictionibus aut fabulis mythicis ornatam, in sex periodos eam acute distinguit, et suspicatur,

tur, Tobiam ipsum a. mundi 5492. aut a 639. ante Chr. natum incepisse narrationem, eiusque fragmenta superesse in nostro graeco contextu cap. I—III. vers. 7. Sed de quibusdam hypothesebus dubitat censor in Erlang. Litt. Zeit. a. 1801. nr. 13. Add: *Bellermanni* censuram in ephem. litter. Erford. a. 1800. nr. 54. et longam censuram in: *Jahrbuch der neuesten Literatur.* a. 1800. nr. 30 et 31.

Ad pag. 59. SALOMONIS SAPIENTIA.

Salomo's Visbet, oefversatt ifran Grekiskan med bifogade philologiska Anmärkningar af *Jak. Wallenius.* Gryphiae 1786. 4. v. Greifswald. ephem. litt. a. 1786. p. 308. — *Iac. Wallenii* annotatt. philolog. crit. in librum, qui inscribitur σοφια Σαλομωνος. resp. *I. C. Klochenfeld* — Gryphiae 1786. 4. — *Andr. Io. Nordwall,* praef. *Wallenio,* Prof. disp. Observuatt. philologicae sublimem hypothesein caedis primogenitorum aegyptiacae, ab auctore libri *Sapientiae* propositam, illustrantes. Gryphiae, m. Sept. a. 1798. 4.

Das Buch der Weisheit. Als Gegenstück der Koheleth vnd als Vorbereitung zum Studium des N. T., bearbeitet von I. G. C. Nachtigal. Halae 1799. mai. 8. Nachtig. contendit, librum a pluribus hominibus temporibus diuersis esse confectum, primum in lingua Syrochaldaea esse scriptum et saec. II. medio absolutum; pag. 252 — 256. cl. *Faberi* argumenta, in VI. programm. a. 1776 et 1777 proposita, breuiter repetuntur; sed programm. ab eodem

doct. *Fabero* a. 1786—1789. conscriptorum, siue part. II. sect. I—IV. de eodem libro Sapiientiae, nulla fit mentio, *Nachtigal* tamen iam antea in *Henkii neuem Magazin für Religionsphilosophie etc.* vol. II. part. 1. nr. 5. specimen quoddam seu fragmenta introduct. suae in librum Sapiientiae dederat. conf. *Erlang. Litter. Zeit. a.* 1799. nr. 65. *Gableri neues theol. Journ.* vol. IV. part. 4. a. 1800. pag. 361. sqq. *Ien. A. L. Z.* a. 1800. m. Iul. nr. 201; in primis *Kilon. nou. bibl. vniuers. germ.* vol. 54. part. 2. Fasc. 8. p. 439. sqq.

Ad pag. 61. sect. 4. IESVS SIRACIDES,
I. ecclesiasticus.

Glaubens vnd Sittenlehre des Sohns Sirach. Neu uebersetzt mit erläuternden Anmerkungen von J. W. Linde, Prediger an der heilig. Geistkirche in Danzig; zweyte völlig verbesserte Auflage. Lips. 1796. 8. Docta longaque censura legitur in *Kilon. bibl. vniu. germ.* vol. XXIV. part. I. Fasc. 1. p. 16. sqq. add. *Eichhorni Biblioth. der theol. Literat.* tom. VI. part. 6. pag. 1043—1060.

Sententiae Iesu Siracidae. Graece. Textum ad fidem codd. et versionum emendauit et illustrauit Io. Guil. Linde. Gedani 1795. 8. v. *Eichhorn* l. c.

Die Denksprüche Iesus des Sohnes Sirach, ein Lehr- und Lesebuch für Leser aus allen Ständen, besonders für Schulen, aufs neue uebersetzt vnd mit erklärenden Anmerkungen versehen von Fr. Christ. Zange, des
Pre-

Predigtamts Candidaten. Arnstadt. 1797. 8.
 conf. ephem. litter. Erford. a. 1798. nr. 29.
 p. 228. sqq.

*In Eichhorn allgem. Bibl. der biblischen
 Literatur*, tom. VII. part. 5. pag. 832. sqq. est
 commentatio: *Veber die muthmassliche Quelle
 der alten lateinischen Vebersetzung des Buchs
 Sirach von M. Ern. Gottl. Bengel*, Re-
 petent. zu Tübingen. Auctor suspicatur, illam
 versionem latinam, non ab Hieronymo, sed
 primis saeculis post Chr. natum, factam, aequae
 ac versionem graecam esse ex textu quidem
 hebraico, sed ex alio illius exemplari concin-
 natam; interpretem vero praeter suum cod.
 hebraicum graecam quoque versionem quam-
 dam adhibuisse. Censori tamen in ephem. lit-
 ter. Lips. a. 1797. plag. 7. pag. 54. sq. videtur
 illa esse deriuata ex alia quadam graeca
 versione.

De versione germanica in idiomate infe-
 rioris Saxon. e lingua latina, medio saec. XV.
 a monacho quodam facta et valde mutata in
 codice, v. *Georg. Guil. Lorsbach in Ar-
 chiv für die biblische und morgenländische Lite-
 ratur*, tom. II. Marburg. 1794. 8. et longam
 eius censuram in *Hänlein et Ammon neuen
 theolog. Journal*, tom. IV. part. 4. a. 1794.
 pag. 332. sqq.

Ad pag. 61. sect. 6. BARUCH.

Io. Christian Grüneberg, Raciburg. exer-
 citatio de libro *Baruch* apocrypho. Gottingae
 1797. 8. Contra Eichhorn. statuit, librum
 primo

p. 568.) — pars II. *ibid.* 1796. — pars III. 1797. — pars IV. 1798. — Eiusdem obss. criticae in versiones graecas Psalmsorum, (maxime spectant ad reliquias Hexaplorum,) e patribus ecclesiasticis. commentat. II et III in *göttingischen Bibliothek der neuesten theologischen Litteratur, herausgegeben von Io. Fr. Schleufsner und Carl Fried. Stäudlin*, tom. I. part. I. p. 77 et 155. — Eiusdem fylloges emendationum coniecturalium in versiones graecas V. T. part. I — III. Witteberg. 1800. et 1801. 4. — *Variae lectt. prouerbiorum Salomonis versionis τῶν O. a Paulo Io. Bruns ex cod. quodam in Bodlei. bibliotheca, excerptae, in Annalibus litterar. Helmstädt. a. 1785. vol. I. p. 193. 289. — vol. II p. 97. et an. 1789. vol. I. p. 385. — Olympiodori ὑπόμνημα in Salomonis Ecclesiasten, in cod. Mosquens. synod. XV. ex quo varias lectiones ad caput I. ecclesiastae Salomonis, collata ed. Oxon. Grabii in fol. excerptas dedit *Matthaei* in notitia codd. gr. Mosquens. p. 26. — *Varianten zu dem Prediger in den LXX. aus zwey Mssen und dem Olympiodor enthält die Beylage zu Leber. Spöhn's Uebersetzung des Predigers Salomons, mit kritischen Anmerkungen begleitet.* Lips. 1785. 8. — Super loca Genes. XXII. 2. et Cantic. cantic. VII. 2. a. *Pfannkuche* in Eichhornii biblioth. litteraturae biblicae etc. vol. VII. part. 2. pag. 193. in quo opere passim reperiuntur doctae commentatt. ad crisin et interpretationem τῶν LXX. pertinentes. — Paruum Lexi-
con*

con dictionum gr. in Pfalmis occurrentium, ex cod. Taurin. CCII. editum est in catal. codd. gr. Taurin. pag. 190. sqq. — De aliis Concordantiis et Lexicis etc. v. infra ad nr. 6. fin. s. ad pag. 63. Introd. Multas alias commentationes librosque VV. DD. ad interpretes Alexandrin. spectantes, reperies excitatos ad Fabr. B. Gr. tum ab Eichhornio, Rosenmüllero, Thiefsio, Bauero etc. locis memoratis. — Cel. *Morelli* in biblioth. Mst. gr. et lat. tom. I. variis locis diligenter recenset codd. gr. Venet. Marc., in quibus modo plures, modo pauciores V. T. aut apocryphorum libri gr. continentur, imprimis p. 1. sqq. cod. I. saec. IX. et p. 9. sqq. cod. VII. ex quo Villoison. atque Ammon libros plures publici iuris fecerunt, et *Morell.* p. 15. sqq. egregium meliorum codicis lectionum collegit spicilegium: pariter versatus est V. D. in describendis codd. XIII. complect. lectt. ex T. V. pro diuinis officiis, (p. 24. sqq.) cod. XV. h. e. octateucho cum catena (p. 29. sqq.) vt *catenas* etc. omittam.

Ad §. 2. DE AQVILA, SYMMACHO, THEODOTIONE etc.

Ad pag. 42.

Praeterea consules *G. L. Baueri Einleitung in die Schriften des A. T.* ed. II. p. 163. sqq. vbi p. 165. not. 2. sententiam Montfaucon. adfirmantis in prolegom. Hexapl. cap. 6. §. 3. secundum Aquilae editionem ab Origene in Hexapla fuisse receptam, reiicit, contenditque cum aliis, fragmenta, quae ex Mstis

των

τῶν LXX et patribus ecclesiast. collecta supersint, ex vtraque editione sumpta esse. Tum p. 166. sqq. de *Symmacho, Theodotione, editione quinta, sexta, et septima* disserit. — Copiosius tamen et curatius de Aquila, et reliquis modo nominatis disputat iudicatque *Eichhorn* in laudata Introductione, (Einleitung etc.) pag. 384. sq. — Valde laudantur *Christoph. Frid. Loesneri* obseruat. in Reliquias versionis Prouerbior. Salomonis graecas Aquilae, Symmachi, et Theodotionis Lips. 1761. 4. — iterum, sed auctius: Ad voces quasdam versionum graecarum veterum interpretum Prouerbiorum Salomonis Obseruat. quondam editae, nunc iterum recognitae et nouis accessionibus auctae a *Christoph. Frid. Loesnero*, in Commentatt. theol. a *Velthufenio*. *Kuinoelio* et *Ruperti* editis, tom. III. p. 270 — 317. — Varias lectt. ad LXX. Lectiones Aquilae, Symmachi, Theodotionis et editionis quintae, sextae ad Cantic. Cantico. ex cod. cel. *Matthaei*. Collatio instituta est cum ed. *Grabii* mai. in *Eichhorn*. Repertorio für bibl. v. morgenl. Literatur, part. XVI. p. 249 — 257 [*Symmachum* pure scripsisse, iudicavit etiam *Valcken*. ad *Theocrit. Decem Eid.* p. 33]

Ad pag. 44. sect. 4. ORIGENES.

Cui volupe erit, is adeat *Fabr. B. Gr.* l. c. pag. 708. sqq. de *Origenis Hexaplis* etc. *Baueri Einleitung in die Schriften des A. T.* pag. 151. sqq. *Rosenmülleri Handbuch* etc. II. p. 459. sqq. in primis *Eichhornii Einleitung*

tung in das A. T. tom. 1. p. 355 — 372., vbi aliorum quoque VV. DD. libri, huc pertinentes, laudantur: et p. 372. sqq. agitur de *Luciani*, *Hesychii* et *Basilii* recensionibus. — De iis, qui primi fragmenta interpretum vett. graecor. collegerunt, v. *Gableri Journal für theolog. Litteratur*, tom. VI. part. 3. siue Jahrgang 1803. part. 9. etiam cum inscriptione: *Neuestes Journal* tom. XII. part. 3. *Noribergae* 1803. 8. p. 281. sqq.

Ad pag. 45. lin. 19.

Leg. *huius*. — Inscriptionem libri *Rosenmüller* ita significavit: „Interpretum veterum Graecorum, Aquilae, Symmachi, Theodotionis etc., quae extant fragmenta in Psalmos Davidis Hebraice, Graece et Latine ex edit. *Io. Drieschii*. Antwerp. ex offic. Plantini 1581. 4.“

Ad pag. 46. lin. 17.

Volumen II. *Bahrtdianae* edit. prodit a 1770. — Ad edit. *Montfauc.* Hexaplorum *Origenis* animaduersiones criticas atque supplementa conscripsit *Io. Christ. Doederlein* in *Eichhornii* Repertorio etc. part. I. pag. 217 — 256 et part. VI. p. 195 — 207.

Ad pag. 47. lin. 17.

Scharfenbergii animaduersionum specimen II. prodit *Lipsiae*. 1781. 8. Alia VV. DD. scripta, quae ad *Origenis* Hexapla interpretanda aut emendanda spectant, excitat *Rosenmüller* l. c. pag. 466. sqq. et p. 368. adnotat, initium nouae et valde locupletatae editionis *clauis Fischerianae* reperiri in *Commentatt. theolog.*

log. ab Velthufenio, Kuinoelio et Ruperti editis, tom. IV. pag. 195 — 263.

Ad pag. 48. lin. 24.

In edit. Hoeschel. graecum contextum excipit latina *Sigismundi Gelenii* interpretatio, et hanc a p. 467. *Dau. Hoeschelii* notae, et a p. 497. *Is. Casaub.* notae ad Gregor. Thaumaturgi. orat. panegy. atque a pag. 507. in eandem notae *Hoeschelii* et *Laur. Rhodomani*.

Ad pag. 48. lin. ult.

Petri Tamburini, Prof. emeriti, Rationamenti sul 1 libro di Origine contro Celso. *Pauiæ. Galeazzi.* 1786. 8.

Ad pag. 49. lin. 9.

A pag. 681. sequuntur *Io. Tarini* notae. — Illa *Tarini* editio recusa est, nisi inscriptionis folium tantum fuerit immutatum, (namque edit. cum a. 1624. nota tantum habeo,) Lutetiae Paris. ap. *Sebastian. Cramoisy.* 1624. 4. Epistola tamen *Tarini* nuncupatoria praemissa data est Lutet. Paris. VIII. Eid. VIIbr. a. c1510cXVIII. Conf. etiam ad *Fabr. B. Gr.* vol. IX. cap. XIV. *de Basilio M.* pag. 62 nr. XXI. — Est autem illa *Philocalia* in gratiam *Theodori, Tyanensis* episcopi. digesta, vti patet ex cod. gr. illius *Philocaliae* in bibl. elector. Bauar. Monach. v. *Lips. allg. litter. Anz.* a. 1800. nr. 63. pag. 526. sq.

Ad

Ad pag. 49. lin. 11.

Ed. Oxon. etiam cum nota a. 1686. est signata a *Brüggemannio* in *View etc.* p. 380. vbi a pag. 379. plures opusculorum Origen. editt. versiones anglicae et Britannorum VV. DD. scripta, quae ad *Origenem* spectant, recensentur. — Ad edit. dialogi contra Marcionitas Wetstenianam v. quoque de fragm. quodam. cel. *Keil* not. 00. ad Fabr. B. Gr. vol. VII, p. 175. nr. 27. de *Maximo*.

Ad pag. 51. lin. 24.

Ab Erasmo tamen antea editum fuit: Fragmentum commentariorum *Origenis* in Evangelium secundum Matthaeum *Erasmo Rotodamo* interprete. Opus antehac non excusum. Epistola nuncupatoria ad Nic. Diesbach data est Basileae prid. Non. Iul. M. D. XXVII. (1527.) 8. v. cel. *Panzer* A. T. vol. VI. pag. 260. nr. 665. — In *lin. ult. scr. tom. XV.*

Ad pag. 54. lin. 3.

sec. m. edit. in vol. VII. pag. 201. sqq., vbi multo plura adnotavi, et edit. *de la Rue* copiosius recensui, ac pag. 218. in not. *w.* de altera *Wolf.* edit. *Philosophumen.* s. potius nouarum curarum specimine, Hamburgi. 8. sine anni nota (circa a. 1715. aut 1716.) vberius disputavi.

Ad §. 3. MACCABAEORVM HISTORIA.

Ad pag. 55. lin. 4.

In *Eichhornii allg. Biblioth. der bibl. Literat.* tom. II. part. 2. *veber das 2te Buch der Maccabäer* von [Eb. Glo.] *Paulus.*

Ad pag. 57. lin. 7.

Ueber die vorgebliche Verwandtschaft der Iuden vnd Spartaner 1. Maccab. 12. vom *Hofr. Bruns*, mit einem literarischen Nachtrag von *D. Io. Phil. Gabler*, in *Gableri neuestem theolog. Journal*, tom. VIII. part. 5. *Noribergae* 1801. 8.

Ad pag. 57. sect. 2. de TOBIAE HISTORIA.

Die *Geschichte Tobit's*, nach drey verschiedenen Originalen, dem Griechischen, dem Lateinischen des *Hieronymus* vnd einem Syrischen *veber*setzt vnd mit *Anmerkungen exegetischen und kritischen Inhalts*, auch einer *Einleitung* versehen von *Karl David Ilgen*, der *Theol. v. morgenl. Sprachen ordentl. Prof.* zu *Iena*, (nunc *Rector. scholae Port.*) *Ienae* 1800. mai. 8. *Quam vtilitatem hic Tobiae liber critico, historico ac theologo praestet, docte ostendit cl. Ilgen.* Idem, arbitrans, *historiam Tobiae a sex hominibus temporibus diuersis diuersaque ratione et lingua esse compositam, aut translätam, et amplificatam, fictionibus aut fabulis mythicis ornatam, in sex periodos eam acute distinguit, et suspicatur,*

tur,

tur, Tobiam ipsum a. mundi 5492. aut a 639. ante Chr. natum incepisse narrationem, eiusque fragmenta superesse in nostro graeco contextu cap. I—III. vers. 7. Sed de quibusdam hypothefibus dubitat censor in Erlang. Litt. Zeit. a. 1801, nr. 13. Add. *Bellermanni* censuram in ephem. litter. Erford. a. 1800. nr. 54. et longam censuram in: *Jahrbuch der neuesten Literatur*. a. 1800, nr. 30 et 31.

Ad pag. 59. SALOMONIS SAPIENTIA.

Salomo's Visbet, oefversatt ifran Grekiskan med bifogade philologiska Anmärknin- gar af *Iak. Wallenius*. Gryphiae 1786. 4. v. Greifswald. ephem. litt. a. 1786. p. 308. — *Iac. Wallenii* annotatt. philolog. crit. in librum, qui inscribitur σοφια Σαλωμωνος. resp. *I. C. Klockenfeld*—Gryphiae 1786. 4. — *Andr. Io. Nordwall*, praef. *Wallenio*, Prof. disp. Obser- uatt. philologicae sublimem hypothefin caedis primogenitorum aegyptiacae, ab auctore libri *Sapientiae* propositam, illustrantes. Gryphiae, m. Sept. a. 1798. 4.

Das Buch der Weisheit. Als Gegen- stück der Koheleth vnd als Vorbereitung zum Studium des N. T., bearbeitet von I. G. C. Nachtigal. Halae 1799. mai. 8. Nachtig. con- tendit, librum a pluribus hominibus temporibus diuersis esse confectum, primum in lingua Syro- chaldaea esse scriptum et saec. II. medio abso- lutum; pag. 252—256. cl. *Fabri* argumenta, in VI. programm. a. 1776 et 1777 proposita, breuiter repetuntur; sed programm. ab eodem

doct. *Fabero* a. 1786—1789. conscriptorum, siue part. II. sect. I—IV. de eodem libro Sapiientiae, nulla sit mentio, *Nachtigal* tamen iam antea in *Henkii neuem Magazin für Religionsphilosophie etc.* vol. II. part. 1. nr. 5. specimen quoddam seu fragmenta introduct. suae in librum Sapiientiae dederat, conf. *Erlang. Litter. Zeit.* a. 1799. nr. 65. *Gableri neues theolog. Journ.* vol. IV. part. 4. a. 1800. pag. 561. sqq. *Ien. A. L. Z.* a. 1800. m. Iul. nr. 201. in primis *Kilon. nou. bibl. vniuers. germ.* vol. 54. part. 2. Fasc. 8. p. 439. sqq.

Ad pag. 61. sect. 4. IESVS SIRACIDES,
i. ecclesiasticus.

Glaubens vnd Sittenlehre des Sohns Sirach. Neu uebersetzt mit erläuternden Anmerkungen von I. W. Linde, Prediger an der heilig. Geistkirche in Danzig; zweyte völlig verbesserte Auflage. Lips. 1796. 8. Docta longaue censura legitur in *Kilon. bibl. vniu. germ.* vol. XXIV. part. I. Fasc. 1. p. 16. sqq. add. *Eichhorni Biblioth. der theol. Literat.* tom. VI. part. 6. pag. 1043—1060.

Sententiae Iesu Siracidae. Graece. Textum ad fidem codd. et versionum emendauit et illustrauit Io. Guil. Linde. Gedani 1795. 8. v. *Eichhorn* l. c.

Die Denksprüche Iesus des Sohnes Sirach, ein Lehr- und Lesebuch für Leser aus allen Ständen, besonders für Schulen, aufs neue uebersetzt vnd mit erklärenden Anmerkungen versehen von Fr. Christ. Zange, des
Pre-

Predigtamts Candidaten. Arnstadt. 1797. 8.
 Conf. ephem. litter. Erford. a. 1798. nr. 29.
 p. 228. fqq.

*In Eichhorn allgem. Bibl. der biblischen
 Literatur*, tom. VII. part. 5. pag. 832. fqq. est
 commentatio: *Ueber die muthmaßliche Quelle
 der alten lateinischen Uebersetzung des Buchs
 Sirach von M. Ern. Gottl. Bengel*, Re-
 pent. zu Tübingen. Auctor suspicatur, illam
 versionem latinam, non ab Hieronymo, sed
 primis saeculis post Chr. natum, factam, aequae
 ac versionem graecam esse ex textu quidem
 hebraico, sed ex alio illius exemplari concin-
 natam; interpretem vero praeter suum cod.
 hebraicum graecam quoque versionem quam-
 dam adhibuisse. Censori tamen in ephem. lit-
 ter. Lips. a. 1797. plag. 7. pag. 54. sq. videtur
 illa esse deriuata ex alia quadam graeca
 versione.

De versione germanica in idiomate infe-
 rioris Saxon. e lingua latina, medio saec. XV.
 a monacho quodam facta et valde mutata in
 codice, v. *Georg. Guil. Lorsbäch in Ar-
 chiv für die biblische und morgenländische Lite-
 ratur*, tom. II. Marburg. 1794. 8. et longam
 eius censuram in *Hänlein et Ammon neuen
 theolog. Journal*, tom. IV. part. 4. a. 1794.
 pag. 332. fqq.

Ad pag. 61. sect. 6. BARUCH.

Io. Christian Gröneberg, Raciburg. exer-
 citatio de libro *Baruch* apocrypho. Gottingae
 1797. 8. Contra Eichhorn. statuit, librum
 primo

primo scriptum fuisse in lingua hebraica, ex libris V. T. ab homine quodam Palaestini, post Nehemiam et ante Iudam Maccabaëum, sub imperio Ptolemaei Lagi concinnatum. Neque enim Baruchum, neque aequalem illius esse auctorem, ex hebraïsmis et aliis argumentis euincere studet. Tum agit de argumento, pretio, vtilitate, versionibus etc. libri.

Ad pag. 62. lin. 8.

Traducion literal en una breue Parafraſis de los tres libros ſagrados: Tobias, Iudit y Eſter; con el texto late y notas de Vitre; Calmet y otros. Madrid, vltimo decennio ſuperioris ſaeculi in 8. prodiſſe, alicubi legi.

I. Gf. Eichhorn Einleitung in die apokryphiſchen Schriften des A. T. Lipſ. 1795. mai. 8.

In eiusdem *Bibliothek der bibl. Literat. I. part. 2. ueber den apokryphiſchen Eſras von I. G. Trendelenburg*; — tum in tomo II. part. 1. *ueber die Geſchichte der Susanna, Dan. XIII. nach dem Griechiſchen*; — in parte 2. *ueber das Gebet der drey Männer im Feuerofen, Dan. III. 24-90. nach dem Griechiſchen*; — et, *ueber die Erzählung vom Bel vnd Drachen zu Babel, Dan. XIV. nach dem Griechiſchen.*

De Apocryſe Boeken, naar het Griekſch. I. Deel, en korte Aanmerkingen ouer de Apocryſe Boeken voor ongeleerden I. Deel, door

door Ysbrand van Hamelsveld. Amstelod. 1797. mai. 8.

Die Apocryphen A. T. mit vollständig erklärenden Anmerkungen. Ein Anhang zum Bibelwerk des Herrn G. R. R. vnd Profess. Wilhelm Frid. Hezel. Erster Theil, welcher das Buch Iudith bis zum Jesus Sirach enthält. Lemgou. 1800. 8. Sed multa auctoris peccata tam historica quam exegetica notantur atque culpantur in *Gableri Journal für theolog. Literatur*, tom. I. part. 1. siue pro anno 1800, part. 1. Noribergae. 1801. 8. pag. 63. sqq. Num aut quando tomus II. editus sit, equidem ignoro.

Ad pag. 63. lin. ult.

Pars siue specim. II. Lips. 1786. 8. — confer supra ad pag. 40. Introductionis scripta; Fabric. l. c. pag. 705. sq. et vol. X. pag. 94. ed. vet. siue vol. VI. pag. 677. sq. nouae edit. atque cl. Rosenmüller l. mem. pag. 449.

Ad pag. 65. not. lin. ult.

Atqui prodiit illa versio germanica: *Herbert Marsh's Anmerkungen und Zusätze zu I. D. Michaelis Einleitung in die göttlichen Schriften des neuen Bundes. Aus dem Englischen ins Deutsche uebersetzt von E. P. K. Rosenmüller. Gottingae 1795. 4.* — Remarks on „Michaelis's Introduction to the New Test. vol. III. IV.“ translated by the Rev. *Herb. Marsh*, and augmented with Notes. By way of laution to Students in Divinity. Second Edit. With a Preface and Notes in Reply to Mr. Marsh. London. White. 1802. 8. Non est noua editio: sed operi tantum additae sunt praef. et notae episcopi Oxoniensis, cui Marshii Obseruat. periculosae videbantur et veritati fidei et auctoritati sacrarum litterarum.

Idem *Marsh* non solum diss. on the Origin and Compos. of the three first Gospels, a. 1802. separatim edidit, sed etiam Lettres to the anonymous Author of the Remarks etc. Idem scripsit: An Illustration of Hypothesis proposed in the Dissertation on the Origin and Composition of our three first canonical Gospels. With a Preface, and an Appendix, containing miscellaneous Matters The whole being a Rejoinder to the Anonymous Author of the Remarks on Michaelis and his Commentator. By *Herb. Marsh*

Marshi, B. D. F. R. S. Lond. 1803. 8. Is vero refutat aduersarium, et vberius explicat suam de origine trium Euangeliorum ex communi fonte haustorum sententiam: exempla autem primi operis varias accepisse accessiones, Matthaeum primum documentum in eius lingua retinuisse, Marcum verò et Lucam graece id vertisse existimat. Tertius adpendix agit de *Iustini Martyris* libro: 'Απομνημονεύματα τῶν Ἀποστόλων etc. Add. *J. D. Michaelis* Inledning til det Nye Testaments guddommelige Skrifter; oversat af det Tydske efter det 4. Maget forøgede og forandrede Vdgave ved *G. Staudning*. Hafniae 1790. — 1792. III. partes. 8. — *Michaelis* vero additamenta, quae edit. quartae inserta et multa erant, in vsum eorum, qui tertiam emerant editionem, excerpta quoque sunt et separatim edita: *Zusätze vnd Veränderungen der IV. Ausgabe von Michaëlis Einleit. in das N. T. die sie vor der IIIten voraus hat*. Göttingae. 1783. 4.

Ad pag. 66. lin. 9.

Noua eaque emendata editio *Haenlein Handbuch* etc. prodiit; Erlangae tom. I. 1801. — tom. II. s. tom. II. pars I, 1802. 8. Pars II. mox sequetur. — Idem V. D. maius opus in compendium redegit huius sententiae: *Lehrbuch der Einleitung in die Schriften des N. T. für Akademien vnd Gymnasien*. Erlangae, 1802. 8.

I. Np. Schäfer — institutiones scripturificae, vsui auditorum suorum accommodatae.

tae. Mogunt. part. I. Ifagoge. 1790. 8. — Pars II. Hermeneutica, ib. 1791. 8. Haud laudatur in actis litterariis. — *Einleitung in die Bücher der heil. Schrift. A. und N. T. zum Unterricht für die Jugend und zum Gebrauch gemeiner Christen bey Lesung der Bibel.* Halae. 1786. 8. — *Io. Phil. Gablers Entwurf einer historisch-kritischen Einleitung in das N. T.* Noriberg. 1789. 4.

Einleitung in die Schriften des neuen Bundes, von D. Georg Frid. Griesinger. Wirtenberg. Konsistorialrath, Proelaten des Klosters S. Georgen. Stuttgart. 1799. 8. Valde laudatur in *Götting. ephem. litt.* a 1800. plag. 67. Adoptat V. D. pag. 27. sqq. hypothelin, fuisse princeps quoddam antiquius apostolic. euangelium, ex quo tamquam communi fonte tria priora nostra fluxissent euangelia; primum Marcum inde suum sumfisse euangelium; tum Lucam cum illo Marci euangelium habuisse ante oculos; Matthaei vero graecum postremo comparuisse; Ioannem denique suppleuisse tria priora. Num apostolus Paulus epistolam ad Hebraeos, et Iacobus ac Iudas epistolas, sub nomine illorum exstantes, ipsi, an alii aetatis apostolicae homines scripserint, incertum illi videtur; neque vero, id auctoritati illarum epistolarum canonicae aliquid nocere, existimat: Apocalypsin tamen pag. 332 — 242. docte acuteque vindicat Ioanni, et esse genuinam ostendere, adnoscitur, etc.

Ein-

Einleitung in die Bücher des N. T. Erstes Heft von Io. Leonhard Hug, Professor der Theologie an der Vniuersität zu Freyburg. Basl. 1797. m. 8. Conf. Salzburg. A. L. Z. a. 1798. plag. CLI, m. Sept.

Handbuch der Einleitung in sämtliche Bücher des N. T. von Io. L. Vollmann. Gottingae 1801. 8. sed conf. Jahrbuch der neuesten Litteratur. a. 1801. nr. 269. — Primas tantum lineas duxit I. H. Ph. Seidenstücker in: Grundzüge einer Einleitung zum Studium des N. T. zu seinen Vorlesungen bestimmant. (1. plag.) Helmstadt. 1794. mai. 8.

Ad pag. 66. §. 1.

Conf. Walchii bibl. theolog. selectam, tom. III. cap. 8. §. 4, sqq. pag. 14. sqq. — Richard Simons kritische Schriften ueber das N. T. I. Theil, welcher die kritische Historie des Textes des N. T. enthält. Aus dem Französischen uebersetzt von Heinr. Matthias Aug. Cramer — nebst einer Vorrede und mit Anmerkungen begleitet von D. Io. Sal. Semler. Halae 1776. — II. Theil. erste Abtheilung, von der kritischen Historie der Uebersetzungen des N. T. 1777. — Zweite Abtheilung 1780. mai. 8. — Nubem editionum scriptorum etc. excitarunt D. Io. Otto Thiefs in Handbuch der neuern— Litteratur der Theologie, tom. II. Lignit. et Lipsi, 1797. 8. pag. 411 etc. introductt. in N. T. pag. 420. sqq.

sqq. de canone, auctoritate etc. N. T. et *Ern. Frid. Car. Rosenmüller* in *Handbuch für die Litteratur der bibl. Kritik u. Exegete*, tom. I. Gotting. 1797. p. 278. sqq. de edit. N. T. — in tom. II. a. 1798. 8. p. 158. sqq. de arte critica, et variis lection. de codd. msst. N. T. de coniecturis factis, etc. ad quos VV. DD. lectores ablegare praestat, quam illos compilare.

Ad pag. 66. lin. 10.

Rosenmülleri comment. resusa est in *Velthufen, Kuinoel. et Ruperti* commentatt. theol. vol. II. p. 204 — 232.

Ad pag. 68. lin. 10.

Authentic und Oekonomie der göttlichen Schriften des neuen Bundes von Gr. Mayer. Vindob. 1793. 8. — *Handbuch der kritischen Geschichte des N. T. zum Gebrauch bey akadem. Vorlesungen von I. G. K. Klotsch, Witteberg. et Zerbst.* 1795. 8. conf. *Erlang. ephem. litt. a.* 1795. pag. 463. sq. *Eichhornii bibl. der theol. Literat.* tom. VII. part. I. pag. 87. sqq. — *Io. Frid. Kleucker* edidit: *Neue Prüfung und Erklärung der vorzüglichsten Beweise für die Wahrheit des Christenthums, wie der Offenbarung ueberhaupt*, partt. I. Rigae 1787. — II. 1789. — III. 1794. 8. Pars tertia continet examen argumentorum pro fide ac veritate et librorum N. T. sacrorum, et rerum ac narrationum. Conf. *Gotting. ephem. litter.* 1795. pag. 69. — *Eiusdem ausführliche Vn-*

Untersuchung der Gründe für die Aechtheit und Glaubwürdigkeit der schriftlichen Urkunden des Christenthums etc. pars. I. Lips. 1793 — part. II. ib. 1795. 8. De Kleukerianis libris, huc pertinentibus, v. cel. *Noesselti Anweisung zur theolog. Bücherkenntnißs.* ed. 4tae §. 194. p. 245. et curatius in censura libri Noesseltiani in *Gableri Journ. für theol. Literat.* tom. II. part. I. pag. 46. sq. Noribergae 1801. 8. — *Lilienthal* in tomo XV. operis: *die gute Sache der göttlichen Offenbarung*, Regiomont. 1776. 8. cap. 27. sect. I. demonstratum iuit N. T. authenticam.

Ad pag. 68. sect. 2. lin. 5.

Leg. ac. — *Ad lin. 11 et 12.* Nitidae editionis exemplar in manibus habeo: *Diatriba de linguae graecae N. T. puritate.* Vbi quam plurimis, qui vulgo finguntur, Hebraïsmis larva detrahitur, et profanos atque res quoque τὸ κατὰ λέξιν ita esse loquutos ad oculum demonstratur, autore *Sebastiano Pfockenio*, Fridberga Wedderauio. Editio noua Ianfoniaha multo emendatior. Amstel. ap. Guil. Blaeu. 1633. 12. Dedicatio ad priorem edit. 1629. scripta est Amstel. Cal. Aug. 1629: — *Georgius* autem anno prius edidit librum, inscriptum: *Christi. Sigism. Georgii—Vindiciarum N. T. ab Ebraïsmis libri tres*, quibus, quicquid ebraïsmi a Thoma Gatakero, Io. Vorllio, Io. Oleario, reliquis graecae noui foederis dictioni est affictum tum argumentis, tum testimoniis ex probatissima antiqui-

tat.

tate graeca erutis diluitur, simulque verae nominum ac verborum, particularum, figurarum, phrasium significationes; pondera atque vsus excutiuntur, cum tribus indicibus. Francof. et Lipsiae. 1732. 4. Plura lègès de scriptis Georgii, huc spectantibus, et de controuersia, quam hac de re habuit cum Kappio ac Drefigio, in eius vita, iu *Ern. Lud. Rathlesii Geschichte jetzlebender Gelehrten* etc. parte V. Cellae 1742. 8. pag. 74. sqq. Add. de defensoribus vtriusque sententiae sat multis *Fabr. B. Gr.* vol. IV. pag. 891. sqq. §. XXI. de filo N. T. et lingua hellenistica, atque in *Henr. Benzeli*, (contra Prochenium dimicantis,) *diff. philolog. de lingua hellenistica*, in eius syntagmate dissertationum in academia Lundensi habitarum, et collectarum cum praef. *Io. Erhardi Kappii*, Francof. et Lipsiae, 1745. 4. tom. I. p. 460 In eodem tomo sunt II. *Benzeli* disputatt. p. 297. sqq. de libris V. T. apocryphis in genere, et p. 316. sqq. de iisdem in specie: tum p. 365. sqq. *diff. de antiquis bibliorum versionibus.* — De dictione noui foederis oratio, quam — habuit *Carol. Magnus Agrell*, graecar. litterar. lector. Wexionii 1798. 8. conf. *Gryphswald. ephem. litter. critic. a. 1800. part. V. p. 36. sq.*

Ad pag. 75. lin. 29.

Cel. Noeffeltii Anweisung etc. quarta prodiit edit. Lips. 1800. 8. sed ad cit. §. 26. notandum esse, animaduertit vir quidam doctus, auctorem libri, *Versuch einer Beleuchtung*

tung der Geschichte des jüdischen und christlichen Bibel - Kanons, esse Korrodi, professorem quondam Tigurinum, — In noua Haenleiniani libr. edit. tom. I. pag. 334. sqq. plura sunt addita.

Ad pag. 76. sect. 4.

Paul. Ioach. Sigism. Vogel, Theol. Altdorf. progr. de coniecturae vsu in crisi N. T. cui adiecta est breuis commentat. de quarto libro *Esdrae*, Altdorf. 1795. 4. v. Ephem. litt. Noriberg a. 1795. plag. 57. p. 449. sqq.

Ad pag. 76. lin. 10.

Auctor esse dicitur Ch. L. Paalzow, conf. tamen censuram in Ien. A. L. Z. a. 1801. *Ergänzungs-Blätter* nr. 20. p. 159 sq.

Ad pag. 76. not.

Thom. Edward's, S. T. P. duae dissertatt, in quarum priore probatur, variantes lectiones et menda, quae in Script. S. irrepperunt, non labefactare eius auctoritatem in rebus, quae ad fidem et mores pertinent; in posteriore vero praedestinationem Paulinam ad gentilium vocationem totam spectare. Londini. 1768. 8.

Ad pag. 79. lin. 20.

Gilb. Wakefield, Anglus, quoque in filua critica multa N. T. loca audacter tentauit: sed contra eum stilum acuit in aliquot programmatibus cel. D. Henr. Car. Alex. Hänlein in examine criticarum atque exegetica-

ticarum Gilberti Wakefield in libros N. T. eiusque septima particula in lucem emissa est, Erlangae, 1804. 4. Epistola, criticae biblicae graviora quaedam momenta succincte et dilucide exponens — ab auctore vitae Pomarii, (*I. Hm. von Melle*). Lubec. 1786, 8. — *Sam. Gli. Wald* diss. de eo, quod incertum est in critica verbali N. T. Regiomonti 1795, 4. — *I. F. Heynatz*, diss. sistens examen canonum criticorum N. T. Maltrichtianor. pars I. Francof. ad Viadr. 1792. 8.

Ad pag. 80. lin. 18.

Mssorum, quibus versio N. T. Philoxeniana continetur, catalogus exstat in Annal. litter. Helmstadt. a. 1788. m. Mart. p. 193. sqq. dein rec. opera *D. Pauli* Prof. tum temporis Ienens, nunc Würceburg; — Post *Μενολόγιον τῶν Ἐραγγελίων ἱερασιακ.* Romae 1788. sunt IV. euangeliorum lectt. in codd. variantes, dein a *Michaelis* in noua bibl. orientali atque exegetica. tom. VIII. p. 245. sqq. plene excerptae. Add. *Griesbach.* in noua ed. N. T. prolegg. pag. CXXII. nr. 33.

Ad pag. 81.

Clarke, Prof. col. Iesu, Cantabrig. Constantinopoli adtulit codd. mssos, 1) plenum exemplar euangeliorum, saec. VIII. 2 — 5) varios codd. euangeliorum, epistolarum et actorum apostol. diversis saeculis exaratos; 6) scripta commentatorum in euangelia et opp. antiquissimorum patrum ecclesiastic.

7)

7) peruetustum exemplar euangelistarii ecclesiae graecae; 8) aliud eiusdem euangelistarii exemplar. v. *allgem. Intelligenz-Blatt* ad Lips. *Litter. Zeit.* a. 1803. scid. 71. pag. 576.

Ad pag. 18. lin. 28.

Idem *Matthaei*, V. D. in Lips. *allgem. litter. Anzeig.* a. 1800. nr. 162. nr. 174. 180. 182. 188. et nr. 193. de XIII. codd. N. T., qui in bibl. Auguft. Vindel. seruabantur, diligenter et critice agit, Bengelii, qui septem codd. tantum contulit, notitiam, in adparatu critico ad N. T. Tubingae 1754. 4. datam, auget corrigisque, et p. 1715. not. 1. de codd. litteris vncialibus scriptis, prudenter monet.

Codex quatuor euangeliorum graecus, membranac. in 4. luculenter scriptus, et integer, quondam fuit in bibl. regis Hungarorum, Coruini: ex cuius reliquiis Budae vsque ad an. 1686. adseruatis peruenit in possessionem Samuel. Benedicti Carpzouii, Dresd. concionatoris aulici primarii; cuius filius Io. Gottlob. Carpzou. Lubecens. ecclesiarum antistes, eum, hereditatis iure acceptum, dono dedit Io. Benedicto Carpzouio, Abbati et Theologo Helmstadiensi: cuius bibliotheca post eius mortem vendita, rediit ille cod. iure emtionis in Bibl. publicam Budensem, (Ofen.). A Ludolpho Küstero in edit. N. T. Millianae *Lipstensis* vocatur, a Wetstienio *Carpzouianus*, numeroque 78. notatur. Praeter alia figurarum ornamenta, insunt IV. scriptorum historiae I. C. imagines, et in fine Marci duae aliae;

capitulorum, secundum antiquam rationem argumenta, item canonum Eusebianorum et lectionum ecclesiasticarum signa etc. Plura vid. in catal. Helmstad. 1804. p. X. sq.

Ad pag. 84. lin. 25.

De cod. Montfortiano egit quoque *Bruno* in *Eichhornii Repertor. für biblische und morgenländ. Litteratur.* part. III. p. 258 — 260.

De cod. *Raviano* iterum iudicavit *Pappelbaum*, qui, postquam *Trauis*, Anglus, ad vindicandum locum I. Ioann. V. 7. fidem atque antiquitatem codicis *Raviani* defendendam susceperat, iterum totum contulit cod. *Ravianum*, deprehendit que, euangel. *Mathæi* nec non epistolas catholicas et apocalypsin esse ex bibliis *Complutensibus* descriptas, ita, ut auctor ad fraudem celandam ex III. edit. *Stephaniana* lectiones quasdam variantes infarciret, tamen ita negligenter id faceret, ut interdum lineas quasdam in *Bibl. Complut.* turpiter omitteret, ideoque sine vlllo sensu iungeret. lineas, ederetque. Partem reliquam *Marci* V. 29 — VI. 20, integrum *Lucam*, et *Ioannem*, epist. ad *Roman.* I. 1. — 6. VI. 18. et XIII. 1. ad finem vsque epistolae κατὰ πρόβα descripsit architectus codicis ex edit. *Stephan.* a. 1550. ita, ut quasdam lectt. vel ex ora ed. *Stephan.* vel ex *Bibliis Complut.* substitueret, quae omnia vberime docteq. euicit *Pappelbaum* in libro, inscripto: *Codicis msti N. T. graeci Romani*, in *bibl. regia Berolin.* publice asseruati, examen instituit. *Ge. Gottl. Pappel-*

pelbaum, ad D. Nicolai aedem Berol. Diaconus. Berolin. 1796. 8. — *Noribergae* custoditur in bibl. Ebneriana praestans cod. isque, raro exemplo, integer et omni ex parte perfectus, nisi, quod deest Ioannis Apocalypsis. Illum cod. curate descripsit M. *Conrad. Schoenleben* in Notitia egregii codicis graeci N. T. Msti, quem Noribergae seruat V. ill. Hieronym. Guil. Ebner ab Eschenbach etc. Noribergae: 1738. 4. — Tum, *Schoenleben* ut plurimum sequutus, notitiam illius codicis, saec. X. ex recensione Constantinopolitana, quae cum nostro textu vulgari maxime conuenit, scripti, *cel. Christoph. Theoph. de Murr* dedit vberissimam in Memorabil. bibliothecarum publicar. Norimbergensium et Vniuersitatis Altdorfinae, part. II. Noriberg. 1788. 8. pag. 100. sqq. et in fine XIII. tabulas aeri incisas et ex cod. illo depromtas adiecit. Quod et Menologio praefixo et in calce epistolae ad Hebraeos *Ioasaph* monachus subscripserat a. 5000, h. e. a. 6899. secundum epocham CPolitan. h. e. a Chr. secundum nostram aeram 1591, putabant viri docti, codicem illum ipsum N. T. a Ioasaph anno isto esse scriptum, (v. *Michaelis Einleitung in die Schriften des N. T.* part. I. p. 606, ed. quartae, et *Schoenleben* l. c. pag. 3. sq.) Eninvero Ioasaph erat tantummodo Menologii compilator, qui codicem ipsum, multo antiquiorem, in usum ecclesiasticum reuifit. Atque eius scriptura ab ea, quae in antiquo codice cernitur, valde differt. V. G. in

Gableri nouiss. biblioth. theologica, tom. VIII. part. III. a. 1801. p. 303. sq. — Quoniam orta quoque est controuersia aut dubitatio, num ille cod. Ebner. habeat primum Matthaei caput, aut I. Chr. genealogiam; id caput haud deesse in cod. euicit D. Io. Phil. *Gabler* in *Journal für theolog. Literat.* tom. II. part. I. pag. 1 — 16. Noriberg. 1801. 8. et varias inseruit obseruatt. de ratione capitum numerandorum aut indicandarum sectionum librorum diuinor. in Mssis codd. Idem pag. 8. not. agit de cod. *Gehliano*, (ab Aug. Gabr. Gehle, Rect. Stadeni, illius quondam possessore, sic dicto,) nunc in bibl. Gottingensi seruato. Gehle ipse a. 1729 varias illius lectt. publicauit.

Cel. *Henke* scripsit progr. *Codicis Vffenbachiani*, (nunc in bibl. publica Hamburg.) qui epistolae ad Hebraeos fragmenta continet, recenset et specimen aere exsculptum. Helmstad. 1799. 4. Codex est, opinante Vffenbachio, saec. VII. aut VIII., iudicio autem Henkii, saec. IX. scriptus litteris vncialibus, et continet tantum capp. 1 — IV. 3 et capp. XII. 20. ac XIII. 25. conf. *Gableri* *neuestes theol. Journal* a. 1800. tom. V. part. 3. p. 309 — 326. et *ibid.* p. 326 — 331. eiusdem V. D. *kritische Untersuchung über den Text des Cod. Vffenbach.* 2. (Wetsten. 53.)

De codd. gr. qui sunt in bibl. Veneta D. Marci docte disserit cel. *Moselli* in *Bibl. Mss. gr. et lat.* tom. I. et supplet in erdum corrigittque ea, quae Andr. Birchius de illis, (in

(in prolegomenis ad ed. N. T. a. 1798.) litteris consignavit, pag. 8. et 9. de codd. V. et VI., qui continent *Biblia V. et N. T.* — pag. 15. de cod. VIII. complectente *quatuor euangelia*, ibid. et sqq. late et diligenter recenset cod. praestantissimum, qui continet N. T. et lectiones quasdam adfert: pariter p. 20. sqq. cod. XI., in quo sunt Acta apostolorum, Iacobi, Petri, Ioannis et Iudae Epistolae, Pauli epistolae, graeco textui versionibus latina et arabica e regione adpositis: pag. 25. sq. de cod. XII. litteris vncialibus exarato, in quo reperiuntur *Lectiones euangeliorum* per annum; et pag. 48. sq. de catenis in quatuor euangelia in cod. XXVII. *Fr. C. Alter* descriptio codicis caesarei purpurei aurei argentei biblioth. Vindob. in *Pauli neuem Repertor.* III. p. 115. sqq. Ienae 1791. praemissa sunt Fragmenta Marci secundum versionem Antehieronymianam. — De codd. Mss. celebrioribus v. quoque *Fabric. B. Gr. l. c.* pag. 834. sqq. ibique *Kuinoelii* additamenta; imprimis *Haenlein Handbuch* etc. ed. II. tom. II. cap. III. pag. 53 — 138., ubi quoque de vsu et pretio, atque recensione antiquis codd. etc. de cautelis, quae in illis diiudicandis et lectionibus deligendis sint adhibendae, late diligenterque disputatur, et multi aliorum VV. DD. libri maioris minorisue molis pretii que citantur. *Rosenmüller* etiam in *Handbuch* etc. tom. II. p. 158 — 276. nubem excitat librorum, qui huc pertinent, eosque recenset; insuper multorum argumentum refert,

Ad pag. 83. fin.

De Marci fragmento copiosus est *Montfaucon* in Diario italico p. 55 — 62., diligentius tamen curatiusque iudicat de eo *Laurent. a Turre* in diss. s. epistola de codice euangelario Forciulenti, cuius secunda editio, notis illustrata, prodiit Venetiis, 1753. 4. et ex illa *Villoison* in *Anecdotis graecis*, tom. II. p. 250. not. 1.

Ad pag. 85. med.

De codice *Euangelistarii Manheimensi* v. *Rinck* in *Eichhorns allgem. Biblioth. der bibl. Literat.* tom. III. part. IV. p. 646. sqq, qui ex eo excerpta dedit. — In eadem bibl. tom. V. part. 5. p. 761 — 934. et part. 6. p. 937 — 996. *veber die drey ersten Evangelien. Einige Beyträge zu ihrer künftigen kritischen Behandlung.*

Ad pag. 88. nr. 3.

Robertus Stephanus dicitur capita librorum N. T. in versus primus 1552. aut 1551. (nam in edit. Geneu. 1551. 8. illa distinctio textus in versus primum comparuisse dicitur,) inter equitandum in itinere, Lutetiis Paris. Lugdunum facto, distinxisse, teste eius filio *Henr. Stephano* in praefat. ad Concord. gr. N. T. conf. *Aug. Pfeiffer* *Critica sacra* p. 681. *Ernesti* Institut. interpret. N. T. p. 97. edit. III. Sed *P. Marchand* in *Diction. article Estienne (Robert)* tom. I. p. 232. sq. dubitat, num ista filii narratio vera sit. Atqui *I. Dau. Michae-*

chaelis in *Einleitung in das N. T.* part. I. §. 119. pag. 768. ed. III. narrationem istam ita intelligit, vt arbitretur, Stephanum, equitatione fessum, in diuersoriis illum laborem perfecisse. Plura de illa re leges in *Lips. allgem. litter. Anz.* a. 1800. nr. 59. pag. 583. atque a. 1801. nr. 1. p. 8. et nr. 44. p. 415. Quam diuersae sint edd. Stephan. tam inter se, quam ab aliis, paucis significat *Haenlein* in libr. cit. part. II. cap. VI. (in quo edd. N. T. recenset.) p. 265. sq. edit. II. add. *Rossmüller* l. c. tom. I. p. 289. sqq. (vbi quoque p. 375 sqq. de quinque agitur Erasmiensis) in genere, de edit. N. T. p. 278 — 436. — et *Griesbach.* praef. ad vol. II. N. T. p. 24 — 26. et ed. II. vol. I. prolegg. sect. I. pag. XIV — XXXI. Celeberrima Stephani est edit. tertia, a. 1550. fol. quae basis facta est multarum sequutarum. — Notanda est edit. Stephan. in scripta: *Nouum Testamentum, obscuriarum vocum et quorundam loquendi generum accuratas partim suas, partim aliorum interpretationes margini adscriptis Henr. Stephanus.* Excudebat Henricus Stephanus Anno M. D. LXXVI. (1576.) 12. Praemissa nec spernenda est longa *Henr. Stephani de hac sua editione Testamenti noui, ad lectorem praefatio.* Laudanda quoque est ed. Steph. gr. cum duplici interpretat. lat. tam vetere quam noua ad vtrumque latus posita: *N. T. gr. et lat. Theod. Beza* interprete. Additae sunt ab eodem summae breues doctrinae, vnoquoque Euangeliorum et Actorum loco comprehensae. — Huic tertiae editioni praeter quorundam

dam locorum recognitionem, access. breues difficiliorum phrasewv expositiones et aliae quaedam annotatiunculae, cum ex maioribus ipsius Bezae annotatt. tum aliunde excerptae. — 1580. 8. cum tabb. geogr.

Ad pag. 89. nr. 4.

Criticae *Griesbachii* observat. ad priorem edit. pertinentes, sunt in eiusdem symbolis criticis, vol. I. 1785. et vol. II. 1793. 8., quas late persequitur *Rosenmüller* l. c. tom. II. p. 217—220. Add. eiusd. *Griesbach.* commentarius criticus in textum N. T. tom. I. 1798. in 8. et conf. Erlang. Litterat. Zeit. 1799. nr. 13. — Qued vero synopsis euangeliorum interdum erat incommoda; ordinem euangeliorum capitumque vulgarem retinuit in edit. N. T. *graece. Textum* — *ed. edit I. Iac. Griesbach* vol. I. *Evangelia et Acta apostolorum complectens.* Halae. 1777. cuius vol. II. continet Epistolas apostolicas cum Ioannis Apocalypsi, iam 1775. cum Synopsi euang. editum. Separatim iterum prodiit *Synopsis euangeliorum Matthaei, Marci et Lucae* vna cum iis *Ioannis* pericopis, quae historiam passionis et resurrectionis Iesu Christi complectuntur. Textum recensuit et selectam lectionis varietatem adiecit D. *Io. Iac. Griesbach.* Editio *secunda*, emendatior et auctior. Halae Saxon. 1797. mai. 8. Textum conformavit V. Cel. ad recensionem editionis suae secundae N. T. tabularum autem synopticarum ordinem interdum, licet rarius, immutavit, adposuitque memoratas Ioannis pericopas. Praefationem

ex-

excipit Catalogus codd. graecorum msstor., 1) vncialibus litteris scriptorum; 2) 236. codd. litteris minoribus exaratorum; 3) 46. Evangelistariorum; 4) codd. in Matthaei editione adhibitorum; 5) codd. Slaunicorum, quorum etiam vberiore descriptionem confecit in prolegomenis editioni secundae N. T. praemissis. — Secunda haec editio, textu ope plurimum subsidiariorum saepe immutato aut correcto in lucem emitti coepit: *Nouum Testamentum*, graece. Textum ad fidem codicum, versionum et patrum recensuit et lectionis varietatem adiecit D. Io. Jac. Griesbach. vol. I. quatuor euangelia complectens. Editio II. emendatior multoque locupletior. Halae Saxon. et Londini 1796. mai. 8. v. *Ien. A. L. Z.* a. 1797. m. Ian. nr. 25. sq. *Rossmüller* l. c. p. 351. sqq. Eodem tempore impensis Ducis de Grafton splendidior edit. in Anglia prelo exiit. — Splendore tamen ac nitore typorum, de quibus multus est in praefat., nouorum non magis quam chartae nulli fere editioni. N. T. cedit nouissima *Griesbachii* editio, quae graece ex eius recensione et cum selecta lectionum varietate, prodiit sumtu Goescheni tom. I. *euangelia Matth. et Marci*, et tom. II. Lipsiae 1803. fol. qua de editione subtiliter iudicatur in *Ien. A. L. Z.* 1804 n. 1. 2. — De aliis maioribus aut splendidis edd. aut recensionibus deinceps sermo erit: neque tamen ad vnam omnes edd. vel commemorare vacat. Praeter *Iac. Le Long* Biblioth. sacram — continuatam ab *Andr. Gottlieb Masch*, part. I. de editt. textus originalis, Halae 1778. 4. cap.

cap. II. p. 189. sqq. v. quoque *Fabr. B. G. I.* c. pag. 839. sqq. et *Baumgartenii Nachrichten von merkwürdigen Büchern.* tom. IV. vbi part. XX. p. 95 — 117. viginti N. T. edd. partim rariores; pariter in parte XXIII. decem edd. aliaeque passim in aliis tomis operis cum eiuscitati, quod inscribitur: *Nachrichten etc.* tum eius, quod in fronte gerit inscriptionem: *Nachrichten von einer hallischen Bibliothek,* recensentur.

Ad pag. 90. lin. II.

Corr. 1622. graeci enim numeri sunt α χ × β. — *Curcellaei* edit. est inscripta: *N. T. editio noua denuo reuifa*, in qua diligentius, quam vmquam antea, variantes lectiones tam ex msstis quam impressis codd. collectae et parallela scripturae loca annotata sunt, studio et labore *Stephani Curcellaei*, Amstelod. ex offic. Elzeuiriiana, 1658. mai. 12. (Haec est prima et rarissima *Curcellaei* editio:) post acta Apostolorum reperitur *Appendix*, in qua continentur variantes N. T. lectiones, supra omissae; vna cum aliquibus coniecturis, magnam partem *Henr. Stephani*, praefixis editioni ipsius in 16. a. 1576. etc. — rec. *ibid.* ap. Dan. Elseuir. 1675. 8., cui edit. accessit in fine, ex ed. *Boecleri* Argentorat. 1645. 12. rec. 1660. 12. sumtus Prologus libro Pauli Apostoli in XIV. epistolas ordinato praefixus, quo historia Pauli et epistolarum argumenta comprehenduntur, ex antiquissimo Msto; tum *ibid.* ex typographia *Blauiana*, sumtib. societatis.

1685.

1685. 8. (conf. *Lilienthals* bibl. exeget. Bibliothek p. 62. sqq.) — rec. ib. Amstel. sumt. Pet. I. Blaeu. Waesbergen etc. 1699. 8. In fine: Campis typis vid. Caspari Cotii et cura Io. Steenbergii; (Post acta apostolorum deest adpendix supra memorata.) — Londini 1728. 8. Curcellaeus arguebatur Socianismi, quod falsas lectiones in textum recepisset, aut novas ex ingenio finxisset: v. *Io. Gottl. Molleri* disput. *Curcellaeus* in editione originalis N. T. textus, varr. lectt. et parallel. Script. locorum additamentis vestita *Socinizans*: Rostoch. 1696. 4. sed ab hoc crimine vindicarunt eum *Io. Millius* in prolegomm. §. 1397. etc. p. 151. *Wetstein* proleg. cap. 14. §. 4. pag. 150. etc.

Ad pag. 93. not. lin. 6.

Praeter *Bodenii* libr. pag. 98. Introd. citatum v. etiam de *Millii* edit. et erroribus, in citandis lectionibus versionum orientalium, commissis *Christi. Bened. Michaëlis* Tractationem criticam de varr. lectt. N. T. §. XXI. et XXXI. — XLVIII. atque *Io. Dau. Michaëlis* Curas in actus apostolorum syriacos, §. VII. add. *Brüggemann* View etc. p. 261. sq., vbi a pag. 258. multae editt. ac versiones N. T. in M. Britannia in lucem emissae indicantur.

Ad pag. 93. not. lin. vlt.*

Ita lege — — 1757. *composita et hactenus inedita*, *in *Bibl. Hagana classis III. fasc. I.* Amstel. et Lugd. B. 1770. 8.

Ad

Ad pag. 95. lin. 7.

Notanda quoque est editio. 'H καὶνὴ διαθήκη) siue nouum D. N. I. C. Testamentum *græcum* cum variantibus lectionibus, quæ demonstrant *vulgatam latnam* ipsis e *græcis* N. T. codicibus hodiernum extantibus authenticam. Acced. index epistolarum et euangeliorum, spicilegium apologeticum et lexicon græcolatinum. Cura et opere P. *Hermannii Goldhogen*, societ. Iesu. Editio catholica nouissima. Moguntiae, sumt. Franc. Varrentrapp. 1753. 8. Grauitèr iudicatur de illa ed. in *Baumgartenii Nachrichten von merkwürdigen Büchern*, tom. VIII. part. 43. pag. 16. sqq. — Conferri etiã potest de vulgata versione *Io. Harduini* commentar. in N. T. editus a *du Sauzet*, Amstel. 1741. at in praefationem ad illum commentarium scripsit *M. Car. Henr. Lang* animaduersiones aliosque citat in *Hamburg. vermischten Biblioth.* tom. I. pag. 637. sqq. praesertim, qua lingua loquuti sint et scripserint euangelistae atque apostoli, ad vulgatam lat. versionem defendendam aut diiudicandam.

De cel. *Matthaei*, quæ noua est recensio, editione v. *Eichhornii allgem. Bibl. der bibl. Liter.* tom. II. pag. 305. sqq. — Idem V. D. iterum edidit nouis accessionibus locupletatum.

Nouum Testamentum græce, ad codd. Mosquenses vtriusque bibliothecæ SS. synodi et tabularii imperialis; item -Augustanos, Dresdenses, Goettingenses, Gothanos, Guelpherbytanos, Langeri, Monachienfes, Lipsienfes;

enses, Nicephori et Zittauiensis, adhibitis patrum graecorum lectionibus, editionibus N. T. principibus et doctorum virorum libellis criticis iterum recensuit, sectiones maiores et minores Eusebii, Euthalii et Andreae Caesariensis notavit, primum quoque nunc *Lectiones ecclesiasticas* ex usu ecclesiae graecae designavit, ac *Synaxaria euangeliarum et Praxapostoli* addidit, criticis interpositis animadversionibus: edidit *Christian. Frider. de Matthaei*, collegiorum imperialium Rossicorum assessor et Professor Wittenbergensis. tomus I. (continens quatuor Euangelia.) 1803. mai. 8. — Post gr. contextum sequuntur a p. 676. a) notae criticae in contextum, primum index notarum criticarum, tum maxime criticus, interdum acer et acerbus, auctorum editionumque index; b) *Eusebii* canones, graece; c) *Synaxarium Euangeliarum*, gr. cum notis; d) vberiores ad loca quaedam *Excursus*, — tom. II. a. 1804:

Ad pag. 96. lin. 15.

Ipse *Alter* de sua editione iudicat aperte, imprimis comparando duos codd. textumque interpretationes Slauicae cum textu graeco innumera paene loca N. T. interdum critica ratione persequitur in libro docto: *Veber Georgiansche Litteratur*, Vindob. 1798. min. 8. pag. 169 — 199. — Pari modo docteq. contendit p. 74 — 116. permulta N. T. loca cum *Bibliis Georgianis V. et N. T.* Moscauae 1745. fol. mai. et copiosis criticisque illustrat obseruati-

uatt. aliasque versiones atque alios libros tam scriptos quam editos diligenter comparat. — Magnifica est edit. et mere graeca, litterisque maioribus ac quasi cursiuis expressa: Ἡ καινὴ Διαθήκη. N. T. iuxta exemplar Millian. Typis Io. Baskerville. Oxon. e typograph. Clarendon. 1763. 4. — 1777. 4.

Ad pag. 97. lin. 12.

De *Woide* ed. et cod. Alexandrino v. longam narrationem *Rosenmülleri* l. c. pag. 362 — 374. — Postea ex officina Clarendon. prodiit: Appendix ad edition. N. T. graeci e cod. mss. Alexandrino a *C. G. Woide* descripti, in qua continentur fragmenta N. T. iuxta interpretationem dialecti superioris Aegypti, quae Thebaica vel Sahidica appellatur, e codd. Oxon. maxime desumpta, cum diss. de versione Bibliorum aegyptiaca. Quibus subiicitur cod. Vaticanus collatio. Oxon. 1799. fol. cum tribus tabb. aeneis. v. *Intelligenz-Blatt zur Jen. A. L. Z.* 1802, nr. 123.

Ad pag. 97. lin. 28.

Conf. *Eichhorn. allgem. Bibl. der bibl. Liter.* tom. II. p. 116. sqq. et *Michaëlis* nou. bibl. oriental. atque exeget. tom. VI. p. 103. sqq. — Alterum Birchianae editionis vol. ob strox incendium, quod typos elegantes, sumtu regio ex Italia aduectos, cum bibliotheca optimis S. criseos adminiculis abunde instructa, chartam paratam et plurima voluminis primi exemplaria absumit, sine textu
graeco

graeco in minore forma prodiit; inscriptum:

Variae lectiones ad textum act. apostol. epp. catholicarum et Pauli; e codd. gr. Mss. biblioth. Vaticanae, Barberinae, Augustinianorum Eremitarum Romae, Borgianae Velitris, Neapolitanae regiae, Laurentianae, S. Marci Venetorum, Vindobonensis caesareae et Haunienfis regiae: Collectae et editae ab *Andræ Birch*, S. S. Th. Doct. et Profess. Normarchiae Soemme praeposito, et ad aedem cathedralem, quae Roschildiae est, V. D. ministro primario. Hauniae 1798. 8. conf. erud. censuram in Ien. A. L. Z. a. 1799. nr. 93 et 94. — Dein *Variae lectiones* ad textum apocalypseos e codd. gr. bibl. Vatic. Barberinianae, Borg. Velitris, Laurent. atque S. Marci Venet. collectae et editae ab *And. Birch* etc. Hauniae 1800. 8. In prolegomenis recenset codd., ex quibus, praecipue ex cod. Alexandrino-Vatic. nr. 179., varias Apocalypseos lectt. profert, illas excipiunt V. Lectt. ad textum Apocalypseos; denique a p. 79. Supplementa ad VV. Lect. Act. apost. epp. Pauli et catholicarum ex codd. Veneto Marci 10 et Paris. 14. ab Engelbrecht et Begtrup auctori suppeditata. conf. ephem. litt. Gottingenf. 1801. nr. 34. p. 33a. sqq. — Denique, quoniam primi voluminis pauca supererant exemplaria, ex illo VV LL. at secundis curis multisque accessionibus locupletatas ornatasque, separatim recudi fecit:

Variae lectiones ad textum IV. Evangeliorum, ex codd. Mss. bibl. Vaticanae, Barberinae,

rinae, S. Basilii, Augustinianorum Eremitarum Romae, Borgianae Velitris, Laurentianae, S. Marci Venetorum, Vindobonensis caesareae, Parisiensis, Escorialensis, Haunienfis regiae, quibus accedit varietas lectionis versionum Syrarum, veteris, Philoxenianae et Hierosolymitanae, ex editione regia Haunienfi IV. Euang. iterum recognitae et quam plurimis accessionibus locupletatae, auctore *Andr. Birch.* Hauniae, 1801. 8. Prolegomena quoque erudita, de codd. mss. ex maiore edit. sunt repetita, aliquoties, praecipue in notitia codd. Escorialensium mutata, et vero sub finem praemonendis. ad cod. Euangeliorum Paris. nunc 50. in Griesbachii autem catal. codd. nr. 15. et notitia codd. Siculorum, atque additamento ad descriptionem cod. Laurentiani VI, 33. aucta. — *Birch* iam ante editum vol. I. maior. operis foras dederat kritisk Beskrivelse over græske Handskrifter af det N. T. ved *Andr. Birch.* Hauniae 1785. mai. 8. conf. *Michaelis* bibl. cit. tom. I. p. 112.

Nous etiam recensio est edit. Knappiana: *Nouum Test. graece.* Recognovit atque insignioris lectionum varietatis et argumentorum notationes subiunxit *Georg. Christian. Knappius.* Halae Sax. 1797. 8. Contextus est critice conformatus: nam discedit saepe non solum a vulgaribus editionibus; sed etiam a recent. criticis. Interdum lectio, interdum interpunctio est mutata; interdum versus sunt translati, aut ad infimam oram relegati; aut

aut signis quibusdam suum editor declaravit iudicium etc. Idem in prolegomenis breuem textus historiam a primis temporibus concinnavit. conf. ephem. litt. Lips. a. 1797. nr. 87.

Praeterea minores edd. sunt memorandae: *N. T. graecum* ad optimas quasque edd. collatum et excusum: adiectis nonnullis variantibus lectt. et notis, nec non Harmonia euangeliorum et chronotaxi Actuum apostolorum, accurante M. *Christiano Reineccio*. Lipsiae 1742. 8. — Accessit *Chr. Reineccii* syllabus memorialis vocum graecar, quo nomina et verba et horum tempora difficiliora, nec non pleraeque particulae, cum significatibus lat. exhibentur, ad faciliorem vocum evolutionem et repetitionem in paucis pagellis adornatus etc. Lips. 1743. 8. — Haec edit. omissa est a Maschio. Primum prodiit ibid. 1725. 8. deinceps saepius ibidem. — *N. T. graecum*, ita adornatum, vt textus probatarum editionum medullam, margo variantium lectionum in suas classes distributarum locorumque parallelorum delectum exhibeat, curante *Andrea Buttigio*. Lipsiae, 1757. 8. Est repetitio primae editionis *Bengeliana*, *) *Stuttgard*. 1734. 8.

N. T. graecum. Textu per omnia *Miliano*, cum diuisione pericoparum et interpunctura *I. A. Bengelii*. Oxon. ex theatro *Sheldon*. impensis *F. Broughton* bibliop. 1742. 8. — Maschio ignotae fuerunt editt. *N. T.*
Lon-

*) De editt. *Bengeliana* v. *Rosenmüller* l. c. p. 331. — 337.

Londini, impensis I. et R. Tonson. 1756. 12.
 Est vero editio quarta Maitairtiana, et nitida. — N. T. editio tertia. Edinburgi, ap. Wal. Rudimann. et socios 1771. 12. mai. Της καινης Διαθυκης ἀπαντα. Londini. excud. Eliz. Redmayne. 1705. mai. 12.

N. T. *graecum*, ed. accurata. Detmold. et Meyenberg 1737. 8.

Testamentum Domini nostri I. C. novum, in vsum studiosae iuventutis edidit Lr. Sahl. Hauniae 1787. mai. 8. II. tomi. — *Novum Testamentum graecum*, in sectiones diuisit, interpunctiones accurate posuit et dispositionem logicam adiecit Chr. Schöttgen. Lips. et Goeric. 1744. 8. — 1749. 8. — Breslau. 1765. 8. — Editio noua. Breslau. 1795. 8.

[*Novum Testamentum graece*, e recensione Griesbachiana, nova versione latina illustratum, indice brevi praecipuae lectionum et interpretationum diversitatis instructum, in vsum maxime gymnasiorum et academiarum editum, auctore M. Henr. Aug. Schott, Lips. 1805. 8. Editio valde commendabilis, consilio suo bene respondens.]

Diateffaron s. integra historia domini, gr. ex IV. euangeliis inter se collatis ipsisque euangelistarum verbis apte et ordinate dispositis confecta: subiungitur euangeliorum harmonia breuis. Oxon. ex offic. Clarendon. 1800. 8. curante Ios. White. v. Brüggemann. Supplement etc. p. 55., qui a pag. 53. plures edd. N. T. gr. ac versionum varii generis a. que sermonis recenset.

Ad pag. 97. lin. ult.

Add. *Baumgartenii Nachricht von einer Hallſch. Biblioth.* tom. III. p. 474. ſqq. vbi plures citantur VV. DD., qui de illa verſ. egerunt, et adnotatur, edit. a. 1703. propter præfat. Seraphimi a. 1704. in aula Patriarch. eſſe combuſtam. — Eadem editio, ſed ab *Anaſtaſio Mich. Macedone* recognita et emendata, vna cum textu originali ex edit. Leuſden. a. 1698. recuſa eſt Halæ Sax. 1710. 8. aut med. 12. Acceſſerunt *Liberü Coleti*, Athenienſis, ſacerdotis, nouæ verſionis emendationes et Calendarium graecum eccleſiaſticum περί τῆς συναγωγῆς τῶν ἱερῶν εὐαγγελιῶν καὶ Αποστόλων καὶ μιᾶς Κυριακῆς ἔλου τοῦ χρόνου, καὶ τῶν δεſποτικῶν ἑωρτῶν etc. vid. *Acta erud. Lips.* a. 1710. p. 424. et *Baumgartenii Nachrichten von merkwürdig. Büchern*, tom IV. p. 112. ſqq. — *N. T.* graecum cum verſione germanica, ad latus poſita, aliquoties preliſ exiit cum præfat. *Io. Winckleri*, Lüneburg. 1693. 8. — 1702. 8. — tum, omiſſis præfat. *Winckleri*, argumentis capp. et locis parallelis, Lips. et Lübben. 1732. 8. — *N. T.* graeco-germanicum, ad probatiſſimos codd. exactum, accurateque reuifum etc. cura *D. I. Henr. Maii*. Giſſæ Haſſor. 1705. 12. — mit kurzen Summarien der Capitel, vielen Parallelen etc. cura *Chriſtiani Frid. Wiſliſchen*. Chemnit. 1710. 8. 1730. 8. — *Das N. T. griechiſch. v. teutſch; jenes nach der Herausgabe D. Gerhards von Maſtricht, dieſes nach der Ueberſetzung D. Martin Luthers.* — Halæ Sax. 1741. et 1756. 12.

Ad pag. 98 sect. 5.

In Bibliotheca sacra post Iac. le Long et C. F. Boernerii iteratas curas — continuata ab *Andr. Gottlieb Masch.* totum volumen I. partis secundae. Halae 1781. 4. consecratum est versionibus librorum sacrorum orientalibus, et quidem N. T. tum integri tum partium, illius hebraicae, syriacae, arabicae, aethiopicae persicae armenicae, copticae, denique recentioribus orientalibus. Add D. I. *Otto Thiefs Handbuch* etc. tom. II. p. 378. sq et p. 506. sqq. *Brüggemann* locis cit. *Fabr. B. Gr. l. c.* pag. 856. sqq. — *Hirt* in biblioth. sua orientali, part. II. emendat varia, a. I. D. Michaelis de syriaca versione scripta.

Ad pag. 98. not. lin. 7.

Post mortem Bodii pars eius pseudo-criticae Wetstenianae a Matth. I — IV. locum inuenit in *Eichhorn. allgem. Bibl. der biblijch. Literat.* tom. IV. part. 2. p. 354 — 379. — De syriacarum N. T. versionum indole atque vsu diff. Philoxenianam cum simplici e duobus peruetustis codd. Mss. ab Amida transmissis, conferente *Glocestrio Ridley.* LL. B. Lond. 1761. 4. (*Brüggem.* citat in *View* etc. p. 268. *Monthly Review* for Octob. 1761. p. 298. sqq.) et in *Io. Iac. Wetstenii* lib. ad crifin atque interpretat. N. T. ed. *Io. Sal. Semler.* p. 247 — 339. — Accuratior missorum, quibus versio N. T. *Philoxeniana* continetur, catalogus, cum quibusdam ad viros eruditos quaestionibus. Scripsit *Henr. Eberh. Gottlob Paulus Helmstädtii* 1788. 8. et in *Annal. Helmstädt. litter.* 1788. vol. I. p. 193 — 215. —

N.

N. T. versiones syriacae, sim. lex Philoxeniana et Hierosolymitana, denuo examinatae et ad fidem codd. mssor. bibliothecarum Vaticanae, Angelicae, Assemanianae, Mediceae, regiae aliarumque nonis observationibus atque tabulis aere incisus illustratae a *Iac. Ge. Christi. Adler*, Hafniae 1789. mai. 4. — Epistolae duae, vna *Augustin. Anton Georgii*, altera *Iac. Ge. Ch. Adleri*, in quibus loca nonnulla operis Adleriani de versionibus syriacis *N. T. simplice*, Philoxeniana et Hierosolymitana examinantur. Hafniae, 1790. m. 4. conf. *Eichhorn. allg. Bibl.* tom. II. p. 483. sqq. et V. p. 310. et alia acta litter.

Ad pag. 99. not. lin. 5.

Leg. D. Fr. Münter in Eichhorn. — I. p. 1. sqq. et part. III. p. 385. sqq. Is docet, non adeo vetustiam illam esse, vt vulgo habetur, atque de tribus copticis versionibus, *Memphitica* et *Sahidica*, quae ad recensio-nem pertineat Alexandrinam; vtraque autem sequitur textum peruetustum, ac tertia *Amonicae* aut *Bashuricae* originis, in qua Sahi ica in aliam translata sit dialectum copticam, diligenter acuteque differit. — *Epistolas duas Armeniacas*, primam Corinthiorum ad Paulum Apostolum; alteram Pauli ad Corinthios, nunc primum ex cod. Ms. integre divulgatas, *Armeniace* ediderunt, lat. verterunt, notisque illustrarunt *Guilielm. et Georgius, Guil. Whistoni* filii, in appendice subiecta *Mosis, Cho-*

Choronensis, historiae *Armeniacae* libris III.
Londini ex offic. Caroli Ackers. 1736. mai. 8.

Ad pag. 99. not. 2. lin. ult.

10. *Gordon* specimen animaduersionum
criticarum in priscam Euangeliorum versio-
nem Gothicam. — Edinburg. 1790.

Ad pag. 101. not.

Add. *Mazzuchelli* scrittore d'Italia etc.
vol. II. 2. p. 1183. sq. — Bona est et iure
laudatur versio latina: *Sacri N. T.* libri om-
nes veteri latinitate donati ab *Henr. Godofr.*
Reichardo, A. M. scholae prouincial. Grimm.
collega III. partt. I. et II. Lipsiae 1799. m. 8.
v. *Oberdeutsche allg. L. Z.* a. 1801. nr. 47.
p. 737. sqq. [De versione nova *Schottii* vid. supra
p. 114.]

Ad pag. 103. fin.

De *polonica* versione ad Fabr. l. c. pag.
875. adhuc adnotandum est: 10. *Sam. Dütsh-
kü*, Minist. candidati, Specimen historico-
ecclesiasticum de translatione S. codicis in
linguam *Polonicam*, deque omnibus ecclesiae
reformatae huius codicis in eadem editioni-
bus: in *Bibl. Hungaria* historico - philologico-
theologica, classis IV. Fasc. 2. Amstel. et Lugd.
B. 1772. 8. p. 299. sqq. Laudat idemque re-
prehendit interdum *Syluestr. Guil. Ringel-
taube*, qui edidit *gründliche Nachricht von
den polnischen Bibeln*, Gedani 1744. 8. iterum
ibid. 1764. in libro, interipto: *Beyträge zu
der*

der polnischen weltlichen Kirchen u. gelehrten
Geschichte. tom. II.

Ad pag. 106. not. lin. antep.

Mire augeri potest index minorum praecipue libellorum, in quibus de libris locisque N. T. varia ratione agitur. Atque in: *Allgemeines Repertorium der Literatur für die Jahre 1785—1790. I. Band. erste Hälfte, Ien. 1793. m. 4. et für die Jahre 1791—1795. ibid. 1799. I. B. erste Hälfte. III. Fach Theologie* infinita paene vis librorum maioris pariter ac minoris molis, vel intra illorum annorum spatium conscriptorum, excitatur: sed plurimarum fere interpretationum, quae sunt vel theologici vel exegetici argumenti, enumeratio ab nostro abest consilio atque instituto. add. *Thiefs Handbuch* etc. tom. II. p. 435. sqq.

In *Erh. Andr. Frommanni* opusculorum philologici atque historici argumenti, antea sigillatim editorum, nunc in vnum collectorem digestorumue tomis I. II. Coburg. 1770. 8.; haec pertinent in tom. I. nr. 18. prolatio de eccl. sacris iussu Constantini M. ab Eusebio adornatis; nr. 20. de verbis N. T., quae plus aut minus, quam ordinarie solent, interdum significant; nr. 21. de facilitate bonae interpretationis nota. — Variorum VV. DD. disputat. et commentat., quae partim etiam huc faciunt, collectae sunt in *Commentat. theologics* editis cura Velthufen, Kuinoelii et Ruperti. Lips. 1794—1798. et continuatis

a D. *Dau. Iul. Pott* et *Georg. Alex. Ruperti*, vol. I. a. 1800. vol. II. 1801. 8. Helmstadt, in Sylloge commentatt. theologicarum, etc. — Admodum paucorum librorum, qui historice, aut critice aut grammaticè persequenter libros diuinos N. T. notitiam, ne extrauagari videantur, adiungere lubet. Quosdam nominavi in *Accd.* ad *Introd.* II. 2. p. 356. — De incommoda quorundam locorum N. T. interpretatione ex historia philosophica, praefatur — *Andr. Christi. Cleemann.* Dresdae 1751. 4. — *Io. Aug. Ernesti* disp. respond. *Ge. Godofr. Zehmfisch*, de difficultate interpretationis grammaticae N. T. Lipsi, 1755. 4. et in *Ernesti* opusc. philol. critic. p. 252. sqq. ed. 2. — *Io. Andr. Otto* de silo N. T. hellenistico. Magdeb. 1774. 4. — *Ferdin. Frid. Gräfenhain* disp. respond. *Io. Guil. Fuhrmann* de interpretationibus N. T. argutis magis, quam veris. Lipsi. 1774. 4. — *Io. Guil. Fuhrmann* prolus. subtilitatem interpretis N. T. in verborum notionibus ex contexta oratione definiendis commendat. Kilon. 1778. 4. — Praesidia interpretationis N. T. ex auctoribus graecis: auctore *Io. Laur. Blesfig.* Argentor. 1778. 4. — De modo, quo scriptores S. in dogmatibus tradendis versantur, auct. *Car. Ern. Gottlieb Keil.* Lipsi. 1780. 4. — *Io. Aug. Henr. Tittmann*, Prof. Lipsi., progr. de caussis praecipuis contortarum interpretationum N. T. Lipsi. 1800. 4. Iure defendit ac praefert grammaticam atque historiam interpretationem, quae vna eademque sit, neque
vna

vna ab altera separanda. — *F. B. Gautsch* spec. exercitationum grammaticarum ad illustrandum N. T. e versione LXX. interpretum. Francf. et Lips. 1786. mai. 8. — *Traugott August. Seyffarth* de locis N. T. communibus rite constituendis. Lips. et Dresdae 1789-4. — De iudicandis morum praeceptis in N. T. a communi omnium hominum ac temporum vsu alienis, comment. I—III. auct. *Car. Lud. Nitzsch*, Vitenberg. 1791 — 1793. 4. — *D. Io. Aug. Wolf*, Theolog. P. P. O. scripsit quatuor commentationes de agnitione ellipseos, in interpretatione librorum sacrorum. Lips. 1800. sqq. 4. — *Gustau. Sommelii* diss. homonymiam particulae *ὡς* in scriptura sacra N. T. occurrentis sistens. Lund. 1790. 4. — *Iac. Wetterberg.* diss. de vocibus latinis in sacro codice N. T. obuiis, ibid. 1792. 4. — *Sam. Gli. Linde* diss. de solatiis aduersus mortis horrores in Platone et N. T. obuiis. Lips. 1792. 4. — *Io. Otto Plugemanni*, Theol. Candid. Observationes ad quaedam loca N. T. difficiliora, Rostoch. 1801. 8. — *Io. Ge. Rosenmülleri*, V. C. programmata XX. de fatis interpretationis sacrarum litterarum in ecclesia. Lips. 1789.—1800. 4. Priora nouem programmata emendatius iunctimque edita sunt huius sententiae: Historia interpretationis librorum sacrorum in ecclesia christiana inde ab Apostolorum aetate vsque ad Origenem. Pars I. Hildburghusae, 1795. 8. — *M. Gustau. Sam. Theodor. Baumgarten Crusii* dispp. II. iurisprudencia in interpretando N. T.

T. Lucina. Lips. 1802. 4. conf. *Beckii* comm. societ. philolog. Lips. II. part. I. p. 137. sq. Sed temporis et vera instituti ratio reuocat me ab longiore eiusmodi libellorum, quorum numerus pæne infinitus est, commemoratione.

Ad pag. 107. lin. vlt.

Ge. Raphaelii libri antea in diuersis partibus editi, postea coniunctim sunt euulgati: *Ge. Raphaeli* adnotatt. philologicae in N. T. ex Xenophonte, Polybio, Arriano et Herodoto collectae, tom. I. II. Lugd. B. 1747. 8. — *Ad. Dan. Richteri* adnotationum philologicar. in N. T. ex Diogene Laertio collectarum specimen, Dresd. 1759. repet. in *Biedermannii* sel. scholasti. I. 1. 8. — *Io. Christ. Meijerschnid* annotatt. philologicae in N. T. ex Cebete collectae, in bibl. Bremens. ac Verdensi, IV. p. 459. — *Andr. Glosheni* specimen philologicar. in N. T. adnotationum ex Euripide, in *Symb. litt.* Col. II. 510. — *R. P. B.* specimen obseruat. in N. T. ex Artemidoro, in bibl. Bremensi V. p. 198. — *Io. Bapt. Ottii* spicilegium, s. excerpta ex Fl. Iosepho ad N. T. illustrationem, cura *Sigeb. Hauerkamp*. Lugd. B. 1741. mai. 8. — *Io. Dau. Heilmanni* specimen obsl. quarundam ad illustrat. N. T. ex profanis pertinentium: in eius *Opusc.* tom. I. etc.

Ad pag. 108. med.

I. G. Rosenmülleri scholia in N. T. tom. I. in euangelium Matthaei elaboratiorem et multis partibus locupletiozem edidit *I. H. Tauberus*. Hafniae 1790. m. 8. — tom. II. part. I. in euangel. Marci et Lucae, ib. 1791. — tom. II. part. II. in euangel. Ioannis vsque ad cap. VIII. elaboratiorem et multis partibus locupletiozem, — reliqua parte ad exemplar edit. III. in Germania emissae ad verbum expressa 1791. — tom. III. continens acta apostolor. auctior et emendatior editus, secundum edit. III. auctoris. 1791. — tom. IV. continens Pauli epp. ad Romanos — Ephesios, auctior. 1791. — tom. V. continens Pauli epp. ad Philipp. etc. vsque ad apocalypsin Ioannis, auctior. ib. 1791. v. *Doederlein* theolog. Journ. tom. VI. p. 492. sqq. — *Cel. Rosenmüller* in praef. ad quintam suorum scholiorum editionem, part. I. Noribergae, 1801. 8. aperte cum laudat doctrinam ac diligentiam Tauberi, philol. Prof. et scholae Roeskildensis in Dania Rectoris, tum dicit, quid sibi displiceat. — Hypomnemata in N. T. quibus graecitas eius explicatur et scholiis, quae ex scriptis recentiorum quorundam magni nominis philologorum, praesertim — Ernesti excerpta sunt, illustrantur: edita a *Christ. Gottfr. Küttnero*. Lips. 1780. mai. 8. — — Scholia in N. T. post Rosenmüllerum et Küttnerum. spicileg. I. auctore *Io. Ge. Schellenberg*. Lipsiae 1785. 8. Critice ac grammatice plura N. T. loca pertractantur in libro

in-

inſcripto: *Caroli Frider. Krumbholzii, V. D. Min. Weid. Varisc. Operae ſubſeciuiſſae ſeu animaduerſſ. ſacrae in loca quaedam noui foederis ſelecta. Acc. diſſertatiuncula ad I. Reg. cap. XVII 2. ſqq., quae Eliae quondam non ſine miraculo cibos miniſtraſſe coruos aduerſus cei Chriſtoph. Aug. Heumannum defenditur. Norimbergae. 1737. 8.*

Ad pag. 109. lin. 2.

Wackefeldii veſtigia preſſit, cum comparando loca Scripturae S. cum profanis auctoribus, tum aequè audacter neque vero ſemper feliciter tentando loca librorum ſacrorum, *Wefſton* in: *Conjectures, with ſhort comments and illuſtrations of various Paſſages in the new Teſtament, particularly in the Goſpel of St. Matthew. Londin. 1795. 4.*

Veber den Gebrauch der griechiſchen Profanſkribenten zur Erläuterung des N. T. von M. Carl Viktor Hauff, Prof. und Prediger im Kloſter Bebenhauſen. Lipſ. 1796. mai. 8. Agit de lingua N. T. et de proprietatibus ſingulorum diuinorum auctorum; tum de vſu profanorum auctorum ad N. T. illuſtrationem; idem recenſet ordine quodam eos, qui N. T. ex profanis illuſtrarunt auctoribus et ſcripſere obſeruaciones; de controuerſia inter puriſtas, quos vocant, eorumque aduerſarios, nec non de illorum vſu atque erroribus.

Philologiſch - kritiſcher vnd hiſtoriſcher Kommentar veber das neue Teſtament, in welchem

welchem der griechische Text, nach einer Recognition der Varianten, Interpunctionen und Abschnitte durch Einleitungen, Inhaltsanzeigen und ununterbrochene Scholien, als Grundlage der Geschichte des Vrchristenthums bearbeitet ist von *Henr. Eberhard Gottlob Paulus*, (tum theologo Ienenfi, nunc Wurzburgensi) *Erster Theil. Der drey ersten Euangelien erste Hälfte.* Lubec. 1800. mai. 8. — Edit. secunda emendatior et auctior, ib. 1804. — *Zweyter Theil, der drey ersten Euangelisten 11te Hälfte bis zur Leidensgeschichte.* ib. 1801. Opus id valde laudatur a Bellermanno in ephem. litt. Erfurt. a. 1800. nr. 15. Copiosius recensetur, adspersis variis obseruat. in quibus etiam interdum, modeste eruditeque refutatur Paulus, in A. L. Z. nr. 117 et 118. et a. 1804. nr. 157. et 158. add. Erlang. Litterat. Zeit. a. 1801. nr. 42. atque libr. *Kritik des P. Commentars ueber das N. T. von D. Paulus.* Ienae, 1804. 8. Praeterea vero confer censuram in *Ien. A. L. Z.* 1805. n. 1 — 3.

De Adagiis N. T. adhuc pauca licet adiungere. — *Andreae Schotti* Adagialia sacra N. T. graeco-latina. Antwerp. ex offic. Plantin. 1629. mai. 4. Sed summi plagii adscutur Schottus a *M. Lange* in: *Hamburg. vermischte Biblioth.* tom. I. part. 2. p. 223 sqq. Istum enim, ostendit, ita compilasse *M. Ioach. Zehneri* Adagia sacra, siue prouerbia scripturae ex vniuerso bibliorum codice in V. centurias congesta, et ill. gymnasio Schleusingenfi publice explicata, Lipf. 1601. vt vel *Zehnerum*

nerum ad verbum exscriberet, vel eius adnotatt. redigeret in compendium, vel, si loca, ex aliis scriptoribus citata, in alio poneret ordine, nullum nouum adderet locum, nisi vt pro Lutheri locis, aliud quoddam sublitueret, in adagiis quibusdam, a Zehnero autem non memoratis, vel erraret, vel probabiliter ex alio fonte hauriret. — *Io. Vorfiü* de Adagiis N. T. diatriba. Colon. Brandenb. 1670. 4. — De repetita illius editione cura *Fischeri* v. notam * ad pag. 68. Introduct. II. 2.

Ad pag. 110. lin. 25.

Fischerus scripserat XXXIII. prolusiones de vitiis lexicorum N. T. Lipsiae 1772—1790. 4. — quae postea ab eo iunctim sunt editae: *Io. Frid. Fischeri* prolusiones de vitiis lexicorum N. T. separatim antea, nunc coniunctim editae, multis partibus auctae multisque in locis emendatae. Lipsiae, 1791. mai. 8.

Ad pag. III. lin. 8.

Corr. *philologici*. — Addantur: *M. Mart. Caspari Wolfburgi* obseruat. sacrae in N. T. leu annotationes theologico-criticae in voces plerasque N. T. ordine alphabetico, et dicta praecipua tam veteris quam noui Foederis, editae ex occasione vberius supplendi *sacram criticam Eduardi Leigh*, vbi 1) variae vocum significationes tam ex vers. LXX. intpp. quam N. T. exhibentur; 2) versiones quam plurimae corriguntur; 3) praecipua dicta diu-

dilucidius explicantur, ac a glossis et expositionibus τῶν ἑρπεροφρονοῦντων vindicantur; 4) quaestiones seu theologicae seu criticae expenduntur. Addito quadruplici indice, Flensburgi et Lipsiae sine anni nota; sed approbatio I. Bartholini scripta est Haefniae d. 28. August. a. 1716. in 4. — *Petri Sigismundi Papenii*, V. D. M. Lexicon onomato-phraeologicum in codicem sacrum N. T. Lips. 1718. 4. conf. vero *Vermischte Bibliothek* etc. part. 9. pag. 351. sqq. Halae Magdeb. 1718. 8. et part. 4. p. 296. sqq. de *Wolfburgii* obsl. memoratis.

Ad pag. 112. lin. 5.

Longa doctaque prioris editionis censura, multis additamentis atque emendationibus adpersis, legitur in: *Anhang zur kul. allgem. deutsch. Bibl. zum 1 — 28. Bände, 111 Abtheil.* a. 1798. p. 468 — 488. — *Editio altera* emendatior et auctior lucem adspexit Lipsiae 1801. mai. 8. I. et II. tom., de qua confules *Jahrbuch der neuesten Litteratur*, Lips. 1802. scid. 306. et 307. — Vtile est *Io. Simonis onomasticon N. T. et librorum V. T. apocryphorum*, siue tractatus philologicus, quo nomina propria N. T. et librorum apocryphorum V. T. ex ipsorum originibus et formis explicantur. Accedit biga dissertationum de Thammuz, Ezech. VIII. 14. et de vsu itinerariorum orientalium. Halae Sax. 1762. 4. — Minus satisfecit expectationi virorum doctorum eiusdem *Io. Simonis* lexicon manuale

ale graecum, in quo omnium textus S. N. T. graeci vocabulorum significatus generales et speciales proprii item et improprii explicantur, optima quaevis ex aliis lexicis virorumque doctorum obseruationibus collecta exhibentur, primitiuorum etyma ex LL. OO. restituantur etc. Halae sax. 1766. mai. 8. — *Guil. Abrah. Tellers Woerterbuch des N. T. zur Erklärung der christl. Lehre.* Berol. 1772. 8. ed. quinta 1792. 8. Plurav. in *Thiefs Handbuch* etc. part. II. p. 476. sqq. — *Id* Lexicon basii est lexicum: *Vitlegkundig Woordenboeck ter Opheldering van de Schriften des N. Verbonds door G. Hesselink.* I. D. Amstel. 1790. 8. — *D. C. Fr. Bahrdt Griechisch-deutsches Lexicon ueber das N. T. nebst einem Register ueber Luthers deutsche Bibel* etc. Berolin. 1786. mai. 8. sed v. iudicia de eo in nou. ephem. litt. Lipsi. a. 1786. nr. 69. et in aliis actis litterar. — *A Greek and English Lexicon to the N. T. in which the Words and Phrases occurring in those sacred Books are distinctly explained, and the Meanings assigned to each, authorized by References to Passages of Scripture, and frequently illustrated and confirmed by Citations from the O. T. and from the Greek Writers. To this Work is prefixed a plain and easy greek Grammar, adapted to the Use of Learners, and of those, who understand no other language than English.* By *John Parkhurst.* 1769. 4.

Ad pag. 112. med.

Dan. Vechneri Lexicon graeco-lat. N. T. Bathoniae 1622. 8. — Lexicon gr. lat. N. T. cum analysi catecheseos. Hafniae 1626. 12. — *Lud. Lucii* dictionarium N. T. Basil. 1640. fol. — *Nic. Paschafu* Lexicon gr. lat. N. T. Hafniae 1656. 12. — *Greg. Meieri* dispositio vocabulorum N. T. Francof. 1661. 12.

M. Christ. Mündenii Etymologicum sacrum, s. omnium vocum N. T. liber memoria-
lis, in quo praeter reliqua in primis Phrasologia N. T. exemplis solerter conquisitis docetur. Cum tabulis grammaticis et indice gr. lat. Gottingae 1715. 8.

N. Test. Glossarium graeco-latin. siue sylloges vocum noui foederis, olim editae a V. C. *Io. Casparo Suicero*, noua recensio, quam — ad vsus Gymnasij Tigurini adornauit *Io. Casp. Hagenbuchius*, Prof. Ling. gr. et lat. Tiguri. 1744. mai. 8. Acc. in fine 1) Tonologia s. de accentibus Graecorum praeceptio; 2) *I. Casp. Suiceri* Profodiae graecae compendium.

Ad §. 2. IESVS CHRISTVS.

Ad pag. 113. sect. 1.

Conf. *I. G. Walchii* Bibl. theol. selectam, tom. III. cap. VII. sect. 4. §. III. etc. pag. 404. sqq., vbi magna hominum doctorum, qui de Iesu Christo scripserunt, copia collecta est. — De Iesu Christo, eius doctrina, huiusque veritate et hostibus non minus quam defensoribus multa collegit *I. A. Fabric.* in Delectu

argumentor. et syllabo scriptor. pro veritate religionis christianae p. 539 sqq. 567. sqq. 696. sqq. tum in salutari luce euangelii etc. p. 142. sqq. 160. sqq. add. eund. in Bibliographia antiquar. ed. Schauffshausen p. 255. sqq. p. 479. sqq. ac p. 616. Iam *Chrysofomus* in homilia in natalem Christi, d. XXV. Dec. eum esse natum probare sustinuit in ed. Montfauc. Chrysof. tom. II. pag. 252. sqq., vbi vid. Montfauc. monitum. — *Dionysius Exiguus* saec. VI. diem natalem Christi adseruit a. v. c. 753. siue a. 45. imperii Augusti, adeoque a. m. 4714. secundum epocham Iul. et haec aera Dionysii recepta est a. C. 525. conf. *Ge. Alberti Hambergeri* diss. de epochae christianae, quae aera Dionysiana audit, ortu et auctore. Ienae 1704. 4.

Henschen in Actis Sctor. Aprilis, tom. I. Antwerp. 1675. fol. in prooemio etc. demonstrare adnifus est, Christum esse natum a. quinto aerae vulgar. et mortuum coll. Rubellio et Rufio Geminis a. 29. aerae vulgar. sed v. *Baumgart. Nachricht. von merkwürd. Büchern.* tom. I. p. 528. sq. et IV. p. 43.

Septem annos ante aeram vulgarem siue a. v. c. 747. natum esse Christum, euincere studuit auctor *Dissertations of the true years of the birth and of the death of Christ.* Londin. 1755. 8. Latine versae sunt diss. emendatae et auctae a *Nicolao Mann.* Londini 1752 mai. 8. — De controuersia et initio aerae christianaе plura collecta scriptaque sunt in *Lips. allg. litt. Anz.* a. 1800. nr. 197. et 198.

A Friend of Truth, (sic se nominavit anonymus,) in: an Investigation into our present received Chronologie etc. Shrewbry, Eddowes, 1800. 8. Is putat, Christum natum esse a. m. 4119.

Ad pag. 114. lin. 23.

Magnani opinionem oppugnarunt I. A. Ernesti in newesther theolog. Biblioth. Lips. 1775. 8. tom. III. p. 623. sqq. tum in program., in quo Dom. Magnani sententia de anno nati Christi examinatur, Lips. 1774. 4. — rec. in eiusd. Opusc. philol. crit. ed. II. Lugd. Bat. 1776. mai. 8. p. 420. sqq. — Lud. Ios. Vhland in diss. Christum ante aeram vulgarem a. IV. exeunte natum esse, contra Domin. Magnananum demonstrans, Tubingae 1775. 4. et Ern. Frid. Wernsdorf. exercitatio in nouissimam litem de nati Christi anno. Witteb. 1776. 4.

Henr. Sanclementii, S. S. congregat. exam. Episcopo a secretis, de vulgaris aeræ emendatione, libr. IV. Romæ 1793. fol. Ille arbitratur, diem Christi natalem incidere in a. v. c. 747. aeræ Varron. conf. Ammon. Haenlein et Pauli neues theolog. Journal, vol. V. part. 5. pag. 485. sqq.

Karl Michaeller (custos bibl. caesareae vniuers. Vindobon.) veber das Geburts- vnd Sterbe-Iahr Iesu Christi. Nebst chronologischen Tabellen, die zur richtigen Kenntniss der miteinschlagenden vnd nächst anhangenden apostolischen Zeiten dienen mögen. II. Theile.

Vindobon. 1796. et 1797. mai. 8. Alter to-
 mus inscriptus est: *Veber das Geburts- vnd
 Sterbe- Jahr Iesu Christi, oder Anhang zu der
 vorhergehenden Abhandlung des H. Michael-
 lers, das ist, Anmerkungen veber das am En-
 de der vorigen Schrift angekündigte neue Werk
 des H. Sanctclementius veber die Verbesserung
 der christlichen Aera.* Michael. refert annum
 nati I. Chr. ad a. XLIV. Iulianae epochae, (non,
 secundum aeram Dionys. XLV.) a. v. c. 753.
 et Olymp. 194. 4. aut a. secundo ante aeram
 vulgarem. 1) ob lunae defectum, qui mor-
 tem Herodis M. paucis mensibus antecesserat.
 Herodes autem, auctore Flauio Iosepho, paul-
 lo ante diem festum paschatos a. 45. Iul. aer.
 mortuus est: 2) quod secundum Lucam III.
 23. Christus circa a. XV imper Tiberii trigin-
 ta annos natus esse dicitur: illum autem
 annum XV. Tiberii non ab eius procon-
 sulatu, sed ab initio illius imperii post mor-
 tem Augusti numerandum esse existimat; 3) ob
 censum Luc. II. 1. ab Augusto imperatum In
 tom. II. auctor, Christum variis argumentis
 probatum iuit, esse cruci adfixum anno aeta-
 tis XXXIV. a. 33. aerae Dionys. anno 19. im-
 perii Tiberii a. v. c. 788. conf. Sulpitio Galba
 et Cornelio Sulla, Olymp. 202, 1. a. Iulianae
 aerae 78. conf. ephem. litter. Salisburg. a.
 1793. plag. 124. col. 1634. fqq.

Michaellerum tamen, Magnanum, et
 Sanctclementium refutare studuit Marcellin.
Molkenbuhr, in vniuersitate Heidelberg Theol.
 D. in diss. 21. de annis, quibus Christus est
 natus

natus, baptizatus et mortuus, Monasterii in Westphal. 1798. demonstrara conatus, Iesum Christum anno secundo ante aeram vulgarem esse natum, et a. 31. aerae vulgaris supplicio adfectum.

Ad pag. 115. lin. ult.

Koerner. in progr. mem. diuerfas variorum collegit sententias. — De *White* libro *Diateffaron*. vid. supra ad pag. 97. Introd.

Io. Godofr. Haffe progr. natiuitatis Christi cum Platonis natiuitate comparatae praestantia. Regiomonti. 1788. 4. — Aug. Herm. Niemeyer progr. Coniecturae ad illustrandum plurimorum N. T. scriptorum silentium de primordiis I. C. Hal. 1790. 4. — D. Christph. Frid. Ammon progr. inquiritur in narrationum de vitae Iesu Christi primordiis fontes, incrementa et nexum cum religione. Göttingae. 1799. 4.

Ad pag. 116. sect. 2. lin. 6.

Catalogum Harmoniarum multarum v. in *Fabr.* B. Gr. IV. p. 380. sqq. add. eundem Fabric. in Delectu argum. — verit. religion. christian. c. 29. p. 529. sqq. Is vero, si hic esset locus, magno vel recentius confectarum numero posset amplificari; quare in paucarum commemoratione acquiescere placet. Griesbachi Synopsis iam supra laudauimus. — Facta et res gestae Iesu Christi graece ex quatuor euangelistis ordine chronol. in usum scholarum et praelectionum, (auct. C. F. Bahrdt.) Berol.

Berol. 1787. 8. — *Die Geschichte Iesu nach den vier heil. Euangelien in eines gesammelt vnd geordnet, samt einer Anweisung, die Euangelien mit Einsicht vnd Nutzen zu lesen, von Seb. Mutschelle.* Monachii 1784. 8. — *Abriss der Geschichte Iesu aus den Euangelien Matthaeus, Marcus, Lucas vnd Iohannes, ein Entwurf zum Gebrauch in Vorlesungen ueber die Harmonie der Euangelisten von H. Ph. Sextroh.* Gotting. 1785. 4. — *Denkwürdigkeiten aus dem Leben Iesu, nach den vier Euangelisten, harmonisch geordnet vnd mit erläuternden vnd praktischen Anmerkungen versehen von H. Ch. Bergen.* Giesae, tom. I. 1789. — tom. II. 1791. 8. — in linguam Batauicam translata sunt illa Memorabilia I. Chr. ab Hm. Müntinge, cum prooemio. Lugd. B. 1793. mai. 8. II. tom. — *The Harmony or Agreement of the four Euangelists in their feueral Relations of the Life and Doctrine of Ies. Chr. transl. from the Original Text with notes explanatory — pars IV.* Lond. 1787. 8. — *Geschichte vnd Charakterzüge Iesus nach Matthaeus vnd andern gleichzeitigen Schriftstellern, (auct. E. A. Opitz,)* Lips. 1792. 8. — *Harmonie der vier heiligen Euangelien, zur öffentlichen Erklärung vnd zum Privatgebrauche verfasst von I. C. Müller.* Mogunt. 1791. 8.

Harmonia euangelica Cottoniana in Hickes Thesauro LL. septemtrional. (Grammat. Anglo - Saxon. p. 189. sqq. et Grammat. Theotisca p. 101. sqq.) Haec harmonia est historia Iesu

Iesu ex IV. euangelistis congesita et versibus franco-theoticis composita; praestantissimae reliquiae theotifcae antiquitatis saec. VIII. — IX. Alter cod. s. fragmentum est in bibl. Bamberg. repertum, in quo continuantur ea, vbi Hikes. desit. Plura leges in *Lips. allg. litt. Anz.* a. 1799. nr. 97. p. 954 — 960. et melius versi fragmenti specimen est *ibid.* nr. 175. p. 1737. fqq.

A scriptural. View of the Resurrection and Ascension of I. Chr. by way of Harmony and Paraphrase; with an Appendix on the dignity of the human body with regard to its final Resurrection by — *I. Weddred.* Londini. 1787. 4. — *Die Leidensgeschichte Iesu Christi aufs neue aus den 4 Evangelien zusammengetragen.* Norimberg. 1789. 8. — *Car. Frid. Ferdin. Gruner* diss. inaug. de Iesu Christi morte vera, non syncoptica. Ien. 1800. 8.

Ad pag. 117. lin. 13.

Fr. Imman. Schwarzii progr. de euangelio infantiae Christi ficto et vero. Lips. 1785. 4.

Ad pag. 117. lin. 16.

Leg. vid. tamen. — Diodatus probaturus erat, Christum et apostolos atque Iudaeos in Palaestina illo tempore graece cum maxime loquutos esse: contra Rossi ac Pfannkuche statuerunt, in Palaestina, atque adeo a Christo et apostolis linguam tantum Aramaeani fuisse adhibitam. Medium tenet, contra illos disputans, *D. Paulus* in II. programmatt. „Vero-

„Verosimilia de Iudaeis Palaestin. Iesu etiam, atque apostolis non Aramaea dialecto sola, sed graeca quoque Aramaizante loquutis. Ienae 1803. 4.“ Docet igitur, linguam graecam, sed hebraizantem vel diu ante Christum in Palaestina, praecipue in Galilaea et Hierosolymis adeo in vsu fuisse, vt multi graece loquerentur, plurimi certe intelligerent eos; apostolos caluisse linguam graecam, eosque legisse LXX. interpretes aliosque auctores graecos, quod nominatim de Iacobo ex Actis apost. XV. 15 et 16. probatur, etc. — *Walton* in adparatu etc. vol. I. Bibliorum polyglottorum etc. praemisso nr. 13. de lingua Syriaca et scripturae versionibus syriacis probatum iuit, Christum syriaca lingua, dialecto vero hierosolymitana, esse loquutum, et Matthaeum in illa lingua euangelium suum exarasse: v. *Baumgarten* in *Nachrichten von einer Hallischen Bibliothek* tom. VIII. part. 47. (vbi a pag. 579. opus illud, VI voll. m. fol. constans, Lond. 1657. copiose recensetur,) p. 388.

Ad pag. 118. lin. 2.

Seb. Fulconis I. Rauii orat. de Iesu Christi ingenio et indole perfectissimis per comparisonem cum ingenio et indole, Pauli Apostoli illustr. habita publ. VIII. Febr. 1793. — Lugd. Bat 1794. 4. Eadem eodem tempore in linguam Batau. est translata a *I. de Kruyff*. — De natiuitate vitaeque Christi, de S. Maria etc. multa fabulosa et vero ridicula narrantur in libro: *La Cité mystique de Dieu, Miracle*
do

de sa toute Puissance, Abime de la Grace, Histoire diuine et la Vie de la tres-sainte Vierge Marie Mère de Dieu —, manifestée dans ces derniers siècles par la même S. Vierge à la Socour Marie de Iesus, Abeffe du Monastere de l'immaculée Conception de la ville d'Agreda —, traduite de l'Espagnol par le Thomas Croset Recolet, — à Brusselle, 1715. mai. 4. III. voll. De quo famoso opere plura leges in *Baumgarten. Nachrichten von merkwürdigen Büchern*, tom. IV. p. 208. sqq. — Ibid. in tom. XI. p. 115. sqq. de rarissima editione libri: *Historiae I. Christi* — summam relata expositio: itemque eorum, quae de Apostolis Iesu Christi singillatim commemorari posse recte et vtiliter visa sunt, autore *Ioachi. Camerario*. — f. a. 8. (dedicatio scripta est Lipsiae die brumali anni instantis M. D. LXVI.) quaedam lectu digna traduntur.

Cel. *Rau* progr. de momentis iis, quae ad Iesum diuinarum rerum scientia imbuendum vim habuisse videntur praecipuam, Erlang. 1796. 4. Pág. 5. sqq. commentum anonymi scriptoris, in libro: *Iesus und Lycurg, zwey Gemälde von Lucius Sempron. Nephyto, Christinopel*, excogitatum, Iesum adolescentulum cum Ioanne baptista in Aegyptum migrasse, et anno aetatis tricesimo inde rediisse in patriam, refutat, fabulisque adnumerat Milesiis.

Io. Henr. Dorfmuelleri, Syndiaconi Wunsidel., Hypomnemata quaedam de dispari Iesu Essaeorumque disciplina. Wunsidel. 1803. 8.

Ad pag. 119. lin. 12.

De spurio epistol. cum Abgaro comm. egit
*Io. Diet. Hartmann in Beyträgen zur
christl. Kirchen- und Relig. Gesch. tom. I. Len.
1796. 8. nr. 4.*

Ad pag. 120. sect. 4. lin. 8.

Illu Michaelis, Theol. quondam P. P. O. et
Gymnasii Reformati Halensis Ephori, exercita-
tio primum locum occupat in illius *Exercitationi-
bus theologico philologicis etc.* Lugd. B. 1757. m. 8.

EVANGELISTAE ET APOSTOLI.

Ad pag. 124. §. 3. lin. 1.

Leg. diuersos. — Panca addere inuat: **A**
Dissertation on the Learning and Inspiration
of the Apostles by *Will. Iesse*, A. B. Chaplain
to the Carl of Glasgow. L. Robinson. 1793. 8.
Primum apostoli a crimine ignorantiae vindicantur, tum ostenditur, quonam sensu Apo-
stoli dici possint inspirati. — Versio lat. epi-
stolarum N. T. perpetua annotatione illu-
strata a *M. G. S. Iaspis*, vol. II. complectens
epistolas Pauli ad Galatas, Ephesos, Philip-
penses, Colossenses et Hebraeos, Iacobi, Pe-
tri, Ioannis, Indae epistolas et apocalypsin.
Lips. 1797. 8. Consilium erat versionis Tha-
lemannianae absoluendae. Conf. Kilon. bibl.
vniuers. germ. vol. 43. part. 2. fasc. 7. p.
454 sqq. a. 1799. — Essay on the Character
of the Apostles and Evangelists by the Rev.
Rich. Graves, B. D. M. R. I. A. etc. Dublin.
1798. 8. — *Petri Wesseling* diss. de euange-
liis iussu Anastasii non emendatis, in Victo-
rem Turonensem. Traiecti ad Rh. 1735. 4. —

au-

auctior addita est *eiusdem* Diatribae de Iudaeorum Archontibus ad inscriptionem Berenicensem. *ibid.* 1738. 8. conf. D. Gerdes. in *Miscell.* Duisburg. tom. II. fasc. 2. p. 360. inprimis noua acta eruditor. 1742. p. 454.

Introductionis in N. T. capita selectiora, quibus in originem, scopum, et argumenta euangeliorum et actuum apostolorum de nouo inquiritur. Scripsit *H. Eb. Gottl. Paulus*, Th. D. et Prof. Ienae 1799. 8. Quinque commentationes, antea separatim editae, hic e noua recognitione iunctim prodeunt in lucem: 1) Historiae Cerinthi pars prior, quae ad Iudaeochristianismi atque apocalypseos canonicae fata illustranda pertingit: 2) — pars altera, quatenus ad Iudaeognosticismum et euangelii atque epistolarum Ioannis fata illustranda pertingit: 3) recitatio publica de consilio ac fine, Ioanni apostolo in scribendis suis euangelicis commentariis proposito: 4) de origine euangeliorum trium priorum e collatis actuum apostolicorum indiciis aliisque obseruationibus historicis certius definienda, (contra Eckermannum, opinantem, acta apostolorum et euangelium Lucae Traiani demum aetati esse adferenda:) 5) comment. de consilio, quo auctor in actis apostolicis concinnandis ductus fuerit, deque loco et tempore, quo scripta sint. — De apostolorum et prophetarum N. T. eminentia et discrimine scripsit *I. Christp. Pflücke*. Lips. 1785. 8. — *I. C. Vollborth* progr. de discipulis Christi per gradus ad dignitatem et potentiam Apostolorum euectis.

ctis. Gotting. 1790. 4. — G. W. Rullmann de apostolis primariis religionis christianae doctoribus. Rintel. 1783. 8.

D. Ziegleri einige Ideen über den wahrscheinlichen Ursprung der drey ersten Evangelien in D. Gableri neuestem theologischen Journal, vol. IV. part. 5. Noribergae.

Süßkind, Prof. in Magazin für christliche Dogmatik und Moral, deren Geschichte. — Herausgegeben von D. I. Fr. Flatt, Prof. Theol. part. VI. Tübingae 1800. 8. nr. IV. p. 95 — 159. inquirat in causas, cur quatuor nostra euangelia canonica a patribus ecclesiasticis saec. II. praecipue ab Irenaeo, reliquis omnibus, quae tum circumferebantur, sint antelata, et pro genuinis auctorum suorum operibus habita; contra Eckermanni opinionem in theologischen Beyträgen tom. V. part. 2. enixam: imprimis docet; Eckermann ex Irenaei locis plane nihil certi posse probare, neque ad suam hypothesein fulciendam vllum adducere argumentum. — De Marsti libr. v. supra ad initium cap. III. de N. T. ad. pag. 65. Introduct. II. 2.

Probestück einer historisch-kritischen Prüfung der IV. kanonischen Evangelien nach ihrem Verhältniß gegen einander, vornehmlich in chronographischer und chorographischer Ansicht, als noch immer vermisste Grundlage zur endlichen Verständigung über Jesu Geschichte und Lehre, in: Neues Magazin für Religionsphilosophie, Exegese und Kirchengeschichte, herausgegeben von D. Heur. Philipp.

Conr.

Conr. Hencke. tom. IV. part. II. Helmstadt. 1802. 8. nr. 1. Nequet vero in omnibus consentit *Echermann.* in censura in ephem. litt. Erford. 1802. nr. 28.

In eodem Henkii libro, *Magazin* etc. tom. IV. Helmstadt. 1795 nr. XX. p. 576. sqq. *Io. Ern. Christi.* Schmidt novam scripsit disquisitionem: *Entwurf einer bestimmtern Unterscheidung verschiedener, verloren gegangener Evangelien*; in qua primum observat, varia antiquiora evangelia, n. εὐαγγέλιον κατ' Ἑβραίους, εὐαγγ. τῶν δώδεκα ἀποστόλων, εὐαγγ. κατὰ Ματθαίον, ἀπομνημονεύματα τῶν ἀποστόλων etc. saepius inter se fuisse confusa, indeque multas fibique contrarias iudiciorum diuersitates ortas. Tum 1) contendit et probare susinuit, Evangelium Matthaei fuisse primum hebraice scriptum, et basin esse nostrorum euangeliorum, Matthaei, Marci, Lucae, ex communi fonte Matthaei hebraico textu haustorum; atque originem dissensus in variis locis patefacere studuit. Dein agit nr. 2. de euangelio XII. apostolorum, et euangelio Ebionitarum, quae tamen haud diuersa fuissent. nr. 3) de euangelio κατ' Ἑβραίους et Nazarenorum, quod *euangelium secundum Matthaeum* vocabatur, et quod Origenes atque Hieronymus nouerant: nr. 4) de euangelio Cerinthi et Carpocratis: hos, putat, suum euangelium habuisse pro euangelio Matthaei, sed id non fuisse, quoniam non omnia, quae Epiphanius in graeco Matthaei euangelio reperit, continuisset; contra habuisset genealogiam, qua primum.

Mat-

Matthaei euangelium caruisset: 5) de ἀπομνημονεύμασι τῶν ἀποστόλων apud Iustinum, ac diuersa variorum de eo iudicia refert; et partim refutat: 6) de Tatiani euangelio, quod etiam vocatur διὰ τεσσάρων, quasi fuisset Harmonia quatuor catholicorum euangeliorum, a Tatiano confecta: 7) de Marcionis euangelio, quod vero, suspicatur, fuisse genuinum Lucae euangelium, at principio destitutum: 8) de duobus prioribus graeci nostri Matthaei capitibus, siue de genealogia Iesu. Ex his, vberius expositis, concludit Schmidt, euangelia nr. 2 — 7. memorata, nihil aliud fuisse, quam nouas veluti recensiones antiqui, nr. 1. laudati, euangelii Matthaei; nomen autem euangelii κατ' Ἑβραϊσμός non esse nomen peculiaris euangelii, sed id de omnibus euangeliiis, hebraice scriptis, aut quae ad primarium hebraicum Euangelium (Original) respexissent, fuisse vsurpatum; denique arbitratur, singulos euangelistas ex narrationibus variis, vel ore vel per litteras memoriae proditis et tunc temporis satis cognitis, quodlibet, quod quisque eorum fide dignum habuerit, ad historiam suam, quantum fieri potuit, pleniorrem reddendam, collegisse scriptoque consignasse.

Nouissimam eiusdem quaestionem inquisitionem atque diuersorum iudiciorum examen instituit cel. Vogel, Theologus Altdorfensis, *Veber die Entstehung der drey ersten Euangelien in Gableri actis litterariis theologicis, (Journal für auferlesene*

tesene theologische Literatur,) tom. I. part. I. pag. I. sqq. Norimbergae 1804. 8. Primum recenset iudicia VV. DD. Clerici, Michaelis, Semleri aliorumque, qui, tres euangelistas, existimarunt, ex communi fonte hausisse, in specie diiudicat Lessingii opinionem, primum illorum fontem fuisse euangelium Hebraeorum aut Nazarenorum chaldaicum siue hebraicum: quam sententiam Niemeyer V. C. in Coniecturis ad illustrandum plurimorum N. T. scriptorum silentium de primordiis vitae I. Chr. Hal. 1790. ita adoptauit, vt praeterea adsumeret, exemplari primi euangelii varia additamenta fuisse adscripta. Corrodi autem in: *Versuch einer Beleuchtung der Geschichte des Bibelkanons*, tom. II. 1792. p. 150 — 152. contendit, commune euangelium, quod tres euangelistae ante oculos habuissent, Matthaei fuisse euangelium hebraicum. in euangelio Ebionitarum corruptum. Contra *Halfeld* in Commentat. de origine IV. euangeliorum, Gottingae 1794. 4. plura illis ad mantis fuisse subsidia, existimat. *Rufswurm* autem in: *Untersuchung über den Ursprung der Evangelien*, part. I. Hannou. 1797. 8. p. 166. sqq. euincere studuit, diuersa extitisse exemplaria vnus primi euangelii, (*Vr-euangeliums*.) id vero neque hebraicum neque Nazarenorum fuisse euangelium. Ita Vogel. aliorum opiniones argumentaque refert et diiudicat, potissimum eorum sententiam, necdum tamen certam atque exploratam, qui vnicum fuisse, sibi persuaferunt, fontem, n. euan-

euangelium lingua aramaea scriptum, sed variis locupletatum accessionibus et a Matthaeo ex propria experientia, a Marco autem ex aliorum narrationibus correctum et auctum, acutasque adiicit animaduersiones ac dubitationes. Negat, Matthaeum, aut alium apostolum aut plures fuisse auctores primi euangelii, (*Ureuangeli-ums*,) idemque monet, hypothesein, graecani illius primi euangelii versionem editam fuisse fontem, non videri probabilem, nedum certam atque indubitam. Marshii praecipue cogitata argumentaque vberius exponit atque examinat, reiicitque opinionem, ex communi fonte hausisse euangelistas. Quo facto transit Vogel, ad alteram sententiam probabiliorem, euangelistarum alterum alterius narrationes ante oculos habuisse et adhibuisse, atque pariter diuersas variorum explicationes, praecipue, cuius textus fundus aliorum fuerit, recitat, n. *Hug.* in *Einleitung in die Bücher des N. T.* fasc. I. Basil. 1797. 8. *Adleri* in lib. *Nonnulla Matthaei et Marci enunciata, ex indole linguae Syriacae explicata, et obseruatt. in historiam vtriusque euangelii, Hafniae 1784.* 4. *Oweni* in: *Observations on the four Gospels, Londini 1764.* 4., qui, vti etiam *Griesbach.* in II. programm. Ienae 1789 et 1790. Marci euangelium totum e Matthaei et Marci commentariis decerptum esse, (rec. in *Commentatt. theolog. vol. I. coll. eius programmate inscripto: Inquiritur in fontes, vnde Euangelistae suas de resurrectione Domini narrationes hauserint, Ienae 1783.* 4. con-

contendunt, Matthaeum fuisse fontem Lucae, et ex utroque hausisse Marcum. Econtrario *Storr*, in libro: *Ueber den Zweck der euangel. Geschichte und der Briefe Iohannes*, Tubingae 1786. §. 58. 62. etc. euincere studuit, Marcum fuisse ducem Matthaei et Lucae, suamque sententiam vindicare studuit in disput. de fonte euangeliorum Matthaei et Lucae, Tubingae 1794. 4. rec. in *Commentatt. theol.* vol. III. Lipsiae 1796. p. 140 sqq. *Büsching* vero in: *Harmonie der Evangelisten*, Hauburg. 1766. p. 99. 108. 118. sqq. Lucam, arbitratus est, fuisse fontem reliquorum, ita ut Matthaeus ex eo, ex Luca autem et Matthaeo hauriret Marcus. Posthaec *Griesbachii* hypothesin copiosius examinat infirmatque *Vogel*, et denique suam sententiam, Marcum sequutum esse Lucae narrationem, et Matthaeum adhibuisse commentarios Marci atque Lucae, proponit ornatque et singulorum rationem narrandi persequitur. Primum igitur contendit, Lucam suam composuisse narrationem ex traditionibus, ore perunlgatis, et probabiliter etiam ex historiis, in lingua partim aramaea, partim hebraeo-graeca, ad Theophilum, in Italia verisimiliter commorantem, iam scriptis. Postea, Marcus Romae confecisse commentarios suos, et collegisse ea tantum, quae ex Petro accepisset, videtur *Vogelio*. Hinc posse, arbitratur, intelligi, cur in quibusdam dissentiat a Luca, in quibusdam vero conspiret cum eo; Lucae tamen euangelium in manibus quoque habuisse videtur ei, et libere excerptis

fisse. Lucae autem et Marci euangelia Hierosolymam ad apostolos missa, et a Matthaeo, in scribendo tamen haud exercitato, ibidemque versato, adhibitum, sed auctum ab eo et interdum secundum temporis ordinem aliter ordinatum fuisse docere studet, V. D., idemque pag. 54. in nota retractat pristinam suam opinionem, in libello, de coniecturae usu in crisi N. T. Altdorf. 1795. p. 16. sq. propositam, Matthaeum prius, quam reliquos duo, euangelium suum litteris mandasse; quaedam tamen, a reliquis narrata, omisisse illum, quaedam addidisse putat. Quomodo autem Matthaeus Lucam, in primis Marcum sit sequutus, docet Vogel. et confirmat eorum iudicium, Matthaeum in conscribendo suo euangelio usum esse lingua hebraeo-graeca Denique concludit, graecum Matthaei euangelium fuisse in linguam aramaeam translatum, ab aliis deinceps mutatum atque interpolatum, ex pluribus denique exemplaribus fuisse vnum concinnatum. — Sed haec ad diversa, nec omnino indubitata, variorum iudicia cognoscenda sufficiant.

Ad §. 4. MATTHAEVS.

Ad pag. 125. lin. 6.

De Matthaeo et reliquis euangelistis atque apostolis varia eaque multa collegit *Fabric.* in opere: salutaris lux euangelii Hamburgi 1731. 4. capp. IV. p. 54. sqq. et V. p. 62. sqq. — Rich. Simonis et Michaelis senten-

tentia de hebraico Matthaei euangelio sub examen vocata est, ab *Andr. Gottlieb Masch* in: *Abhandlung von der Grundsprache des Euangelii Matthaei*. Halae Magdeb. 1755. 8. — *Marc. Anton. de Dominis*, archiepisc. Spalatensis, in parte II. Operis de republica ecclesiastica, Londini 1620. — emendat. rec. Hanou. ad Moen. 1622. fol. libr. VII. p. 20. censet, a Matthaeo euangelium in hebraica lingua esse confectum, postea ab alio in graecam linguam translatum, at a Matthaeo recognitum et comprobatum. *) — Pro lingua Hierosolymit. -syriaca, qua primum vsus sit Matthaeus in conscribendo suo euangelio, dicere *Walton*, iam paullo ante adnotauimus.

Ausführliche Untersuchung der Gründe für die Aechtheit und Glaubwürdigkeit der schriftlichen Urkunden des Christenthums. Zweiter Band: der zweiten Abtheilung erster Abschnitt, über den Ursprung und Zweck der vier Evangelien und der Apostel-Geschichte, nach den eigenen Angaben ihrer Verfasser mit Zuziehung anderweitiger Nachrichten und Überlieferungen, von D. Io. Fr. Kleuker. Mo-
K 2 na-

*) Operis, quod decem libris constat, primum vol. prodit Londini 1617. — alterum ibid. 1620. tum. id recusum est, I. vol. Heidelbergae 1618. — II. vol. Francof. ad M. 1620. — III. vol. Hanou. 1622. Longum recensum operis leges in *Baugarten. Nachrichten von einer Hallischen Bibl.* tom. VIII. p. 209 — 269.

nasterii 1797. 3. V. D. cum Semlero existimat. euangelium Matthaei praecipue scriptum fuisse Iudaeis graecis in Aegypto, et refutare studet eorum iudicium, primum scriptum fuisse Christianis, in Palaestina habitantibus, sermone hebraico aut syrochaldaico: negat contra Lessingium, hebraicum Nazarenorum euangelium fuisse fontem, ex quo Matthaeus et reliqui euangelistae in conscribendis suis euangeliiis hauserint. Sed copiose eum refutare conatus est censor in ephem. lit. Tubingens. scid. 61. a. 1791. primum exemplum, demonstraturus, exaratum fuisse sermone hebraico. (Tomi I censura ibidem reperitur in scida 92. a. 1795.) Multa quoque contra Kleukerum disputat eius censor in noua vniu. bibl. german. tom. 50. part. 2. fasc. 7. a. 1797. p. 464. sqq., illius tamen de euangelio et consilio Ioannis iudicium atque animaduersiones valde laudat. — Add. quae ex Schmidtii et Vogelii commentatt. vberius excerpta sunt. *Cel. Christoph. Frid. Ammon* quoque in progr. Illustratur locus difficilis Matth. 23. 25. (in Nouis opusc. theolog. Gotting. 1803. 8. nr. VI.) contendit, graecum, quem nunc habemus, Matthaei contextum, ab ignoto quodam Hellenista ex hebraeo Matthaeo esse collectum, additamenti locupletatum, et in nonnullis locis mutatum. Hinc putat, scribam graecum in loco citato verba Iesu mutasse, et ad Zachariam, Baruchi filium, (de quo Ios. de B. I. IV. 6. agit,) retulisse. Sed censor in *Ie. A. L. Z.* a. 1804. nr. 131. Iun. p. 422. du-

dubitat, num ab Hellenista isto ea, quae a Matthaeo scripta sunt, pro lubitu mutata sint, ratus potius, ab illo homine verba Iesu ita fuisse reddita, vti vel per rumorem acceperit ea, vel in alio quodam euangelio repperit.

Ad pag. 128. lin. 15.

Ueber die Stammtafeln unsers Herrn, in Beyträgen zur Beförder. des vernünft Denkens, fasc. VII et in fasc. XII über die Menschwerdung unsers Herrn, nach Matth. I. 1—12. — D. I. Guil. Rau symbolae ad quaestionem de authentia I—II. capp. euangelii Matth. discutiendam. Erlangae 1793. 4. — Ueber das Geschlechtsregister bey dem Matthaeus. Ein Beytrag zur Kritik des N. T. von W. Matthaei. Hannou. 1794. 8. — Griesbach. commentarii critici in graecum Matthaei textum, specim. I—VI. Ienae 1794—1798. 4. et eiusdem progr. siue Ἐπιμνησκον ad commentar. critic. in graecum Matthaei textum. Ienae 1801. mai. 4., in quo demonstrat V. D. ἀβελτιαν duorum priorum capp. Matthaei, conf. Gabler Journal für theolog. Literat. tom. II. part. I. Noriberg. 1801. p. 81 sqq. Laudatus Ammon in Nouis opusc. theol. citatis nr. 2. scripsit Inquisitionem in narrationem de vitae I. C. primordiis, fontes, incrementa et nexum cum religione christiana.

Ad pag. 132. lin. 6.

Inlere Stuttgart. — I. Barret Nachrichten

richt von einem griechischen Mst. des Euangelium Matthaei auf der Biblioth. des Trinity Collegii zu Dublin, ex Transact. of the roy. irish Academy. 1787. v. *Eichhornii allgem. Bibl.* etc. tom. II. part. 4. et D. *Henr. Eberh. G. Paulus* in nouo Repert. I. p. 192 — 196. — In eiusdem *Pauli* Memorabil. part. VIII. p. 179. sqq. Lips. 1796. 8. sunt variae philolog. criticae obss. ex epistolis Prof. *Alteri*: Huc pertinent de rodd. Dublin. et Britannico diuersis, atque variae lectt. ex versione Armenica capp. 1 — 14. Matthaei. — *Gr. Mayer* specimen animaduersionum in graecum Matthaei textum — Noriberg. 1786. 8. — *Gust. Sommelii* diss. S. Matth. Euangelium, capp. XXVI. XXIX. etc. afflictos hebraismos tollens. Lund. 1787. 4. — *Ueber die Aechtheit der so genannten Tauffornel, Euang. Matth. XXVIII.* 19. ein Versuch von *I. H. Beckhaus*. Offenbach. 1794. m. 8. Aliorum libror. commemorationi superfedere possumus; et conf. *Ho Jennülleri Handbuch* etc. II. sect. III. part. II. p. 223. sq. de collection. VV. LL. et critic. scriptor. in singulos N. T. libros.

Ad §. 5. MARCVS.

Ad pag. 134. sub fin.

Koppii progr. recusum est in Pott ac *Ruperti* Sylloge commentatt. theolog. tom. I. nr. 2 — *Der Bericht des Markus von Iesu dem Messia*, uebersetzt vnd mit Anmerkung. begleitet

let von Io. Adr. Boltten, Altonae 1795. 8.
 In introduct. de Marco eiusque euangelio suam
 dixit sententiam. Conf. Erford. eph. litter. 'a.
 1795. part. 51. pag. 409. sqq. — Griesbach,
 progr. s. commentarii critici in graecum Mar-
 ci textum, partic. I. et II. Ien. 1804. 4.

Ad §. 6. LUCAS.

Ad pag. 137. lin. ult.

In Bibl. histor. philolog. Bremensi class.
 IV. Fasc. III. et VI. de Theophilo, cui Lucas
 historiam sacram inscripsit, sunt tres disser-
 tatt. 1) Heumanni in Fasc. III. p. 483. sqq.
 (vbi p. 504. Lucae euangelium esse, putat,
 apologiam doctrinae christinae,) ibid 2) p.
 506. sqq. Theodori Hasei, et 3) in fascic. VI.
 Iacobi Hasei, qui p. 1056. sqq. contendit,
 Lucam Alexandriae scripsisse euangelium in
 gratiam tum Theophili, tum aliorum Aegyptio-
 rum et prouocat ad consensum Io. Ern. Gra-
 bii in spicilegio patrum saec. I. p. 33 et 34.

Fragmenta Lucae antehieronymianae
 versionis, ex cod. argenteo Vindobon. aucto-
 re Prof. Altero, in Pauli Memorabilib. part.
 VII. Lipsiae 1795. nr. V. p. 53 — 96.

Lukas Euangelium ungeschrieben und mit
 Anmerkungen begleitet. Lips. 1792. 8. mai.

Io. Andr. Boltten in: Der Bericht
 des Lucas von Iesu dem Messia, uebersetzt vnd
 mit Anmerkungen begleitet, Alton. 1796. 8.
 in prooemio putat, at hypothesi parum vero-
 simi-

simili adsumta, fontes, ex quibus hauserit Lucas, fuisse 1) contextum Matthaei aramaicum; 2) versionem euangelii Matthaei graecam; Marci euangelium; 4) euangelium Hebraeorum in variis formis et cum additamenti diuersorum illius possessorum variis; 5) traditiones ac rumores.

Das ächte Euangelium des Lucas, eine Vermuthung von I. E. Christian Schmidt in Henke Magazin für Religionsphilosophie etc. tom. V. nr. 17. Opinatur, nostrum Lucae Euangelium habere additamenta, quae genuino, quod in Marcionis erat manibus, defuerint, etc. sed dubitat censor in noua bibl. germ. vniuers. tom. 29. part. 2. fasc. 6. p. 358. et quaestio, num Marcionis euangelium fuerit genuinum Lucae euangelium, ei altioris inuestigationis esse videtur. In eodem promptuarii tomo sunt nr. 5. *Beyträge zur Aufklärung ueber die beyden ersten Kapitel des Matthaeus und Lukas*; neque vero eidem censori l. c. p. 348. anonymi expositio certa esse videtur. — Ibid. nr. 16. auctore I. E. C. Schmidt, Eusebii canon, in quo is quatuor librorum classes distinxit, contra Weberi accusationem in *Beyträgen zur Geschichte des neu testam. ntl. Kanons*, p. 142. sq. — I. C. Volborth de censu Quirini ad Luc. II. 1, 2; Göttingae 1785. 4. — Andr. Birch de eod. argumento. Hafniae. 1790. — Huc quoque pertinet Petri Wesselingii disputatio critica ad marmor vetus, in quo de P. Sulpicio Quirino, de censu Syriae, de Itureis etc. agitur, resp. A. van der Mie-

Mieden, auctore. Traiecti ad Rh. 1745. 4. Illustrantur quoque loca Actor. apost. V. 37. et Lucae II. 2. conf. *Strodtmanni neues gel. Europa*, part. IV. (Guelpherbyti 1754. 8.) p. 902. sqq.

Bernhard Lud. Koenigsmann, Rector. Gymnasii Flenopolitani, (Flensburg.) prolusio de fontibus commentariorum sacrorum, qui *Lucae* nomen praeferunt, deque eorum consilio et aetate. Altonae 1798. 4. Auctor partim ex ipso scriptoris prooemio Euangel. I. 1 — 4. partim ex inconstantia orationis, nunc ad hebraicam linguam nunc ad latinam propius accedentis, comprobaturus est, commentarios e pluribus monumentis, a Christi legis eorumque comitibus conscriptis, fuisse congestos; eo quidem consilio, ut rerum, a Christo et apostolis gestarum narratio non fide dignior, sed plenior et integrior iis, quae ante eum propositae fuerant, exhiberetur; commentarii vero illius non autem priorum saeculi secundi post C. N. partem innotuisse illi videntur. conf. *Beckii* commentar. soc. philol. Lips. I. part. I. p. 53. sqq. add. *Fabr. B. Gr.* l. c. p. 767. sqq.

ACTA APOSTOLORVM.

Ad pag. 138. sect. 4.

De edit. *Hearnii* et *Kipling v. Rosenmülleri Handbuch* etc. tom. I. p. 423. sqq. et 430. sqq. — *Actuum apostolorum et epistolarum tam catholicarum, quam Paulinarum*

ver-

versio syriaco - Philoxeniana, ex cod. msto Riddleiano, in bibl. collegii noui Oxon. reposito. nunc primum edita, cum interpretatione et annotatt. a *Io. White*, S. T. P. ling. arab. ap. Oxon. Profess. Oxon. ex off. Clarendon. (1800.) 4. v. *Intelligenz-Blatt zur Ien. A. L. Z.* a. 1801. nr. 49. — Arae deo ignoto dicatae (Act. XVII. 23.) caussas ex antiquissimae religionis natura probabiliter esse repetendas, contra Diogenis Laertii narrationem. — disp. *Trokhehn Baden*. Hafniae. 1787. 8. — Progr. (Griesbachii) s. commentatio de consilio, quo scriptor in actibus apostolicis concinnandis ductus fuerit. lenae. 1798. 4. — D. *Paulus* apostolus in mari, quod nunc *Venetus* Sinus dicitur, naufragus, et Melitae Dalmatensis insulae post naufragium hospes: siue de genuino significato duorum locorum in actibus apostolicis, cap. XXVII. 27. cap. XXVIII. 1. inspectiones anticriticae, auctore D. *Ignatio Georgio*, Benedictino e congregatione Melitensi Ragusina. Venet. ap. Chph. Zane. 1730. Illius explicationem acriter oppugnauit *A. Io. Ant. Cianfar* in opere, inscripto: De B. Paulo apostolo in Melitam, Siculo - Adriatici maris insulam, naufragio eiecto, dissertatt. apologeticae in Inspectiones anticriticas R. P. D. Ign. Georgii de Melitensi Apostoli naufragio. Ibid. 1738. 4. De utroque opere consules *Baumgarten*. *Nachricht. von merkwürd. Büchern*, tom. VIII. p. 157 — 174. — *Iac. de Rhoer* disp. praeside *P. Wesselingio*, de S. Pauli ad insulam Melitam naufragio. Ultraiecti 1735. 4.

Gust.

Gust. Sommelius de origine linguae Lycaonicae Actor. XIV. 11. Lund. 1787. 4. — *J. A. Noeffelt* disp. de vera vi et ratione decreti Hierosolymitani Act. Ap. XV. Halae Sax. 1795. 8. — *C. L. Nitzsch* progr. de sensu et consilio decreti apostolici Actor. XVI. Witteberg. 1795. 4. — *Io. Mich. Lobsteins vollständiger Commentar über die Apostelgeschichte des Lucas*. Argentor. et Lipsiae 1792. 8. — *Sam. F. Nath. Mori* versio et explicatio actuum apostolorum: edidit, animaduersiones recentiorum maxime interpretum suasque adiecit *Gottli. Imm. Dindorf*. Lipsiae 1794. mai. 8. II. partt.

Ad §. 7. IOANNES.

Ad pag. 140. sect. 2. lin. ult.

Authentiam euangelii Ioannis post Eckermannnum oppugnat acriter impieque negat anonymus, (qui verbi diuini praeco in terris Baruthinis esse dicitur,) in: *Der Euangelist Iohannes und seine Anhänger vor dem jüngsten Gericht*. f. l. et typogr. nota. 1801. 8. Sed pluribus refutat eum censor, neque vero is omnino orthodoxus, in *Erlang. Litterat. Zeit. a. 1801. nr. 105 et 106.* — Et tamen, si recte memini, continuatio libri famosi prodiit aut prodibit. — Collectio variarum lection. ex cod. Borgiano graeco — said. fragmenti Ioann. in Michaelis et Tychsenii nou. bibl. tom. VIII, p. 237. sqq: — *I. Ph. F. Dettmers*

transtulisse in linguam graecam. Atqui iam *Salmafus* de lingua hellenistica p. 257. sq. opinabatur, syriace fuisse primum scriptum illud euangelium; sed is iam refutatus est a *Rich. Simon*, in historia critica N. T. cap. 28. conf. cel. *Feil* ad Fabr. B. gr. l. cit. p. 775. sqq. ubi a pag. 774. de S. Ioanne agitur. *Prôchori*, qui fuit vnus de septem ministerio praefectis, consobrinus Stephani prôtomartyris *de Ioanne Theologo et euangelista historia*, gr. cum vers. lat. Castalionis, quae historia primum edita est et adiecta *Apocryphis* h. e. Narrationibus de Christo, Maria, Iosepho, cognatione et familia Christi extra biblia etc. et editis gr. latine a *Mich. Neandro*. Basil. ex offic. Io. Oporini, 1567. 8. p. 526—663. V. infra ad pag. 194. *Introductio*.

Der erste Brief des Iohannes; ein Sendschreiben an eine bestimmte Gemeine, und keine allgemeine; eine Abhandlung, kein Buch von D. W. S. C. Ziegler in D. Hencke's Magaz. für Religions-Philosophie etc. tom. VI. nr. 16. Helmstad. 1796. 8. Primum docet contra Michaelis sententiam, I. epist. Ioannis interiorem habere characterem et formam epistolae; contra Storrium autem, non posse eam haberi pro parte secunda euangelii. Ipsa epistola Zieglero videtur post euangelium a Ioanne, senectute confecto, quoniam memoriae prodatur infirmitatem, scripta esse ad ecclesiam, a Ioanne ipso institutam, ad Iudaeo-Christianos in Asia interiore, et ad errores quosdam aperandos atque vitandos. conf. Kilon. nou. bibl. vniuers. vol. 52. part. I. Fasc. I. p. 13. sq. a. 1797.

1797. Multa alia scripta ad Ioannis euangel. epistolas et apocalypsin spectantia indicat, partim recenset Rosenmüller. in *Handbuch* II. p. 234. et p. 246 — 269.

Ad pag. 142: lin. 22.

Inferi debet: *M. Mich. Merckels historisch-kritische Aufklärung der Streitigkeit der Aloger und anderer alten Lehrer über die Apokalypsis in dem zweyten Jahrhundert nach Christi Geburt, als ein Beytrag zum zuverlässigen Beweise, dass die Apokalypsis ein untergeschobenes Buch ist.* Francof. et Lips. 1782. 8.

Ad pag. 144. lin. 9.

Scr. *Nouissime argumenta interiora contra illius (apocalypseos) authenticam refutauit.* — — Neque vero drama more Graecorum et Romanorum, in actus diuisum esse apocalypsin; sed spectaculum in varias visiones distributum, contendit *I. Hallenberg* in: *Historiska Anmärkningarna öfver Vppelbarelse Boken of Io.* (histor. obseruatt. in apocalypsin Ioannis.) Holmiae 1800, III. voll. 8. Hallenb. explicat apocalypsin non tamquam vaticinia de rebus futuris, sed tamquam picturam et poeticam descriptionem conditionis christianae ecclesiae tempore, quo Ioannes scripsit, vsus formulis cabbalisticis et hyperbolicis orientalium etc. Conf. *Ien. A. L. Z.* a. 1801. nr. 349. m. Decembr.

I. F. H. Entscheidung der Aufgabe, ob der Evangelist Iohannes, oder Ioh. Marcus,
(cui

(cui Dionys. Alexandrinus saec. III. adseruit,) die geheime Offenbarung verfertigt habet in Hamburg. vernüschten Biblioth. vol. I. part. III. p. 507. lqq. Euangelistam Ioannem esse illius auctorem probat.

Specimen hermeneutico-theologicum de *Apocalypsi*, ab indole, doctrina et scribendi genere Ioannis apostoli non abhorrente, quod praefide *Iodoco Heringa* publico examini submittit auctor *Henr. Herm. Donker Curtius*, sylvæ Ducensîs, d. 5. Iun. 1800. Traiecti Batau. mai. 8. Contra-Oederum et Semler. potissimum dimicat, ex fili diuersitate in euangelio Ioannis et apocalypsi, et ex argumento ac doctrina in posteriore probaturos, Ioannem non esse auctorem. Agit igitur de Ioanneo ingenio eiusque documenta ex apocalypsi ducit: inprimis probatum it, consensum euangelii et epistolarum Ioannis cum Apocalypsi ratione tam doctrinae, quam dictionis; neque tamen negat, in quibusdam rebus discrepantiam apocalypseos a reliquis Ioann. libellis esse fere necessariam. Conf. tamen modestam censuram in Erlang. L. Z. a. 1801. nr. 4. — The Revelations translated and explained throughout with Regs, Illustrations, Notes and comments, a copious introduction, argument and conclusion. By *W. Cooke*. Lond. 1789. 8. vt alias, a Britannis scriptas expositiones etc. apocalypseos omittam, memorabo tantum: A commentary of the Revelation of St. Iohn; by *Bryce Johnston*, II. voll. London. 1794. 8.

Pro-

Progr. infunt ad argumenta de origine apocalypſeos Iohanneae externa, obſeruatt. miſcellae Ienae. 1800. 4. Inter alia V. D. diſſentiens s. D. *Gottlob Chriſti. Storrii* ſententia, in *Neue Apologie der Offenbarung Iohannis*, Tubingae 1785. 8. §. 15. p. 213. ſqq. prolata, p. 9. ſqq. iudicat, ſententiam, de Iohannea apocalypſi Paulli apoſtoli locum I. Cor. XV. 52. ſcribentis animo obuerſata, quam minime eſſe comprobata. — *Die Schriften Iohannis, des vertrauten Schülers Ieſu. Ueberſetzt u. erklärt von Sam. Gottl. Lange*, pars I. (continens Ioannis apocalypſin,) Neoltrelitz 1795. mai. 8. conf. Salisburg: A. L. Z. a. 1796. plag. 31. pag. 451. ſqq. — *K. W. Stronck* ſpecimen hermeneut. theol. de doctrina et dictione Ioann. Apoſtoli ad Ieſu Magiſtri doctrinam dictionemque exacte compoſita. Ultraiecti 1797. mai. 8. Contra eos, qui adſirment, apoſtolos non omnino conuenire cum Ieſu doctrina et via docendi. — *Vergleichung der Apokalypſe mit dem Gemälde des Cebes*, in *Haſſii* bibl. orientali etc. Plura dabunt *Fabric.* in B. Gr. l. c. pag. 786. ſqq. ibique *Keil* in notis,

Ad §. 3. PAVLLVS.

Ad pag. 147. lin. 5.

In cod. caeſar. *Vindob.* CCLXX. nr. 9. exſtat Epigramma iamlicum ſiue inſcriptio iam-bica ſiatuae lapideae S. Pauli apoſtoli, ſculptae

ex

ex illo ipso, vt fertur, lapide, in quo accepit (v. epist. II. ad Corinth. XI. 24.) quadraginta plagas minus vna: publicauit illud epigr. vna cum praefixo titulo *Lambec.* in comment. de bibl. caesar. vol. V. p. 455. sq. ed. Kollar. — De Paulo, eiusque epistolis copiose disputant *Fabr. B. Gr.* IV. pag. 795. sqq. et *Kuinoel* in notis. — In libro *Gudii*, infra ad pag. 169. Introd. laudato, pag. 38—49. incredibilis paene caterua eorum, qui de vita, fatis, epistolis, stilo etc. Pauli scripserunt, producitur.

Ad pag. 147. sect. 2. lin. 5.

Paullum Arii praecursorem facit, vel potius fingit, et *Athanasium* in doctrina de deitate Christi errasse, credulis persuadere conatur *Io. Christi. Guil. Augusti*, Prof. Ienens. in *Apologien und Parallelen theologischen Inhalts*, Gerae et Ienae 1800. 8. nr. 3.

Ad pag. 147. sect. 3.

Versio latina epistolarum N. T. perpetua annotatione illustrata a *Gf. Sign. Iaspis*, vol. I. complectens epistolas Pauli ad Roman. Corinthios, Thessalonicenses, Timotheum, Titum et Philemonem. Lips. 1793. 8. — *Die Briefe der Apostel Iesu, aus dem Griech. übersetzt, und mit Anmerkungen begleitet; nebst einer Vorrede von Abr. Teller.* Chemnit. 1794. m. 8. — A literal Translation from the original Greek of all the apostolic Epistles; with a Commentary and Notes philolog. crit.

L

ex-

explan. and pract. To which is added a History of the Life of the Apostle Paul, by *Iam. Macknight*. Lond. 1795. 4. IV. voll. — An illustration of various important Passages in the Epistles of the New Testament, from our Lords declaration: that the Kingdom of heaven was at hand; from its Prophecies of the Destruction of Jerusalem etc. with a new Interpretation of St Pauls man of Sin, in the leading features of his character, by *N. Nisbett*. Lond. 1787. 8. — germanice vertit, (*Nisbett Versuch einer Erläuterung einiger wichtigen Stellen in den apostolschen Briefen*, etc.) et praefat. atque additamentum adiecit *I. Ad. Dillinger*, Noriberg. et Altdorf. 1790. 8. — Tum *Nisbett* alteram edition. with large Additions curavit Londin. 1791. 8. — *I. Adr. Bolten* in: *Die neutestamentlichen Briefe, übersetzt und mit Anmerkungen beg'eitet*. — *Erster Theil die größern Briefe von Paullus*. Alton 1800. 8. *II. Theil*. etc. *ibid.* 1801. 8. in praefat. ad I. partem contendit, Paullum scripsisse in lingua Aramaea epistolas suas, et has dein per Timotheum, Sosithenem aliosque, qui ideo in epistolis harumque inscriptionibus nominati fuissent, in linguam graecam curasse transferendas; sed iure refutatus est in *Ien. A. L. Z.* a. 1800. nr 348. p. 548. in *Jahrbuch der neuesten Litterat* Lipsf. 1802. m. Febr. nr 187. et 188. atque in *Gotting. ephem. litter. a.* 1801. p. 1808. sqq. — *Acta Pauli et Theclae* edidit *Gallandius* in *Biblioth. patr.* vol. I, p. 167. —
 Obser-

Obferuatt. in Paullum eiusque animi indolem, in *neuem Iourn. für Prediger*. tom. III. p. 295. sqq. 8.

M. Schelling disp. praefide D. Storr, de Marcione Paullinarum epiftolarum emendatore. Tübingae. 1795. 4. Querelam de Marcionis corruptelis non ducit a variis lectt. aut defectu Apostolici Marcionis, (vt Loeffler et Corrodi fecerant;) sed statim ab initio inquit, num veteres scriptores reuera viderint codicem Marcionis, idque de Irenaeo, Tertulliano, Epiphanio aliisque negat. Sed plura et quasdam contra Schell disput. dubitationes leges in Tübing ephem. litter. a. 1795. plag. 60. p. 473 — 480. inprimis in Salisburg. A. L. Z. a. 1795. nr. 134. p. 937. sqq.

Horae Paulinae, *W. Paley* A. M. archidiacon. zu Carlisle, *Beweis der Glaubwürdigkeit der Geschichte und der Aechtheit der Schriften des Apostels Paulus*, aus ihren wechselseitigen Beziehungen auf einander. Aus dem Englischen. Mit einigen Anmerkungen von D. Henr. Phil. Conr. Henke. Helmstadt. 1797. mai. 8. Opus laudatur. Pag. 449. sqq. in adnotatt. Henkii contra eos, qui Paulo omnem graecam eruditionem et graecorum auctorum lectionem sunt abnegaturi, quaedam monentur. — Paley liber est quoque circa idem tempus in linguam batauicam translatus. Harlem. mai. 8.

M. Io. Iust. Spier historia critica de Hispanico Pauli Apostoli itinere, ad Roman. XV. 24. 28. Witteberg. 1742. 4. conf. Supplementa ad noua act. erudit. V. 216. *Kordes* in Lipsf. allg.

litt. Anzeig. a. 1801. nr. 97. m. lun. p. 927. —
Eiusdem *Merii*. disp. philol. de Pauli anathe-
mate votiuo, ad Rom. IX. 3. Witteberg. 1743.
4. — *M. ber* diff. de verisimili in Hispania
martyrio. Argentor. 1787. 4. —

Ad pag. 147. not.

In: *Bibliotheek van Theologische Letter-
kunde. Voor het Jaar 1803.* nr. 1 — 4. mai. 8.
nr. 1. p. 85 — 127. et nr. 2. p. 222 — 271. est
disquisitio de auctore et argumento epistolae,
quae in N. T. dicitur Epistola *Pauli ad Hebraeos*:
Primum persequitur auctor historica testi-
monia ecclesiae latinae s. occidentalis, Cle-
mentis Rom., Irenaei, Hippolyti, Caei et Ter-
tullianii, ex iisque efficit, in tota occidentali
ecclesia, in Italia, Africa et Galliis vsque ad
dimidiam priorem partem saeculi tertii nemi-
nem cogitasse, Paullum, diu Romae com-
moratum, ibique multas scribentem epistolas,
ac supplicium martyris passum, auctorem esse
illius epistolae; immo vero Tertullianum,
auctorem illius fuisse Barnabam declarasse.
Tum recitat testimonia ecclesiae orientalis, et
ostendit, Clementem Alexandrin. et Origenem
atque Eusebium videri dubitasse, aut ad sus-
piciones confugisse haud certas. Ex his omni-
bus concludit, nullum certum existare argu-
mentum, ex quo possit epistola Paulo iure
vindicare. Dein inquit, quid de inscriptione
ad Hebraeos sit statuendum? quinam in-
telligendi sint *Hebraei*? Opinatur vero et ex
silo ac ratione demonstrationis colligit, in-
tel-

telligendos esse *Iudaeo - Christianos*, eosque, qui Hierosolymis et in Iudaea vixissent. Tum docere instituit ex locis plurium capitum veruumque epistolae adductis: ea abhorrere ab ingenio et stilo Paulli, huiusque vsu cum Iudaeo - Christianis. E contrario, quia epistola spiret Alexandrinorum ingenium, inclinatur in sententiam, Alexandrinum quemdam Christianum fuisse auctorem; neque tamen audet definire, num Apollos, an Barnabas, an alius eam scripserit; ad probabilitatem tamen proximè accedere arbitratur, eam conscriptam fuisse a Barnaba, quippe qui Hierosolymis cum Iudaeis versaretur, et probabiliter esset amicus Timothei, de quo agitur in cap. V. 23. Hinc in versu 24. *οὐ ἀπὸ τῆς Ἰταλίας* auctori videntur Iudaeo - Christiani, Roma Alexandriam fugientes, e quibus, Timotheum Romae esse e carcere dimissum, accipere potuerit.

M. *Christ. Frid. Schmidii* Obs. super epistola ad Hebraeos historicae, criticae, theologicae, quibus verba difficiliora, collatis locis litterarum sacr. et versionibus graecis pariterque orientalibus vtriusque foederis illustrantur. etc. cum praef. C. A. Crusii Lips. 1766. 8. conf. censuram in allgem. deutsch. Bibl. tom. VIII. part. 1. pag. 236. sqq. — Codicis Vffenbachiani, qui epistolae ad Hebraeos fragmenta continet, recensensus criticus, (auctore *Henke*) Helmstädt. 1800. rec. in Pott et Ruperti sylloge commentatt. theol. vol. II. nr. 1. ibid. 1801. 8. — Paraphrasis et annotationum in ep. ad Hebraeos auct. P. *Abresch*, Specim. I—III, Lugd.

B. 1786 — 1790. 8. — *Die Uebereinstimmung Pauli mit den Worten Christi bey dem Johannes von I. D. Nicolai*. Stadae, 1787. 4. — *I. A. Ernesti lectiones academicae in epistolam ad Hebraeos*, ab ipso reuisae, cum eiusdem excursibus theologicis edidit, commentarium, in quo multa ad recentissimorum inprimis interpretum sententias pertinentia vberius illustrantur, adiecit *G. Imm. Dindorf*. Lips. 1795. mai. 8. — *Abermalige Uebersetzung des Briefs an die Hebraeer, mit philologischen und theologischen Anmerkungen von Io. Bened. Carpzeu*. Helmstadt. 1795. 8. conf. nou. vniuers. bibl. germ. vol. 25. part. 2. fasc. 7. p. 455 sqq. a. 1796. — *Neuer Versuch über den Brief der Hebraeer, in Kritiken über die Morusche Uebersetzung, als Beylage zu derselben von W. F. Hezel*. Lips. 1795. mai. 8. — *Mori autem verlionis edit. III. prodiit Lips. 1786. 8. — Ex Mori scholis ortae sunt II. doctae epistolae; Aug. Frid. Traugott Linke Comuentatt in epistolae ad Hebraeos cap. III specimen I — Plauiae 1801. m. 8. — Specim. II ad cap. IV. ibid. 1803. mai. 8. — Conf. Fabric. B. Gr. IV. p. 808. sqq. cum Kuinoel, notis: vt aliorum VV. DD. versiones, aut commentarios, aut paraphrases, aut multos alios libellos minor., in quibus loca epistolae quaedam dogmatice aut exegetice expenduntur, h. l. praetermittam.*

Ad pag. 149. lin. 3.

Leonh. Carl Iusti über Coloss. IV.

16. *neuer Versuch eines Beweises, das der hier erwähnte Brief aus Laodicea der Brief an die Epheser sey, nebst kritischen Folgerungen für die Meinung, diesen als Circular-Schreiben anzusehen: in eius vermischten Abhandlungen über wichtige Gegenstände der theologischen Gelehrsamkeit, 2te Sammlung, Hal. Sax. 1798 8. nr. II. p. 81. sqq.* Auctor arbitratur, epistolam ad Ephesios caruisse inscriptione, et pluribus coetibus christianis Asiae pro onularis fuisse destinatum, atque adeo etiam Ephesinis atque Laodicensibus; epistolam vero ad Ephesios nominatam, quoniam Ephesi, quae erat metropolis, fuisset adseruata. — Breuis, at docta observatio cl *Matthaei* quasi in transitu inserta est *Lipf. allg. liter Anzeig. a. 1800 nr. 188. pag. 185. sqq.* isque negat, nec *Basilium* in suis codd. legisse, neque vllum cod. habere ἐν Λαοδικεία. — *Cel. Haenlein* quoque in *progr. de lectoribus*, quibus epistola Pauli apostoli, quae ad Ephesios missa traditur, vere scripta fuisse videatur, *Erlangae 1797. 4. censet*, illam epistolam encyclicam neque ad Ephesios, neque ad *Laodiceos* solos neque ad *vnam* quamdam ecclesiam esse scriptam; sed ad plures, idque probat contra *Crameri* sententiam, in praefatione siue introductione in epistolam Pauli ad Ephesios versionem et interpretationem eiusdem epistolae 1782. editae praemissa pag. IV. — XX X. expositam, cui quidem adstipulatus est *Doderlein* in *Bibl. theologiae selecta*, tom. II. p. 543. sqq. Accedit vero *Haenlein. Koppio* in pro-

prolegomm. commentario in epistolam ad Ephesios praemissis in vol. VI. N. T. perpetua annotatione illustrati, edit. II. p. 1—16. *Michaelis* in introduct. in libros diu. N. F. §. 199—204. ed. IV. p. 1280—1301. et *Zieglero*, qui argumenta varia acute diiudicauit in *Henke Magazin für Religionsphilosophie* etc. tom. VI. p. 225—276. quocum comparanda est noua bibl. vniu. germ. vol. XXVII. part. II. p. 843—347.

Ad pag. 150. lin. 10.

Edit. cl. *Matthaei* illa N. T. XII. tomis distincta gr. ac lat. prodiit a. 1782—1788. v. quoque *Rosenmülleri Handbuch* etc. tom. I p. 414. sqq. — et pag. 426. sqq. de editione, inscripta: XIII. *Epistolarum Pauli* codex graecus cum versione latina veteri, vulgo Antehieronymiana, olim Boernerianus, nunc bibliothecae electoralis Dresdensis, summa fide ac diligentia transcriptus et editus a *Christian. Frid. Matthaei*: cum tabulis aere expressis. Accessit ex eodem codice fragmentum Marci M. Misense 1791. 4. Continet vero ille cod. textum epistolarum Paul. ex recensione occidentali.

Nouum Testamentum. Graece, perpetua annotatione illustratum, editionis Koppianae vol. IV. complectens epistolam ad Romanos, gr. Gotting. 1785. mai. 8. — — vol. VII complectens epistolas Pauli ad Timotheum, Titum et Philemonem, continuauit *Io. Henr. Heinrichs*,

richs, Gottingae 1798. 8. conf. Gotting. ephem. litter. a. 1799. nr. 81. pag. 801. fqq.

Pauli ad Corinthios epistolae, gr. perpetua annotat. illustrata a. *F. A. W. Krause*. Francof. ad Moen. 1792. etc. mai. 8.

Pauli ad Corinthios epistola sec. gr. perpetua annotatione illustrata a. *J. G. F. Leune*. Lemgou. 1804. mai. 8.

Pauli Apostoli epistola ad Philippenses, graece, ex recensione Griesbachiana, noua versione lat. et annot. perpetuis illustrata a. *M. I. G. am Ende*. Wittebergae 1798. 8. conf. *Ien. A. L. Z.* a. 1799. nr. 123. m. April. p. 158. fqq. nou. bibl. vniuers. germ. 1800. vol. 50. part. II. fasc. 7. p. 429. fqq. et *Gableri neues theol. Journ.* a. 1799. part. XI. p. 433. fqq. — *Erklärende Umschreibung der XIV. Briefe des h. Apost. Paulus nach Anleitung des Bengelischen Gnomon von E. Bengel*. Tübingae. 1787. mai. 8.

Ad pag. 150. lin. 23.

Cel. Storrii disp. recusa est in eius Opusculis academicis ad interpretationem librorum sacrorum pertinentibus, Vol. II. Tübingae 1797. nr. V. — *Ibid.* nr. III. et IV. est diff. exegetica in epistol. ad Colossens. partem priorem, (primum edita 1786.) — et in epist. ad Coloss. partem alteram et epist. ad Philemonem, (primum edita 1787.) — *Ibid.* nr. VI. de epistolarum catholicarum occasione et consilio, (primum edit. 1789.) sed haec diff. hypothesis plena non placet censori

fori in Kilon. noua bibl. germ. vniuers. vol. 42. part. II. fasc. 7. p. 449. sq.

D. Flatt progr. de tempore, quo Paulli epist. ad Romanos scripta sit, Tubingae. 1798. 4. rec. in Pott et Ruperti sylloge commentatt. theolog. tom. II. p. 54. sqq.

D. Frid. Maxim. Mauriti Versuch, wie die Zeit, wann der Apostel Paulus seinen Brief an die Römer geschrieben, am richtigsten zu bestimmen sey, nebst gelegentlicher Untersuchung der Zeit, da Felix von seiner Statthaltertschaft in Iudaea abgegangen, in Gelehrten Beyträgen der Mecklenburg - Suerinischen Nachrichten, a. 1774. nr. 21—25. a. 1776. nr. 23—25. — a. 1777. nr. 7. 43. 46.

Neue Uebersetzung des Briefs Pauli an die Römer, und mit erklärenden und praktischen Anmerkungen für Prediger, meistens nach Vorlesungen des sel. I. A. Ernesti, ausgearbeitet von Gf. Io. Wichmann, Dessau. et Lips. 1784. 8.

Paul's des Apostels Brief an die Christen zu Rom, nach einer neuen Uebersetzung mit Anmerkungen. Francof. ad Moen. 1785. 4.

Der Brief Pauli an die Römer, übersetzt und durch Anmerk. erläutert von Adolf F. Fuchs. Stendal. 1789. 8.

Erklärung des Briefs Pauli an die Römer, und des Briefs Iudae nach den Vorlesungen Sm. Fr. Nath. Morus Lips. 1794. 8.

Der Brief an die Römer. In einer Uebersetzung, mit erläuternden Anmerkungen.
Ein

Ein Versuch von D. G. Herzog. Halle, 1791. 8. — Eiusd. epistolae versio germanica cum adnotatt. *Ch. F. Franke.* Gothae 1793. 8.

Ghf. Trg. Zachariae paraphrast. *Erklärung des Briefs an die Römer*, ed. tertia emendatior. Gotting. 1787. 8.

Mgn. F. Roos *Kurze Auslegung des Briefs S. Pauli an die Römer.* Tübingae. 1789. 8. — *I. A. Noësselti* animaduersiones in locum ad Rom. XIV. 17. progr. Halae 1785. 8. rec. in eius *Opusculis* etc. II.

Epistola S. Pauli ad Romanos exposita et annotatt. illustrata — disp. *Bonifacii*, resp. Gh. Holdeimann. Heidelb. 1792. 8. — Notae historicae conditioni cognoscendae primorum Christianorum, in primis Romanorum, cum *Paulus* ad eos scriberet, disp. *Ch. F. Franke*, praefide *Fr. Volk. Reinhard.* Witteberg. 1791. 4. — *Matthiae Rumpfer* exercitatio academ. de iis, quae circa interpretationem epistolae *S. Pauli* ad Romanos obseruanda sunt etc. Salisburg. 1794. 8.

Sam. Fr. Nathan. Mori praelectiones in epistolam *Pauli* ad Romanos; cum eiusdem versione latina, locorumque quorundam *N. T.* difficiliorum interpretatione: — edidit *I. Tob. Gottlob Holzapsel.* Praemissa est *Ch. Dan. Beckii* praefatio. Lipsiae 1794. mai. 8.

Christph. Frid. Ammon progr. de vestigiis theologiae Iudaicae in epistola *Pauli* ad Romanos, in eius nouis opusc. theologicis, Gotting. 1803. 8. nr. IV. In multis explicationibus

bus dissentit censor in Ien. A. L. Z. a. 1804. nr. 131. p. 421. m. Iun.

Erklärung der beiden Briefe Pauli an die Corinthier, nach den Vorlesungen Sam. F. Nath. Morus, (ed. a. I. F. G. Holzappel.) Lips. 1794. 8. — *G. T. Zachariae paraphrasi. Erklärung der beiden Briefe an die Corinthier, aufs neue herausgegeben, und mit theolog. philologisch. Anmerkungen versehen von I. K. Volborth.* Gotting. I. Th. 1784. — II. Theil. 1785. 8. — *I. C. F. Gotschel disp. philolog de interpretatione loci I. Cor. XI. 10. me praelide ventilata,* Erlangae 1783. 4.

Gustav. Sommelii de inscriptione apostolica I. Cor. I. 1—3. Lund. 1788. 4. — eiusd. *disp. de inscriptione apost. I. Cor. I. 1. 23.* ibid. 1790. 4. — *D. Mich. Weberi progr. I—V. de numero epistolarum ad Corinthios rectius constituendo.* Witteberg. 1797—1804. 4. *In progr. tertio,* 1799. 4. *Paullum, censet, non duas, sed quinque epistolas ad Corinthios scripsisse.* *Conf. Jahrbuch der neuesten Litterat. a. 1800. nr. 92.*

Versuch einer Uebersetzung des Briefs Pauli an die Galater, mit erklärenden Anmerkungen nach Koppe, auct. I. G. Schilling.) Lips. 1792. 8. — *Kurze Auslegung des Briefs S. Pauli an die Galater, von Mgn. F. Roos.* Stüttgard. 1786 (1784). 8. — *Neue Uebersetzung des Briefs Pauli an die Galater von I. Bened. Carpzou.* Helmstadt. 1794. mai. 8.

Ver-

Versuch einer vollständigen Einleitung in den Brief an die Epheser von W. K. L. Ziegler, in Henkū Magaz. tom. IV. 2. p. 225. — 276. Der Brief Pauli an die Epheser, erklärt und mit einer Einleitung, nebst vollständigen Anmerk. begleitet von Fr. L. Müller, Heidelberg. 1793. 4. — Ch. G. Kuhnol interpretatio grammatica loci Pauli apost. ad Ephesios V. 6 — 14. Lips. 1791. 4.

Ph. L. Muzel progr. discrimen grammaticae et theolog. S. S. interpretationis in explicanda epist. ad Philipp. III. 18. Francof. ad Viadr. 1793. mai. 8. — D. Pauli progr. de tempore scriptae prioris ad Timoth. atque ad Philipp. epistolae Paulinae. Ienae 1790. 4. Demonstratum it. vtramque epistolam a Paulo non in captiuitate romana, epistolam vero pr. ad Timoth. neque ante primam Paulli captiuitatem neque post alteram captiuitatem esse scriptam ideoque locum I. Tim. I. 3. quo vtriusque explicationis patroni nituntur, aliter interpretatur: contra, loco Philipp. II. 19. motus contendit vtramque epist. eo tempore, quo Paullus a Felice Procuratore Caesarae in custodia tenebatur, esse exaratam. At enim dissensum grauiter docteq. declarat censor in Ien. A. L. Z. nr. 160. m. Mai 1799.

Frid. Salom. Wibelii, Onold. diss. historico-philolog. philos. qua Platonismum in Cerinthi asmo rediuiua Paulo in epist. ad Colossenses profligatum occasione loci Coloss. II. 9. sistit praef. M. 10. Frid. Stiebrizio, Halae Magdeb. 1736. 4. In prima sect. drudit auct. gene-

generalia de epistola ad Coloss.; in altera sect. agit de aduersariis Pauli, quos in hac epistola oppugnandos sibi sumsit; in III. sect. de fontibus, ex quibus sua iidem hauserint, in IV. sect. sensum oraculi declarat, ostenditque, quomodo illud Cerinthianis sit oppositum.

Des apostol. Schreibens Pauli an die Colosser Umschreibung nebst erläutern. Anmerk. von I. Gf. Weiße Schneeberg. 1789. 8.

Kurze Auslegung der beiden Briefe des Apost. Pauli an die Theffalonicher, von Mgn. Fr. Roos. Tübing 180 8. — Ph. Jac. Mülleri annotatt. in epist. Pauli ad Theffalonic. cum versione lat. prioris epist. cap. I. Argentor. 1784. — cap. II. ibid. 1787. 4.

A Paraphrase and Notes on the Epistles of S. Paul to the Galatians, I. and II. to the Corinthians to the Romans and to the Ephesians. To which is prefix'd an Essay for the Vnderstanding of S. Paulus Epistles, by consulting St. Paul, himself. (auctore *Io Loeke*) edit. II. Lond. 1709. mai. 4. — A Paraphrase and Notes on the Epistles of St. Paul to the Colossians, Philippians and Hebrews: after the Manner of Mr. Locke. To which are annexed several critical Diss. on particular Texts of scripture. The second Edit By the late Rever, and learned Mr. *Jamens Peirce*, of Exon. with. a Parphrase and Notes on the three last Chapters of the Hebrews left unfinished by Mr. Peirce, and an essay to discover the Author of the Epistle and Language in

in which it was originally written. *) By *Joseph Hallet*, iun. Londin 1723. mai. 4.

Pari ratione (a *G. Benson*) in ling anglicam translatae atque explicitae sunt epist. Pauli ad *Philemonem*, ad *Timoth.* et *Titum*. Lond. 1754. mai. 4. et epistola *Iacobi*, ibid. 1758. mai. 4. — epp. *Petri*, ib. 1742. mai. 4. ac tres epistolae *Ioannis*. Tum *Benson* partibus illis suae interpretationis collectis communem inscriptionem duasque praefation. praefixit: A Paraphrase and Notes on the seven (commonly called) catholic Epistles, viz. *St. James*, I. and II. *St. Peter*; *St. Iude*, I—III. of *St. John*. Attempted in imitation of Mr. *Locke's* Manner. To which are annexed several critical Dissertations. By *George Benson*, D. D. Author of the Paraphrase and Notes on six of *S. Pauls* Epistles. Lond. 1749. Singulos illos libros atque editiones vberius recenset *Baumgarten* in *Nachricht von merkw. Büchern*, tom. VIII. p. 110—121. — In eodem opere tom. III. p. 291. sqq. recensentur *Pauli ad Romanos* epistola, arabice, ex bibl. *Leidensi* (edita a *Thoma Erpenio*). *Leidae* in typogr. *Erpeniana*. 1615. 4. et p. 293. sq. *S. Iacobi* Apo-

- *) *Peirce* in introd. in ep. ad *Hebraeos* existimat, *Paulum* esse illius auctorem, et prius exarasse epist. in lingua *Syriaca*, quae in *Iudaea* tunc temporis fuisset dicta *Hebraica*; *Lucam* vero eam probabiliter conuertisse in linguam *Graecam*.

Apostoli epistolae cathol. versio *arabica* cum interpretat. et punctatione *Nisselii*, cui access. glossarium — edita cura et studio M. Nicol. *Panecii*, Zittau, Lusati. Wittenberg. 1694. 4.

Ad pag. 154. lin. 18.

Observat. Pauli Apostoli, epistolarum scriptoris, ingenium concernentes, diss. I. prael. *Chr. Frid. Matthaei* Prof. resp. M. *Henr. Theoph. Tzschüner*. Witteb. 1800. 4. et diss. II et III. In prolegomenis multa, quae huc pertinent, scripta enumerantur. conf. cens. in ephem. litter. Erford. a. 1800. nr. 32. auct. Schulzio, et Ien. A. L. Z. a. 1800. nr. 155. — M. *Christian. Fr. Boerner*. diss. de disputatione *Pauli* cum Epicureis et Stoicis, ad Act. XVII. 13. Ienae. 1751. 4.

Ad §. 19. PETRVS.

Ad pag. 156 sect. 4. lin. 9.

Storii diss. rec. est in eius *Opusculis* academicis etc. (v. supra ad p. 150. *Introd.*) nr. VI. — *Christph. Aug. Heumanni*, Theol. D. et Prof. disp. respondente *Henr. Conr. Zacharia Rosenhagenio*, *Hebdomas Petrina*, h. e. explicatio septem apostoli locorum. Gotting. 1743. 4. — C. F. *Stäudlin*. progr. de fontibus epistolarum catholicar. in primis de allegationibus, quae in iis deprehenduntur. Gotting. 1790. 4. — *Die sogenannten Katholischen Briefe der Apostel. Uebersetzt und mit Anmerkungen erläutert* — von *Gottlieb Göp.*

Göpfert, cum praef. I. G. Rosenmüller. Züllich. et Lipsiae 1791. 8. — Versio hispanica paraphrastica epistolarum canonicarum Iacobi, Petri, Ioannis et Iudae cum notis histor. et dogmaticis, per *Rech. Valsolobre*. Madrid. 1787. mai. 8. — *Sam. Fr. Nath. Mori* praelectiones in Iacobi et Petri epistolas, edidit *C. A. Donat*. Lips. 1794. mai. 8.

In Actis SSctor. tom. IV. (Antwerp. 1725. fol.) in tractatu praeliminari histor. chronologico de patriarchis Antiochenis, auct. *Petro Boschio*, Petrus dicitur primus fuisse patriarcha Antiochenus, et septem annos illo munere perfunctus. — In tom. VI. (ibid. 1729. fol.) in tractatu praelim. histor. chronol. de Liturgia antiqua hispan. *Mozarabica*, etc. auct. *Io. Pinio* contenditur, primam originem Liturgiae in Hispaniis deriuandam esse ab apostolo *Petro*, ab apostolis autem *Paullo* et *Iacobo* maiore tantum modo constitutam. v. *Baumgart. Nachr. von merkw. Büch.* IV. P. 43 et 49.

Die Briefe des Apostels Petri, übersetzt und mit Anmerk. erläutert von G. P. Baumgärtel. Lipsiae 1788. 8. — *Gust. Sommelii* diss. qua disquiritur: quinam illi fuerint, ad quos apostolus *Petrus* suas epistolas scripsit. Lund. 1787. 8. — Eiusd. diss. de presbyteris ecclesiae, non dominis. I. Petri V. 3. ibid. 1788. 4. — Eiusd. diss. sistens observatt. criticas et exegeticas ad II. Petri I. 3. ib. 1790. 4. — *Lr. Lindien* diss. obseru. philologicae in I. Petri III. 18. et 19. Vpsal. 1791. 4. — *I.*

Them. Martini progr. commentatio exegetica in loc. II Petr. l. 16 — 21. adiecta breui de auctore huius epistolae disquisitione. Onoldi. 1794 4. In Operibus *F. Angeli Rocca Camertis* — episcopi Tagasten etc. tom. I. Romae 1719. fol. nr 6. pag. 81 sqq. in comm. de SS. apostolorum *Petri* et *Pauli* praelatione s. imaginibus, vtra scil. inter eas collocandas praeferenda sit, inquiritur in causam, cur in decretis pontific. s. Bullis imago *Pauli* ad dextram *Petri*, in nummis autem ad eius sinistram collocetur. vid. — *Baumgarten. Nachr. von merkw. Büchern* tom IV. p. 329. sq.

Ad §. 10. IACOBVS MINOR.

Ad pag. 156. sect. 1.

Conf. cl. *Matthaei* praef. ad *Euthym. Zigabēn.* tom. I. pag. 150. sqq. — De *Iacobo* apostolo et patrono Hispaniarum agitur copiosius in vol. I. libr. IX. cap. 7. operis: *La Coronica general de España*, que continua *Ambrosio de Morales*, natural de Cordona — — En *Alcala de Henares* a. 1574. fol., quod opus rariss. recensuit *Baumgarten in Nachr. von merkwürd. Büchern*, tom. I. pag. 117. sqq. — In *Actis SS. Maii collectis* — a *Godefr. Henschen.* et *Dan. Papebrochio* etc. in tom. I. *Antwerp.* 1680. fol. *Henschen* numerat quatuor SS: *Iacobos*, scil. 1) *Iacob. Alphaei* filium; 2) *Iac.* fratrem *Iesu*, primum episcopum *Hierosolymitanum*; 3) *Iac. Zebedaei*

daei filium, quem non agnoscit apostolum, et 4) Iac. Iustum, quem quoque Iesu fratrem fuisse putat. v. *Baumgart.* L. v. tom. II. pag. 135. sq. *Franciscus Maria Florentinus*, nobilis Lucenses in sec. exercitatione ad indiculum apostolorum p. 95. — 101. rarissimi operis*): *Vetustius occidentalis ecclesiae martyrologium* etc. Lucae 1668. min. fol. euincere studuit, *Iacobum Iustum*, primum fuisse episcopum Hierosolymit., filium sororis Mariae, et diuersum ab Iacobo minore, Alphaei filio, in Persia cruci adfixo etc. *Add. Fabr.* B. Gr. IV. p. 817. sqq. ibique *Kuinoelii* notas.

Ad pag. 158. lin. 1.

Storrii dispnt. rec. est in eius *Opusculis academicis* etc. vol. II. Tubingae 1797. 8. Primum occupat locum diss. exegetica in epistolam Iacobi. Negat is, auctorem epistolae esse Iacobum maiorem, fratrem Domini, quippe qui ante iter Pauli Hierosolymitanum interfectus sit sec. Act. XVI, sed auctorem esse, probat, Iacobum, Alphaei filium. Tum sequitur versio cum expositione dogmatica potius, quam philologica.

Der Brief Iacobi, übersetzt und mit Anmerkungen erläutert von E. F. Rosenmüller. Lips. 1787. 8. — *Io. Sal. Semler's*

M 2

Um-

*) Quod late recensetur in *Baumgart. Nachr. von einer hallischen Biblioth.* tom. VII. p. 144 — 156.

Umschreibung und Erklärung des Briefs Iacobi, mit dessen vorangeschickter Einleitung in die Kathol. Briefe überhaupt und vorzüglich in den Brief Iacobi, aus dem Latein. frey übersetzt, mit manchen Abänderungen und Erweiterungen herausgegeben. Potsdam. 1789. 8. conf. Bibl. vniuers. germ. vol. 98. part. I. p. 248. fqq.

Nou. Testam. gr. — ed. Koppianae vol. IX. complectens epistolas catholicas; fascic. I. exhibens epistolam Iacobi. Continuauit Dau. Iul. Pott, D. et Prof. theol. P. O. in acad. Iulio-Carolina. Etiam cum inscriptione: Epistolae catholicae, graece, perpetua adnotatione illustratae etc. fasc. I. Gottingae 1786. 8. — altera edit. auctior et emendatio, ibid. 1799. 8. de quo libro iudicatur in ephem. litt. Gotting. 1799. scid. 160. — in nou. bibl. vniu. german. vol. 51. part. I. fasc. 4. a. 1800. pag. 231. fqq. et in Gableri newestem theolog. Journ. tom. 5. part. 2. a. 1800. p. 170. fqq. Pott V. C. in prolegom. docere sustinuit, Iacobum, filium Alphaei, non diuersum esse a Iacobo, qui vocatur frater Iesu, indeque colligit, apostolum Iacobum, filium Alphaei, epistolam scripsisse. Enimuero non persuasit censori in citata bibl. vniuers. neque hic adfentitur Potto, contendenti, Petrum hausisse ex Iacobi epistola. Idem cum Noesseltie V. C. censet, nomen catholicarum epistolarum non inde ortum esse, quod, yti Pottus cum multis aliis arbitratur, illae Christianis omnino per orbem terrarum dispersis sint scriptae;

ptae; sed quod illae epistolae ab ecclesia catholica pro genuinis sint habitae. Noesseltii sententiae etiam subscribit *Gablerus*, et quaedam opponit in censura laudata p. 174. sq. — *I. Lund.* Specimen observationum in epist. *Iacobi*, cum noua versione danica. Hafniae, 1795. 8. In lin. 12. Scr. Coburgi 1770.

Ad pag. 158. not. fin.

Thomas num Indorum et orientalium fuerit apostolus? v. *Affemanni* Bibl. oriental. vol. IV. p. 25. sq. 435. sq. 463. et 516.

Ad §. 11. IVDAS.

Ad pag. 159. sect. 2.

Ch. F. Hartmann comment. in epistolam *Iudae*. Cothen. 1793. 4. — *Der Brief Iudae übersetzt und erläutert aus einer neu eröffneten morgenländischen Quelle von F. Io. Hassé.* Ienae 1786. 8. — *Henr. Car. Alexandri Haenlein* diss. commentatio in epistolam *Iudae*. Erlangae 1795. 8., quae iterum prodit, inscripta: *Epistola Iudae graece commentario critico et annotatione perpetua illustrata ab Henr. C. Alex. Haenlein* Theol. D. et P. P. O. etc. Praemissa est commentatio in vaticinia *Habacuci*, Editio noua et emendata. Erlangae 1804. 8. *Iudam* fuisse fratrem *Iacobi* minoris docet *V. C. conf. nou. bibl. vniu. germ.* vol. LVI. part. I. fasc. I. p. 54. sqq. — *Gerbrand Elias*, pastor *Scherpenzeel*. disp. inaugural. pro

pro gradu Doctoris Theol. in epistolam Iudae, pars I. Ultrai. ad Rh. 1803.

Ad pag. 161. lin. 13.

Ueber die Apokryphen des N. T. oder über den Ursprung, Inhalt und Zweck der mancherley, auf die evangelische Geschichte und Lehre mehr oder weniger Beziehung habenden, theils unzuverlässigen, theils absichtlich erdichteten Schriften, in Vergleichung mit denjenigen Urkunden des Christenthums, deren apostolischen Ursprung und Zweck aus innern und äuffern Gründen erweislich ist, von D. Io. Frid. Kleuker. Hamburg. 1798. 8. conf. tamen longam censuram in Gableri neu. theol. Journal a. 1799: part. IV. p. 464. sqq. — A. Birch codex apocryphus N. T. fascicul. I. Hafniae, 1804. mai. 8.

Ad pag. 162. lin. 1.

Quaedam de vetusta Euangelii S. Nicodemi interpretatione germanica, progr. Herborn 1802. 4. — Euangelium Nicodemi, in welchem vil schöner Puncten, so die 4 Evangelisten nicht gesetzt, (doch jnen nicht zuwider,) fast nützlich zu lesen. Welches nun lange Zeit nitmer gesehen worden, aber jetzt aufs Neue wider in Druck versertigt; Benebens der Abschrift des Brieffs, so der Edessische König Abgarus an Iesum geschrieben, und die gnädige Gegenantwort, samt dem Urtheil über Iesum Christum. Item ein Gespräch zwischen einem Christen und Iuden,
von

von Iesu Christo. Bey und in Verlag Georg Exder den I. in 16. Praefatio scripta est d. 25. Mart. an. 1626, et in fine indicis legitur: Gedruckt in Dompr. freyen Hofmark Fürth bey Georg Enders den Jüngern. Praeterea insunt Epistola Lentuli, Romani praefidis, ad Tiberium de Christo, et II. epistolae Pontii Pilati ad Tiberium, aliaeque res Raram illam editionem vberius recensuit clar Roth, praeco verbi diuini Noriberg, in *Litterarischen Blättern*, tom. V. Noribergae 1804. 4. nr. II. m. Iul. col. 23. sqq.

Ad pag. 162. lin. 27.

Add. inprimis *Götting. Bibliothek der neuesten theolog. Litteratur*, edit. a. *Schleusner* et *Staudlin*. tom. I., vbi censor de textu et edit. *Nicodemi* euangelii p. 762. sqq. agit, et *Hessii* sententiam. Fabricium repetisse ex *Grynaei* monumentis patrum orthodoxor. facit iudicium.

CANONES APOSTOLICI.

Ad pag. 164. med.

German. vertit, adiectis obsl. *Royko* in *Religions- und Kirchengeschichte* tom. IV. p. 206 — 238. — LXXXV. Canones apostolor. cum versione germanica reddidit *Io. Dieter. Hartmann* in: *Beyträge zur christlich. Kirchen und Religionsgeschichte*, tom. I. nr. V. Ienae 1796. 8. Add. ad. cap. sequens, §. 3. de Clemente Rom. ad p. 180. Introd.

Pag. 165 lin. 4. corr. Presbyterorum etc.

Ad

AD CAPUT IV.

DE PATRIBVS ET SCRIPTORI-
BVS ECCLESIASTICIS.

Ad pag. 166. §. I. lin. II.

Natalis Alexandri Historia ecclesiastica, ed. *Mansi*. Venet. 1771. 4. — Editio nouissima, notis aucta, studio *Constant. Roncaglia*, quibus acc. animaduers. *Io. Dominici Mansi*, tom. XVIII. et supplementi partes II. *Bingii* 1785. — 1791. 4. — *Annali ecclesiastici del ven. Card. Baronio*, tradotti e compendiatii con note critiche e tirate dal *Tillemont*, *Gruefson*, *Natale Alessandro*, *Mansi*, *Orsi* et altri celeberr. scrittori Romae XII. tom. an. 1786 — 1795. fol.

Ad pag. 167. lin. 14.

Lectio scriptorum ecclesiasticorum iuuat quoque historiae litterariae studiosos, et, quod in istis multa veterum auctorum profanorum loci adferuntur, arti criticae initiatos atque omnis philologiae amantes. conf. etiam *I. G. Walchi* biblioth. patristicam, cap. 7. et *Ch. Dan. Beckii* observatt. philolog. programma, in quo agitur de patrum ecclesiae Christ. veteris vsu philologico instituendo et regendo. *Lips.* 1803. 4.

Ad pag. 169. lin. 6.

Vtilis est libellus et dignus, qui suppleatur et continuetur. *Gottlob Frid. Gudii*
A.

A. A. M. V. D. M. Laubae Lufatorum Bibliothecae disputationum et obseruationum de selectis historiae ecclesiasticae capitibus specimen; ad ordinem compendii Kranziani adornatum. Lipsiae et Laubae. 1743. 4. — D. Christi, Wilh. Franz Walch's Grundsätze der zur Kirchenhistorie des N. T. nöthigen Vorbereitungslehren und Bücherkänntniß. ed. II. auctor et correctior. Göttingae, 1773. 8. praecipue sect. IV. §. 104. fqq. pag. 63—228. de notitia librorum, ad historiam ecclesiast. spectantium.

Geschichte der christlichen Glaubenslehren vom Zeitalter des Athanasius bis auf Gregor den Großen von I. Chr. Fr. Wundemann. Prediger zu Waldkendorf in Meissenburg Schwerin. Lips. II. tom. 1799. 8. — D. Io. Georg. Rosenmülleri historia interpretationis librorum sacror. in ecclesia christiana ab Apostolorum actate etc. pars I. Hildburghusae 1795. 8. — Pars II. ib. 1798. 8.

Ad pag. 169. §. 2. lin. 7.

Add I. G. Walchii Biblioth. theolog. selectana, tom. III. cap. VII. sect. 4. p. 582. fqq.

Ad pag. 169. §. 2. lin. 13.

Sec. m. edit. vol. VIII. cap. 15. p. 637. fqq., vbi plura sunt adscripta.

Ad pag. 170. lin. 4.

Prima editio Bibliothecae patrum est opus,
quod

Apostoli epistolae cathol. versio *arabica* cum interpretat. et punctatione *Nisselii*, cui access. glossarium — edita cura et studio M. *Nicol. Panecii*, Zittau. Lusat. Wittenberg. 1694. 4.

Ad pag. 154. lin. 18.

Observatt. Pauli Apostoli, epistolarum scriptoris, ingenium concernentes, diss. I. praef. *Chr. Frid. Matthaei* Prof. resp. M. *Henr. Theoph. Tzschümer*. Witteb. 1800. 4. et diss. II et III. In prolegomenis multa, quae huc pertinent, scripta enumerantur. conf. cens. in ephem. litter. Erford. a. 1800. nr. 32. auct. Schulzio, et Ien. A. L. Z. a. 1800. nr. 155. — M. *Christian. Fr. Boerner*. diss. de disputatione *Pauli* cum Epicureis et Stoicis, ad Act. XVII. 18. Ienae. 1751. 4.

Ad §. 19. PETRVS.

Ad pag. 156 sect. 4. lin. 9.

Storii diss. rec. est in eius Opusculis academicis etc. (v. supra ad p. 150. Introd.) nr. VI. — *Christph. Aug. Heumanni*, Theol. D. et Prof. disp. respondente *Henr. Conr. Zacharia Rosenhagenio*, *Hebdomas Petrina*, h. e. explicatio septem apostoli locorum. Gotting. 1743. 4. — C. F. *Stäudlin*. progr. de fontibus epistolarum catholicar. in primis de allegationibus, quae in iis deprehenduntur. Gotting. 1790. 4. — *Die sogenannten Katholischen Briefe der Apostel. Uebersetzt und mit Anmerkungen erläutert* — von *Gottlieb Göp.*

Göpfert, cum praef. I. G. Rosenmüller. Züllich. et Lipsiae 1791. 8. — Versio hispanica paraphrastica epistolarum canonicarum Iacobi, Petri, Ioannis et Iudae cum notis histor. et dogmaticis, per *Rch. Valsolobre*. Madrid. 1787. mai. 8. — *Sam. Fr. Nath. Mori* praelectiones in Iacobi et Petri epistolas, edidit *C. A. Donat*. Lips. 1794. mai. 8.

In Actis SSctor. tom. IV. (Antwerp. 1725. fol.) in tractatu praeliminari histor. chronologico de patriarchis Antiochenis, auct. *Petro Boschio*, Petrus dicitur primus fuisse patriarcha Antiochenus, et septem annos illo munere perfunctus. — In tom. VI. (ibid. 1729. fol.) in tractatu praelim. histor. chronol. de Liturgia antiqua hispan. *Mozarabica*, etc. auct. *Io. Pinio* contenditur, primam originem Liturgiae in Hispaniis deriuandam esse ab apostolo *Petro*, ab apostolis autem Paulo et Iacobo maiore tantum modo constitutam. v. *Baumgart. Nachr. von merkw. Büch.* IV. p. 43 et 49.

Die Briefe des Apostels Petri, übersetzt und mit Anmerk. erläutert von G. F. Baumgärtel. Lipsiae 1788. 8. — *Gust. Sommelii* diss. qua disquiritur: quinam illi fuerint, ad quos apostolus *Petrus* suas epistolas scripsit. Lund. 1787. 8. — Eiusd. diss. de presbyteris ecclesiae, non dominis. I. Petri V. 3. ibid. 1788. 4. — Eiusd. diss. listens observatt. criticas et exegeticas ad II. Petri I. 3. ib. 1790. 4. — *Lr. Lindien* diss. obseru. philologicae in I. Petri III. 18, et 19. Vpsal. 1791. 4. — *I.*

Thom. Martini progr. commentatio exegetica in loc. II Petr. l. 16 — 21. adiecta breui de auctore huius epistolae disquisitione. Onoldi. 1794 4. In Operibus *F. Angeli Rocca Caramertis* — episcopi Tagasten etc. tom. I. Romae 1719. fol. nr 6. pag. 81 sqq. in comm. de SS. apostolorum *Petri* et *Pauli* praelatione s. imaginibus, vtra scil. inter eas collocandas praefenda sit, inquiritur in caussam, cur in decretis pontific. s. Bullis imago *Pauli* ad dextram *Petri*, in nummis autem ad eius sinistram collocetur. vid. — *Baumgarten*. *Nachr. von merkw. Büchern* tom IV. p.329. sq.

Ad §. 10. IACOBVS MINOR.

Ad pag. 156. sect. 1.

Conf. cl. *Matthaei* praef. ad *Euthym. Zigaben.* tom. I. pag. 150. sqq. — De *Iacobo* apostolo et patrono Hispaniarum agitur copiosius in vol. I. libr. IX. cap. 7. operis: *La Coronica general de España*, que continuaua *Ambrosio de Morales*, natural de Cordoua — — En Alcala de Henares a. 1574. fol. quod opus rariss. recensuit *Baumgarten* in *Nachr. von merkwürd. Büchern*, tom. I. pag. 117. sqq. — In Actis SS. Maii collectis — a *Godefr. Henschen.* et *Dan. Papebrochio* etc. in tom. I. Antwerp. 1680. fol. *Henschen* numerat quatuor SS: *Iacobos*, scil. 1) *Iacob. Alphaei* filium; 2) *Iac.* fratrem *Iesu*, primum episcopum Hierosolymitanum; 3) *Iac. Zebedaei*

daei filium, quem non agnoscit apostolum, et 4) Iac. Iustum, quem quoque Iesu fratrem fuisse putat. v. Baumgart. l. v. tom. II. pag. 135. sq. *Franciscus Maria Florentinus*, nobilis Lucenses in sec. exercitatione ad indiculum apostolorum p. 95. — 101. rarissimi operis *): *Vetustius occidentalis ecclesiae martyrologium* etc. Lucae 1663. min. fol. euincere studuit, *Iacobum Iustum*, primum fuisse episcopum Hierosolymit., filium sororis Mariae, et diuersum ab Iacobo minore, Alphaei filio, in Persia cruci adfixo etc. Add. *Fabr. B. Gr. IV. p. 817. sqq.* ibique Kuinoelii notas.

Ad pag. 158. lin. 1.

Storrii disput. rec. est in eius Opusculis academicis etc. vol. II. Tubingae 1797. 8. Primum occupat locum diss. exegetica in epistolam Iacobi. Negat is, auctorem epistolae esse Iacobum maiorem, fratrem Domini, quippe qui ante iter Pauli Hierosolymitanum interfectus sit sec. Act. XVI., sed auctorem esse, probat, Iacobum, Alphaei filium. Tum sequitur versio cum expositione dogmatica potius, quam philologica.

Der Brief Iacobi, übersetzt und mit Anmerkungen erläutert von E. F. Rosenmüller. Lips. 1787. 8. — Io. Sal. Semler's

M 2

Um-

*) Quod late recensetur in *Baumgart. Nachr. von einer hallischen Biblioth. tom. VII. p. 144 — 156.*

Umschreibung und Erklärung des Briefs Iacobi, mit dessen vorangeschickter Einleitung in die Kathol. Briefe überhaupt und vorzüglich in den Brief Iacobi, aus dem Latein. frey übersetzt, mit manchen Abänderungen und Erweiterungen herausgegeben. Potsdam. 1789. 8. conf. Bibl. vniuers. germ. vol. 98. part. I. p. 248. sqq.

Nou. Testam. gr. — ed. Koppianae vol. IX. complectens epistolas catholicas; fascic. I. exhibens epistolam Iacobi. Continuauit Dau. Iul. Pott, D. et Prof. theol. P. O. in acad. Iulio-Carolina. Etiam cum inscriptione: Epistolae catholicae, graece, perpetua adnotatione illustratae etc. fasc. I. Gottingae 1786. 8. — altera edit. auctior et emendatior, ibid. 1799. 8. de quo libro iudicatur in ephem. litt. Gotting. 1799. scid. 160. — in nou. bibl. vniu. german. vol. 51. part. I. fasc. 4. a. 1800. pag. 231. sqq. et in Gableri newestem theolog. Journ. tom. 5. part. 2. a. 1800. p. 170. sqq. Pott V. C. in prolegom. docere sustinuit, Iacobum, filium Alphaei, non diuersum esse a Iacobo, qui vocatur frater Iesu, indeque colligit, apostolum Iacobum, filium Alphaei, epistolam scripsisse. Enimvero non persuasit censori in citata bibl. vniuers. neque hic adsentitur Potto, contendenti, Petrum hausisse ex Iacobi epistola. Idem cum Noeffeltio V. C. censet, nomen catholicarum epistolarum non inde ortum esse, quod, yti Pottus cum multis aliis arbitratur, illae Christianis omnino per orbem terrarum dispersis sint scriptae;

ptae; sed quod illae epistolae ab ecclesia *ca-*
tholica pro genuinis sint habitae. Noesseltii
 sententiae etiam subscribit *Gablerus*, et quae-
 dam opponit in censura laudata p. 174. sq. —
J. Lund. Specimen observationum in epist.
Iacobi, cum noua versione danica. Hafniae,
 1795. 8. *In lin.* 12. Scr. Coburgi 1770.

Ad pag. 158. not. fin.

Thomas num Indorum et orientalium
 fuerit apostolus? v. *Assmanni* Bibl. oriental.
 vol. IV. p. 25. sq. 435. sq. 463. et 516.

Ad §. 11. IVDAS.

Ad pag. 159. sect. 2.

Ch. F. Hartmann comment. in episto-
 lam *Iudae*. Cothen. 1793. 4. — *Der Brief*
Iudae übersetzt und erläutert aus einer neu
eröfneten morgenländischen Quelle von F. Io.
Hasse. Ienae 1786. 8. — *Henr. Car. Alex-*
andri Haenlein diss. commentatio in epistolam
Iudae. Erlangae 1795. 8., quae iterum prodit,
 inscripta: *Epistola Iudae* graece commentario
 critico et annotatione perpetua illustrata ab
Henr. C. Alex. Haenlein Theol. D. et P. P.
 O. etc. Praemissa est commentatio in vaticinia
Habacuci, Editio noua et emendata. Erlangae
 1804. 8. Iudam fuisse fratrem *Iacobi* minoris
 docet V. C. conf. nou. bibl. vniu. germ. vol.
 LVI. part. I. fasc. I. p. 54. sqq. — *Gerbrand*
Elias, pastor Scherpenzeel. disp. inaugural.
 pro

pro gradu Doctoris Theol. in epistolam Iudae, pars I. Vltrai. ad Rh. 1803.

Ad pag. 161. lin. 13.

Ueber die Apokryphen des N. T. oder über den Ursprung, Inhalt und Zweck der mancherley, auf die evangelische Geschichte und Lehre mehr oder weniger Beziehung habenden, theils unzuverlässigen, theils absichtlich erdichteten Schriften, in Vergleichung mit denjenigen Urkunden des Christenthums, deren apostolischen Ursprung und Zweck aus innern und äussern Gründen erweislich ist, von D. Io. Frid. Kleuker, Hamburg. 1798. 8. conf. tamen longam censuram in Gableri neu. theol. Journal a. 1799: part. IV. p. 464. sqq. — A. Birch codex apocryphus N. T. falcicul. I. Hafniae, 1804. mai. 8.

Ad pag. 162. lin. 1.

Quaedam de vetusta Euangelii S. Nicodemi interpretatione germanica, progr. Herborn 1802. 4. — Euangelium Nicodemi, in welchem vil schöner Puncten, so die 4 Evangelisten nicht gesetzt, (doch jnen nicht zuwider,) fast nützlich zu lesen. Welches nun lange Zeit nitmer gesehen worden, aber jetzt aufs Neue wider in Druck versertigt. Benebens der Abschrift des Brieffs, so der Edessische König Abgarus an Iesum geschrieben, und die gnädige Gegenantwort, samt dem Urtheil über Iesum Christum. Item ein Gespräch zwischen einem Christen und Iuden,
von

von Iesu Christo. Bey und in Verlag Georg Exder den I. in 16. Praefatio scripta est d. 25. Mart. an. 1626. et in fine indicis legitur: Gedruckt in Dompr. freyen Hofmark Fürth bey Georg Enders den Jüngern. Praeterea insunt Epistola Lentuli, Romani praefidis, ad Tiberium de Christo, et II. epistolae Pontii Pilati ad Tiberium, aliaeque res Raram illam editionem vberius recensuit clar Roth, praeco verbi diuini Noriberg. in *Litterarischen Blättern*. tom. V. Noribergae 1804. 4. nr. II. m. Iul. col. 25. sqq.

Ad pag. 162. lin. 27.

Add. inprimis *Götting. Bibliothek der neuesten theolog. Litteratur*, edit. a. *Schleusner* et *Stäudlin*. tom. I., vbi censor de textu et edit. *Nicodemi* euangelii p. 762. sqq. agit, et *Hessii* sententiam. Fabricium repetisse ex *Grynaei* monumentis patrum orthodoxor. facit dubiam.

CANONES APOSTOLICI.

Ad pag. 164. med.

German. vertit, adiectis obsl. *Royko* in *Religions- und Kirchengeschichte* tom. IV. p. 206 — 238. — LXXXV. Canones apostolor. cum versione germanica reddidit *Io. Dieter. Hartmann* in: *Beyträge zur christlich. Kirchen und Religionsgeschichte*, tom. I. nr. V. Ienae 1796. 8. Add. ad. cap. sequens, §. 3. de Clemente Rom. ad p. 180. Introd.

Pag. 165 lin. 4. corr. Presbyterorum etc.

Ad

A. A. M. V. D. M. Laubae Lufatorum Bibliothecae disputationum et obseruationum de selectis historiae ecclesiasticae capitibus specimen; ad ordinem compendii Kranziani adornatum. Lipsiae et Laubae. 1743. 4. — D. Christi. *Wilh. Franz Walch's Grundsätze der zur Kirchenhistorie des N. T. nöthigen Vorbereitungslernen und Bücherkänntniß.* ed. II. auctor et correctior. Göttingae, 1773. 8. praecipue sect. IV. §. 104. sqq. pag. 63 — 228. de notitia librorum, ad historiam ecclesiast. spocantium.

Geschichte der christlichen Glaubenslehren vom Zeitalter des Athanasius bis auf Gregor den Großen von I. Chr. Fr. Wundemann. Prediger zu Waldkendorf in Meissenburg Schwesrin. Lipf. II. tom. 1799. 8. — D. Io. Georg. Rosenmülleri historia interpretationis librorum sacror. in ecclesia christiana ab Apostolorum actate etc. pars I. Hildburghusae 1795. 8. — Pars II. ib. 1798. 8.

Ad pag. 169. §. 2. lin. 7.

Add I. G. Walchii Biblioth. theolog. selectam, tom. III. cap. VII. sect. 4. p. 282. sqq.

Ad pag. 169. §. 2. lin. 13.

Sec. m. edit. vol. VIII. cap. 13. p. 637. sqq., vbi plura sunt adscripta.

Ad pag. 170. lin. 4.

Prima editio Bibliothecae patrum est opus,
quod

quod incipit: Antidotum contra diuerfas omnium fere saeculorum haereses, etc. Basil. exc. Henr. Petrus 1528. fol. cel. v. Panzeri A. T. vol. VI. p. 266. sq. et alii scriptores, ibi laudati.

Ad pag. 173. lin. 16.

De *Menaeis* et *Menologiis* ac *Martyrologiis* scriptores multos excitat *Fabricius* in *Salutari luce euangelii*, Hamburg. 1731. 4. pag. 208. sqq.

Ad pag. 176. lin. 21.

Anecdota sacra, collectio omnis generis opusculorum veterum sanctorum patrum, virorum illustrium, rerum liturgicarum, historiarum, chronicarum, necrologiorum et diplomatum; cum adnotatt, aliquot, itineribus, *Eug. de Levis*, Turini 1791. 4.

Institutiones patrologiae in usum academicum, scripsit P. *Stephanus Wiest*, theol. D. etc. Ingolst. 1795. 8. pars I. continet biographiam et bibliographiam scriptorum ecclesiasticorum. — Pars II. agit de usu et auctoritate illorum. Valde laudatur opus in *Salisburg. A. L. Z. a. 1796. nr. 44. m. April.* Contra valde culpatur, et varia recensentur, quae videantur reprehendenda, in *Ien. A. L. Z. a. 1797. nr. 332. m. Oct.* — *Samuel Gottl. Lange*, Prof. Ienensis, de patribus ecclesiasticis eorumque potissimum scriptis egit in: *Ausführliche Geschichte der Dogmen, oder der Glaubenslehren der christlichen Kirche, nach den Kirchenvätern ausgearbeitet von S. G. Lange*, Lip-

Lipsiae 1796. fqq. 8. conf. Ien. A. L. Z. a. 1797. nr. 171. m. Mai. — D. Stäudlin progr. I. de scriptis patrum, quos vocant, apostolicorum veris et supposititiis, historiae disciplinae morum Christianae antiquioribus fontibus et documentis insignibus. Gottingae. 1800. 4. — *Versuch einer pragmatischen Geschichte der kirchlichen Verfassungsformen in den ersten sechs Jahrhunderten der Kirche von D. Werner Carl Ludw. Ziegler.* Lips. 1798. mai. 8.

— Add. Fabr. B. Gr. vol. VII. p. 2. fqq. et quae ibi collegi.

Doctus est liber et index multorum librorum: Bibliotheca selecta historiae ecclesiasticae cum, tum veteris noui Testamenti. Venet. 1776. 8. Auctor multos etiam excitat heterodoxos, vt ipsi scribere placuit, scriptores.

Ad pag. 176. §. 3. lin. 3. corrig. *patres.*

Ad pag. 177. §. 3. sect. 1. lin. 12. corr. et *Origenes.*

BARNABAS.

Ad pag. 178. lin. 3.

Lange in laudata *ausführliche Geschichte* etc. eam habet opus cuiusdam Iudaeo-Christiani Alexandrini, saec. II. vel ineunte, vel medio. Add. ad Fabr. B. Gr. vol. VII, pag. 6. adnotata. — Lin. 13. corr. *le Moyne.* — De editt. atque versionibus anglicis scriptisque, historiam epistolamque *Barnabae* illustran-

frantibus, conf. *Brüggemann* View etc. p. 282. sq. — Lettera universale di *S. Barnaba* Apostolo, interprete *Io. Baptist. Galliccioli*. Venet. 1797. 8. — De *Barnaba, Dionysio Areopagita, Clemente Romano, Herma* conf. *D. Thom. Ittigii* Selecta capita historiae ecclesiasticae primi a Christo nato saeculi. Lips. 1709. 4. cap. 1. §. XIV. XVII. XXII. et XXIII. In §. XVI. p. 25. docet, *Ioannis Marci acta Barnabae*, quae gr. ac lat. ex versione Cardin. Sireleti publici iuris fecit Papebrochius in Act. Sector. Iunii tom. II. d. XI. p. 431. sqq. esse supposititia, et, ista ex mendaciis esse confuta, Baron, ad a. Chr. 51. iam pridem iudicasse.

DIONYS. AREOPAGITA.

Ad pag. 179. su.

Abrah. Scultetus in *Medullae theologiae patrum* syntagmate, tom. I. libr. XI. cap. 7. p. 371. sq. agit de scriptis *Clementis et Hermae*; vberius in cap. 8. p. 373. sqq. de scriptis *DIONYSII AREOPAGITAE*. Add. *Fabr. B. Gr.* vol. VII. p. 9. sqq. et edd. ibid. a me memoratis memoriam sequentium.

Opusculum *Dionysii Areopagitae* de diuinis nominibus, *Marsilio Ficino* interprete impressioneque noua luculentum. Venet. 1501. 4.

Dionysii Areopagitae coelestis Hierarchia. Eccles. Hierarchia. diuina nomina. Mystica the-

theologia. XI. epistolae S. *Ignatii*. XI. epistolae *Polycarpi*. Epist. vna *Dionysii*. Diuini hymni: de intellectu et sensibus. theologiae informationes de anima etc. Argentor. 1507. fol. notante *Panzero* in A. T. VI. p. 38. ex *Grafii* Merkwürdigk. p. 73.

In catalogo librorum *Ge. Paul. Kleinasdorferi*, per selectionem publicam Noriberg. 1803. diuenditorum pag. 12. occurrit: *Dionysii Areopagite* celestis hierarchia; ecclesiastica hierarchia, diuina nomina Mystica theologia etc. Argentine 1502. fol. litteris gothicis: item Preclarum opusculum *Dionysii Areopagite* de mystica theologia et de diuinis nominibus. *Marsilio Ficino* interprete impressioneque noua luculentum. Argentine 1502. fol. Add. *Panzer*. A. T. VI. p. 29. — Opp. ex latina versione *Marsilii Ficini* Argentor. 1511. fol. — Opera omnia. Eiusd. vita. Scholia incerti authoris in librum de ecclesiast. hierarchia. Omnia nunc primum a *Ioachimo Peronio* interpret. conuersa. Acc. *Ignatii* atque *Polycarpi* et *Martialis* epp. Louan. 1566. 8.

De edit. gr. et lat. Operum *Areopagitar*, Venet. 1755. fol. conf. cel. *Morelli* Bibl. Mss. gr. et lat. I. p. 88. sq. — Add. ad sect. de *Ignatio*.

Ad sect. 3. CLEMENS ROM.

Ad pag. 180. lin. 14.

De canonibus apostolicis iam supra ad pag. 163. Introd. quaedam monui. Add. *Fabr.*

B.

B. Gr. vol. VII. pag. 22. sq. [de *Clemente Romano*, et edit. ibi omiffas:

Apostolorum et Sanctorum conciliorum Decreta, e Canonicorum D. Hilarii Pictauiensi et Auguftana bibl. gr. et lat. edita a. M. *Elia Ehingero*, Auguftano. Witeberg. 1614. 4. Singulis Apostolorum Canonibus, qui primum locum occupant, fubiecta eft Epicrifis. —

A. T. Canones apostolici (85.) additis fcholiis [f. adnotatt. doctis cum exegeticis, tum maxime litterariis] *Io. Balthaf. Bernholdi*. S. T. D. eiusque et graecae linguae P. P. Altorphii 1733. 8. Add. *Th. Ittigii* felecta capp. hift. ecclefiast. primi a Chr. nato faeculi cap. I. §. XXII. p. 47. fqq. et *Sculteti* medullam cit. I. p. 363. fqq. de conftitutt. et canonibus Apostol.

Ad pag. 181. lin. 10.

Clementis ad Corinthios epiftola prior. Hoc primum feculo ex laceris reliquiis vetuiff. exemplaris bibl. reg. anglicanae eruta notisque illuftrata a. V. Cl. Patricio Iunio nunc denuo edita et afferta a *Ioach. Io. Madero* Helmftadi 1654. 4. graece et lat. cum longa praefat. multisque notis. — *Clem. Rom.* epiftolae, in *Gallandii* biblioth. patrum. I. 1. et 3. *Galland.* fequutus eft recent. ed. *Clementis Rom. epift. II.* meliorem *Henr. Wotton.* Cantabr. 1713. 8. (de qua ed. v. *Brügge-mann* View. p. 289., vbi edit. aliaque fcripta enumerantur.) — *Recognitiones Clementinae* in *Gallandi* B. Patrum. II. p. 209. —

Let-

Lettere di S. *Clemente Papa I.* tradotte dal Greco et dal Siriaco, con note, *Io. Bapt. Galliccioli.* Venet. 1798. 8. — A *Petro Coustant* editae sunt *Epistolae romanorum Pontificum et quae ad eos scriptae sunt.* Paris 1721. mai. fol. — Postea melior curata est editio, inscripta: *Pontificum romanorum a S. Clemente* vsque ad Leonem M. *Epistolae* genuinae et quae ad eos scriptae sunt, quotquot hactenus reperiri potuerunt. Duobus voluminibus comprehensae. Ex recensione et cum notis *Petri Coustantii* et fratrum *Ballerinorum.* Curauit *Car. Traugott Gottlob Schoenemann.* Gottingae 1796. mai. 8. Tomus prior peculiarem habet inscriptionem: *Epistolarum pontificum romanorum a S. Clemente* vsque ad Leonem M. tom. I. continens epistolas a S. Clemente I. vsque ad *Xystum III.* etc. (De hoc opere et vtriusque edit. diuersitate plura leges in censura in noua B. vniuersali germ. vol. 30. part. I. Kilon. a. 1797. p. 208 — 219.) *Coustant* in sua edit. vti *Ittig.* in sua ed. Lipsiae 1699. et *Clericus* in ed. PP. Apostol. fecerant, retinebat *Iunii* recensionem in ed. *Clementis* ad Corinth. epistolae prioris (cum fragmento epistolae II.) Oxon. 1633. 4. *Schoenemann* vero curatius adhuc quam *Gallandus* contextum a *Wottono* constitutum reddidit. Epistolam tamen II. *Schoenemann* genuinam habet; contra *Gallandus* cum *Morino* et *Venema*, nec non *Royko* ad versionem suam epistolar. Clem. german. in part. IV. christianae religionis et eccles. historiae, suspectam esse iudicarunt. —

De Venemae epist. III, etc. v. noua acta grad. a. 1756. p. 33—35. et add. Fabr. B. Gr. vol. IV. p. 828. sqq. ibique supplementa et mea et Kuinoelii. Fragmenta canonum Apostolorum, Clementis Romani, Irenaei, Iustini Mart. et multorum scriptor. ecclesiast. sunt in Parallelis Damiscae adtributa. v. *Morelli* B. Gr. et *LMSl.* p. 84.

HERMAS.

Ad sect. 4. pag. 183. lin. 12.

Ad Fabr. B. Gr. vol. VII. p. 18. sqq. plura adscripsi. — *S. Hermae Pastor* in Galland. *Bibl. patrum*, I. p. 49. — *Il Pastore di S. Erma*, tradotto da Don. *Giambattista Gallicio*, con note. Venet, 1796. 8.

Ad sect. 5. IGNATIVS.

Ad pag. 185. lin. 3. Corr. Hamberger; in not. *lin. 2. leg. Hencke*, et *lin. 5. leg. pag. 91.*

De *Ignatio*, eius epistolis harumque editt. ac versionibus et diuersis variorum VV. DD. iudicijs de illis v. *Fabric. B. Gr. vol. VII. p. 33. sqq. §. XIII.*, vbi plura adtuli. — De *Ignatio* multus est *Thom. Ittigius* in historiae eccles. secundi a Ch. N. saeculi selectis capitibus, cap. III. sect. 2. p. 92—193. — De eo disserit quoque *G. Henschen* in comment. praeuia ad Acta Sctor. m. Febr. tom. I. Antwerp. 1684. fol. et epistolas illius ad Tarsenses,

ses, Philippenfes, Antioch. Heronem et Mariam suspectas, reliquas vero omnino genuinas esse contendit. v. *Baumgarten. Nachr. von merkwürd. Büchern.* tom. I. p. 243. sq. add. *Dodwelli* Diss. in Irenaeum, diss. t. §. XVII. p. 29. sq.

Ad pag. 185. lin. 25.

Editionis Plantin. a. 1566. et 1572. textus graec. habet inscriptionem του — Ἰγνατίου — ἐπιστολῶν. S. Martyris *Ignatii* Antiochiae archiepiscopi Epistolae, et caret praefatione: versioni autem latinae separatim positae ea inscriptio, quam in Introd. indicauimus, est praefixa, quam excipit perbreuis ad lectorem praefatio et Vairlenii Syluii epist. nuncupatoria ad Vuilhelm. Damasi Lindanum, episc. Ruraemondensem. — XI. epistolae *Ignatii*: XI. epp. *Polycarpi* etc. cum *Dionysii Arcopagitae* coelestii Hierarchia etc. Argent. 1507. fol. v. *Panzeri* A. T. VI. p. 38. nr. 101. — *Ignatii* epp. cum opp. *Dionysii Arcopagitae* et *Antonii Eremitae* epistolis. Colon. ap. Petr. Quentel. 1526. fol.; de qua ed. vid. cel. *Panzer. A. T.* vol. VI. p. 434. sq. — *Ignatii* Antiochenii antifitis epistolae vndecim. it. una B. *Polycarpi* Martyris. Epistola *Polycarpi* cum argumentis Iac. Fabri Stapulensis in easdem. Argentor. excud. Io. Knoblouchus. 1527. 8. v. *Panzer* l. c. pag. 112. nr. 754. — Edit. Antwerp. a. 1572. 8. ap. Ch. Plant. caret textu gr. et habet tantum versionem lat. cum scholiis, atque inscripta est: *D. Ignatii* epi-
N
sit lae

fiolae profus apostolicae. *Hier. Vairlenio Syl-
uio* interprete cum breuissimis scholiis.

Ad pag. 186. lin. 9.

Exemplari edit. Geneu. 1623. quod est in
bibli. Citizenfi, in margine Reinesius multas
lectt. et glossas adscripsit.

Ad pag. 187. fin.

S. *Ignatii* Antiocheni epistolae et frag-
menta, in *Gallandii* Bibliotheca PP. I. p. 243.
et p. 294. Martyrium S. *Ignatii*. — Lettere
genuine di S. *Ignazio* e la lettera di S. *Policar-
po* tradotte da *Giambatt. Gallicioli*, con note.
Venet. 1798. 8.

Ad pag. 188. med.

D. *Abraham. Scultetus* in *Medullae*
theologiae patrum syntagmate, Francof.
1634. 4. in parte I. libr. XI. cap. I. p. 350.
sqq. de *Ignatii* et *Polycarpi* vita et scriptis.
Epistolas, quae hodie adtribuuntur *Ignatio*,
esse quidem *Ignatii*, sed adulteratas atque in-
terpolatas, censet: in cap. 2. confecit analy-
sin XII. epistolarum *Ignatii* et vnus *Polycar-
pi*, et in cap. 3. adiecit notas in epistolas
Ignatii. — I. E. Ch. *Schmidt* *Versuch über*
*die doppelte Recension der Briefe des Igna-
tius*, in *Henkii* III. part. I. p. 91—109.—
Observations on the miraculous Conception
and the testimonies of *Ignatius* and *Iustin the*
Martyr on that subject. In a series of let-
ters to the Rev. Mr. *Nisbett*, occasioned by
D.

D. Pristley, to which are added Remarks on Mr. Wakefields Opinion concerning Matth. XXVII. 5. By John Pope, Tutor in the belles Lettres and classical Litterature at the New-College, Hakney. Londin. ap. I. Johnson. 1792. 8. In epist. V. argumenta Du Pin et aliorum, spurias esse epistolas, repetuntur. Multa alia Britannorum scripta etc. de Ignatio recenset *Brüggemann* View; etc. p. 324. sqq.

Ad pag. 189. sect. 6. lin. 12. PAPIAS.

Sec. nou. ed. in vol. VII. p. 153. sqq. ibique not. cel. Keil. — *Papiae* Hieropolit. fragmenta, in *Gallandii* bibl. patr. I. p. 316. — M. *Etae Weihenmaieri* diss. respondente *Christi. Io. Julio*, inscripta: *Papiae* Hierapolitanus in Asia episcopus antiquissimus, ex historia ecclesiast. repraesentatus. Wittenberg. 1694. 4. Auctor, se ea duntaxat capita confecturum, initio profitetur, quae ad illustrandam *Papae famosissimi Chiliae* historiam facere videantur. Agit quoque de eius aetate, ingenio et opinionibus.

Ad pag. 189. sect. 7. POLYCARPVS. lin. 4.

In noua *Fabr. B. Gr.* edit. vol. VII. pag. 47. sqq. sect. XIV., vbi conf. notas. — De edd. eius epistolae vide etiam ad sectiones de *Dionysio Areopagita* et *Ignatio*. Add. *Henr. Douwell.* in diss. in *Irenaeum*, Oxon. 1689. 8. diss. l. §. XXII. p. 41. sq. — *S. Polycarpi*,
N 2 Smyr-

Smyrnenſis epiſc. epiſtolae et fragmenta in
Gallandii Bibl. patrum, I. p. 305.

Ad pag. 191. §. 4. lin. 1.

In noua Fabr. edit. vol. VII. p. 158. ſqq.
 de *Hegesippo* et *Claudio Apollinari*, p. 169.
 ſqq. de *Polycrate*, Ephesine eccleſiae antiſtite,
 et *Athenogene*, et iam a pag. 149. de multis
 aliis ſcriptoribus deperditis ſaec. II. cum doc-
 tis *Keilii* adnotationibus. — *Hegesippi* frag-
 menta in *Gallandii Bibl. patrum* II. p. 59. —

PROCHORVS.

Per hanc occaſionem mentionem facere
 iuuat *Prochori*, cuius Lucas in Actis apoſtol.
 meminit. Is autem vnus fuit e ſeptem pri-
 mis Diaconis, et S. Stephani Protomartyris
 collega, et ſcripſiſſe perhibetur *Hiſtoriam*
de Iohannis euangelifiae vita et morte, quam
 primus graece et cum latina Caſtalionis in-
 terpretatione *Michael Neander* ſubiecit libro:
Καταγγοις — — Catecheſis *Martini Lutheri*
parua, graeco latina, poſtremum recognita.
 Ad eam vero acceſſerunt Sententiae aliquot
 Patrum ſelectiores graeco-latinae: *Narra-*
tiones item apocryphae de Chriſto, Maria etc.
 cognatione et familia Chriſti extra Biblia etc.
 in parte tertija, (continuata tamen paginarum
 ſerie, pag. 321. ſqq.), quae ſequentem pecu-
 liarem habet inſcriptionem: *Apocrypha* hoc
 eſt, *Narrationes de Chriſto, Maria, Ioseph,*
cognatione et familia Chriſti extra Biblia:
 apud

apud veteres tamen graecos scriptores, Patres, Historicos et Philologos reperta, (inserto etiam *Proteuangelio Iacobi* graecè, in Oriente nuper reperto, necdum edito hactenus,) ex oraculorum ac Sibyllarum vocibus, gentium etiam testimoniis, denique multorum veterum autorum libris descripta, exposita et edita graeco latine, a *Michaele Neandro*, Sorauiese. His nunc primum accessit, praeter alia, diui *Prochori*, (qui ex septem ministris vnus fuit, et Stephani Protomartyris consobrinus,) *de Ioanne Euangelista et theologo, historia* graecolatina, numquam antea in lucem edita: *Sebastiano Castatione* interprete. Basileae. In calce: Basileae, ex offic. Io. Oporini a. alutis humanae M. D. LXVII. (1567) mense Septembri. 8. Pag. 526. incipit *Prochori historia*, quam etiam edidit *Iac. Grynaeus* in Monumentis orthodoxographis, et latine *Renatus Laurent*, de la Barre in historia christiana veterum patrum, Paris: 1583. Idem liber legitur in Bibliothecis patrum. At istum esse fabulosum ac spurium, vel plurimi ipsorum Pontificiorum fatentur. v. *Thom. Ittig*. in dissertat. de patribus apostolicis, praemissa eius Bibliothecae patrum apostolicorum graeco-latinae, Lips. 1699. 8. pag. 45. sqq. et in selectis capp. historiae eccles. primi a Chr. nato saeculi, pag. 67. §. XXV. — *Fabricii* Cod. apocryphorum N. T. pag. 815. sqq. et 926. sq. *Hamberger zuverl. Nachr.* tom. II, p. 127. sq. et quos VV. DD. ille laudat.

Ad

Ad §. 5. IVSTINVS MARTYR.

Ad pag. 192. sect. 2. lin. 2.

Princeps edit. est: Ἰουστίνου Φιλοσόφου καὶ μάρτυρος λόγος παραινέτικος πρὸς Ἕλληνας. Paris. in aedib. Carolæ Guillardæ ad solem auctum via Iacobæo. MDXXXIX. (1539.) 4. in calce: Paris. excud. Io. Lodoicus: MDXXXIX.

Ad pag. 192. lin. 8.

sec. m. edit. vol. VII (ubi a pag. 52. §. XV. de Iustino martyre scriptis, horum edit. etc. ubertim agitur, et ea, quæ de eius scriptis in utramque disputata sunt partem, referuntur,) pag. 63. sq. præcipue in not. u.

Ad pag. 193. lin. 10.

Exemplaria quaedam edit. *Maraniæ* præ se ferunt notam et librarii, Paris. ap. Car. Osindot, 1742. — *Maran.* ed. recusa est Venet. 1747. fol. — et cura Oberthür. in tribus prioribus voluminibus *Oper. patrum graecorum*, Wirceb. 1777. 8. — Italice vertit *Iustini mart.* Opera notasque adiecit Io. Bapt. Gallicciolus Venet. 1799. 8. II. tom.

Ad pag. 193. fin.

S. Iustini Apologiae, Dialogus et fragmm. in Gallandii Bibl. patrum I. p. 411.

Iustini des Märtyrers zweyte Apologie und Beweis der Alleinher-schaft Gottes, griech. u. deutsch, mit
et-

erläuternden Anmerkungen. Nebst einem Anhänge über das Leben, die Schriften und Lehren dieses Kirchenvaters für junge Freunde der Theologie, von Joh. Adam Goetz, Correct. Norimb. et Altdorf. 1796. 8. v. ad Fabr. B. Gr. l. c. pag. 58. — Petri Tamburini. Prof. emeriti Ticin. Analisi delle Apologie di S. Giustino Mart. con alcune riflessioni. Pavia, Comino. 1792. 8.

Ad pag. 194. Sect. 4.

De doctrina Iustini Martyr. copiosus est Th. Ittig. in selectis capp. H. eccl. secundi a. C. N. saeculi, cap. III. sect. IV. p. 204. sqq. — D. Abrah. Scultetus in Medullae theologiae patrum syntagmate, part. I. lib. I. pag. 1 — 45. de vita, scriptis, doctrina Iustini Mart. cum analysibus. — Heumannii Obsl. in nouis Misc. Lips. vol. III. part. II. p. 222. sqq. — Gaab. Abhandlung. zur Dogmen-Geschichte der ältesten griech. Kirche etc. Ienae 1790. 8. p. 58. sqq. — Quae Westen. in prolegg. in N. T. p. 66. aduersus dialog. cum Tryphone disputauit, ea refutare studuit Herm. Io. Krom in diatrib. de authentia dialogi Iustini mart. cum Tryphone, s. disquis. qua γρηγορίου illius libri ab exceptionibus, praecipue Westenianis, vindicatur, Medioburgi, 1788. 8. — Edit. II. Accedit Mantissa vindicans et illustrans. Ultraiecti ad Rh. 1792. mai. 8. — Auctor libri: A Vindication of the History of the Septuagint from the Misrepresentations of the learned

ned Scaliger, Dupin, Dr. Hody, Dr. Prideaux, and other modern Criticks. Londini 1736. med. 8. non solum narrationeiu *Aristeae* de LXX. interpretibus, sed etiam seriora commenta atque additamenta, apud Iustinum martyr. Irenaeum, Clementem Alexandr. et alios obuia, (quorum testimonia anglice versa recitavit,) vindicare sustinuit. conf. *Baumgarten. von merkwürd. Büchern*, tom. XI. pag. 531. sq. — *Ph. l. Christ. Gratiani* disput. de memorabilibus Iustini M. historicis et dogmaticis. Tubingae 1766. 4. Sed genuinos aequae ac haud genuinos Iustini libros promiscue in rem suam citasse dicitur.

Ad §. 6. *ATHENAGORAS.*

Ad pag. 197. fin.

Add. not. l. ad *Fabr. B. Gr.* vol. VII. p. 95., a qua pagina de *Athenagora* copiosius agitur.

Ad pag. 198. sect. 3. lin. 6.

Cl. Müller in censura vol. VII. B. Gr. *Fabr.* in eph. litt. Erford. a. 1801. nr. 39. docet, edit. Nannii, Paris. 1541. nullum textum graec. esse additum, et tantum esse *Nannii* versionem; at opusc. inscriptum: *Athenagorae* Atheniensis philosophi Christiani, de mortuorum resurrectione, *Petro Nannio*, Alecmarino, interprete. Paris. ap. Chr. Wechel. 1541. 4. suspicatur tamen, graecum textum

tum adiectum esse alii eiusdem anni editioni. — Idem V. D. admonet, Reinesium exemplari ed. Stephani Parisiensis a. 1557. 8. quod servatur in bibl. Cizensi, multas adscripsisse notas.

Aeneae Platon. Christiani de immortalitate animae — lat. *Athenagoras Athen. de resurrectione*, *Marsilio Ficino* interprete. *Xysti* pythagorici sententiae, *Rufino* interprete. (cura Beati Rhenani.) Basil. ap. Io. Froben. 1516. 4. — Ibid. 1520. 4. etc. v. *Fabr. B. Gr.* vol. I. p. 871. sq.

In *vlt. lin.* loco a. 1576. rectius forsati 1567. (al. 1566.) 8.

Ad pag. 200. lin. 20.

Italica vertit *Athenagorae* opp. cum notis, *Io. Bapt. Gallicciolus*. Venet. 1801. 8.

Ad pag. 200. sect. 4.

Hamberger in *zuverläßf. Nachr.* tom. II. p. 405. sqq. vbi plures VV. DD. de Athenagora laudat. *S. G. Lange* in *ausführl. Gesch. der Dogmen* etc. tom. I. p. 190 — 222. de Athenagora, qui quod primus fuit, qui platoniam philosophiam cum doctrina christiana misceret, pag. 195. sq. examinat: num doctrina de trinitate diu. ex connexionem platoniarum opinionum et christianorum dogmatum orta sit, et putat, doctrinam de λόγω, qua Deo, ex theologia iudaica, doctrinam vero de λόγω, qua subiecto, quod cum patre et filio vnam naturam (Wesen) efficiat, ex Platonica philo-

lofophis esse ortam, notionem autem de personalitate, quam dicunt, λογου et πνευματος ei abiudicat.

Ad §. 7. TATIANVS.

Ad pag. 202. sect. 3.

In noua edit. Fabr. B. Gr. vol. VII. pag. 87. sqq. — add. cl. Morelli Bibl. mst. gr. et lat. I. p. 223. Sam. Gottli. Lange in ausführlich. Geschichte der Dogmen etc. tom. I. p. 223—260. late differit de Tatiano et contra Bruckerum disputans negat, Tatianum systema, quod vocant, emanationis eo ambitu et ita penitus, vti in philosophia orientali traditur, adsumisse. — Orazione di Taziano ad Greci, et frammento del dialogo di Bardesane etc. con note, per Io. Bapt. Galucciolum, Venet. 1800. 8.

Ad §. 8. IRENAEVS.

Ad pag. 203. sect. 3. lin. 6.

Add. edit. a cel. Müllero in censura Fabr. B. Gr. vol. VII. (vbi p. 75. sqq. copiosius agitur de Irenaeo,) in ephem. litt. Erfurt. curatius designatam et inscriptam: Irenaei episc. Lugdunens. opus eruditissimum, olim Erasmi Roterod. opera emendatum, nunc vero noua libri conuersione, singulorum capitum argumentis et variae lectionis obseruatione, studio

dio *Io. Iac. Grynæi* illustratum et recognitum. Basil. per Euseb. Episcopium et Nicolai fratres hæredes. Anno MDLXXI (1571) in 8. (non, in fol.). Variæ lectt. sunt margini adscriptæ, et Reinesius exemplari suo, quod seruatur in bibl. Citizenfi, multas manu adiecit emendationes. Versio latina est vetus quidem, sed barbæ et obscure scripta, quæ demonstrat ignoti interpretis ignorantiam linguæ et græcæ et latinæ. — Conf. *Casaubon.* in exercitatt. de rebus sacris p. 588., ubi etiam aliquot meliores proponuntur lectiones. — Ex cod. Veneto D. Marci XV. fragmentum Irenæi auctius, et aliud ex cod. XVI. edidit *Io. Aloysius Mingarellius* post libros Didymi de Trinitate, et p. 266. Bonon. 1769. teste cel. *Morellio* in Bibl. mss. græ et lat. I. p. 20. et 33. add. p. 84. de Irenæi fragmm. in Parallelis *Io. Danaſc.* adtributis.

Ad pag. 206. lin. 14.

Add. *Th. Ittigii* selecta capp. hist. eccles. secundi à Chr. N. sæculi, capitis III. sect. 5. pag 215 — 223. — *S. G. Lange* in ausführlich. Geschichte der Dogmen etc. tom. I. p. 286. sqq. — In D. *Io. Frid. Flatt* & *Angerzin* für christliche Moral, deren Geschichte und Anwendung im Vortrage der Religion, part. VI. Tübingæ 1800. 8. nr. IV. est *Süskindii*, Prof. *Beytrag* zur Beantwortung der Frage: Aus welchen Gründen nahm Irenæus die Aechtheit unſer Evangelien an? In Beziehung auf *Eckermanns* theologische *Bey-*

Beyträge, Band V. Stück. II. Contra Ecker-
mann, qui eam causam esse putabat, quia
argumentum, euangeliorum cum histo-
rica et dogmatica traditione ecclesiarum apo-
stolicarum, adeoque cum historia et doctri-
na, tum temporis pro vera habita, conspi-
rasse ipsi Irenæo visum fuerit. Num Ecker-
manni hypothesis vera sit aut possit probari,
etiam Storr in part. IV. eiusdem proutuarii
(Magazin,) pag. 254 sqq. et anonymus in
Stäudlin Beyträgen zur Philosophie und Ge-
schichte der Religion und Sittenlehre, tom. V.
nr. 6. inquirunt. — In ed. Massueti quoque,
cap. 13. pag. 61. occurrit quidam Colarba-
fus; at a Chr. Aug. Heumanno in exercitio
artis criticae in Irenæo is haeticus ex histo-
ria ecclesiastica eiicitur, et alia Irenæi loca
emendantur in Hamburg. vermischte Biblio-
thek. Hamburg. 1743. 8. tom. I. part. II.
p. 144. sqq.

Ad §. 9. HEGESIPPVS.

Ad pag. 206. lin. 3.

In noua ed. vol. VII. p. 156. sq., vbi conf.
 Keilii notas. Multus etiam est de eo *Iustus*
Fontanus in historiae literariae Aquileien-
 sis libr. IV. Romae 1742. 4. cap. XVI. pag. 395.
 sqq. Adde adnotata supra ad p. 191. In-
 troduc.

Ad

Ad §. 10. THEOPHILVS.

Ad pag. 207: sect. 4. lin. 1.

sec. m. edit. vol. VII. p. 101. sqq., vbi plura addidi, et p. 108. sq. sect. 9. de *Theophilo* Alexandriae ab a. Ch. 385. ad 412. episcopo, de quo homine audaci, et perpetuo pacis ac virtutis hoste, cuius auspiciis templum Scrapidos est a. Chr. 389. dirutum et bibliotheca Alexandrina direpta, *Eduard Gibbon in Geschichte des Verfalls und Untergangs des röm. Reichs*, ex vers. *Car. Gottfr. Schreiteri*. tom. VII. Lips. 1791. 8. pag. 122. sqq. multa scripsit et graüter indicat.

Theophilum, auctorem librorum ad Autolyicum, primum fuisse, qui philosophemata plurium, qui antecesserant, studeret consociare, monet *Lange* in historia dogmatum saepe laudata, tom. I. ybi p. 261 — 282. de *Theophilo* illo disputat vberius. Add. *Sculteti* medullam citat, tom. I. p. 93. sqq.

Intèr *Theophilos*, a *Fabricio* l. c. pag. 106. sqq. enumeratos, nominatur quoque pag. 111. *Theophilus, Corydalius*, Graecus recentior, cuius libellus *περὶ ἐπιστολικῶν τύπων. Τοῦ αὐτοῦ ἐκθεσις περὶ ῥητορικῆς*, prodiit Londini 1625. 8. tum emendatior auctiorque, *Τύποι ἐπιστολῶν Θεοφίλου κορυθαλίως ἢτε περὶ ῥητορικῆς* — — Παντα γεωσι ἐπιμελῶς μετατυπωθέντα καὶ ὡς οἶόντε ἦν μετὰ ἀκριβείας ἤπερ πρὶν διορθωθέντα, *epistolis Theophili Corydalii*, inprimis graecorum plurium recentiorum et non-

nul-

nullis Iuliani impér. Basilii M. ac Libanii additis, curante Archim. *Cypriano*. Cyprio, qui praefationi nomen subscripsit, Venetiis ap. Nicol. Glycis. 1786. 8. Libellus *de rhetorica* nouam accepit paginarum seriem et peculiarem inscriptionem: τοῦ σοφωτάτου κυρίου Θεοφίλου κορυθαλφῆως τοῦ Ἀθηναίου, τοῦ ἕρερον διὰ τοῦ Θείου καὶ μοναχικοῦ σχήματος Θεοδοσίου μετωνομασθέντος. περὶ ῥητορικῆς. — Idem scripsit Commentarios et quaestiones in Logicam Aristotelis, gr. Venet. 1729. 4. et Introduction. in Aristotelis Physicam etc. Venet. ap. Nic. Glyc. 1779. 4., quam etiam laudauit Cyprianus in praef. ad illius τύπος ἐπιστολῶν.

Ad pag. 208. §. 11. de Hermia, sect. 3. lin. 1. de eo agitur in noua Fabr. B. Gr. edit. vol. VII. p. 114. 149.

Ad §. 12. T. FLAVIVS CLEMENS.

Ad pag. 209. sect. 2. lin. 6.

In noua edit. Fabr. B. Gr. vol. VII. p. 119. 149.

Ad sect. 3. cl. Müller in censura vol. VII. Fabr. aliquoties laudata negat, editioni latinae Florent. 1551. fol. inesse *Cyriaci Strozzae* versionem Stromatum; contra, *Hermetii*, tamquam interpretis, nomen esse cuilibet scripto praefixum ostendit, inscriptionem autem esse: *Clementis Alexandrini* omnia, quae extant, opp. nunc primum e tenebris eruta latinitateque donata, *Gentiano Herueto* Aurelio

religio interprete, Laur. Torrentius excudebat. Florent. MDLI. fol. — Idem tradit, in biblioth. Citizenſi ſeruari edit. Dan. Heinfii Lugd. B. 1616. fol. cum multis Th. Reineſii notis, margini adſcriptis. — *Clementis Alex. fragmenta reperiuntur in Parallelis S. Io. Damasceno adtributis. v. cl. Morelli Bibl. mſt. gr. et lat. I. p. 83 ſqq.* — *Darſtellung der moralischen Ideen des Clemens von Alexandrien und des Tertullian. Ein Beytrag zur Geſchichte der chriſtlichen Sittenlehre, von Wilhelm Münſcher, Conſiſtorialrath und Profeſſor der Theologie in Marburg, in D. Henke Magazin für Religionsphilosophie, Exegeſe u. Kirchengeschichte etc. vol. VI. part. I. nr. 6. p. 106. ſqq. Helmſtädt 1796. 8.*

Ad §. 14. *HIPPOLYTUS.*

Ad pag. 211. ſect. 3. et 4.

De fragmentis *Hippolyti* in codd. Venet. D. Marci: v. cl. *Morelli* Bibl. mſt. gr. et lat. I p. 30. 32. 37. 39. et 43. *Chronicon* etc. vindicauit, anonymo et edidit *Blanchin.* v. *Maz-zuchelli* ſcrittore d'Italia II. part. II. p. 1173. nr XVI. et ad *Fabric. B. Gr.* vol. VII. p. 185. ſqq., vbi plura de *Hippolyto* dedica p. 183. ſqq. §. XXV. add. *Erneſti* nou. bibl. theol. 1763. vol. IV. part. 2. pag. 188. ſqq.

Ad pag. 212. de ORIGENE.

Cel. Morell. in Bibl. mſta gr. et lat. I. pag. 30.

30. animaduertit, ex cod. Veneto D. Marci XV., qui continet *Octateuchum cum catena*, Anton. Bongiouannium sumfisse *Origenis* fragmenta, eaque esse in Adpendice ad Bibl. patrum Gallandii Venet. 1781. ac si numquam prodiissent, typis expressa; et tamen ea in Catena Nicephori vel sub Origenis vel sub alius nomine iam esse edita; neque codicem ea omnia tribuere *Origeni*, et vel ipsum primum fragmentum sine auctore, cui vero Bongiouannius manu sua nomen *Origenis* adscripsisset, esse Theodoreti quaestionem quinquagelinam ex iis, quae ad Genesin spectant. Idem V. D. pag. 32. exemplo docet, non omnia scholia *Origenis*, quae a Bongiouannio ex catena in libros regum, siue cod. Veneto Marc. XVI. descripta, et in Adpend. ad bibl. patrum Gallandii p. 16. sqq. typis excusa sunt, ex codicis fide tribuenda esse Origeni. Tum pag. 43. obseruat, *Origenis* et *Didymi* pauca fragum. ex cod. ven. Marc. XXIII. s. Olympiodori expositione in Ecclesiasten, prolata esse a Gallicciolo et Mingarellio. — Futuro Origenis editori commendanda sunt, quae idem vir humanissimus p. 57—60. de II. codd. Venetis docte adnotat, et quae multis locis de fragum. *Origenis* in Catenis adtulit.

Ad §. 16. GREGORIVS NEOCAESARIENSIS.

Ad pag. 213. sect. 3.

Fragmentum de Trinitate edidit Wegelin cum Cyrilli Alexandr. libro de Trinitate etc. Auguft. Vindel. 1603. 8. Mingarell. ex cod. Naniano euulgauit Gregorii Thaumaturgi orationem in omnes Sanctos; Bonon. 1770. ipfo teste in catal. codd. gr. Nanian. pag. 105. nr. XXXIV. — Ad Fabr. B. Gr. vol. VII. p. 249. fqq. plura adfcripti de illo Gregorio eiusque fcriptis.

DIONYSIVS ALEXANDRIN.

Ad pag. 214. lin. 4. §. 17.

Sec. meam edit. vol. VII. pag. 278. fqq. Add. Dionysii Alexandrini epifcopi, cognomento Magni, quae superfunt, gr. et lat. edita a Simone de Magistris, Romae 1796. fol. cum longa praefat. hiftoriam illius temporis illuftrante.

CAIVS PRESBYTER.

In eod. volumine, p. 284. fqq. de Caio, qui Irenaei difcipulus et presbyter fuiſſe dicitur, copioſe agitur, et praeclarae a cel. Keilio ſubiectae ſunt adnotatt. Ibi quoque controuerſia de fragmento de canone ſacrarum ſcripturarum, num Caio id adſcribere liceat, an dene-

gandum fit, a Keilio praesertim, vberius exponitur. Post haec lucem adspexit *Caii Romani Presbyteri*, (vti videtur,) fragmentum acephalum de canone diuinorum noui foederis librorum. Commentatur *Franciscus Freindaller*, collegiatae ad S. Florianum ecclesiae canon. regul. in academia Lincensi sacrorum dogmatum P. P. O. Lincii typis Feichtingerianis. 1803. 8. Primum quaedam adnotat Freindaller de vita Caii, qui florere incepit a. 196. atque a. 212. illam disputationem contra *Proclum*, Montanistam, Romae scripsit habuitque. Idem in prima sectione curatius inquit, quam Muratorius, qui illud *Caii* fragmentum primus edidit ex cod. Ambros. Mediolan. in Antiqq. Ital. med. aevi, tom. III. p. 854. fecerat; ille igitur inquit, quis? et num *Caius* fuerit eius fragmenti auctor? Quae quidem a Muratorio aliisque in vtramque partem disputata sunt, ea aperte adfert; Muratorii quoque argumenta debilitat, et ipse grauius quaedam argumenta, quibus rationes pro Caio, auctore, tollantur, profert: neque tamen id Caio plane abnegare videtur. In altera sectione fragmentum critice atque exegetice illustrat, et, quae falso scripta fuerint, quantum fieri potuit, restituit. Censor quoque opusculi in ephemer. litter. Salisburg. a. 1803. plag. XCII. m. Aug. pag. 227. sqq. probabilius esse iudicat, Caium fuisse auctorem, et eum coniiicit, forsitan latine vertisse non solum hanc suam disputationem, sed etiam Irenaei opera; eundem fuisse aequalem Irenaei, actaque Polycarpi

pi descripsisse. Caii quidem de apocalypsi Ioannea iudicium ap. Eusebium non pati, vt memoratum fragmentum ab eo profectum existimetur, (v. *Keil* ad *Fabr. B. Gr.* l. c. p. 286.) Semler., Müncher., aliique, et ipse Freindaller, inprimis contendunt; at enim Freindaller etiam respondet, in Caii fragm. de apocalypsi Ioannea, tamquam libro canonico agi, et apocalypsin diserte adtribui Ioanni apostolo; contra apud Eusebium H. E. III. 23. Caium loqui de *apocalypsis*, a quibus. Cerintho apud Eusebium tributis, et numero et argumento diuersa sit Ioannea, de qua Caius rectus et religiosus cogitarit, quippe qui aequalis Irenaei, de apocalypsi Ioannea melius sentientis, neque cum Proclo Montanista, patrono Ioanneae apocalypseos, contra hanc ita disputauerit, nec traditionem ecclesiarum Asiaticarum potuerit ignorare.

MACAR. MAGNES.

Ad pag. 214. not. lin. 5.

In noua edit *Fabr. B. Gr.* vol. VII. p. 296. sqq., vbi cel. *Keil.* plura adiecit, et conf. Ad denda ad *Introduct.* II. 2. p. 358. sq. — Codicem quondam Venetum, *Magnetis operis aduersus gentes* cum aliis eiusdem Venetae bibliothecae codicibus in Hispanam S. Laurentii Scorialensis bibliothecam fuisse translatum, suspicatur *Lamius* in praefat. ad *Delicias eruditorum*, Florent. 1740. 8. (tom. qui continet *Maximi Margunii* etc. epistolas.) pag. XXIX. sq.

Ad pag. 215. lin. 2 et 3.

In noua *Fabric.* edit. vol. IX. p. 516. fqq.
— *Ad lin. 19. v. nou. edit. vol. VII. p. 510.*
fqq., vbi cel. *Keil.* doctas adspersit animaduersiones.

Ibid. ad not. add. Fabr. B. Gr. vol. VII.
pag. 260. fqq. cum auctario cel. *Sixti.*

PAVLLVS THEBAEVS.

Ad pag. 216. lin. 5.

Vindobonae in *Bibl. caesar. cod. XXXI.*
nr. 22. exstat *vita et conuersatio S. Pauli Thebaei, primi eremitaie in Aegypto:* quam codic. partem copiose recensuit *Lambec.* in comment. de *B. caesarea*, vol. VIII. p. 719—729. atque prologum cum parte priore dimidia capitis primi graece vna cum versione Hieronymi latina secundum *Bollandi* et *Henschenii* editionem in *Actis Sctorum diei X. mensis Ian.* *) aliaque enotauit. *Kollarius* vero in not. A ad *Lambecium* animaduertit, *S. Pauli Thebaei vitam* ex illo cod. caesareo gr. cum versione latina prodiisse hac sub epigraphe: *Acta sancta S. Pauli Thebaei cognomento primi Eremitae*

*) Vbi non solum de *Paullo Thebaeo* agitur, sed etiam praeter vitam eius a *S. Hieronymo* conscriptam, exhibetur ex cod. quodam msto graeco *Bauarico* alia eiusdem vita, *Hieronymiana* illa antiquior.

mitae graeco-latina cum variantibus lectionibus et notis variorum. Accedunt: *Dissertatio praelininaris de dubiis, haec Acta circumstantibus: et epistola rev. P. Claudii Sicandi, S. I. — de suo per inferiorem Thebaidem confecto itinere, hodiernoque rerum statu antiquissimorum monasteriorum SS. Pauli et Antonii consimilibus notis aucta; qua permulta in antedictis actis hactenus obscura et alias incognita illustrantur. Studio et opera R. P. F. Matthiae Fuhrmann, ordinis eiusdem S. Pauli primi Eremitae, provinciae Austriae sacerdotis. Neostadii Austriae, typis Ios. Ad. Fritsch. 1760. 4.* Primo loco dedit dissertat. aliquanto longiorem; secundo autem recensuit Acta l. vitam S. Paulli tergemnam vnamque earum graeco-latin. nunc primum in lucem editam. Ei vitae praemissa est haec epigraphi: „Altera vita, ex graeco Ms. bibl. caesareae nr. XXXVIII. signato. — nunc primum prodiit cl. P. Iosepho Rhell e societate Iesu Aufriaco interprete.“ Kollarius tamen, se, addit, collato textu graeco edito cum hoc codice, animaduertisse puerilibus apographum exscribentis erroribus scatuisse videri, et interpretem coniecturis potius suis, quam codicis, quem quotidie poterat consulere, si le niti maluisse.

Ad §. 13. *EVSEBIVS.*

Ad pag. 217. lin. 24.

In noua Fabr. B. Gr. edit. vol. VII. pag. 335. sqq., vbi quoque pag. 314. sqq. (seu potius,

us, vti numeri corrigendi sunt, p. 362. sqq.) de *Eusebianis eclogis propheticis de Christo* et codd. caesareis, in quibus illae continentur, agitur, et ego ex notis *Kollarii*, (quem potissimum conferes ad *Lambecii* commentar. vol. III. p. 202. sqq.) quaedam in not. oo adscripsi. add. ad *Fabr.* p. 409. Copiosius tamen de illis et cod. *Vindob.* disserit *cel. Frid. Münterus* in *Fragmentis patrum graecorum*, fascic. I. *Hafniae* 1788. mai. 8. p. 56. sqq. Primum praecipua operis, in quatuor libros distincti, argumenta exponit; tum fragmentum de *Cantico Canticorum*, quod historiae novam quamdam lucem adferre possit, typis describendum curavit gr. cum versione latina, notisque doctis illustravit. — Pag. 65. sq. in nota bene disserit de *Iuniko*, episcopo urbis cuiusdam Africae, medio saeculo VI, qui librum scripsit *de diuina lege*, *Bibl. P. P.* maximae vol. IX. insertum; in quo inter alia ea quoque tradidit, quae de libris canonicis a *Paullo* quodam scholae *Nisibenaë* doctore et suo quondam magistro acceperat. Idem *Münter.* ablegat lectores ad *Gramerii* continuationem *Bossueti P. V.* vol. II. p. 531., qui de *Iunilio* plura memoriae prodidit, et primus recentiorum de eo disseruisse videtur.

Ad pag. 218.

Editionis *Basil.* a. 1549. fol. (v. ad *Fabric.* l. c. p. 341.) exemplo in *bibl. Citizenfi* additus est commentariorum in praecedentem chronologiam *Eusebii* liber vnus, autore *Ioanne Functio*;

ctio. Noriberg. 1543. fol. ap. Ge. Wachterum.
— Pag. 219. lin. 16. corr. e IV. Pal. codd.

Ad pag. 220. sect. 3. lin. 3.

Fabric. l. c. pag. 364. (horum enim numerorum nota est loco vitiosae 316. ponenda,) scripserat, ed. Paris a. 1628. de demonstratione euangelica prodiisse gr. et lat. cum *Donati* versione et varr. lectt. et castigationibus breuiibus; additis libro *Eusebii* contra Hieroclem, duobus contra Marcellum Ancyranum et tribus de ecclesiastica theologia. Sed partim ipse Fabr. p. 394. tacite quasi se correxerat; partim cl. *Millerus* in memorata censura B. Gr. vol. VII. primum adnotat, nomen *Donati* (Veronenfis) in titulo non comparere; dein pleniorē inscriptionem ita reddidit: *Eusebi — de demonstratione euangelica libri decem.* Quibus accessere nondum hactenus editi nec visi contra Marcellum — libri duo: de ecclesiastica theologia tres, omnia studio R. M. (Reinesius exemplari suo adscripsit *Richardi Montacutii*.) latine facta, notis illustrata et indicibus loco suo necessariis locupletata, Paris. MDCXXVIII. (1628.) fol.

Ad pag. 220 sect. 4. lin. 7 et 8.

V. *Valesii* epist. in Reading edit. eiusque praef. — Mogunt. edit. excusa est ap. Christian Gerlach et Sim. Beckenstein. — *Valesius* etiam laudat *Eusebium*, quod hic Gallican. ecclesiam atque ornamenta inprimis laudauit.

Ad pag. 221. not.

v. Addenda ad Introd. III. 2. p. 359. sq. — De nonnullis quorundam Opp. Euseb. edition. v. *Baumgarten Nachricht. von merkwürd. Büchern.* tom. X. p. 213 — 219. Conf. cl. *Morellius* in *Bibl. Mft. gr. et lat.* I. p. 219 — 222. etc. de codd. Eusebii Marcianis, et pluribus locis de fragmentis Eusebii in *Catenis*, msst. Venetis. — *Iac. Sirmond.* primus edidit *Eusebii Pamphili* Caesareae in Palaestina episc. Opusc. XIV. secundum antiquam versionem latinam, eaque fide II. antiquorum codd. tribuit Eusebio, Paris. 1643. 8. rec. in *Sirmondi* Opp. Paris. 1696. cura *Iacobi de la Baigne*, (qui lat. illam versionem interdum illustravit;) — iterum Venet. tom. I. 1728. fol. conf. *Baumgart*, l. c. tom. II. p. 408. sq.

Ad pag. 221. lin. 2.

Eusebius contra Hieroclem, graece, (cum *Philostrati* de vita *Apollonii Tyanei* libri 8. gr. et lat. e versione *Alemanni Rinuccini* Florentini.) Idem *Eusebii* liber latinus interprete *Zenobio Acciajolo* Florentino. Quod graecum est, Venetiis ap. Aldum mense Martii, 1501, (fol. sunt 64.) quod latinum, a. 1502., quo anno totum opus publice proflare coepit. Sic designatur illa editio, (iterum ibid. 1504. recusa, saltem cum huius anni nota signata est,) in *Serie delle ediz. Aldine*, p. 13. et 26. *Cel. Müller* tamen in censura *Fabr. B. Gr.* vol. VII. animadvertit, in edit. Aldina priore actutum se

sequi versionem Acciacoli post graecum contextum sine nouo titulo.

Eusebii commentarios in Psalmos, (v. Fabr. l. c. p. 396.) non integros, sed in epitomen redactos, ad nostra peruenisse tempora, *Ernesti* docuit in narratione critica de interpretatione prophetiarum Messianarum in ecclesia christiana, in *Opusc. theolog.* p. 509.

Ad pag. 222. sub. fin.

Conf. noua acta erudit. Lips. a. 1757. p. 440. 199.

Ad pag. 223. sect. 5.

10. *Ern. Christian Schmidt über den Kanon des Eusebius*, in *Henkii Magazin für Religionsphilosophie, Exegese und Kirchengesch.* tom. V. part. III. 1796. 8. nr. XVI. Eusebium is defendit contra M. *W'eber* in *Beyträgen zur Geschichte des neutestamentl. Kanons* p. 142. sq. et ostendit, Eusebium distinguere quatuor librorum classes, 1) ὁμολογούμενα, 2) ἀντιλεγόμενα, γνώριμα ὁ ὁμοῦς τοῖς πολλοῖς (libri qui in multis ecclesiis recepti sunt et adhibiti:) 3) ἀντιλεγόμενα νόθα 4) ἄτοκα καὶ εὐσεβῆ, (qui, vt orthodoxiae aduersi. condemnabantur.)

Martini, D. et Prof. Theologiae, diss. *Eusebii Caesariensis de diuinitate Christi sententia*, eiusque tum in placitis Arianis; tum cum fide Nicaeno-athanasiana comparatio. Praemissa est historiae antiquioris istius breuis expositio, Partic. prior. Rostoch. 1795. 4. Eusebium,

sebius, putat, existimasse, a patre Iesum ante omnes res creatas, procreatum, nec tamen eum nominandum esse rem creatam, sed unigenitum filium, qui, ut Logos, vniuersum gubernet, et corpori loco animi infuisse. v. Grypswald. ephem. litt. a. 1795. plag. 28. p. 226. et Erford. a. 1796. plag. 5. p. 84. sqq.

C. C. Flatt über den Kanon des Eusebius, in I. F. Flatti Magazin für christliche Dogmatik und Moral, part. VII. Tübingae, 1801. nr. 6. conf. Ien. A. L. Z. 1802. nr. 86. p. 686. sq. — Add. Brehmii bibliograph. Handbuch. II. p. 442. sqq. — De Eusebio Emeseno, et aliis Eusebiis *, Fabr. B. Gr. vol. VII. p. 409. sqq. 412. sqq.

De canone apud Eusebium scite acuteque disputat D. Io. Frid. Flatt in Magazin für christliche Dogmatik und Moral etc. part. VII. nr. 6. et part. VIII. nr. 3. Conf. A. L. Z. a. 1802. nr. 86. et a. 1804. nr. 240. vbi censor suam sententiam atque interpretationem iudicii Eusebiani seque sagaciter adiecit.

Ad pag. 224. lin. antep.

De Eustathio Antiocheno plura vide in noua Fabr. B. Gr. edit. vol. IX. p. 131. sqq. cap. XVI.

Ad §. 20. ATHANASIVS.

Ad pag. 225. sect. 1. lin. 6.

Secundum *Baronii* rationes, quas explana-
re vberius atque stabilire studuit *Iustus Fon-*
taninus in hist. litt. Aquil. etc. p. 441. sqq.
mortuus est *Athanas*, a. C. 372. III. Maii, vid.
ad *Fabricii* B. Gr. vol. VIII. pag. 171. (vbi
p. 171 — 216. historia Athanasii etc. copiosius
explicatur.) not. a. — Pag. 179. sqq. nubes
editionum excitatur.

Ad pag. 227. med.

S. Athanasii archiep. Alex. syntagma doctri-
nae ad Clericos et Laicos, *Valentiniani* et *Mar-*
ciiani imp. epistolae duae ad Leonem M. *Theo-*
dori Abucarae tractatus de vnione et incarna-
tione: Singula, praeter priorem *Marciani*
epistolam latine extantem, vtrique lingua
primum prodeunt cum notis, edente *Andrea*
Arnoldo C. F. Norimbergense. Lutetiae Paris
M. DC. LXXXV. (1685.) 8. lris, quae adnota-
ta sunt in *Fabr.* B. Gr. l. c. p. 182. sq. addi
possunt, *Arnoldum* in praefat. narrasse, se *Atha-*
nasii capitula in Psalmos ex MS. antiquissimo,
descripsisse diuersa a Latinis *Angeli Politiani* et
Graecis tom. II. Opp. vt ederet; sed ob tem-
poris penuriam dedit tantum initium atque
finem: dein adhuc monendum est, *Arnoldi*
editionem in *Actis erud.* Lips. a. 1685. m. Nou.
p. 509. sq. recenseri; atque p. 511. sqq. sequi:
Excerptum ex epifiola (*Iac. Basnagi*) *Rotho-*
mago auctori nouellarum reipublicae litterariae
trans-

transmissa, qua ostenditur, scriptum non ita pridem ab Arnolde publici iuris factum, non esse diui Athanasii: tractatam ex Nouellis mensis Iulii 1685. p. 744. sqq. — Epistola Basnagii integra recusa est in *Basnagii* dissertatt. histor. theolog. p. 96 — 100. deinde vsque ad p. 150. historia illius controuersiae, Arnoldi responsio, et quae Basnage respondit, leguntur. Ex illa epistola quaedam excerptit *Io. Cönr. Feuerlin* in epistola IV. ad M. Io. Graesium, in *Literarischen Wochenblatt*, nr. 38. tom. II. Norib. 1770. 8. p. 189. sqq. et pag. 195. sq. ipse *Arnold.* in ep. ad Io. Graesium, narrat, *Goesium* quemdam in disp. de dubiis Athanasii scriptis in horum quoque numerum retulisse syntagma ab Arnolde editum, et Basnagii fecisse suas; idem tamen tria Basnagii argumenta, quae firmissima sunt visa, paucis sub examen vocat.

Ad pag. 229. lin. 25.

Iudicia eruditorum de symbolo Athanasiano, studiose collecta et inter se collata a *Wilhelmo Ern. Tentzelio.* Francof. et Lips. 1687. 12. — *Francisc. Car. Alter* suae Phranzae edit. p. 149. sq. subiecit Athanasii symbolum, v. quoque ad *Fabric.* l. c. p. 210.) et in libello. *über Georgianische Litteratur.* Vindob. 1798. min. 8.) pauca de illo memorans, scripsit, se discernere graecum primarium symbolum, quod incipit τῷ θελογτι, σωθῆναι, et exsistat in *Opp. Athanasii* tom. II. p. 729. Paris. 1698. fol. ab iis graecis, quae ex lingua latina quon-

dam versa, incipiunt ὅςτις δ' ἂν βούληται σαφῆσαι. — Add. *Diui Athanasii Symbolum: cum luculenta expositione F. Bernhadi de Lutzenburgo, ord. praedicat. et sacre theologie professoris. Noua editio variis annot. atque commentariis adaucta, omnibusque Christi sacerdotibus frequenter reuoluenda. In calce: Explicit breuis elucidatio Symboli Athanasiani. Impressa Coloniae in aedibus Quenteliani. Anno M. CCCC. XVII. (1517.) in 4.*

Ad pag. 233. lin. 11.

Geschichte der christlichen Glaubenslehren vom Zeitalter des Athanasius bis auf Gregor den Großen von Io. Chr. Fr. Wundemann, Prediger zu Wahlkendorf in Mecklenburg-Schwerin. Lipsiae 1799. tomo. II. 8.

*D. Willh. Münscher Untersuchung über den Sinn der Nicänischen Glaubensformel, in Henkii neuem Magazin für Religionsphilosophie etc. tom. VI. part. 2. Helmlad. 1802. 8. nr. VI. Is contra Walch., Starck, et Schroeckhium contendit, vnitatem essentialiam, (vt Theologi dicere solent,) in synodo Nicaeno declaratam, non esse numericam, sed specificam; at artissime iunctam et perfectissimam, qualis nulla alia deprehendatur vllibi, vnitatem. Enimuero dubitat negatque id *Eckermann* in censura in ephem. litter. Erford. 1802. p. 438. sq. praecipue motus pluribus Athanasii locis, in quibus hic essentialiam diuinam vocat ἁγίαν μοναδα et μίαν οὐσαν, etc.*

Add.

Add. *Brehmii bibliograph. Handbuch* etc. tom. II. p. 240. et cel. *Morelli Bibl. MSt.* gr. et lat. I. p. 31. 89. etc.

Ad §. 21. pag. 233. lin. 5.

Plura de *Antonio* in noua *Fabr. B. Gr.* edit. vol. IX. p. 261. sqq. et p. 154. de *Serapione*.

Ad §. 22. MACARIVS

Ad pag. 234. lin. 5.

Eodem a. 1559. *Macarii* homiliae ex versione *Ioannis Pici* separatim a textu graeco editae sunt. *Picus* autem *Macarii* homilias ex cod. gr. bibl. regiae conuertit in latinum sermonem. Haec versio, textu graeco destituta, iterum prodiit Paris. 1562. apud *Guil. Morelium*, in *Graecis typographum regium*, 8. et inscripta: *S. Patris Macarii Aegyptii Homiliae quinquaginta: Interprete Io. Pico*, in senatu *Pariliensi* classium inquisitoriarum praefide Paris. M.D. LXII.

Ad pag. 234. sect. 2. lin. 1.

sec. m. edit. vol. VIII. cap. VIII. pag. 361. sqq. — In *lin. 2.* corr. pag. 857.

Ad pag. 235. de DIDYMO, lin. 17. plura addidi in noua *Fabr. edit. B. Gr. vol. IX. pag. 269. sqq.* Secundum *Mingarell.* in not. ss. citatum obiit *Didymus* a. Chr. 395. — *Didymi* fragmenta reperiuntur quoque

que in Catenis, et in Parallelis S. Io. Damasceno adtributis; v. cl. Morell. in B. MS. gr. et lat. tom. I. p. 29. 32. 33. 37. 38. 39. 40. 43. 49. et 84. atque eundem de cod. Veneto D. Marc. CCLXV., ex quo Morell. p. 152. adfert Didymi fragm. *περὶ ἀσωμάτων οὐσιῶν*, Add. supra ad sect. de *Origene* notata.

Ad pag. 235. lin. pen.

Corr. vol. VIII, p. 412. in nou. edit. vol. IX, p. 318. lq.

Ad pag. 236. §. 25. De CYRILLO HIEROSOLYMITANO. sect. 2. *Toutaet* edit. est recusa Venet. 1763. ex typogr. Sanson. fol. Plura de *Cyrillo* illo leges in noua *Fabr. B. Gr.* vol. VIII. cap. X. p. 437. lqq.

Ad §. 26. EVNOMVS.

Ad pag. 238. lin. 3.

In noua edit. vol. IX. vbi a pag. 207. copiosius agitur de *Eunomio*, omisi huius et Apologeticum et *ἐκθεσις τῆς αὐτοῦ*, quonrum priorem recudendam curauit *Garnier* in edit. Opp. Basilii, tom. I. p. 618. lqq. posteriorem vero emendatiorem edidit et animaduers. instruxit *Christi. Henr. Georg. Rettberg* cum *Marcellianis*, Gottingae, 1794. 8. add. in vol. VII. B. Gr. p. 394. lq.

Ad pag. 238. not. lin. antepen.

In noua edit. vol. VIII. cap. XII. pag. 584. fqq.

Ad pag. 239. lin. 3. NEMESIS.

Nemesio libr. de natura hominis primus gr. edidit et ad calcem opusculi latinam versionem suam adiunxit *Nicasius Ellebodus*, Antwerp. ap. Christoph. Plantin. 1565. 8. — tum ex codd. emendatiorem et adnotatt. instructam *Io. Fellus*, Oxon. e theatro Sheldon. 1671. 8. — Nouissima optimaque est editio, huius sententiae: *Nemesius Emeſenus de natura hominis*, gr. et lat. Post edit. Antwerpiciensem et Oxon. adhibitis III. codd. Augustanis, duobus Dresdens. totidemque Monach. nec non duabus vetustis versionibus latinis, *Cononis* et *Vallae*, denuo multo, quam antea emendatius edidit et animaduersif. adiecit *Christi. Frid. Matthaei*, Prof. Vitemberg. Halae. 1802. 8. Plura leges in noua edit. *Fabric. B. Gr.* vol. VIII. cap. X. p. 448. fqq.

*Ad pag. 239. not. * lin. 3.*

In noua edit. vol. IX. p. 158. fqq. de *Sophronio*. Ad not. ** *lin. 4* de *Theodoro*, *Mopsuestano*, a. Chr. 429. fatis intercepto, v. *Münter* l. cit. p. 72. fqq. *Affemann.* ad *Ephraim Syrum*, prol. vol. IV. p. 190. 203. etc. *Schulz* in vita *Theodoret.* Oper. I. p. 6. sq. *Walch* in historia haeresium, (germanice scripta,) tom. V. p. 886. fqq. —
Theo.

Theodori Mops. explicatio euangeliorum superest syriace, teste *La Croze* hist. christ. Ind. libr. III. p. 241.

Ad §. 27. GREGORIVS NAZIANZENVS.

Ad pag. 240. sect. 1.

Quam mirè discrepent VV. DD. in definiendo anno et natali et mortis, pluribus ostendi ad *Fabricii* B. Gr. vol. VIII. cap. IX. (in quo p. 383 sqq. vita scriptaque Gregorii Nazianz. uberius enarrantur,) p. 331. sqq. in nota dd. nec paucos VV. DD. qui vitam etc. Gregorii Nazianz. persequuti sunt, aut de eo iudicarunt, laudavi.

Ad pag. 241. lin. 19.

In noua ed. vol. VIII. p. 395. sq. vbi plures recensentur editt. Pag. 429. sqq. insignis scholiastarum atque interpretum graecorum in varia Greg. Nazianzeni scripta copia producit. Add. supra I. p. 41. — *Brehmii bibliograph. Handbuch*, II. p. 464. sqq. — 10. *Clerici Lebensbeschreibung einiger Kirchenväter und Ketzer*, (Iustini Martyris, Clementis Alexandr., Origenis, Gregorii Nazianz., Eusebii etc.) germanice versam cum praef. Thomasiai. Hal. Magdeb. 1721. 8. p. 415 — 571. — cel. *Morell. Bibl. MSt. gr. etlat.* I. p. 68. sq. 72., vbi V. D. animaduertit, *Bongiouannium* in collectione, inscri-

pta, *Memorie per servire alla Storia letteraria* tom. IV. part. III. p. 55. iterumque *Gallandium* in *Bibl. patrum* tom. VI. p. 450 edidisse ex cod. Veneto LXXXI S. *Gregorii Nazianzeni* epistolam ad Basilissam. Eodem Morellio adnotante, Bongionannus in eadem collectione aliam epist. ad Eustathium, tamquam ineditam, protulerat; quam tamen initio mutilam *Basilii M. esse* Gallandius postea deprehendit. In cod. CCXXXI exsistat sub nomine *Gregorii Nazianz. Synopsis philosophiae*. Sed libellum hunc dialecticum latine reddidit *Georgius Valla* et sub nomine *Nicephori Blemnidae* cum aliis aliorum edidit Venet. per Anton de Strata 1488. et ibid. per Simonem Papiensem dictum Beuilagnam. 1498. fol. (v. Fabr. *Bibl. med. et inf. latin.* tom VI. p. 281. ed. Mansi.) graece vero *Gregorio Anonymo* adscriptus, prodiit curante *Io. Wendelino* Augustae Vindel. 1600. 8. *) —

De

*) Inscriptio libri haec est: Γρηγορίου τοῦ Ἀνεκωνύμου Συνοπτικὸν τῆς Φιλοσοφίας σύνταγμα. *Gregorii Anonymi conspiciendum philosophiae syntagma*. Graece ex mltis cod. bibl. Augustanae primum eruit, latine vertit et scholiis ex Aristotele ac Optimis quibusque illius graecis praefertim interpretibus auxit et illustravit M. *Ioh. Wegelinus*, Augustanus. Augustae Vindel. exudebat Mich. Manger M. DC. 8. Wegel. II. codd. vsus, lectionis varietatem in margine notavit, textum in libros et capita distinxit, atque p. 161 — 936. subiecit scholia siue amplum commentarium; vid. cum et in dedicat. et p. 161. sqq.

De alio codice idem doct. *Morel.* p. 63. et pluribus locis de Gregoriū Naz. fragmentis, in Catenis obuiis, agit.

Ad pag. 242. lin. 26.

Bandin. addidit nouam *Saluini* lat. versionem. — *Lin. antepen.* scr. *Bafilii Minimi, Apollinaris, Maximi, Theophili, Georgii Marcesii* comm. s. scholia. — *Gregoriū Nazianz.* arcana, cum paraphrasi gr. *D. Hoelschellii* et interpretatione lat. metrica, opera *I. Hornschlacht.* Lipsf. 1645. 8.

Ad §. 28. BASILIVS MAGNVS.

Ad pag. 245. sect. 1.

Bafilii mortem nequaquam vltra a Chr. 378. esse promouendam, docuit *Affemann.* in bibl. Orientali tom. I. p. 52. not. 2. et p. 54. fin.; v. quae adnotauit ad *Fabr. B. Gr. IX.* pag. 3.

Ad pag. 247. lin. 2.

*Απαντα τὰ τοῦ Θεοῦ καὶ μεγάλου καλούμενα Βασιλείου τῆς ἐν τῇ Καππαδοκίᾳ καισαρεία ἀρχιεπισκόπου. *Diui Basilii M. Opp.* graeca, quae ad nos extant omnia. *Basileae 1551.* fol. ap. *Hieron. Froben.* et *Nic. Episcop.* Graece. Curauit eam edition. *Ian. Cornarus* ex antiquiss. exemplaribus, vt ipse ait in praefat. graece scripta et data αΦμδ.

Prima editio *Cornar.* versionis *Basilii M.* inscripta est: *Omnia D. Basilii*, quae extant, opera iuxta argumentorum congruentiam in tomos partita quatuor, *Iano Cornaro* interprete. Basil. ex offic. Froben. 1540. fol. — Rec. — iterum recognita et castigata, ac duobus libris contra Eunomii apologeticum aucta. Basil. ad. Froben. et Episcop. 1552. fol. V. Lips. Litt. Zeit. a. 1804. p. 1789.

Ad pag. 247. lin. antepen.

Beza in praefat. ad edit. *Athanasii* dial. IV. *Basilii* libr. IIII. adversus inprum Eunomium etc. 1570. ap. H. Steph. 3. scribit, vulgo quinque Basilii libros adu. Eunomium numerari, se tamen, tres tantum esse Basilii, arbitrari: his vero eum, qui quartus numeratur, vt minime inutilem, adiunxisse; quintam autem, praetermisisse — De *Homiliis in hexameron* v. etiam *Fabric.* de veritate relig. christi. cap. 2. §. 20. p. 86.

Ad pag. 248. sq.

De ed. *Matthaei* v. Add. ad Introd. II. 2. p. 361. — De edit. *orationis de legendis gentiliis libris* v. ad Fabr. l. c. pag. 31. sqq. ibique not. XX., vbi ex Panzeri A. T. IV. p. 356. nr. 159. b. memoravi edit. Basilii etc. *Mediol.* MCCCCLXXX. (1480.) Num igitur in memoria huius vnum X exciderit, an illa diuersa sit ab ea, quam *Menken.* in *Miscell. nouis* Lips. tom. VII. p. 138. sqq. copiose recenset, et quae huius est sententiae: *Petri Pauli*

Pauli Vergerii, Iustinopolitani, de ingenuis moribus ac liberalibus studiis libellus. S. Basilii de liberalibus studiis et ingenuis moribus liber per Leonardum Aretinum ex Graeco in Latinum conuersus. Hoc opus impressum est Mediolani per Vldericum Scinzenzeler. A. Domini MCCCCLXXX. (1490.) d. XVII. Dec. 4. definire non aulin. At tamen differre videntur, quoniam edit. 1480. post notam anni habet hoc indicium diei et mensis, vigesimo quinto Kalendas Ianuarias.

Ad pag. 250.

Basil. — graece cum latina interpretatione Leon. Aretini et Io. Argyropoli. Addita aliquot locis versione Cangiſeri, (qui fuit editor.) Lipsiae. 1600. 8. apud Lanzenberger. — *In fine:* Vitium est in nota anni 1781. Nam Sturzii editio prodiit Gerae. 1791. 8. — *In Slauiam* linguam conuersa est *Institutio Basilii M. ad adolentes*, et adhaeret Slauiico operi *Bukwar*, Mosquae a. M. 169. a. Chr. 454. 4.

Orat. in XL. sanctos martyres est in codd. Bauar. 25. 75. et 276. atque edita a Sim. Steenio, gr. et lat. adiectis breuib. notis Heidelberg. 1614. 8. *D. Basilii M. de moribus*, oratt. XXIV. a Simone Magistro ac sacri Palatii quaestore, ex eius scriptis olim in vnum congestae, nunc primum in lucem editae, Stanislaeo Houio interprete. Venet. 1554. 8. ap. Io. Gryphium.

Ad pag. 252. sect. 5. lin. 9. et 10.

De cod. Opp. quorumdam Basiliæ Tübingensi v. *Crusium* in *Fabr. B. Gr. VIII. pag. 90. med.* — De libr. de grammatica exercitat. *Fabr.* B. Gr. vol. VI. pag. 319. sq. et de *Basilio M.* ipso in vol. IX. cap. XIV. pag. 1. sqq. ac pag. 90. sqq. de *Basilio Seleucensi*: (cuius demonstratio aduersus Iudaeos: de aduentu Christi, exstat quoque in *Henr. Canisii* lectt. antiquis cura *Basnagii* tom. I. nr. 13. pag. 238. sqq.) pag. autem 264. sq. de *Basilio*, episcopo *Ancyrano*, qui tempore *Iuliani* martyrium subiit.

Ad §. 29. GREGORIVS NYSSENVS.

Ad pag. 253 (sic enim loco 153. est scribendum.)
sub fin.

V. in noua edit. *Fabr. B. Gr. vol. IX. p. 110. sq. et 127. sqq.* de ed. *Opusculor. Hoescheliana.*

Ad pag. 255. lin. 11.

Leg. *Vietorem*, et conf. ad *Fabr. l. c. pag. 103. not. 9.*

Ad pag. 256. lin. 6.

In *Gallandii* *Bibl. gr. lat. veterum patrum*, vol. III. p. 385. et. VI. p. 671. sunt scripta quaedam *Gregorii Nysseni*. — *Gr. Nyss.* de philosophia libri VIII. interprete *Io. Cono. Basl. 1512. 4.* — *Gregorius von*

von Nyssa und Augustinus über den ersten christlichen Religions - Unterricht, aus dem griechischen und lateinischen übersetzt, mit Anmerkungen, (vom Glauber.) Lips. 1781. 8.

Ad pag. 256. sect. 3. lin. 1.

In noua edit. vol. IX. pag. 92. sqq. cap. XV. — De duobus codd. Venetis cel. *Morrell*. Bibl. Mst. gr. et lat, I. p. 67. sq. quaedam notatu digna adtulit. Add. *Baumgarten*. *Nachricht von einer Hallischen Biblioth.* tom. VI p. 240. (coll. Fabricio, l. c. pag. 113. sq.) et *Nachricht. von merkwürdig. Büchern*, tom. II. p. 445. sqq. de Zacagnii collectan, monument, vet. ecclesiae gr. et lat.

Ad §. 50. EPIPHANIVS.

Ad pag. 257. lin. 2.

Corr. vol. III. *ad lin. 6.* Leg. *interpretis et scholiastae.* — *Consalus Ponce de Leon* addidit e cod. gr. *Epiphaniü* in die festo Palmarum sermonem gr. latine vertit ac quatuor subiecit scholia. — *Ad lin. 11.* In noua edit. vol. VIII. cap. VII. 13. pag. 272. sq. de *Physiologo.* — In cod. regio *Matrit.* XIV. fol. 329. sqq. sunt excerpta quaedam ex *physiologo*, et primum *de vipera*: quod caput quum apud *Epiphanium* non legatur, *Iriart.* in catal. codd. gr. *Matrit.* p. 50. sq. euulgauit, opinatus, id ex iis forsan censendum esse, quae *Consalius Ponce de Leon*,
His-

Hispalensis, primus Physiologi et interpres et scholiastes. quia misere essent deprauata, omisisse testatur in praefatione: tum sequuntur quatuor capita de Serpente, ab edito Epiphanio, si verba spectes, maxime diuersa et passim vberiora; denique cap. XVIII. de formica, sed ab edito quoque aliquantum discrepans, et latius patens. — Descriptionem XXV. animalium ex Epiphanii expositionibus physiologicis, in latinum sermonem translatis, recepit *Nicol. Caussin* in librum inscriptum: De symbolica Aegyptiorum sapientia, in qua symbola, aenigmata, emblemata, parabolae historicae, apologi, hieroglyphica ex *Horo Apolline, Clemente Alexandrino, S. Epiphanio, Symposio poeta*. etc. Colon. Agripp. 1654. 8. p. 64 — 78.

Physiologus Syrus, seu historia animalium XXXII. in S. Scriptura memoratorum, *syriace*, e cod. bibl. Vaticanae nunc primum edidit, vertit et illustravit *Ol. Gerh. Tychsen* — Rostoch. 1795. m. 8. Descriptiones illorum animalium habent miram similitudinem cum iis quae in Physiologo Epiphanii, in epistola Hieronymi spuria ad Praesidium et in comment. Eustathii in Hexameron reperiuntur, ita tamen, vt singuli differant, et videantur omnes illi scriptores ex antiquiore, ab Origene iam memorato, opere, ὁ Φυσιολογος, qui a Syro et ab Epiphanio saepius sub hoc nomine citatur, hausisse. Syrus plenior dedit epitomen, quum ille XXXII. animalia, Epiphanius XXI., Pseudo-Hierony-

nymus autem XIV. tantum persequerentur. Verum Syrus numi Physiologum ipsum excerpserit, an graeca verterit excerpta, quoniam Syrus ab initio mancus est, definiri nequit. Conf. eph. litter. Gotting. a. 1796. p. 736. sqq. — *Anthimus Gazi* Archimandrita et sacerdos Graecorum etc. Viennae, vidit CPoli a. 1796. ap. Ioasaph Hieromonachum, in praesenti metropolitam Anchiali, cod. mst. graecum *Epiphanü*, inscriptum: Εἰς τὸ δόγμα τῶν ἁσμάτων. in 4. In catena Nicephori p. 15 numeratur inter τὰ ἐκλελοιπότα, teste *Altero* in Lipsf. allg. litt. Anz, a. 1800. nr. 165. p. 1624.

Ad pag. 258. lin., antepen.

Corr. *Prodiit.* — Atqui postea ille liber *graece* et lat. in lucem emissus est, *Philoni* adscriptus, huius sententiae: *Philonis* episcopi *Carpasii*, enarratio in Cant. Canticorum. Graecum textum adhuc ineditum, quamplurimis in locis depravatam emendavit et noua interpretatione adiecta, nunc primum in lucem profert *Mich. Angel. Giacomellus*. Romae. 1772. m. 4. Conf. in *Introd.* II. 2. p. 280. not. *.

De interpretatione in *Cantic. cantic. v. Bandini* catal. codd. gr. Laurent. Medic. l. p. 87. nr. 1. et ad *Fabric.* l. c. p. 276.

Venetüs in bibl. Marc. cod. CXXV. est opus *Epiphanii*, *Panaria*, integrum, et, maius codici pretium accedere ex emendationibus variisque lectionibus obseruatu maxime

me dignis, quas, si ad Petavii' editionem cod. conferantur, suppeditat, cl. *Morelli* in B. Misa gr. et lat. l. p. 79 sq. obseruat, specimen dat variarum lectionum, aliaque notatu digna animaduertit. — Idem V. D. pag. 66. recenset cod. LXIV., in quo sub nomine *S. Epiphani* exstat Opusculum in *Hexaëmeron*, quod autem *Cauens* et *Oudinus Epiphani* cuidam iuniori tribuunt; contra *Morellus* acute monet, id non aliud esse, ac excerptum ex libello *Epiphani*, Constantiae in Cypro episcopi de ponderibus et mensuris, in edit. Petavii Parisiensi tom. II. pag. 178. et ex cod. locum quemdam ad initium edit. corrigit. conf. *Fabr.* l. c. p. 267. et quae notavi ad p. 250. nr. 4. et pag. 270. sq. nr. 9.

Ad pag. 259. sect. 4. lin. 3.

Iis, quae in noua edit. vol. VIII. p. 258. sq. nr. 6. praesertim in nota v. adscripti, adde, *Epiphani* monachi et presbyteri scriptum de dissidio quatuor euangelistarum circa resurrectionem Christi primum (ex cod. Barocc.) gr. et lat. publicatum esse a *Magno Crusio*, Theologo Gottingensi, cuius primam conferres notam) in *Hamburg. vermisch. Biblioth.* tom. I. p. 398. sqq.

Ad §. 31. de Hieronymo: pag. 260. Plura vide in m. edit. *Fabr.* vol. IX. pag. 295. sqq.

Ad

*Ad §. 32 EPHRAIMVS SYRVS.**Ad pag. 260. sect. 1. lin. 3.*

Multo plura addidi in nova *Fabric. B.*
Gr. vol. VIII. p. 217. sqq.

Ad pag. 261. lin. 15.

Post voc. *nota*, add. in 8. Dein dele
vocc. *Forfan eadem*, et scribe *Alia*: Posthaec
dele in lin. 18. et 19. vocc. *forma enim* —
dignoscitur. conf. ad Fabr. p. 249. sqq.

Ad pag. 263. de Amphiloso, sect. 3.

In noua Fabricii B. Gr. edit. vol. VIII.
p. 373. sqq.

*Ad §. 34. IOANNES CHRYSOSTOMVS.**Ad pag. 265. sect. 3.*

Homiliae XVII. existant in cod. Augu-
stano Vindel. v. *Reiser* indic. Mistor. bibl.
August. p. 7. sq. inprimis cl. *Matthaei* in
Lips. A. L. Z. a. 1800. nr. 198. pag. 1948. sq.

Ad pag. 265. sect. 4.

In bibl. academ. Erlang. sunt: *Chry-
sostomi* homiliae super Ioannem. Colon. ap.
S. Laurent. 1486. fol. et Expositio super
Matthaeum. Colon. ap. Io. Koelhoff. 1487.
fol. De Codd. latinis et edd. Chrysofomi, in
bibl. acad. Erlang. seruatis, vberius egi in
progr. III. et IV. de Memorabilibus quibusdam
bibl.

bibl. acad. Erlangens. 1802. fol. — Permultas operum aut lingulorum librorum Chryso-
stomi edd. saec. XV. et XVI. passim commemo-
rat cel. Panzer in A. T. v. indic. vol. V. et XI.
voc. *Chrysofostomus*. Add. *Clement Bibliothèq.*
curieuse etc. vol. VII. p. 93. sqq. et quas editt. lat
multas Fabric. et ego in B. Gr. vol. VIII. p.
649. sqq. commemorauimus.

Pag. 270. lin. 20. et 29. corr. *Saulian*.

Ad pag. 274. lin. 2. et 8. et 16.

— De sacerdotio libri VI. editi a *Mich.*
Aug. Giacomellio, gr. et ital. Romae, 1757.
4. — *Chrysofost.* commentar. et homiliae in
epistolam Pauli ad Philemonem — cum noua
interpretatione lat. et annotatiunculis quibus-
dam edidit suis sumtibus M. *Georg. Ra-*
phelius. Luneburgi, 1712. 8. — Homiliae
VII. selectae (gr. et lat.) cum praefat. *Io. Wolf-*
gangi Jaegeri. Tubingae 1701. 8. — *Bigotii*
edit. libri de sacerdotio prodiit Paris. 1680. 4.
Haec edit. erat suppressa: at *Stillingfleet*,
nactus illa suppressa folia, posthaec recudi fe-
cit, atque a *Iac. Basnagio* edita est *Chrysofost.*
epistola ad Caesar. monachum, gr. et lat. iuxta
exemplar *Emerici Bigotii*; cui adiunctae sunt
tres epistolicae diss. I. de *Apollinaris* haeresi;
II. de variis *Athanasio* suppositis opp. III. ad-
uersus *Simonium*. Traiecti ad Rh. 1687. 8. —
Conf. *Fabr.* l. c. p. 540. sq. et 581. sq. et
vol. I. p. 698. sqq. Epistolam ad Caesarium
idem *Scipio Maffei* e cod. Florentino cum
nonnullis explicationibus, maxime contra
Basna-

Basnagium scriptis, edidit in Istoria teologica delle dottrine e delle opinioni corse ne' cinque primi secoli della Chiesa etc. Si aggiungono alcuni Opuscoli ecclesiastici dell' Autor medesimo con importanti Anecdoti in membrane antichissime rinvenuti. In Trento MDCCXLII. (1742.) — Si vende in Verona, fol. part. II. nr. 2. p. 41. fqq.; v. *Baumgarten. Nachricht. von merkwürdig. Büchern*, tom. VII. p. 154. et tom. IV. p. 160. fqq. de *Maffei Istoria diplomatica*; item tom. VIII. pag. 518. fqq. de *Mich. Le Quien* edit. Operum Io. Damasceni, Paris 1712, fol. II. voll., vbi Le Quien in tertia dissertat. Damascenica de epistola ad Caesareum disputat. In vol. secundo eiusd. edit. Damasceni opp. reperiuntur pag. 1. fqq. ex vniuersa interpretatione Io. Chrysostomi excerpta compendiaria a *Ioanne Damasceno*, et p. 686. fqq. in laudem *S. Io. Chrysostomi*.

Ad pag. 275. lin. 3.

Conf. ad *Fabr. l. c. pag. 575. adscripta*, et *ad pag. 276. lin. 3. add. vol. II. duae partt.* Augst. Vindel. 1787—1789. — *Chrysof. Reden über das Evangel. des heil. Iohannes, aus dem Griechischen übersetzt und mit einigen Anmerkungen versehen von Eulog. Schneider.* Augst. Vind. Pars I, 1787. — P. II, 1788. — P. III, 1789. 8.

Ad pag. 276. sect. 5. lin. 1.

Sec. m. edit. vol. VIII. cap. XI. p. 454 — 585.

Ad

Ad pag. 276. fin.

Christi, Frid. Matthaei progr. Animaduerſiones in quatuor (I. III. V. et VI.) homilias Chryſoſtomi, Viteberg. 1795. mai. 8. — Eiusdem Animaduerſſ. in duas homilias Chryſoſtomi (nr. VII. et IX.) Viteberg. 1801. mai. 8. conf. cl. *Beckii* comment. ſociet. philol. Lipſ. vol. II. part. I. p. 127. ſq. — Eiusd. animaduerſſ. in homilias Chryſoſtomi. Lipſ. 1804. mai. 8. — *Chriſt. Fr. Wachtleri* epiſt. ad D. Io. Ge. Boernerum, aduerſus Io. Spencer, qua loca ab hoc ex Chryſoſtomo petita vindicantur. Lipſiæ 1694. conf. Act. erud. Lipſ. 1695. p. 110. ſqq. Fabula quaedam de Chryſoſtomo iam mortuo narratur in Menſeis graetae eccleſiae, Venet. 1673. fol. m. Ian. p. 234. et p. 235. eius epiſtola ad Cyriacum eſt typis reſuſa. v. *Baumgarten Nachrichten von merkwürdigen Büchern*, tom. VII. p. 519. ſqq. cum primis p. 525. — Ex quibusdam codd Venet. Marc. cel. *Morell.* in B. Mſt. gr. et lat I. p. 75—78. nonnulla adnotat. Pag. 78. memorat editionem *Operum Chryſoſtomi*. Venet. 1741. XIII. tom., cuius mentionem nullibi, quantum inueſtigare mihi licuit, deprehendi; et repetitio Montſauc. edit. at auctior eſſe videtur: namque *Bongiovanni* in ſine tomi. XII. ex cod. Ven. protulit homiliam tamquam ineditam. — *Gibbon* in *Gefchichte des Verfalls und Untergangs des röm. Reichs*, ex verſione german. Schreiteri, tom VIII. p. 4. maxime p. 40. ſqq. de Chryſoſtomo agit iudicatque.

que. Add. *Brehm. bibliograph. Handbuch*, tom. II. p. 292. sqq.

Ad §. 55. SYNESIUS.

Ad pag. 278. not.

Add. ad *Fabricii B. Gr. vol. IX. cap. XVII.* (vbi a pag. 190. §. XI de *Synesio* vberius agitur,) p. 203. de edit. a. 1640. — Ad exempl. ed. Patav. in bibl. Cizensi Th. Reinesius multas adscripsit notas.

Ad pag. 279. lin. 2.

In nou. edit. IX. p. 200. sq et p. 204. sq. de *Synesio*, philosopho *chemico*, et nuni hic a nostro sit diuersus; tum de *Synesio medico*. — Adde vol. VIII. p. 397. sq de edd. *Synesii* Hymn. cum aliquot *Gregorii Nazanz.* odis, et cel. *Morelli B. Mss. gr. et lat. I. p. 85. 305 et 318.*

Synes. — ad *Orum* gr. et lat. vna cum libro de *prouidentia*, e bibl. Rikhameri edid. *Esrom Rudingerus*, 1556. 8. (falso editur in *Fabr. B. Gr. IX. p. 198. a. 1656.*) Atque *Petauius* iam in nota p. 89. suae edit. monuit, non esse *epistolam*, sed *orationem*, et a *Iano Cornaro* perperam inter epistolas receptam: ipse igitur *Petau.* p. 307. ei inter orationes locum dedit. *Iuretus* tamen ad *Symmachum* II. 45. falso quoque eam vocat *epistolam*.

Synesii Cyrenaei Catastasis. s. constitutio, in qua *Pentapolis calanitas* describitur, graece: Eiusdem de eadem ad *Troilum* epistola: cum latina

latina interpretatione et coniectaneis, Lutet. ap. Fed. Morell. 1595. 8. et in dedicatione *Papyrius Masson*, hanc, ait, catastasin nunc *primam* ante—in lucem mitti, publice gratulabere etc. Ita emendavit cl. Müllerus in censura Fabr. vol. IX. ea, quae in hoc Fabr. vol. p. 199. scripta erant. — In *Magasin Encyclop.* est diss. cel. *Chardon de la Rochette* sur les différentes Edd. de Synesius, donnée par le P. Petau.

Ad pag. 280. not.

Conf. paullo ante ad pag. 253. *Introduct. adnotata.*

Ad pag. 280. sect. 5. lin. 15. de VICTORE, presbytero ANTIOCHENO.

Βικτωρος πρεσβυτέρου Ἀντιοχείας καὶ ἄλλων τινῶν ἁγίων πατέρων ἐξήγησις εἰς τὸ κατὰ Μάρκον ἅγιον εὐαγγέλιον etc. (cum textu gr. euangelii S. Marci.) — ex codicibus edidit *Christi. Frid. Matthaei*. Mosquae. 1775. 8. II voll., de qua edit. v. ephem. litt. Lips. 1776. nr. 30. et 57. atque *Beytrag zu den Erlang. gel. Anmerkung.* 1776. scid. 23. et 41. — Vindobonae in cod. caesar. XXXVIII. est commentarius amplissimus in IV. euangelia secundum S. Matthaeum, S. Marcum, S. Lucam, S. Ioannem. Quis vero illius commentarii auctor sit, aliis inuestigandum reliquit *Lambec.* in comment. de bibl. caesar. vol. III. p. 158. At *Kolarius* in nota b. copiosus de auctore, arbitratur cum *Reichardo Simonio*; illos commentarios, qui illo

isto codice continentur, neque *Victoris Antiocheni* esse, neque cuiuspiam patris vel scriptoris eccles.; sed non aliud, ac catenam, ex diuersorum patrum sententiis contextam et hactenus ἀθέσπερον. Add. eundem *Kollar.* ad idem *Lambecii* vol. p. 113. sq. et *Fabr. B. Gr.* vol. VIII. p. 673. sq. et 684. vol. VII. p. 216. et 237. — Catenam in Marcum esse *Victoris Antiocheni*, aliis aliorum fragmentis deinceps insertis, censet cl. *Morell.* in *B. Mss. gr. et lat. I.* p. 48., vbi cod. *Vener. XXVII*, qui catenas continet in quatuor euangelia, curate describit. — *Victoris* loca in catenis quoque in libros regum, in Psalmos et in cantica canticorum occurrere, idem *V. D.* *ibid.* p. 32. 33. et 34. animaduertit.

Ad pag. 281. sq. de NILO.

De *enchiridio christiano Nili*, (qui ante medium saec. V. floruit,) v. *Schweighäuser* prolegom. ad maiorem *Epicteti*, *Lips.* 1798. 8. p. LXI. sqq.

Ad pag. 282. lin. 12.

In nouae editionis vol. X. initio omni quidem *Allatii* diatriben de *Nilo*; sed, quae de *Nilo* eparcho et de *Nilo Kabasila* scitu necessaria viderentur, ea retinui et multis locupletari accessionibus. Plagulae tamen adhuc haerent in manibus tythothetae. — *Nili* patriarchae *Constantinop.* epistola ad *Vrbanum*, pontificem roman. primum ex cod. caesareo edita est ab *Altero* ad *Phranzae* chronicon p. 149.

Q

Add.

Add. eundem *Alterum* in libro: *über Georgianische Litteratur*. p. 210. sq. — Nili monachi tractatus de christiana doctr. ex schedis Mabillonii ex interpretat. lat. Isidori Clarii Brixiens in *Edm. Martene et Vrsini Durand* collectione veterum scriptor. tom. IX. nr. 4. Paris. 1733. m. fol.

Ad §. 36. *CYRILLVS ALEXANDRINVS.*

Ad pag. 285. sect. 2. et 3.

In Fabr. B. Gr. IX. p. 460. not. r. dicitur *Clichtoueus* Commentarios Cyrilli in euangel. Ioannis ex interpretatione lat. Gregorii Trapezuntii edidisse primum Paris. 1503. fol. dein illud opus a. 1520. recognouisse, adiectis *quatuor libris intermediis*. Sed censor illius voluminis in Lips. A. Litt. Zeit. p. 1792. animaduertit, illos libros. IV. non primum fuisse in illam edit. 1520. receptos, quia in fine huius editionis legatur: „quinimo et in hac *secunda* editigne — hi quatuor adiectii libri auctiores cumulatiorisque sunt redditi, quam in priore fuerant;“ atque in medio libro quinto addatur: „Libri intermedii *nuper* adiecti per Iudocum Clichtoueam.“ Add. quae iam scripsi ad Fabr. l. c. p. 454. de antiquiore edit.

1) *D. Cyrilli*, patriarchae Alexandrini, in Euangelium Ioannis commentaria, rursus exactius recognita. In quibus multa habentur ad-

adiecta, vltra eorum primam editionem, praefertim in quatuor libris intermediis ad eosdem comentarios per *Iodocum Clichtoueam* Theologum superadditis, Opus insignis, quod Thesaurus inscribitur, de consubstantialitate filii et spiritus sancti cum deo patre contra haereticos luculenter differens. — *Georgio Trapezontio* interprete. etc. In fine; Basilicae in offic. Andr. Cratandri, Mense Februar. 1523. fol. v. *Panzeri* A. T. VI. p. 246. nr. 550.

2) *D. Cyrilli Archiep. Alexandrini* liber de *S. S. Trinitate*, et imprimis de *persona Christi* agens: ex msto cod. graece descriptus, latine versus et scholiis passim declaratus, cum fragmento *S. Gregorii Neocaesariensis episcopi de Trinitate* hactenus inedito et corollario metrico totiusque libri indice, quae omnia iam primum hac editione accesserunt opera et studio *Wegelini* Augustani. Augustae Vindelic. excudebat Dau. Francus, 1603. 8. In Indice tamen MSSstor. biblioth. August. ab Anton. Reifero edito, Aug. Vindel. 1675. 4. p. 121. dicitur, id opus lucem adspexisse an 1603. Ex eod. enim Augustano id opus edidit Wegelin. qui, quoniam Cyrilli quaedam capita apud Damascenum in libris de orthodoxa fide reperiuntur, ea, vbi conueniebant, contulit, et modo ex Damasceno Cyrillum, modo ex hoc illum saepius restituit, in scholiisque adnotauit.

3) *S. Cyrilli Alex. et Io. Damasceni* argumenta contra Nestorianos: (*Cyrilli*) quaestiones item et responsiones de fide. Praeterea

Mich. Pjelli capita vndecim theologica de S. Trinitate et persona Christi ad Michael. Comnenium imperatorem; ac denique *Charitymi Christonymi* capp. X. ad anonymum pro ciuinitate Christi et christianae religionis veritate aduersus Mahometistas et alios infideles. Iam primum e Msst. codd. biblioth. Augustanae eruta, latine versa et notis declarata, a M. Io. Wegelino, Augustano, Augustae Vindel. ap. David. Francum 1611. 8. Cyrilli argumenta cum iis, quae et in Actis synodi Ephesinae graecis et in latinis Opp. Cyrilli, Paris 1605. et Basil. 1546. excusa sunt, hinc inde inquisiuit. Vetus Oecolampadii versio non caruit mendis, a Wendel. vel codicum vitio, vel typographorum culpae adscriptis.

4) Codici *Cyrilli* de Trinitate adiunctus est anonymi liber, quem etiam Wegel. seorsim edidit atque inscripsit: *Anonymi christiani philosophi*, liber de virtute ex Msto cod. graeco iam primum editus, latinitate donatus et (copiosis) hypomnematis illustratus a Io. Wegelino, Augustano, Augustae Vindel. ex offic. Io. Praetorii 1603. 8. pag. 1191. sq. de auctore agit, sed haud liquet, et quaerit, num is liber S. *Maximo*, cum prioribus capitibus isse a cap. II.—IX. ad Marinum prorsus conueniat, an *Damasceo* sit tribuendus. Posterior Wegel. putat esse probabilius, nec tamen decernit.

Anastasi et *Cyrilli* compendiaria orthodoxae fidei explicatio, gr. et lat. primum edita est a *Theod. Beza*, cum *Athanasii* dialogis

V. de S. Trinitate etc. ap H. Stephan. 1570. 8. p. 425. sq. — XII. anathematismi Cyrilli Alexandr. et XII. antitheses Nestorū sunt in *Io. Christi. Frid. Wundemannii Geschichte der christlichen Glaubenslehren, vom Zeitalter Athanas. bis auf Gregor den Großen.* Lips. part. II. 1799. mai. 8. et in part. I. ibid. 1798. de Athanasio et Cyrillo Alexandr. agitur atque iudicatur. — Apologia de duplici natura Christi, diuina scilicet et humana, ex Cyrillo Alexandrino petita contra P. Simonem, Armenorum Doctorem; Authore illustriss. ac Reuer. Dom. Fr. Paulo Piromallo, archiepiscopo Nahcieuanensi in Armenia maiore, ex ordine Praedicatorum assumto. Viennae Austriae, 1656. min. 8. v. *Alter über Georgianische Litteratur*, p. 230. et pag. 228. sqq. agitur de Piromallo ac Simone.

In noua Fabricii B. Gr. vol. IX. cap. 29. pag. 446. sqq. vita scriptaque et editt. Cyrilli Alex. vberius recensentur; ac p. 492 et 493. de *Glossariis graecis*, sub Cyrilli nomine cognitis, agitur.

Ad §. 37. THEODORITVS.

Ad pag. 287. lin. 14.

Strigellii edit. ita recusa est Lipsiae 1591. 8. vt paginae paginis responderent; sed charta minus nitida. In calce textus graeci legitur: Lipsiae imprimebat Mich. Lantzenberger, impensis Valentini Voegelini, bibliopolae. Anno MDXCI.

MDXCI. — Theodoretij argumenta in Iesaiam, in Ezechielem et in Danielelem e codd. *Dau. Hoëschel*, edidit gr. post *Adriani* Isagogen factar. litterarum p. 60, 76, et 81, sqq. — Conf. cl. *Morelli* B. Mss. gr. et lat. I. p. 36, de Theodor. comm. in Psalmos; p. 219, de eius histor. eccles. et p. 255, de eius historia religiosa, ac p. 50 — 54 de fragmentis in catenis, denique p. 318, sq. de fragm. in Macarii Chrysocephali Rosario.

Ad pag. 288. sect. 6.

In noua Fabr. B. Gr. edit. vol. VII. pag. 429, sqq. de Theodor. libris V. historiae eccles. et in vol. VIII. p. 277, sqq. narratio de Theodorito etc. vberius exposita est. — De editione veterum scriptorum historiae eccles. cura *Io. Anton. Baby*, August. Taurin. 1747, fol. etc. v. *Journal des Sav.* 1747, m. Aug. p. 544.

Ad pag. 289. de Philostorgio, Socrate et p. 290. de Sozomeno in noua *Fabricii* B. Gr. vol. VII. p. 420 — 428, et de Socrate etiam *Walchii Ketzler-Geschichte*, tom. II. p. 672. Adde de illis cl. *Morelli* B. Mss. gr. et lat. I. p. 219, sq. et 224, sq.

Ad §. 41. NESTORIVS.

Ad pag. 290. lin. antep.

De Nestorio eiusque haeresi v. *Walch. Historie der Ketzereien* etc. tom. V. per totum caput III. *Fabr. B. Gr.* vol. IX. p. 417, not. c. — D.

— D. *Schmidt* progr. de vera Nestorii de vnione naturarum in Christo sententia, Ienae 1793. 4. Schmidt defendit Nestorium a crimine, eum negasse vnionem illam, aut personam Christi diuuisse. — *Affemann*. prolegomm. ad Ephraim Syri Opp. tom. III. part. II. f. vol. IV. — eiusdem Biblioth. oriental. vol. III. p. 190. prolegomenor. — *Fabricii* B. Gr. vol. IX. p. 283. fqq. vet. edit.

Ad pag. 291. lin. 2. PROCLYS.

Conf. *Goens*. praef. ad Porphyrium de antro Nymph. p. XXIII. fqq. not. — *Fabricii* B. Gr. vol. IX. cap. XXIII. p. 504. fqq. — De nomine *Procli* v. *Gatacheri* aduersi, postum. cap. 34. §. 785.

Ad pag. 292. lin. 2. de ANDREA CAESAR.

Ex typographico Hieron. Commelini 1596. fol. conf. *Matthaei* notit. VII. codd. Augustani, a Bengelio collatorum, in Lipf. allg. litter. Anzeig. a. 1801. nr. 162. p. 1595. *Fabr.* B. Gr. vol. VIII. p. 696. fqq.

Ad pag. 297. sect. 4. lin. 1. de Isidoro Pelusiota in nou. *Fabr.* B. Gr. ed. vol. I. p. 700.

Ad pag. 294. sect. 3. de DIONYSIO AREOPAGITA.

In noua *Fabr.* edit. vol. VII. p. 9. fqq. vbi plura adscripti. —

Opusculum Dionysii Arcopagitae de diuinis nominibus, Marsilio Ficino interprete, impref.

pressionemque noua luculentum. Venetiis. 1501. 4. — In catalogo librorum Georgii Pauli Kleinlasdörfer, per sectionem publicam Noribergae 1895, diuenditorum pag. 12. nr. 231. sic indicatur editio quaedam: *Praeclarum opusculum Dionysii Areopagite de mystica theologia, et de diuinis nominibus Marsilio ficino interprete, impressioneque noua luculentum*. Argentine. 1502. — *Eiusdem celestis hierarchia, Ecclesiastica hierarchia, diuina nomina Mystica theologia* etc. ibid. eod. an. fol. litteris gothicis.

Opera *Dion. Areopag.* Venet. 1755. ad codic. Venet. D. Marc. CXLIII. recensita sunt et emendata, scholia aucta, atque ex iis quaedam, veluti *Germani patriarchae CPolitani*, ab aliis *S. Maximi* distincta. At tamen, num distinctio ea recte se habeat, in dubium reuocari posse, cum Io. Fr. Bernardo de Rubeis in dissert. praeliminari editionis ipsius, iudicat *cel. Morellius* in B. Mss. gr. et lat. I. p. 88. sqq.

Ad §. 44. pag. 294. de *THEODORO*, sect. 2. In noua *Fabr.* B. Gr. edit. vol. VII. p. 435. sqq. Conf. *cel. Morelli* B. Mss. gr. et lat. I. p. 223. sq. de cod. Veneto Marc. — De *Theodoro* et reliquis scriptoribus; qui aetate antiquiore historiam N. T. ecclesiasticam composuerunt, v. *Thom. Ittigii* praef. ad historiae eccles. secundi a Christo nato saeculi selecta capita, Lips. 1711. 4. — *Io. Fabricii* histor. bibl. Fabr. part. II. p. 396. 402. 406. — *I. Ge. Walch* bibliothecam theologiam selectam

ctam, tom. III. Ienae, 1762. 8. capitis VII. sect. III. p. 110. sqq.

Ad pag. 297. lin. 7 de Euagrio: in nou. edit. Fabr. B. Gr. vol. VII. p. 432. sqq.

Ad pag. 297. med. ANASTASII.

*Anastasio Sinaitae opp. in Gallandii Bibl. gr. lat. veterum patrum, tom. XII. p. 254. — De Anastasio Antiocheno v. Fabric. B. Gr. vol. IX. p. 332. sqq. ed. vet. et de Anastasio Sinaita, ibid. p. 312. sqq. (vbi plura in nou. ed. adscribentur.) — add. Walchii histor. haeres. germanice scriptam, tom. VIII. p. 659. 826. et saepius. — Anastasio Sinaitae homilia, (quae ad binas illas pertinet, quas Io. Tarinus vna cum Philocalia Origenis, Paris. 1618. edidit,) in *Ang. Mar. Bandini* monumentis graecae ecclesiae veteris ex bibl. Medicea nunc primum in lucem prodeuntibus, Florent. 1762. 8. tom II. nr. 2. *) *Lambec. et Kollar.* in comment. de bibl. caesar. vol. III. p. 177. 484. sqq. vol. IV. p. 437. sqq. et vol. VIII. p. 897. sq. p. 931. et in *Fabr. B. Gr.* vol. VIII. p. 350. sqq. de *Anastasio Sin.* narrat de haeresibus, et Synodis contra illas habitis. — *Iriarti* cat. codd. gr. Matrit. p. 38. sqq. — De *Anastasio et Cyrilli* compen-*

*) Ibid. in vol. III. nr. VI. et VII. est *Theodosii* Archimandritae cum monachis illius epistola ad imperat. Anastasium et huius epistola ad illum.

pendiaria orthodoxae fidei explicat. v. supra ad pag. 285. Introductionis etc. de *Cyrillo Alex.*

Ad pag. 298. lin. 10.

De *IOANNE CLIMACO* eiusque *scala paradisi* plura leges in *Fabricii* B. Gr. vol. IX. p. 522. sqq. *Cel. Villoison* per litteras mihi significauit, se habere exemplar elegantis *Io. Climaci* edit. Paris 1635. fol., cuius margini adscriptae sunt variae lectiones trium codd. Mss. bibl. quondam regiae a *d'Andilly* collatorum, et hunc de illis scripsisse p. 1. 2. et 3. proemii ad versionem suam: *Echelle sainte, ou les degrez pour monter au ciel, composés par S. Jean Climaque, traduits du Grec en François par Arnauld d'Andilly, nouvelle Edit.* Paris. 1658. 8.

Ad pag. 299. ANDREAS episc. CRETENSIS.

De editione opp. v. *Introduct.* ll. 2. p. 263. sect. 2. — *Andreae Cretensis* homilia in natalem diem *Mariae*, primum eruta e *Laurent. bibl. Medic. gr. et lat. interprete Angelo Mario Riccio* in *Florent. Lyceo Gr. litterr. publ. Professore.* Florent. 1732. 4. et in *Ang. Mar. Bandini* monumentis gr. ecclesiae veter. Florent. 1762. 8. vol. III. nr. 8. — *Conf. Fabricii* B. Gr. vol. X. p. 121. sq. — *Andr. Cret.* oratt. XI. in *Gallandii* B. gr. lat. vett. patr. vol. XIII. p. 95. sq.

Ad pag. 300. IOANNES DAMASCENVS.

Io. Damasceni vita, a *Ioanne* patriarcha Hierosolymitano conscripta, nuperque ab *Oecolampadio* in Latinum versa. Angustae Vindelst. 1522. 4. v. cel. *Panzeri* A. T. VI. p. 162. nr. 207.

Io. Damasceni omnia, quae hactenus et a nobis et ab aliis haberi potuerunt, *opera*, ad vetustiora Graecorum exemplaria collata atque emendata. *Sunt autem haec*. De orthodoxa fide, *Io. Fabro Stapulense* interprete, lib. 4. Quantum bona opera viuientium defunctis profint, *Iac. Oecolampadio* interprete Sermo. Praeter ea historia Iosaphat et Barlaam, quam ferunt *Trapezuntium* transtulisse. Eiusdem *Damasceni* vita, (scripta a *Ioanne* Patriarcha Hierosolymitano,) *Ioanne Oecolampadio* interprete. Basileae excud. Henr. Petrus. 1535. fol. v. *Panzeri* A. T. VI. p. 308. nr. 1035. — *Io. Damasceni* libellus de his, qui in fide dormierunt, ex Graeco in Latinum conversus per *Ludouic. Nogarolam* Comitem Veronensem. Veronae. 1532. 4. v. *Panzer. A. T. XI.* p. 537. nr. 11. *Io. Damasc.* cantica, gr. et lat. in primo volumine collectionis poetar. christianor. Venet. apud Aldum. 1501. 4. v. eiusd. A. T. VIII. p. 341. — De *Damasceni* expositione orthodox. fidei v. iudicium in *Hottingeri* Bibl. quadripartita, part. IV. c. 2. p. 372. — *Io. Damasceni* libr. de fide orthodoxa, transl. in linguam ecclesiast. Georgian. Mosquae a. m.

7259. a. Chr. 1744. in 4. v. *Alter. über Georgian. Litteratur*, pag. 120.

Epiphanius de vita Scitiff. deiparae, cap. I. citat *Cyrilli Alexand.* genealogiam Iosephi; sed *Mingarellius*, qui id Epiphaniū, opusc. edidit in *Amaduzii* anecdotis litter. tom. III. in not. p. 85. arbitratur, Cyrillo ea tribui ab Epiphanio, quae *Ioannis Damasceni* sint, et librum, monet, quem Aubertus tom. VI. Opp. *Cyrilli Alexandrini* edidit et inscripsit, de *Sacrofancta Trinitate liber D. Cyrillo adscriptus*, reuera nihil aliud esse, ac initium Operis *S. Io. Damasceni* de fide orthodoxa, quamuis interpolatum, in istoque Damasceni opere ea inueniri, quae adfert Epiphanius l. c. In fine tamen notae animaduertit, Trithemium in libro de scriptoribus ecclesiasticis p. 134. recensentem *Cyrilli Alex.* libros; haec tantummodo scribere: *de ortu et laude S. Mariae liber vnus*. Hinc suspicatur Mingarall. fieri etiam posse, vt huiusmodi libellus, *Cyrillo* adscriptus, aut a *Cyrillo* scriptus, reuera exstiterit, quem et Epiphanius ille viderit, et *S. Io. Damascenus* aliqua ex parte excrisperit. — De *Damasceno* vberius Fabric. et ego disputauimus in B. Gr. vol. IX. cap. 25. pag. 682 — 744. de *sacris parallelis*, quae vulgo adscribuntur Damasceno nostro, et p. 739. sq. de *Lexico etymologico*, quod a *Sinero* in cat. codd. mss. Bern. tom. I. p. 506. perperam tribui *Io. Damasceno*, contra esse *Io. Zonarae*, docuit cel. *Morell.* in B. Mss. gr. et lat. I. p. 86. sq.

Ad pag. 301. lin. 23. THEODORVS ABVCARA.

S. Athanasii — syntagma doctrinae — *Theodori Abucaræ* tractatus de vnione et incarnatione vtraque lingua primum procedunt cum notis, edente *Andr. Arnoldo*, C. F. Norimbergense, Lutet. Paris. 1685. 8. In praeſat. obſeruat Arnoldus, Abucaram a nonnullis vocari episcopum Cariae, ab aliis *καρῶν ἐπισκοπον* eiusque aetatem a viro quodam docto in Anglia referri ad saeculum VII. Idem arbitrat, *Καρῶν* ciuitatem esse illam Mesopotamiae. quae *Καρῶν* nomine venit apud Ptolemaeum libr. V. Geograph. cap. 18.

Ad pag. 301. lin. 25. THEODORVS STVDITES.

Oratt. in linguam Georgianam translata commemorat, et de monasterio Studitarum, a Studio quodam CPoli condito, quaedam prodit *Alter über die Georgian. Litteratur* p. 17. sq. — De Theodoro Studita v. *Walch.* historiam haeres. tom. XI. p. 332. sqq. tom. X. p. 659. sqq. atque *Fabric. B. Gr.* vol. IX. p. 234. sqq. vet. edit. — *Dom Toustain* et *Dom Tesson* iam a. 1744. in epistola ad Quirinum nouam promiserunt editionem, in qua curanda XX. annos consumferant. Sed exitu caruit labor. Interea omnia fere iam collecta, in his multa minus nota Theodori opuscula, prelo parata, e bibliotheca quondam monasterii Benedictinorum illata sunt in bibl. publicam Parisiensem. Add. supra, I. p. 41.

Ad pag. 302. mod.

GEORGIUS, monachus et Archimandrita; cognomento, *HAMARTOLI* siue *Peccatoris*, clarus circa a. C. 842. scripsit *Χρονικὸν περὶ τῆς χριστιανῶν βασιλείας καὶ περὶ Κωνσταντίνου τοῦ μεγάλου βασιλέως*, cuius Mss̄ta exstant Romae, Monachii, Vindobonnae saec. X. (v. Fabricii B. Gr. vol. VII. p. 463. sq.) it. Augustae Vindel. cum Theophane, (v. *Reiseri* indic. codd. etc. August. p. 81). De versione quadam Slauonica inedita cel. *Villoison* me his verbis olim fecit certiore. „Le Savant M. Alter, Bibliothecaire á Vienne, a recu de Zara un Ms. en velin, qui contient une Version Esclavonne, également inérite, de ce même *George Hamartole*. Cett' Exemplair est écrit en lettres Cyrilliques vers le 13e. siecle en Serbie, et n' est pas complet. Voicy le titre avec la Traduction que m'a envoyée le docte M. Alter: *Naczalo 'sbogom Christians krago ozarstwa. Lietownik o Welicnem Konstantinie izbran' griessnim Georgüem inokom'*. h. e. *initium cum deo christiani imperii: Chronicon de magno Constantino, collectum per Hamartolum georgium Monachum*. Ce titre est en lettres rouges; et cette Version Esclavonne jusqu'icy totalement inconnu et dont on ignore l' Auteur, est écrite en deux colonnes.“ Add. *Scaligeri* opp. p. 677. ep. 391.

De *PETRO SICVLO* v. nou. *Fabric.* B. Gr. edit. vol. VII. p. 329. et *Lambec.* comm. de bibl. caesar vol. V. pag. 254., qui animadvertit, ex cod. caes. CCXLVII. *Raderi* edit.

Petri

Petri Siculi histor. Manichaeorum posse plurimum emendari, illustrari atque augeri. Ibidem vid. notam Kollarii de ordine s. formula, (ex hoc cod. a *Iac. Tollio* gr. et lat. in Antiquitatibus sacris. Trai. ad Rh. 1696. p. 126. edita et antea a *Cotzlerio* in not. ad Patres apostolicos, Paris. 1672. p. 368. euulgata,) de formula igitur ista recipiendi eos, qui a Manichaeorum et Paulicianorum haeresi ad puram veramque Christianorum doctrinam reuertuntur.

Ad pag. 304. lin.

De *OECUMENIO* et *ARETHA* v. in noua *Fabr. B. Gr.* edit. vol. VIII. p. 694—699. in primis de *Arethae* aetate ibid. p. 698. not. II. Nam *Arethae* aetatem adseruit *Bengel.* saec. VI. contra ea *Matthaei*, saec. X. — De *Oecumenii* conuentario in *Ioannis Apocalypsin* in cod. *Taurin.* LXXXIV. in quo et apocalypsis variis argumentis vindicatur D. *Ioanni*, et comm. ipse plenior existat, quam in cod. *Coislin.* vid. catal. codd. gr. *Taurin.* p. 178. sq. —

Ad pag. 304. lin. antepen.

De *NICETA SERRONIO* v. in noua *Fabr. B. Gr.* edit. vol. VII. p. 750. sqq. et de eius libello grammatico inedito, in vol. VI. p. 346. — De cod. *Augusti. Vindel.* qui continet partem *Lucae* cum catena patrum a *Niceta* collecta v. *Matthaei* in *Lips. allg. litt. Anz.* a. 1800. nr. 193. p. 1949.

Ad

Ad pag. 305. THEOPHYLACTVS.

In duobus codd. August. Vindel. sunt epistolae Pauli cum scholiis *Theophylacti* in omnes Paullinas, praeter epistolam ad Philemonem: de quibus v. *Reiseri* indic. Mistor. bibl. Augustanae p. 7. et 21. in primis cel. *Matthaei* in A. L. Anz. a. 1800 mense Dec. nr. 198. p. 1947. sq. et p. 1950. de cod. August., qui continet IV. euangelia cum comm. *Theophylacti*: it. a. 1801. nr. 103 p. 978. sq. — Editio *Theophyl.* Opp. Veneta culpatur propter multitudinem vitiorum typographicorum, et leuem nec plenam variarum lectt. cod. Ven. Marc. collectionem. — De codd. *Theophyl.* Venetis Marc. v. cl. *Morelli* B. Mst. gr. et lat. I. p. 46. sq. — Plura de *Theophylacto* in noua Fabr. B. Gr. vol. VII. p. 586. sqq., vbi vero error typographicus p. 537. est corrigendus. Editio enim *Institutionis regiae* — gr. interprete *Petro Possino* prodiit Paris. non 1661. sed 1651 4. In *Panzeri* A. T. vol. VI. passim multae edd. *Theophyl.* commentar. indicantur.

Ad pag. 308. de EVTHYMIO ZIGABENO plura adscripsi ad Fabr. B. Gr. vol. VIII. p. 329. sqq. — Ad Fabr. I. c. pag. 343. pluribus recensui editionem cel. *Matthaei* (qui nouis muneribus honoribusque ornatus Mosquam a. 1804. rediit,) et iam adnotauit, V. D. quasdam censoris in Adpendice ad nouam vniuers. bibl. germanicam, Kilon. 1799. p. 470. sqq. adlatas dubitationes studuisse tollere aliaque obseruasse eumdem

demque breue quoddam *Euthymii Zigabeni* opusculum nondum editum e codice quodam Mosquensi commemorasse.

Ad pag. 311 med. *BARLAAM ET GREGORIVS PALAMAS.*

De *Barlaamo* v. *Bandini* catal. codd. gr. Laurent. Medic. tom. I. pag. 542. not. 1. quae laudat *Io. Hieronymum Gradeuigum* in opusc. italico de Italica graecitate, Brixiae 1759. 8. p. 130. et *Laur. Mehus* vitam Ambrosii Camaldulensium Generalis, pluribus in locis. — Idem *Bandin.* ibid. not. 2. de *Palama*, praecipue *Ioann. Cantacuzeni* scriptis contra *Palamam Barlaam* et *Acidynum*, (in cod. VIII plut. 8.) multus est, ac laudat *Montfaucon*, qui in bibl. Coisliniana pag. 155. adduxit argumenta Operum omnium *Gregorii Palamae*. (Conf. *Fabr. B. Gr.* vol. VII. p. 792. not. 4.) Add. supra I. p. 41. et *Lambec.* comment. de B. caesar. vol. VI. part. I. p. 66. sqq. ibique not. *Kollarii*. — De cod. quodam *Gregorii Palamae* v. *Franc. Car. Alter.* in *philologisch-critischen Miscellaneen*, Vienna Austriae. 1799. 8. nr. XVI. —

Ad pag. 312. med. de *IOSEPHO BRYENNIO*. *Eugenii* edit. opp. *Ioſ. Bryennii*, prodiit Lipsiae. 1763 — 1784. 8. III. tom. Ad tomum tertium quaedam contulit *Chr. Frid. Matthaei*, tum Mosquae commoratus, et nomine Thom. Mandacalis scripsit latinam dedicationem ad collegas synod. Petrobürg. et Mosquensis, v. *Fabricii B. Gr.* vol. X. p. 526.

R

THEC-

THEOPHANES, NICAENVS archiepiscopus, circa a. 1347. scripsit orationes, symphoniam, V. et N. T. Epistolas et alia; v. Fabricii B. Gr. vol. X. p. 240. sq. — *Theophanis Archiep. Nicaeni*, quae exstant, *Opera*, nunc primum e bibliotheca Vaticana gr. et lat. edita, D. *Consaluo Ponce de Leon* interprete, qui annotatt. etiam addidit, et varias lectiones ex alterius codicis collatione, Romae apud Franc. Zanettum 1590. 8. cum longa epistola nuncupatoria ad Bernardum de Roias, episcopum Pompelonensem, cuius principium est in quinque lineis distinctis Ἰωάννου τοῦ Βονάφειως Ἐξ ἀγλῦος τὴν δέλτον ὁ Γουσαῖος ἤγαγεν εἰς Φῶς, Χαλκοτύποις διαδοῦς καὶ Ἱταλοῖσιν ἔχειν Θεοφάνεος τὸ πόνημα σοφοῦ πατρός, Ὁλβιος ὅτι Μοῦσαν ἔην ἀνάγει εἰς ἀγίων μελέτας. Cel. *Villoison*, cui hanc debeo notitiam, ex litteras etiam mihi significavit, suo exepplari Emer. Bigot. breues quasdam notas adscripsisse.

IULIANVS CAESARINVS in concilio Basileensi a. 1431 — 1442 sub Eugenio IV., qui pontifex fuit romanus ab a. 1417 — 1431., duplicem paene personam egit; sed regi Hungariae haud bona suasit. Eius diss. ἀνεκδότος ex bibl. Medicea Laurent. gr. et lat. edita est studio *Rudolfi Androssae*. Florentiae. 1762. 4.

Ad pag. 312. **GENNADIVS.**

Confessio fidei a *Gennadio* patriarcha CPol. statim post captam a Turcis urbem
a. 1453

a. 1453. Mahometi II. postulanti exhibita, graece cum versione latina subiuncta, in collectione inscripta: *Davidis Chytraei oratio de statu ecclesiarum hoc tempore in Graecia, Asia, Boëmia etc. Epistolae CPolitanae et aliae circiter XXX, quibus in hac editione aliquot epistolae graec. et lat. Confessio fidei a Gennadio - exhibita, de Russorum et Tartarorum religione - et alia accesserunt. Francof. ap. hered. Andr. Wechel. 1583. 8. p. 173. sqq.* *Hieronymi dialogus de S. Trinitate. Graeca ex bibl. Frid. Lindeborgii primus a M. DC. XII. Lutetiae edidit ac lat. vertit Fed. Morellius. Access. 1) Gennadii Scholarii dialogus de via salutis, eiusd. Confessio de fidei nostrae articulis, it. oratio ad vnum et trium personarum deum. Omnia graecolatina. 2) B. Martini Sabariensis, Pannonii, episcopi Turonensis, professio fidei de Trinitate denuo in lucem edita cura et studio Christiani Daumii, Cygnae ap. Sam. Ebelium 1677. 8. qui et excerpta addidit ex variis auctoribus de hisce scriptoribus, et adnotatt ad Hieronymum variasque lectiones in *Gennadium et Martinum*, atque narrationes ac testimonia variorum de *Gennadio*. Conf etiam de hac editione atque de *Gennadio* mortuo 1464. *Io. Fabricium* in historia bibl. Fabric. tom. VI. p. 446. sq. De aliis editionibus v. *Daumium* in praefatione fol. 4. sqq. et *Fabricu* B. Gr. vol. VIII. p. 91. sq., vbi p. 92. in not. *wio*, iam obseruavi, *Denis*. in *Wiens Buchdrucker-Geschichte* p. 290. sqq., vbi Brassicani edition,*

copiose recensuit, quaedam contra Lambacherum monuisse. — De editione *Brassicani* v. quoque *Boungarten*. *Nachricht. von merkw. Büchern*, tom. XI. p. 96. not. — *Gennadii* de fide opusc. flavice versus adhaeret operi Slauico, *Bukuar*, Mosquae a. Chr. 1744. 4.

Ad pag. 314. fin. conf. Addenda ad Introduct. II. 2. p. 361. fin.

MANVEL, DEIN MAXIMVS DICTVS MARGVNIVS.

Margunius Cretensis saeculo XVI. vergente celebris, et Romae, Venetiis, Pisis, Patavii, etiam Parisiis versatus. Is primum *Manuel Margunius* dictus est, dein, ad episcopatum Cytherorum in insula Cypro post a. 1574. siue potius, vt Lamius in praefat. ad *Delicias cruditor.*, Florent. 1739. p. XXVI. Fabricii notam correxit, post a. 1584. h. e. anno sequenti, euectus, ex more Graecorum, quando Monachi habitum nomenque sumunt, aut episcopatum suscipiunt, nomen suum alio nomine, quod ab eadem littera incipit, permutantium, pro *Manuele Margunio* dici voluit *Maximus Margunius*, quo nomine notior est. Quare *Manuel Marg.* et *Maximus Margunius* male distinguuntur et perperam pro duobus habentur hominibus. Habuit discipulos *Cyrillum Lucarem* Cretensem, patriarcham deinde CPolitanum ac *Metrophanem Critopulum*, patriarcham Alexandrinum, obiitque in patria Creta a. 1602. Varia scri-

scripsit graeco, graeco-barbaro et latino sermone, quae partim recensuit *Fabricius* in B. Gr. libr. V. cap. 45. vol. X. p. 536. sqq. vet. edit., ubi quoque in nota iam laudavit *Scipion. Maffei*, qui in epistola ad Abbat. Bacchinum tom. XXVI. Diarii Veneti, (Giornale de letterati d'Italia,) pag. 125. publicavit *Margunii* epistolam, datam Patauii 1573. gr. et lat. docuit, Manuelem et Maximum Margunium esse vnum eundem hominem. Add. *Crusii* Turcograeciam in *Fabricii* B. Gr. vol. VIII. p. 98. et quae ibi adscripti, et quae adnotaui ad *Fabr.* B. Gr. IX. p. 679. Copiosus autem vitam, doctrinam, et scripta *Margunii* persecutus est *Io. Lamius* in praefat. ad *Delicias eruditorum* tom. cit. a pag. XXIV. et ex cod. *Scipionis Maffei* XIII. epistolas *Margunii* p. 292 — 318. gr. in lucem protulit. Idem in praefat. ad tom. *Deliciarum* etc. Florent. 1740. editum p. XXX. sqq. plura, quae ad vitam *Margunii* pertinerent, retractavit, atque illustravit, atque pag. XXXIII. „observatione, inquit, dignum est, Maximum *Margunium* ob audaciorem suae haereseos et ritus defensionem in custodiam coniectum fuisse, quod ipse p. 257. litteris mandat. Et haec quidem circa *Margunii* epistolas animadvertere adrisit: ex quibus omnibus liquido patet, quantas persecutiones contra se excitauerit, in quot mala incurrerit, quam miseram vitam egerit hic *Episcopus*, quod rectius aliquatenus ac sapientius, quam reliqui sui Graeci, de Spiritus Scti processione et de eccle-

ecclesiae romanae institutis sentire voluerit; adeo male tutum est, in infinito stultorum numero sapere etc., Idem a pag. 1. multas Margunii epistolas graece, et a p. 123. versionem illarum lat. Philippi Elmii, Florentini, cum suis scholiis publici iuris fecit. — Non piget, et forsan quibusdam haud ingratum erit, per hanc occasionem ea huc referre, quae cel. *Villoison* ad me quondam scripserat, quoniam etiam ad biblioth. gr. Fabrician. locupletandam et simul ad historiam *Theophanis Ceramei* aliorumque faciunt. Vous parlez p. 450. sqq. part. I. tom. II. de votre Introduction etc. des Homélies de *Théophane Cerameus*. Vous pourriez ajouter ce passage important de la *Lettera intorno a' pregi dell' antica città di Taormina, scritta ad un suo amico dal Sig. D. Ignazio Cartella, Taorminese*, p. 153. tom. XV. des *Opuscoli di Autori Siciliani*, in Palermo 1774. 4. *Ignace Cartella* y parle des Prélats de Tauromeni, qui ont eu le titre d'Archevêque, et entr' autres des deux *Cerameus*, *Grégoire*, et *Théophane*, dont nous avons, dit-il, les célèbres Homélies publiées en Grec et en Latin par *Scorfi*, qui les attribue toutes à *Théophane*, tandis qu'on voit évidemment en les lisant, que quelques unes d'entr' elles sont de *Grégoire*, et d' autres de *Théophane*, comme le soutient le célèbre pere *François Combefis*, *Bibliothecae Concionatoriae patrum* tom. I. sur le mot de *Théophane Cerameus* p. 46. et sur celui de *Grégoire Cerameus* p. 14. Vous indiquez

le Catal. Mss grecs de Madrid de Jean Iriarte, qui p. 64. col. 2. se glorifie en ces termes de la découverte qu' il croit avoir faite du vrai nom de l'Auteur de ces Homélie's: *meum mihi inuentum, vt ingenue fatear, mirifice sum gratulatus, scriptoris inuenire nomen plus visum est, quam Scripta. Philagathi porro nomine Theophanem, dum vitam ageret monasticam, vsum fuisse, plane constat. Il se trompe. Les Evêques grecs, qui sont toujours tirés du sein des couvents, de même que les Laïques qui embrassent la vie Monastique, changent alors de nom; mais ils ont toujours soin d'en prendre un dont la première lettre initiale est la même. C'est une règle sans exception. Maffei avoit fait cette observation judicieuse dans sa savante *Lettera al P. Abate Bacchini sopra i frammenti greci dati in luce, nel Tomo XVI. del Giornale de' Letterati d'Italia, e restampati in Olanda col nome di S. Ireneo, p. 301. de ses Rime, e prose, parte raccolte da varj libri, e parte non piu stampate, in Venezia 1719. in 4. où il relève à cette occasion une erreur de Fabricius, qui avoit fait deux personnages du même Margunio, fameux Evêque de Cerigo: un mio codice, (inquit Maffei,) continente quantità di lettere greche del decimo sesto secolo *) e fra queste 16. del Margunio, altre*
col*

*) Hic idem esse videtur cod., quem copiose recensuit *Lamius* l. antea citat. *H.*

col nome di *Manuele*, altre di *Massimo*, che esso prese nell'esser fatto da' suoi Vescovo di litera, benchè il dottissimo Fabricio, *Bibl. graec. vol. VI. p. 704. [sec. meam edit. vol. VIII. p. 98.]* gli creda due personaggi. Mutan nome i moderni Graeci, quando passano a dignità Episcopale, con avvertenza che il novamente preso cominci dall' istessa lettera Così *Manoli*, ch' è il volgare, (les Grecs modernes disent *Manoli* au lieu de *Manuel*,) passò qui in *Massimo*, come altre volte *Giorgio* in *Gennadio*, e *Teodosio* in *Teofilo* (Addidit notam.) Di costui si hanno nel corpo de' poeti greci, gl' inni *Anacreontici*, *) e si hanno i sermoni *quadragesimali*, e qualche Epistola, e un dialogo, che scrive però l'Allaci nell' operetta volgare (de processione Spiritus S. p. 252.) οὐδὲν εἶναι τοῦ Μαργουνίου, minimè *Margunii* esse, ma di lui rubatò, oltre molte cose scritte contra i Latini.

Maffei *ibid. p. 302.* et suivantes publie une lettre de ce *Manuel Margunio*, Ἐμμανουὴλ Μαργούνιος, à Gabriel Severe. Margunio y professe p. 302. qu' il a lu avec tout le soin et toute l'altération, dont il est susceptible, les Actes du concile de Florence contre les Grecs et qu' il les approuve: ἵσθι τοίνυν ἐμὲ τὰ τῆς ἐν
 ✦ λω

*) *Maximi Margunii*, Episcopi Cytherorum, *Hymni Anacreontici*, cum interpretatione latina *Conradi Rittershusii*, gr. lat. Augustae Vind. 1601. 12.

Φιλανθρωπία γενομένης συστάσεως πρακτικῶς ἐπιμελῶς πάντων, ὡς ἐχόντων σθένους διεξελθόντα, καὶ τὰς τῶν κατ' ἐκείνην τὴν Σύνοδον εὐρεθέντων ἡμετέρων πατέρων ὑπογραφῶς ἰσθύντα, καὶ τέλος ταῦτοις μὲν συνερεῖν ἐγνωκότα. Il ajoute *ibid.* p. 302. qu' il aime sincerement la patrie et ses peres, mais que la verité lui est encore plus chere: Φίλων γὰρ τῶ ὄντι καὶ γένος καὶ πατρίδος καὶ γονεῖς. ἀλλὰ γε παρ' ἐμοὶ πάντων Φιλτάτη καθήσκηκεν ἢ ἀλήθεια. Il proteste *ibid.* p. 302. et 303. qu' il a toujours gardé la foi de ses peres, et qu' il aimeroit mieux mourir, que d' alterer, ou de s'en écarter dans la moindre chose, mais que voyant que les Latins ne sont nullement dans l'erreur, il adopte leur sentiment sur la procession du Saint Esprit, parce qu' il est le véritable, et parfaitement conformé à celui des peres de l' église grecque: ἐγὼ μὲν γὰρ ἀεὶ τὰ πατρικὸν δόγμα ἐφύλαττον, καὶ ἀποθανεῖν μᾶλλον ἢ περὶ αὐτὸ κατὰ τι παραβλάψαι, ἢ παρελθεῖν, μοι ἦν αἰρετώτερον. νῦν δ' ἐπεὶ ἐξ ὧν ἐφθην ἰδὼν οὐδὲν οἱ Λατίνοι, ἐφ' οἷς δεξιάζουσι, τυγχάνουσιν ἀμαρτάνοντας συνερεῖν καὶ τὸς ὁρθῶς ἔχουσι, καὶ κατ' οὐδὲν ἀπάδουσι τοῖς ἡμετέροις πατέραςιν, ὅσον ἐπὶ τῇ τοῦ παναγίου πνεύματος καὶ ἐκ τοῦ υἱοῦ ἐκπορεύσει τοῖς ἐκείνων διέγνωκα. Ce passage remarquable mérite d' être rapporté en entier. Malgré ces belles protestations, et cette profession de foi, Margunio retourna depuis à l'opinion des Grecs, et écriuit contre les Latins: *nel decorso della sua vita vinto poi dall' ambizione di premezziar fra' suoi. Si mostrò il*
Mar-

Margunio molto diuerso da quel che in priuata lettera si professa, dit *Maffei* *ibid.* p. 302.

J'observerai donc malgré l'autorité d'Iriarte, que d'après cet usage constante, si *Théophane Cerameus* étoit appelé *Plulagathe*, dans son couuent, il n'auroit pas pu s'empêcher en montant sur le siège de *Tauromeni* de prendre un nom, dont la première lettre initiale eut commencé, de même que le sien, par un *P.* tel que *Pierre*, *Philippe*, *Pachomé* etc. C'est ainsi que *Manuel Margunio* prit le nom de *Maxime* avec l'Évêché de *Cerigo*. *Fabric.* p. 200. tom. X. lib. V. c. 45. B. Gr. not 2. profita de la remarque de *Maffei*, cita sa lettre à *Gabriel*, et reconnut que *Manuel* et *Maximé Margunio* étoient le même homme.

Maffei dans la même lettre p. 502. reproche à *Fabricius* d'avoir dit, que *Maxime Margunio* étoit l'Auteur de la Version du Nouveau Testament en grec vulgaire tandis qu'elle est selon *Maffei* d'un autre *Maxime du Péloponnese*. Voicy ses expressions: „Il dotto *Fabricio* gli attribuisce la Versione in greco volgare del nuouo Testamento, che si crede da' greci d'un *Massimo Peloponnesiaco*, quella versione, non per altro, che per esser volgare, fu proibita dal lor Patriarca di Constantinopoli, non essendo stato da lui giudicato a proposito che fosse letta la scrittura dagli idioti.“ Mais *Fabric.* lib. V. cap. 45. p. 538. tom. X. dit expressement de *Maxime de Callipoli*, qui a donné cette Version: „*Maximus e Callipoli*, *Pelopon-*

ponnēfiacus, Hieromonachus, a Margunio vtiq̄ue diuerfus atq̄ue adeo diftinguendus. etc. “

Quant à la Verſion du Nouveau Teſtament en grec moderne, voyez, indépendamment de *Richard Simon* cap. 20. p. 224. ſqq. de ſon *Hiſtoire critique des Verſions du Nouveau Teſtament*, ce que *Iean Michel Langius* dit des différentes Éditions, qu'on a données de cette Traduction in *Meletemate de origine linguae gr.* dans la première partie de la *philologia graeco-barbara*, Noribergae 1708. 4. I'en ai une troiſième Edition de Halle en Saxe, in 12. a. 1710. *) *Helladius* **) en parle p. 322.

*) Conf. *Fabr. B. Gr.* vol. VI. p. 389. not. II. ed. nou., vbi vero minus recte ſcriptum exſtat *Maximi* Margunii, (quod vocabulum eſt delendum,) *Calliopolitae*. In éditione ſ. l. (num Geneuſe, an Lugd. B. prodierit, ambiguum eſſe videtur,) a. 1638. 4. cum textu gr. originali, facta, dicitur illa verſio εὶς Μαξίμου Καλλιουπολίτου. plura v. ad *Fabr. B. Gr.* vol. IV. p. 854. de illa edit. et meam *Introd. II. 2. part. I. p. 97.* Idem igitur nomen eſt *Calliopolita* et graec. Καλλιουπολίτης, vnde *Frank* in ſua edit. et *Ioh. Mich. Lang.* in diſſ. de verſione N. T. barbar. gr. *Aldorf.* 1703: et *Seraphimus* in ſua ed. verſionis barbarogr. (ſed ſine textu originali,) eam vocarunt *Calliopolitam*, quod notandum eſt contra *V. D.* in *Norib. Litterar. Blättern* a. 1804. nr. 12. qui vol. VI. *Fabric. m. ed. doctis* ſupplementis locupletauit, et de ed. *Halenſi* 1710. 12. quaedam notauit. *H.*

**) De quo v. *Fabric. B. Gr.* VI. p. 335. m. ed. cum primis vol. X. p. 515. vet. ed. *H.*

322. cap. 18. de son Livre, intitulé: *Status praesentis ecclesiae graecae, in quo etiam causae exponuntur, cur graeci moderni N. T. Editiones in graecobarbara lingua factas acceptare recusent, ab Helladio, natione Graeco, 1714.* 8. C'est ce dernier ouvrage que *I. Matthias Gesner* a réfuté dans sa Dissertation de eruditione Graecorum, qui hodie vivunt, contra *Alex. Helladium, nat. Graecum, observatione XXX. p. 599 — 453. tom. II. des Miscellanea Lipsiensia, Lipsiae 1716.* 8. Cet *Alexandre Helladius*, qui se déchaîne avec tant de force contre la Version grecque du Nouveau Testament de *Maxime de Callipolis*, est auteur d'une mauvaise Grammaire grecque intitulée *Σταχυολογία τεχνολογική τῆς Ἑλλάδος Φωνῆς*, gr. et lat. Noribergae 1712. 8. et il sy dit Thessalien. *Dosithee*, Patriarche de Jerusalem, critique fort la Version du Nouveau Testament de *Maxime de Callipolis* dans son ouvrage curieux, et peu connu, intitulé *Ἱστορία περὶ τῶν ἐν Ἱεροσολύμοις πατριαρχουσάντων, διηρημένη μὲν ἐν δώδεκα βιβλίοις, ἀρχομένη δὲ ἀπὸ Ἰακώβου τοῦ ἀδελφοθεοῦ καὶ πρώτου ἱεραρχοῦ τῶν Ἱεροσολύμων, ἕως τοῦ παρόντος ἔτους, συγγραφεῖσα μὲν παρὰ τοῦ Πατριάρχου τῶν Ἱεροσολύμων Δοσιθέου, κοσμηθεῖσα δὲ, καὶ ἐν τάξει ἀρίστη τεθεῖσα παρὰ τοῦ Πατριάρχου τῶν Ἱεροσολύμων, Χρυσάνθου, οὗ καὶ τοῖς ἀναλώμασι, μᾶλλον δὲ τοῦ ἁγίου τάφου, (couvent du S. Sépulchre à Jerusalem), ταῦτόν ἐῖπειν τῇ ἐλεημοσύνῃ τῶν ὁρθόδοξων Χριστιανῶν, ἐτυπώθη ἐν ἔτει τῆς ἀρχιερατείας αὐτοῦ ὀγδόῳ, ἐπὶ τοῦ τέλους τῆς ἡγεμονίας Ἰωάννου Στεφάνου Βοι-*

Βοεβόδα (Woeiwode) τοῦ Καντακουζηνῶ, ἐν Βουκουρεστίῳ, τῷ τῆς Οὐγγροβλαχίας αὐθεντικῷ θρόνῳ, ἐν ἑταίρι χιλιοστῶ ἑπτακοσιοστῷ δεκάτῳ πέμπτῳ, κατὰ μῆνα ὀκτώβριον, ἠρίσθη δὲ παρ' αὐτοῦ Χρυσάνθου εἶδοςθαι τὴν Βίβλον τοῖς εὐσεβεσι δωρεάν.

Crysanthe, Patriarche de Ierusalem, l' Editeur de cet ouvrage de l' autre Patriarche, *Dosithee*, avoit ordonné que ce livre fut distribué gratis. C'est un gros in folio, de 1247. pages, grand papier, du moins l'exemplaire que j'ai lu dans l' Isle de Mételin, on y trouve dans le 12e livre beaucoup de détails curieux sur l' Histoire civile et ecclesiastique des Ibériens ou Georgiens, des Arméniens, sur les efforts que fit à Ierusalem Mns. de Nointel, célèbre Ambassadeur de France à la Porte pour remettre les Latins en possession de lieux Saints et p. 813. et suivantes, des choses remarquables sur l' Histoire de la Bulgarie. J'y ai observé p. 870. ce passage très-intéressant, qui n' a été connu d' aucun de ceux qui ont parlé de la Bibliothèque du Serrail, et de celle des anciens Empereurs grecs, pas même de l' Abbé *Toderini*, qui traite cette matière à fond, dans le chapitre second, p. 53 sqq. de sa *Litteratura Turchesca*, in Venezia, 1787. 8.

Voicy cet article que vous verrez avec plaisir, et qui mérite d'être conservé: Περὶ τοῦ τὰ χιλια ἑξακόσια ὀγδοήκοντα ἔτη, (sur le regne de Mahomet,) εἰς Βυζάντιον ἐξέβαλόν τινες βιβλία ἀπὸ τῆς μεγάλης βιβλιοθήκης τῶν αὐτοκρατόρων Ῥωμαίων (des Empereurs grecs; les Grecs modernes s'appellent Ῥωμαῖοι, et leur

leur Langue Ῥωμαϊκή.) ἦτις καὶ ἐπὶ τοῦ νῦν εἰαμένει, ἔχουσα πρὸς τοῖς βιβλίοις, καὶ ἅγια λείψανα (saintes reliquies,) καὶ ἄλλα τίμια. εἶδομεν δὲ εἰς ἐξ βιβλίον ἐξ ἐκείνων, γεγραμμένα ταῦτα κ. τ. λ.

Dosithee *) parle fort au long de ce *Maxime de Collipoli*, Auteur de la Traduction du nouveau Testament en grec vulgaire, (L. XI. cap. 4. p. 1173.) dit qu'il l'entreprit à l'infignation des Calvinistes, qui, ajoute-t-il; firent tirer plusieurs milliers d'Exemplaires de cette Version, et les porterent à CPole. Il dit que l'Eglise grecque a cet ouvrage en horreur: ὁπερ ἔργον ἀποτρόπαιον ἔχει ἡ καθολικὴ ἐκκλησία. Il rapporte qu'un prédicateur, nommé *Meletius*, fils de *Syrigus*: Μελέτιος ὁ Συρίγου, prêchant dans l'Eglise Patriarchale de CPles' éleva fortement en chaire contre cet abus, et ἀπέδειξεν ἰσχυρῶς, ὅτι καὶ ὁ μεταφράσας, καὶ οἱ τυπώσαντες καὶ οἱ ἀναγινώσκοντες οἱ συνεργοῦντες λαβεῖν ἢ ἀναγινώσκειν αὐτὰ τοὺς ὀρθοδόξους, πάντες εἰςὶ πρόφω τοῦ χριστιανισμοῦ, καὶ ἀναθήματι ὑπόβεβλημένοι. Il ne laisse échapper aucune occasion de faire éclater son indignation contre *Cyrille Lucar*, et son ami *Théophile Corydaleus*. Ὁ Κορυδαλεὺς (auteur de plusieurs Commentaires grecs sur Aristote,) qui avoient embrassé les sentiments des Reformés sur l'Eucharistie. V. surtout livr. XI. c. 3. p. 1171 et

*) De hoc v. Fabric. B. Gr. X. pag. 503. H.

et 1172. où il approuve fort le synode de tenu à Iassi, Capitale de la Moldavie l'an 1642, pour condamner les erreurs de *Cyrille Lucar*. Il dit p. 1172. que l'impiété de *Cyrille Lucar* et de *Corydaleus* mourut avec eux en Grece, et ne resta plus que chez les Calvinistes; ἀποθανόντος Κυρίλλου τοῦ Λουκαρέως καὶ Κορυδαλέως συναπέθανε καὶ ἡ ἀσέβεια αὐτῶν, μείνασα μόνοις τοῖς Καλβίνοις. V. p. 2273. et p. 1162. Il déclame avec vehemence p. 1161. contre les Theologiens de Wittenberg, qui avoient envoyé une profession de foi Luthérienne au *Jeremie* loué fort ce Patriarche de CPlé qui la trouva tres - condamnable et le compte au nombre des trente quatre plus fameux Docteurs qui se sont élevés dans l'Eglise grecque depuis l'hérésie de Luther L. XI. c. 7. p. 1179. sqq. Il prodigue c. 5. aussi les plus grandes louanges à *George Coreffius*, Κορέσιος, auteur de plusieurs Traités polémiques contre les Latins et termine son éloge en disant p. 1179. ἦν δὲ ὁ Κορέσιος οὐ μόνον τοῖς Παπισταῖς ἀντικείμενος, ὡν τῆς ἀληθείας φίλος, ἀκρῶς ἐμίση καὶ τὸ ψεῦδος. J'observe que la plus grande injure que les Grecs modernes disent maintenant, c'est appeller un homme *Luthérien*, *Calviniste*, *Franc-Maçon*, ou σκόλο φραγκῶ, chien, de *Franc*, c. à d. partisan de l'Eglise Romaine. Voyez p. 806. 807 et 808. le chapitre intitulé, ὅτι ἡ μετουσιώσις λέξις (le mot de *transubstantiation*) οὐκ ἐφέυρεμα Λατίνων ἀλλὰ τῆς καθολικῆς ἐκκλησίας. (Il entend par Eglise *Catholique* l'Eglise grecque du Levant, ἡ ἀναθολικῆ.) Ce chapitre

tre.

tre remarquable commence par ces mots : Λέγουσιν οἱ νέοι Αἰρετικοὶ, ὅτι ἡ λέξις μετουσίωσις Λατίνων ἐστὶν Ἐφέυρεμα. Lisez en entier p 1156. le Chapitre contre Luther et Calvin intitulé περὶ τῆς τοῦ Καλβίνου καὶ Λουθήρου αἵρέσεως, καὶ τῶν μιαρῶν αὐτῆς ἑσχημάτων, καὶ ἐκ ποίων αἵρέσεων σύγκειται, καὶ τίνα τὰ συμπεράσματα (conclusions, conséquences) ἐκ τῶν βλασφημιῶν αὐτῶν. Il dit ibidem p. 1156. ἡ αἵρεσις τοῦ Καλβίνου καὶ Λουτέρου οὐδὲν ἄλλο ἐστὶν ἄλλ' ἢ μία συνάφροσις πολλῶν αἵρέσεων. πάσας γὰρ τὰς βλασφημίας τῶν ἀρχαίων καὶ νεωτέρων Αἰρετικῶν σχεδὸν συναγαγόντες, συνέσκησαν τὴν ἴδιαν αὐτῶν αἵρεσιν. Il fait une longue énumération de ces erreurs, et reproche entr' autres choses aux Lutheriens et aux Calvinistes: Ψέγουσι τῶν ἀγίων τὰ λείψανα, τὴν τῶν ἀγίων εἰκόνων προσκύνησιν λέγουσιν εἰδωλολατρείαν, ἕπερ ἦν αἵρεσις τοῦ Βιγιλαντίου (Vigilance) ὡς μαρτυρεῖ ὁ Ἱερώνυμος, καὶ τῶν εἰκονομάχων, τῶν ἀναθεματισθέντων ὑπὸ τῆς ἐκκλησίας κοινῶς, ἐν τῇ ἐξδόμῃ οἰκουμενικῇ Συνόδῳ, καὶ ἰδίως ἐν ἑλοῖς τοῖς Πατριαρχείοις καὶ ἐν τῇ ὑπὲρ Ἱγνατίου, καὶ ἐν τῇ ὑπὲρ Φωτίου Συνόδοις καὶ ἐπὶ Νικηφόρου, καὶ Μεθοδίου, τῶν Πατριαρχῶν, ἀλλὰ καὶ κατ' ἔτος τῇ κυριακῇ τῆς Ὁρθοδοξίας (le premier dimanche de Carême, où l' Eglise grecque célèbre la fête du rétablissement du culte des images sous l' Imperatrice Théodora) ἀναθεματίζεται ἐν πάσαις ταῖς ἐκκλησιαῖς τῆς καθόλου ἐκκλησίας' ἀπβάλλουσι τὰς προσευχὰς ὑπὲρ τῶν τεθνεώτων, καὶ τὴν μεγάλην τεσσαρακοσὴν κ. τ. λ. V. et p. 1157. Il avoit dit plus haut p. 1155. ἀλλ' ὡ τῆς παρανομίας τοῦ Λουτέρου. Οὐχ εὐρη-
κων

κεν ἄλλην λαβεῖν εἰς γυναῖκα αὐτοῦ, ἀλλ' ἢ τὴν μονάζριαν Αἰκατερινὰν ὁ δοῦλος τοῦ διαβόλου ὡς κακομήχανος, ὡς τοῦτο διηγείται ὁ Σούριος. Ἄλλὰ καὶ ὁ Καλὸς Ἐνρῖκος ὁ τῆς Ἀγγλίας Βασιλεὺς ὁ ὀγδοος, ἀπεσάτησε διὰ τὸ θηλυμανὲς αὐτοῦ, καὶ διὰ τὸ πρόσχημα τῆς κακοδοξίας αὐτοῦ, ἀπολύσας τὴν νόμιμον αὐτοῦ γυναῖκα Αἰκατερινὰν, καὶ λαβὼν τὴν ἐρωμένην αὐτοῦ Ἄναν, τοῦ δὲ Πάπα μὴ συγχωρήσαντος αὐτῷ ἀπὸ Ῥώμης τὸ διαζύγιον, ἐγένετο Λούτερος, (*ce mot chez les Grecs signifie aussi Luthérien,*) καὶ ἐγένετο κεφαλὴ τῆς Ἀγγλικανῆς Ἐκκλησίας. (Τίς λοιπὸν μὴ καυχᾶσθαι τοῦτο ἀκούων,) καὶ ἀπὸ σχισματικοῦ ἐγένετο κεφαλὴ καὶ ὑδρα ἐπτακάρηνος τῆς πολυπλόκου ἀρέσεως. On voit que le Patriarche grec *Dositheé* n' épargne pas plus l' Eglise Anglicane que la Romaine. Il se déchaine contre l' Anglicane p. 1161 et s' exprime en ces termes: Ἐγραψαν καὶ οἱ ἐν Ἀγγλίᾳ Λούτεροι ἢ ζουίγγλιον, ὁμολογῆσαν, (*une confession*) ἦν καὶ ἀπολογία ἀνόμασαν τῆς Ἀγγλικανῆς ἐκκλησίας. ἀλλ' ἐν αὐτῇ πάνυ ἀναιδῶς ἀντιφέρονται καὶ βλασφημοῦσι, τὰ ἐκκλησιαστικὰ μυστήρια. οὐδὲν γὰρ σχεδὸν ἀφῆκαν ἐκκλησιαστικὸν δόγμα, ἢ ἡθὸς ἢ παράδοσιν ἀβλασφώμητον. Je vous exhorte à ne rien omettre de ces Extraits, parce qu'ils nous font connoître les véritables sentimens des Grecs, et parce qu'ils sont tirés d' un livre rare, fort peu connu, et assez bien écrit en grec ancien. Il en est de même des autres notices que je vous prie d' inserer en entier, telles que je vous les ai envoyées.

Alexandre Helladius, Grec de Thessalie, se plaint amèrement des François et des Anglois,

glois, dans sa note p. 275 et 276. de son Traité imprimé en 1712. in 8. sous le titre de *Stritus praesens Ecclesiae graecae, in quo etiam caussae exponuntur, cur Graeci moderni noui Testamenti Editiones in graeco-barbara lingua factas acceptare recusent.* Il y fait cette réflexion remarquable : „Graeci ab illis, a quibus auxilium expectare deberent, misere tractantur; quod si Graecos in potestate sua haberent, quid cum iisdem fieret? Ego, si Czaría Maiestas illas a iugo Turcico liberaret, et mihi sane, et ipsis gratularer. Quamdiu autem hæc Dei T. O. M. caremus gratia, nobis inguim Turcicum exoptabilius est prae aliarum natione liberationum.“ Vous n'oublierez sûrement pas ce passage à l'article d' *Helladius*. Il parle de *François Proffalente* *ibid.* p. 317. et de ce qu'il eut à souffrir en Angleterre de son maître *Woodroff*, *ibid.* p. 328. Ce *François Proffalente* étoit un moine Grec de Corfou, Diacre, qui ayant étudié à l'âge de vingt cinq ans sous *Benjamin Woodroff*, Principal du Collège grec d'Oxford, n'eut rien de plus pressé que de composer en fort mauvais grec littéral, et d'imprimer à Amsterdam, un livre contre son maître, intitulé: *Ὁ αἰρετικὸς διδάσκαλος ὑπὸ τοῦ ὀρθοδόξου μαθητοῦ ἐλεγχόμενος. Βιβλίον πάνυ χρήσιμον τοῖς ὀρθοδόξοις. βεβαιῶν τὰς παραδόσεις, καὶ τὰ σοφίσματα τοῦ Βενιαμίν Οὐδρῶφ, (sic) διδασκάλου τοῦ ἐν Βρετανία ἑλληνικοῦ Φροντιστηρίου, ἐμφαίνον, ἀφιερῶν ἐν μὲν τῷ παναγιωτάτῳ, λογιωτάτῳ τε καὶ σοφοτάτῳ κυρίῳ ἡμῶν Γαβριήλ, Ἀρχιεπισκόπῳ Κωνσταν-*

σταντινουπόλεως, νίας Ρώμης, και οικουμενικῷ
 πατριάρχῃ, συντεθέν δὲ, και τυπωθὲν σπουδῇ, ἐπι-
 μελείᾳ τε και δαπάνῃ τοῦ ἐν Ἱεροδιακόνους ταπεινοῦ
 Φραγγίσκου Προσσαλέντου τοῦ Κερκυραίου,
 ἱκανὸν χρόνον τοῦ αὐτοῦ Βενιαμὴν Οὐδρῶφ ἐν Βρε-
 ταννία ἀκούσαντος, κατὰ τὸ ἔτος τῆς ἡλικίας αὐτοῦ
 κέ. Ἀμστελαϊδάμῳ. παρὰ Θεοδώρῳ και Ἐνρίκῳ
 Βρούρν. ἐν ἔτει ἀπὸ Χριστοῦ αψς'. in 12. de 147.
 pages, sans la Dédicacé, et la préface, et de
 mauvais vers de grec ancien, et dont le style
 est fort mediocre. Dans la Dedicace au Patri-
 arche Gabriel, il dit, qu'il est tiré comme
 Daniel de la fosse aux lions, c'est-à-dire
 de l'Angleterre, et qu'il va dévoiler le motif,
 qui engage les Anglois à tâcher d'attirer les
 Grecs dans leur pays, et il signe ainsi son
 épître dédicatoire, ταπεινότητος, και ἀνάξιος
 δοῦλος, ὑποκόδιον τε τῶν ποδῶν τῆς σῆς παναγιό-
 τητος (et le marche-pied de votre sainteté)
 Φραγγίσκος Προσσαλέντης, ἱεροδιάκονος,
 ὁ Κερκυραῖος, c'est-à-dire, *François Prossalente*,
 moine et Diacre, de Corfou. Dans la préface
 il se sert mal-à-propos du mot poétique
 καὶ δύναιμι, et dit que ce qui lui a donné
 l'occasion de composer cet ouvrage, αἰτί-
 εν μοι εἶδες, ὁ τοῦ ἐν Βρεταννία Ἑλληνικοῦ
 ψευδοφροντιστηρίου διδάσκαλος Βενιαμὴν Οὐδρῶφ.
 Εἰς γὰρ ἀπατὴν τῶν μαθητῶν αὐτοῦ ἐγγράφως, διὰ
 τοῦ ἐν Ὁξονία τυπωθέντος Βιβλίου κατὰ τὸ ἔτος
 αψδ', τὴν ἀγραφὸν τῶν Ἀποστόλων παραῤῥοσιν πολι-
 μῆσαι οὐκ ἐκουσίασε. Τούτου τοίνυν ἐν Βρεταννία ἱκα-
 νου χρόνου ἀκούσας, και ἐτι πλείονα τοῖς λοιποῖς Αἰρετι-
 κοῖς διατρέψας, κῆσαν τὴν ἐκείνων γνώμην κατὰ τῆς τοῦ

λημοῦ ἐκκλησίας ἐμφανῆ ποιῆσαι προῦκονα, τοῦ
 προσέγγιζόντος Ὀυδρώφ ἐλέγχας τὰ σοφίσματα. Οὐ
 γὰρ τις ἀλλοῦ ἔνεμα τοῖς τῶν Ἑλλήνων παῖδας
 εἰς τὴν ἰλίαν γῆν καλοῦσιν, εἰ μὴ ὅπως τὰ ἑσσεβῆ
 αὐτῶν αὐτοὺς ἐκιδιδάξῃσι δόγματα. Ἔθεν οὔτε τὰς
 πατριὰς αὐτῶν προσευχάς, οὔτε ἄλλο τι τῆς ἀνα-
 τολικῆς ἡμῶν ἐκκλησίας ἔσθας αὐτοῖς κρατεῖν ἐπιτρέ-
 πουσι, λέγοντες, πάντα τὰ τοιαῦτα ἐθεωρήματα
 εἶναι τῆς λατινικῆς ἐκκλησίας. Il raconte ensuite
 que *Beniamin Woodroff* rassembla un jour tous
 les Grecs qui étoient ses disciples, leur dit ce
 qu'il étoit fâché de les voir s'en retourner dans
 leur patrie, qu'il exhortoit à conserver la foi
 de l'Eglise Anglicane; et qu'alors par la Pro-
 tection de la Reine d'Angleterre (la Reine Anne)
 ils se partageroient les premières dignités de
 l'Eglise du Levant, que l'un auroit le siège
 Patriarchal de Constantinople, (μὴ γένοιτο, ajoute
Proffalente, qui veut flatter le Patriarche Ga-
 briel,) l'autre, le siège d'Alexandrie, le troisi-
 ème, celui de Jerusalem, le quatrième celui
 d'Antioche (que sont les quatre sièges des quatre
 Patriarches de l'Eglise grecque,) et les autres,
 les principaux archevêchés. Comme ses disci-
 ples paroissent douter de la certitude de ses
 promesses, il leur dit: Notre Reine ne peut-
 elle pas faire tout ce qu'elle veut avec de l'ar-
 gent et par le moyen de son Ambassadeur à la
 porte? οὐ δύναται ἡμῶν βασίλισσα, δι' ἀργυρίου,
 καὶ τοῦ πρέσβεως αὐτῆς ποιῆσαι, ὅ, τι αὐτὴ βούλοιο;
 n' y a-t-il pas un grand nombre de Grecs, qui
 vivent chez l'Ambassadeur d'Angleterre à Con-
 stantinople, d'autres chez le Consul à Smyrne,

et

et chez nos Négocians ? S'ils se réunissent à nous, en entraînent d'autres et en décident un plus grand nombre à force d'argent, n'arriverons-nous pas à notre but, quelques-uns de ses disciples prêterent l'oreille à ses discours, presque tous commèncèrent à mépriser la choix, qui est la source de notre salut, et à rejeter, je frémis de le dire, le corps sans tache de notre Sauveur Iésus - Christ, en un mot, à détester tous les dogmes de la vrai foi orthodoxe πάντα τὰ τοῖς (c'est une faute d'impression pour τῆς) ὁρθοδοξίας βδελύττεσθαι. Son maître voulut le forcer de signer ces articles, de condamner le signe de la croix, l'invocation des saints, l'autorité de la tradition, le culte des images, les jeunes, et, ajoute-t-il, ce qui est plus fort, la transubstantiation, ἐμείγισόν ἐστιν ἀπάντων, τὸ πισεύειν ἐν τῇ ῥαίᾳ μυσαγωγία, (sainte misse) μεταβάλλεσθαι τὸν ἄρτον καὶ τὸν οἶνον εἰς σῶμα καὶ αἷμα τοῦ Χριστοῦ. Prossalente recula d'horreur, et dit à son maître, qu'il lui proposoit de rejeter la doctrine constante de l'Eglise, des Saints peres, des conciles, et forma le projet de composer ce livre, pour réfuter ces erreurs. Il termine la préface, en disant, que son style n'est pas élégant, parce qu'il n'a pas cherché d'être le disciple des Muses et de Mercure, le Dieu de l'éloquencé, mais de notre sauveur Iésus - Christ; et de ses Apôtres et disciples, qui ont parlé et écrit simplement. „Il se déchaîne p. 5. contre son maître, qu'il l'appelle disciple de Calvin, ὁ τοῦ Καλβίτου μαθητής.

175. Voyez aussi p. 124. Ce Grec de Corfu montre une assez grande lecture des peres, des Ecrivains Ecclesiastiques, et des Conciles, et s'attache à prouver qu'il faut joindre l'autorité de la tradition à celle de l'écriture sainte. *Helladius* p. 317. et 328. de son *Status praesens ecclesiae graecae*, parle de ce François *Proffalente* et des efforts de son maître *Woodrôf* pour lui faire embrasser la Religion Anglicane, et de l'ouvrage qu'un autre Grec de Macédoine, *Anastase*, avoit composé sur la triste situation de ses jeunes compatriotes qui étudioient en Europe, et qu'on lui fit supprimer à force d'instances et de prières. Voyez ce que *Renaudot* dit du même *Proffalente* p. XV. de la préface de son *Gennadii, Patriarchae CPolitani Homiliae de sacramento Eucharistiae, Meletii Alexandrini, Nectarii Hierosolymitani, Meletii Syrigi et aliorum de eodem argumento opuscula*, gr. et lat. Paris. 1709. in 4. et libr. II. cap. 2. p. 129 et 150. et L. VI. c. 7. p. 514. 515 et 516 et L. VII. c. 4. p. 544. et 545. du tome quatrième: *De la perpétuité de la foi de l'Eglise catholique touchant l'Eucharistie*, Paris. 1711. in 4. et p. 408. et 409. L. VII. c. 2. du cinquième tome du même ouvrage etc. et p. 109 et 110. et p. 505. 507. 508 et 509. de la *Défense de la perpétuité de la Foy*, Paris. 1709. in 3. *Fabricius* L.V.c. 45. p. 544. T.X. ne dit qu'un mot de ce livre de François *Proffalente*, dont il ne donne pas même le titre en grec, ni la date. Comme ces ouvrages sont peu connus, je vous prie de vouloir

vouloir bien insérer ces extraits en entier, Hactenus cel. *Villoison*.

... Per hanc occasionem pauca addere liceat de *Metrophane Critopulo*, Theodori filio, Patriarcha Alexandrino, Margunii Cretenlis, vt supra iam diximus, discipulo. Is autem floruit saeculo septimo ac decimo: primum functus est munere Hieromonachi in monte Athos, dein, quum iussu et auctoritate *Cyrilli Lucaris*, Cretenlis, Patriarchae Alexandrini et breui post CPolitani, qui a. 1638 laqueo ob varias strangulatus est calumnias, *) in Angliam et Germaniam missus, ex peregrinatione rediret, patriarchalis ecclesiae CPolitanae protosingulus factus, et denique Patriarcha Alexandrinus creatus est. Scripsit 1) *Antepanopliam*; 2) orationem in eos, qui omnia innouant; — 3) confessionem ecclesiae orientalis, quam cum lat. versione edidit *Io. Horneius*, Helmstad. 1661. 4. — 4) epistolam de vocibus quibusdam liturgiis, a *Io. Ieremia Crudelio*, Rectore et Diacono Interbocensi, 1739. 4. — 5) Nouum testamentum, moderno idiomate graeco translatum; — 6) Emendationes atque animaduerfiones in *Meursii* Glossarium graeco-barbarum, quas ex autographo primum edidit *Io. Georg. Frider.*

*) v. *Hottiner*, in *Analect. histor. theolog.* in *Adpend. diss. 8. Marefii* syllog. disert. tom. II. p. 309. *Io. Blich. Langii* diss. de versione N. T. barbaro - graeca Altdorf. 1707. p. 8. 199. et *Fabr. B. Gr.* vol. X. p. 499. 19. ed. vet.

Frider. Franzius, philos. et Med. D. ac PP. Lipf. Stendaliae 1787. 8., qui in praefatione quaedam, quae nos quoque h. l. in vsum nostrum maximam partem conuertimus, de Metrophane eiusque scriptis collegit. Add. *Fabricii* B. Gr. vol. X. lib. V. c. 45. p. 498.

A N A L E C T A

A D

PRIOREM SUPPLEMENTORVM PARTEM.

Ad pag. 7. lin. 2.

Handbuch der classischen Literatur der Griechen, oder Anleitung zur Kenntniß der class. Griechischen Schriftsteller, ihrer Schriften und der besten Ausgaben und Uebersetzungen derselben. Zum Gebrauch der Schullehrer, der Studierenden auf Gymnasien und Universitäten, und aller Freunde der class. Literatur. Von Wilhelm David Fuhrmann, Evang. reform. Prediger in Mark bey Hamm. Erster Band. Leipz. bey Io. Gottl. Schladebach. 1804. 8.
generali quoque inscriptione: **H**andbuch der classischen Literatur, oder Anleitung zur Kenntniß der Griechischen und Römischen Schriftsteller, etc. Omnino est utilis liber; at tamen haud deerunt, qui quaedam in eo culpent. Sed quis erit

erit, qui omnium expectationi respondere queat? aut quando opus ab omnibus partibus absolutum et ab omnium querelis aut reprehensionibus liberum exiit prelo? Me quidem, exiguarum mearum virium bene acque conscium, ac pacis et pudoris studiosum, eo minus decet de Fuhrmanni libro iudicare, quo apertius ille de Fabricii Biblioth. graeca meisque Introductionibus in praefatione tulit iudicium. Quae paullo acrius dixit de Fabricii B. Gr., ea ad Fabricium potius, quam ad mea supplementa pertinere videntur. Quod vero culpât, a me in Introductione in hist. L. Gr. multos Graecos, quorum tantum vel pauca vel nulla superessent fragmenta, aut quorum memoria litterarum graecarum studiosos et vero doctores, qui plerumque esse solent, Scholasticos parum iuuaret, ex. gr. Achacum, Corinnam, Epicharmum, Ibycum, Sufarionem, Stefichorum, Thespida aliosque esse receptos, videmus quam diuersae sint hominum eruditorum sententiae. Memini enim, primae meae Introductionis editionis, in qua consulto praetermiseram memoriam graecorum poetarum aliorumque scriptorum, quorum nomina aut pauca fragmenta solummodo adhuc sunt cognita, censorem quemdam acutissimum et graece ac latine doctissimum, illorum omissionem reprehendere. Insuper non tironibus aut scholis inferioribus tantummodo composui illam Introductionem. Cui vero magistro scholastico, litteraturam graecam et noscere cupienti, et vero docturo suae discipli-

nae alumnos, notitia illorum haud necessaria videbitur? Quid autem de Thraſonismo, (vt ita dicam) bibliopolae, qui, postquam in *Intelligenz-Blatt zur Ien. A. L. Z.* nr. 60, a: 1804. librum Fuhrmanni more bibliopolarum mire celebravit, Fabricii B. Gr. meaque *Introduct.* *) edixit iuvenes in scholis tam inferioribus quam superioribus posse omnino carere, quid igitur sentiendum sit, penes viros doctos et censores peritos aequosque sit iudicium. Equidem, vino vendibili non opus esse hederam suspensam, arbitror. In prolegomenis s. introductione vir doct. primum praeclare atque intelligenter disserit de vsu ac praesstantia graecorum latinorumque auctorum classicorum, illorumque auctoritatem defendit ab iniquis quorundam recentiorum iudiciis, et multos libros, in quibus in vtraque parte disputatur, aut ratio, illos in scholis rite vtiliterque tractandi, explicatur, diligenter recenset: tum multos enumerat libros maioris minorisue molis, quorum cognitio ad studium litteraturae graecae et romanae alendum atque amplificandum conducatur.

An historical and critical Account of the most Eminent Classic Authors in Poetry and

*) En verba, de Tripode quasi dicta! post laudes Fuhrmanniani libri: *so glaubt man mit Recht, ait iſte, dem Publicum versichern zu können, Jass nun dadurch die kostspieligen Schriften eines Fabricius, Harles u. a. m. für Lyceisten, Gymnasisten und Studierende ganz entbehrlich gemacht worden sind.*

and History, in three Parts. By the Reverend *Edward Manwaring*. London. 1737. 8. Minus plena quidem est praecipuorum poetarum et historicorum utriusque linguae historia, at nonnullorum scriptorum argumenta late et critice explicanter, atque comparantur, interspersis aliorum veterum ac recentiorum iudiciis, et sub finem de generibus poeseos diversis, eorumque natura et dicendi ratione, denique de historia scribenda strictim agitur.

Addenda est *Car. Morgensternii oratio* de litteris humanioribus, sensum veri, honesti et pulchri excitantibus atque acuentibus, publice habita etc. Lips. et Dantisci. 1800. mai. 8. Eadem ab eodem Dorbati germanice versa et passim mutata est.

Ad pag 11.

The Parian Chronicle, or the Chronicle of the Arundelian marbles, with a Dissertation concerning its Authenticity, Lond. 1788. 8 De authentia dubitat hic auctor, eam defendit *C. I. C. Wagner* in libro: *Die parische Chronik, übersetzt und erläutert nebst Bemerkungen über ihre Aechtheit, nach d. Engl. Gött.* 1790. 8.

Nouvelles observations sur le monument d'Ancyre in *Magazin Encyclop.* par *Millin*, To. IV. n. XIII.

Ad pag. 17.

In *Gregorii Placentini Palaeographia graeca*, Romae 1737. inest quoque diss. de recta graeci sermonis pronuntiatione. Eam tamen

men refutare conatus est, *Mirtibus Sarpedonius* in diff. de vera Atticorum pronuntiatione intravrbem. Romae 1750. et ostendere, Graecorum hodiernorum pronuntiationem differre ab ea, quae apud veteres Graecos sollemnis fuit.

Dissertation against pronouncing the Greek Language according to Accents. by *Gilly*. Londini 1750.

Dilucida et compendiosa graecorum accentuum praxis, auctore *P. M. Merindol*, Orator. de Iesus in fine additae sunt pleraeque voces, quas a Graecis nostrates, (n. regionis, quae olim dicebatur *Provençe* incolae) retinuerunt. Aquae Sext. 1651. 12. (Ex litteris cel. *Villoifonii*.)

Ad pag. 19.

Huc referri potest libellus: Initia doctrinae de usu apostrophi, ex Tragicorum reliquiis ducta. Scripsit *Christi. Aug. Lobeck*, AA. LL. M. et ordin. philosoph. Viteberg. Adiunctus. Viteberg. 1804. 8. Multa Tragicorum graec. loca emendantur aut explicantur. v. *Neue Leipz. L. Z.* a. 1804. nr. 155. col. 2475. sq.

Ad pag. 25.

Grammatici graeci atque Lexicographi tam antiquiores, quam recentiores recensentur in: *Ingemens de Savans sur les principaux Ouvrages des Auteurs* par *Adr. Baillet*, revûs par *Mr. de la Monoye* etc. nouvelle édit. tom. II. Amstel. 1725. 4. p. 315 — 338.

Magna

Magna Grammaticarum vis enumeratur in Noriberg. *Litterar. Blättern* 1804. nr. XII. praecipue nr. XIII.

Praefide *Christoph. Dahl*, graec. litt. Prof. ordin. de coniugationibus Graecis. IX. partt. I. disputatt. a totidem respondentibus defensas. Vpsal. 1803. 8.

Ad pag. 31.

Weckherlini Grammaticam etc. Stuttgart 1802. 8. laudat cl. Müller in censura prioris tomi meorum Supplement.

Anfangsgründe der griechischen Sprache, ein Versuch zur Ausbildung der Geistes-Kräfte von M. Chr. G. Flade, drittem Lehrer auf dem Gymnas. zu Freyberg. Freyberg. 1802. 8. Conf. nou. bibl. vniuersf. german. vol. 37. part. 2. fasc. 8. p. 550. sqq. Berol. 1804. 8.

Unterricht in den Anfangsgründen der griechischen Sprache. Aufgesetzt von Io. Gottfried Haas, Conrector an der Schule zu Schneeberg. Lips. 1803. 8. conf. *Allg. Litt. Zeit.* a. 1804. nr. 508. m. Oct. p. 215. sq.

Alex. Gabr. de Wejutin Halewicz, nobilis Poloni, Institutiones linguae graecae, regulis quadraginta, orthographiam, etymologiam, et syntaxin simul, plane et plene sufficientibus, comprehensae, methodo nouae, eaque cum Hebraicis suis harmonica, in gratiam auditorum suorum antehac conscriptae, nunc, multorum desiderio, publici iuris factae

ctae, et quantum per alias cùras licuit, cognita. Lugduni Batau. ap. Io. Luzac. 1746. 4. 560. pagg. sine dedicatione, praefatione et indice. Huius libri notitiam debet cel. Villoisio, ex cuius litteris ad me datis didici, illum in praefat. mentionem fecisse opusculi *de notis characteristicis linguae sanctae*; praeterea eum in epistola nuncupatoria ad paternos suos Francofurti ad Oderam, exarata, scripsisse pag. 8. ea, quae sequuntur: „Primi fuistis, qui in remuneratione mei sudoris, quem hic iuventuti academicae in linguis sacris exercendae iam ultra viginti annos imperdi. de annuo, ex potentissimi Regis Borussiae clementia, salario mihi nunc benevole prospexistis“ — et pag. IX „mihi ob nefandam aui mei apostasiam, et hinc praediorum in Volhynia hereditariorum amissionem, ad incitas redacto, Evergetas et fautores diuina providentia concessit.“

Ad pag. 32. med.

Ananiam melioribus Grammaticis graecis recentioribus adnumerat, eiusque librum memoratum *de porticulis* vel post Deuarii atque Hoogeveenii libros eiusdem argumenti lectu dignum esse; eundemque edidisse Grammaticam graecam, in lingua gr. vulgari scriptam, Venetiis 1770. 8. significauit mihi cl. Villoisio.

Ad pag. 36. med.

Christoph. Coleri *Protemata prosodiae graecae*. Argentor. 1594. 8.

Tom.

Ad pag. 41. lin. 22.

Tom. III. 1803. 8., in quo reperiuntur nr.
2. *Car. Ferdinandi Nagel* Obsl. in auctores
graecos (Euripidem et Sophoclem,) p. 296—
299. nr. 4. et 5. *E. Erkema* Observata in
Theognidem, p. 318—357.

Ad pag. 43. lin. 15.

Pars tertia Miscellaneorum etc. prodit
1804. 8.

Thesaurus criticus, nouus, sine syntag-
ma descriptionum philologicarum rariorum
aevi recentioris. tom. I. Lips. 1802. 8. In
eo continentur 1) *Guil. Leonardi Mahne*, ill.
Athenaci Amstelodam. ciuis, diatribe de *Ari-
stoxeno*, philosopho peripatetico, (Amstel.
1793. 8.) 2) suspicionum specimen, auctore
Erico Huberto van Eldik. (Zutphaniae 1764. 4.)

Henr. Car. Abr. Eichstaedt disp. Quaes-
tionum philologicarum nouum specimen.
Ienae 1804. 4.

Fr. Jacobs epistolae criticae duae, vna
ad I. G. Schneider de Aeliano et Philostrato,
altera ad Doct. Coray de Heliodoro. Ienae.
1804. 8.

Lettre de *I. G. Schöeighäuser* à Mr.
Millin sur quelques passages de Theophraste,
Suidas et Arrien. Paris. a. XI. (1803) 8. conf.
Lips. *neue L. Z.* 1804. sc. 4. p. 63. sq.

In Monthly Magazine, n. Oct. 1803.
p. 204. sqq. sunt *E. Cogan* Obsl. in varia lo-
ca classicorum auctorum tragicorum graeco-
rum

ANAL. AD PRIO. SUPPL. PART. 289

rum et aliorum, Loca illa indicantur in *Intelligenz-Blatt für Litteratur u. Kunst* ad Lips. *neue L. Z.* a. 1804. nr. 2. p. 23.

Add. quae in Addendis etc. tom. II, part. 2. Introductionis etc. p. 321. suppleui.

Ad pag. 44. med.

Praefide Io. Andr. Mich. Nagelio, respond. Paul. Aug. Dietelmair, disp. de Blityri et Scindapso. Altdorf. 1772. 4. Emendatur Lexic. Etymolog., in quo duo illa vocc. pro numero *pharmacorum* vulgo leguntur; Nagel. autem docet, pro *Φαρμακῶν* legendum esse *παροιμῶν*, *prouerbiorum*.

Ad pag. 50.

Iacobs animaduersion. in epigrammata etc. vol. III. pars II. Lips. 1803. 8. conf. *neue Bibl. der schönen Wissensch.* tom. 70. part. I. Lips. 1804. p. 148. 199.

Ad pag. 54. sub fin.

Cononis narrationes etc. ed. H. L. Teucheri, iterum prodiit Lips. 1805. 8.

Pag. 57. lin. 1. leg. Wyttenbach,

Ad pag. 58. lin. 19.

Siebelis collectioni suae, *ἑλληνικά* etc. inscriptae separatim adiecit Symbolas criticas atque exegeticas, cum latina interpretatione. Lips. 1803. 8.

Historiae graecae capita praecipua, seu Excerpta ex Herodoto, Thucydide, Xenophonte

T

phonte

phonte, collegit *Aug. Matthiae*, Gymnasii Altenburg. Director. Altenburg. 1804. 8. v. Ien. A. L. Z. 1804.

Ad pag. 61. sub fin.

Leg. *Obsopoeus*.

Ad pag. 65. sub finem de Palaephato.

Fischeri quinta edit. prodiit 1789. (sic numerus anni est corrigendus:) et ab eodem Fischeri *Cospii* interpretatio lat. etc. edita est in duabus particulis, quarum altera post eius mortem a. 1800. lucem adspexit.

Ad pag. 66. de Orpheo.

De editione *Schneideri* v. censuram in noua bibl. vniuers. german. a. 1804. vol. 93. part. I. p. 152. sqq. vbi varia notantur, emendantur et suppleuntur; praeterea memoratur versio *Ant. Ierocadis* italica: Inni di Orfee eposi in versi volgari, Neapoli. 1786. et obseruatur, *H. Bergstedt* profaica *Argonauticorum* versionem sueticam cum obseruat. criticis, geographicis et philologicis addidisse Suecicae suae versioni *Lechevalieri* Itineris in Propontida, cum permultis adnotationibus tam propriis, quam ex *Gyllo*, *Dallaway* et *Peyssonel* excerptis, Holmiae 1803. tom. II. p. 149 — 235.

Ad pag. 68.

Orphica cum notis Henr. Stephani, A. Chr. Eschenbachii, Io. Matthiae-Gesneri, recensuit *Godofr. Hermann* Lips. 1805: mai. 8. Cuius et Schneiderianae editionis egregia effensura *Vossii* in *len. A.L. Zeit.* 1805. no. 138—143.

Ad pag. 71.

In *Intelligenz-Blatt der allgem. Litterat. Zeitung*, a. 1804. nr. 194. pag. 1589. sqq. memoratur recitatio *Ancillon.* de commentationibus, a doct. sociis Instituti cel nationalis Paris. et quidem classis eorum, quorum opera versatur in illustranda antiquiore litteratura atque historia, ab a. 1805. praelectis. Huc pertinet *Delisle de Sales* recitatio de *Orpheo*. Is igitur ad memoriam *Orphei* commendandam et ab iniuria aliorum vindicandam, omnes varias sibi cognitae narrationes diuersaque iudicia de *Orpheo* collegisse dicitur. Primum produxit copiam scriptorum ac monumentorum omnis aevi, quorum fide atque auctoritate nixus, contra *Aristotelem*, *Ciceronem* et *Freretum* euinceret, *Orpheum* reuera existisse, nec esse fictum hominem: tum defendit eum a criminationibus variorum scriptorum. Secundum *Diderotum* fuit *Orpheus* disertus callidusque fabularum, quibus homines deciperet, architectus; contra, iudice *Delisle de Sales*, fuit sapiens legislator, et inter antiquos philosophos eius praecepta de deo, animorumque immortalitate, et principia doctrinae de moribus fuerunt purissima et cum ratione

tionē maxime consentanea; fuit ingenium, omnibus paene humanis litteris artibusque excultum, cuius scripta cuncta, si ad nostram peruenissent aetatem, copiosam plenae encyclopaediae materiam suppeditatura existimat Delisle, eumque vocat Baconem Verulamium veterum. Idem omnem dat operam, ut probet, opera, quae supersunt, nempe Hymnos, carmen de lapidibus et Argonautica, nisi integra, tamen magnam partem, ab eo fuisse confecta.

Ad pag. 81. Homerus.

Novā doctaque est editio: *Homeri Hymni et Batrachomyomachia*. Denuo recensuit, auctario animaduersionum et varietate lectionis instruxit atque latine vertit *Augustus Muthiae*, phil. Doctor Gymnasii Altenburg. Director, Lips. 1805. 8.

Ὅμηρου Βατραχομυομαχία συν τῇ μεταφράσει (*Theodori Gazae*.) Florent. et Lips. 1804 m. 4. ed. a *Francisco Fontana*, ex cod. Medic. Florent. plut. 52. nr. 1. alternis versibus, nigris et rubris litteris, expressis vid. *neue Leipz. L. Z.* 1804. scid. 1. p. 15. sq. ubi plures versus, quorum lectio discrepat ab Ernestina edit. interdum cum specimine metaphraseos, indicantur.

Ὅμηρου Βατραχομυομαχία. Oder Homers Frosch-Maus-Krieg, übersetzt von Xaver Weinziel, Lehrer der griechisch. v. latein. Litteratur. Monachii 1804. 8.

Seidenstückler über die Batrachomyomachie: in eius Aufsätzen paedagog. und philolog. Inhalts. Helmstad. 1795. 8.

Ad pag. 87.

Minorem et perquam vtilē editionē, ex maiore omiſſis curis criticis, instructum vero selectis notis, quae ad interpretationem fructuosae esse possent, et quibusdam mutatis auctisque, parare coepit cel. *Heyne*:

Homeri Ilias; cum breui annotatione, curante *C. G. Heyne*. Lipsi. in libraria Weidmanniana; Londini ap. Io. Payne etc. 1804. m. 8. vol. I. II.

Nouam criticamque et correctam, quae quatuor constabit voluminibus, editionem parare instituit cel. *Frid. Aug. Wolf*:

Ὅμηρου Ἔπη. Homeri et Homeridarum opera et reliquiae: quorum duae priores partes hucusque prodierunt, inscriptae: *Homeri Ilias*, ex veterum criticorum notationibus optimorumque exemplarium fide nouis curis recensita. Lipsiae ap. bibliopolam Goetschen. 1804. Ex prelo autem exire coeperunt in diversis formis et diuersis pecuniae constitutis: 1) splendida, in min. fol. 2) parabilior pro scholis, min. 8. 3) elegantior minor, in vsum fere quotidianum. 4) eadem in charta pura scriptoria: cum tribus figg. aeneis. Accedere possunt Flaxmanni tabulae ad illustrandum Homerum, secundum anglicam editionem, a Schnorro descriptae aeri que incisae, in maiore et minore 8. forma. Praefatio noua est critico

Ho-

Homeri lectori commendanda. In hac V. cel. p. m. XXIX. ipse nominat Viros doctos, qui, num Homerus ipse sua carmina scripserit, quod negat Wolfius, post eum in utramque partem disputarunt, et quos cum in *Introductum* maxime in *Supplem. tom. I. p. 93.* memoravi, et quibus paullo post aliorum nomina addam.

Ad pag. 92. med.

L'Iliade d'Omero, nuovamente tradotta, (ab *Abb. Christoph. Ridolfi.*) dall' original greco, in versi sciolti, e la *Batracomiomachia*, in ottave. Venet. 1766. 8.

Ad pag. 93. sqq.

A partibus Wolfii insuper steterunt, praeter laudatos, *Schneider* in praef. ad *Orphei Argonautica* pag. XXIX sqq. *Hermann* de emendanda ratione *grammat. gr. p. 38.* et alibi. *Ludou. Sirauch* in *commentat. de carminibus*, quae vulgo Homeri nomine feruntur, litterarum notis non ab auctore suo consignatis. *Hamburg. 1805. 4.* *Caillard* in *Magaz. encyclopédicq.* vol. 3. *partic. 10.* et alii. Contra oppugnarunt illius sententiam atque argumenta viri doctiss. praeter *cel. St. Croix* aliosque iam laudatos, *Melchior Cesariotti* ad finem *Iliados* ab ipso versibus italicis translatae, vol. IX. ed. *Pisanae 1802. 8.* *Britannus* censor *Homeri editi Oxon. 1800.* in *Critical Review.* Febr. 1805. *Ev. Wassenbergh* *orat. de abusu ingenii; — Lärcher* in *recitatione*

tione quadam in Instituto nationali Gallo-Franc. praelecta refutasse dicitur Levesque et Wolfii sententiam, artem scribendi in Graecia tempore Homeri fuisse incognitam; v. *Intelligenz-Blatt der allgem. Litt. Zeit.* a. 1804. nr. 195. p. 1583.

Ad pag. 97. sub. fin.

Heinrich edidit, paucis obss. adiectis, tom. V. *Koeppen* animaduers. (qui continet *Obseruatt. in Il. XVII—XX.*) ed. sec. Hannou, 1894. 8.

Ad pag. 102.

Nubem virorum doctorum in interpretandis Homeri carminibus versatorum partim ego et ad Fabricii B. G. et ad *Introd.* excitavi; partim doct. censor meus alios quosdam adtulit. E multis pauca hic adhuc memorabo scripta.

Klotzii epistola ad *Reichelium* de quibusdam ad *Homerum* pertinentibus *Lips.* 1758. 4. — *Chr. Gotthelf Ehrenhaufs* de *Homero* philosophandi magistro. *Annaberg.* 1765. 4. — *Herm. Royards* diatribe de emendandis plurimis vet. scriptorum graecorum locis, vi et de *Hecatombis Homericis* *Oceano.* *Rheno-Traiecti* 1775. 4. — *M. Stolz* disp. de ingenio *Homeri.* *Lund.* part. I. 1789. — II. III. 1790. — *Sturzii* prolusiones de vestigiis doctrinae de animi humani immortalitate in *Homeri* carminibus. *Gerae.* 1795 — 1797. 4. — *Car. Guil. Halbkart* commentat. de psychologia *Ho-*

Homerica, seu de homerica circa animam vett. cognitione vel opinione. Zullichau 1796. 8. conf. *A. L. Zeit.* nr. 75. m. Mart. 1797., in primis doctam censuram, in qua frequens fit discessio ab auctoris interpretatione, in ephemerid. litter. Gothanis. 1797. part. 44. pag. 404. sqq. — *Io. Frid. Wagneri*, Rector. Lüneburg. progr. II. disputat. de fontibus honesti apud Homerum. Lüneburg. 1795. et 1796. — *Schaarschmidt* prolus. cur Mercurius ab Homero dicatur in bello Troiano studuisse Graecorum causae. Schneeberg, 1802. 8. — *F. Tiburtius Vergleichung des 6ten Homerischen Hymnus mit dem Ovidischen Mythos von der Verwandlung der tyrrhenischen Seefahrer in 3ten Buche der Metamorphosen.* v. 582 — 691. Rostoch. 1804. mai. 8. Auctor arbitratur cum aliis; Homeri hymnum fuisse prooemium; sed concedit quoque, hunc hymnum posse cum aliis hymnis in honorem aliorum deorum cantatum esse. In versu tertio hymni lectionem ἀκτῆν vindicat loco Theocriti XXII. 52. et inter versum 42 et 43. suspicatur, periisse versum. Tum existimat, Ovidium quidem ante oculos habuisse Homeri hymnum; sed pro ingenii vtriusque diuersitate mythum ab Homero, si spectes et inuentionem et eloquutionem, aliter ac ab Ouidio fuisse tractatum. conf. *neue Leipz. Litt. Zeit.* 1804. m. Sept. nr. 126. p. 2011.

Ad pag. 103.

Tischbein. operis fascic. V. tabb. VI. mai.
et

et III. min. prodiit 1804. de quo v. *Neue Leipz. L. Z.* a. 1804. m. Mai. nr. 67. p. 1057. fqq.

Ad pag. 107. lin. antepen.

Leg. *Zedelü anim. etc.*

Ad pag. 109. fin.

Ode de *Sapho*, traduit du Grec par *Boileau*, mise en musique avec accompagnement de forte - piano — par *Alex. Thoron*. Paris. 1804.

Ad pag. 111. liu. 5. Aesodus.

Aesopi fabulae, latino carmine, cum commentario, f. l. et a. intra a. 1472 et 1473., quae forsan est antiquissima editio, de qua v. *Zapf: Ueber eine alte und höchst seltene Ausgabe von des Ioann. de Turrecremata Explanatio in Psalterium*. August. Vindel. 1803. p. 33.

Ad pag. 113. lin. 7.

Aesopus. Polonice *Aesopus* prodiit *Varsoviae* 1716. et quidem ex gallico sermone *Esope en belle humeur*, verbotenus fere versus, et postea saepe recusus.

Alia fabularum *Aesop. Polonica* translatio, metricè facta, auctore *Andrea Jablonowski*, *Woiewody Kuskiego*, dignior existere dicitur. Is quidem, ut me vir quidam doctus monuit, non vertit *Aesopum*; sed huius et *La-Fontaine* fabulas imitatus est, et multas a semet ipso inuentas addidit: idem praefixit vitam

vitam Aesopi secundum Planudem, versibus hendecasyllabis conscriptam. Optimis fabularum scriptoribus omnium populorum illum optimo iure esse adnumerandum censet Zaluski, quod adfirmavit mihi vir doctus,

Ad pag. 113. lin. 16.

M. Io. Aug. Phil. Hennike, Rect. scholae Martisburgens. progr. de fabulae Aesopiae indole ac usu ad vitam et mores. Weissenfels, 1792. 4.

Ad pag. 114. lin. 2.

Aretini versionis Phalar. epp. latinae edit. ad exempl. vetusta correctâ a Petro Danesio. Paris. ex offic. Petri Vidouaei. 1521. 4. — Lettres de Phalaris, tyran d'Agrigente; traduction nouvelle, par le citoyen Belaben, Prof. de mathem. Paris. 1803. 12.

Ad pag. 115. init.

Phocylidis philosophi poema elegantissimum, praecepta vitae degendae continens graece: cum interpretatione lat. Martini Cromeri. Martini Cromeri aliquot epigrammata ad finem adiuncta. Craeou: per Hier. Viet. 1536. 4. De hac rarissima et venusta ed. v. Io. Dan. Ianozki Nachricht von denen in der zaluskischen Bibl. sich befindenden raren polnischen Büchern. part. 5. p. 200. sqq. — Conf. Wachler. disp. de Pseudo-Phocylide. Rintel. 1788. 4. it. de Phocylide, Simonide, et aliis gnomis poetis, vid. Vlríc. Andr. Rohde

Rohde de veterum poetarum sapientia gnomica, Hebraeorum imprimis, et Graecorum. Havniae 1800. 8. p. 251. 149.

Ad pag. 120. lin. 6.

Leg. Schmieder. Add. Büchling edit. et erklärende Anmerkungen zu Anacreons Liedern, Lips. 1803. 8. — Versio metrica polonica; Anacreon poeta grecki. W. Warzawie, W. Drukarniey Mich. Groella 1774. 8. — Poésies galantes et gracieuses d'Anacreon, Bion, Moschus, Catulle et Horace, imitées en vers français et soumises pour la plupart au rythme musical par M. la Chabeaussière Paris 1804. 8.

Christ. Dahl, gr. littér. Prof. ord. prae-fide, disp. Car. Fr. af Wíngard de Anacreontis grata simplicitate. Upsal. 1803. — Conr. Ant. Moebii, Conr. gymnas. Sufat. progr. Obseruatt. criticae in lusus Anacreonticos et Theocriti Idyllia. Sufati (Soest.) 1803. 4. Coniecturas repetiit censor in Lips. neu. L. Z. 1804. m. Febr. part. 26. p. 413.

Ad pag. 121. init.

Simonidis carmen, inscriptum περί γυναικῶν de Mulieribus. Recensuit atque animaduversif, illustravit Ge. Dau. Köeler, Praefixa est epistola Chr. Gottl. Heyne. Gottingae 1781. 8. — De Simonide copiose agitur eiusque varia epigrammata in linguam germanice translata atque illustrata sunt in Wielandü Museo Attico, tom. IV, fasc. 2. Lips. 1802. 8. p. 55 — 96.

Ad

Ad pag. 123. Pythagoras.

Translations from the Greek, viz. *Aristotle's* synopsis of the Virtues and vices. The Similitudes of *Demophilus*. The golden Sentences of *Democrates*. And the *Pythagoric* Symbols with the Explanations of *Iamblichus*. By *Will. Bridgman*, F. L. S. To which are added, the *Pythagoric* Sentences of *Demophilus* by *Mr. Th. Taylor*. Lond. 1801. 8. — *Fr. Guil. Ehrenfried Rostii* progr. super *Pythagora*, virtutem ad numeros referente, non reuocante. Lips. 1804. 4. v. *neue Leipz. L. Z.* a. 1804. nr. 55. p. 871.

Ad pag. 130. Aeschylus.

Aeschylü Dramata, quae supersunt, et deperditorum fragmenta, graecè et lat. Recensuit et breui annotatione illustrauit *Frider. Henr. Bothe*, Magdeburgensis. Lipsiae 1805. in librarijs Weidmanniana, et Londini ap. I. Payne etc. mai. 8.

Ad pag. 131.

Aeschylus sieben gegen *Theben* von *Gottfried Fackse*. Schneberg. 1805. 8. — *Aeschylus* Trauerspiele. Deutsch, mit erklärenden Anmerkungen von *D. I. T. L. Danz*. Erster Band, welcher den *Prometheus*, die *sieben gegen Theben* und die *Perfer* enthält. Lips. 1805 mai. 8. — *De Stolbergiana* versione conf. censuram in *Ien. A. L. Zeit.* 1804. nr. 48 — 50., praefertim de metrica illius versione,

sione, de qua censor acute iudicavit multaque reprehendit,

Ad pag. 132.

Initia doctrinae de usu apostrophi ex Tragicorum reliquiis ducta. Scripsit M. *Christi. Aug. Lobeck*. Viteberg. 1804. 8. Multa Tragicorum graec. loca emendantur aut explicantur. v. *neue Leipz. L. Zeit.* 1804. nr. 155. col. 2475. sq. — In Archives littéraires de l'Europe, ou Melanges de Litterature, de l'histoire et de philosophie, par une Societé des Gens des Lettres, (Mr. *Suard* etc.) nr. X. d. 31. Oct. 1804. Paris. p. 115. sunt Observations de Métafiase sur les Tragédies et Comédies grecques, qui sont parvenues jusqu' à nous. Argumenta tragoediar. *Aeschyli* atque *Sophoclis* indicantur; obseruationes autem parum vtilis ad fructum esse dicuntur. Nr. XI. pag. 196. sqq. argumenta tragoediar. *Euripidis* et nr. XII. argum. comoediarum *Aristophanis* pari ratione recensentur.

Ad pag. 135. lin. 3. Pindarus.

Pindari hymnus I. Olymp. cum versione *Menradi Moltheri* (Hagen. 1517. 8. v. ad Fabr. B. Gr. II. pag. 69.) rec. est inter Epigrammata graeca — per Io. Soterem collecta. Colon. 1528. 8. p. 69. sqq. et in edit eorum auctiore Friburg. 1544. 8. pag. 78. sqq. — Praefide *Erico Myrberg*. disp. resp. *Laur. Ax. Lindgreen*, Nemeorum Pindari od. I. versione et notis illustrata. Vpsal. 1803. — Praefide *Car.*

Car. Forslind. disp. respond. *Petri Gustau. Suedelio*, Pindari Olymp. oden I. interpretandi conamen. Vpsal. 1803. — Pindari Pythiorum carmen primum in Hieronem Aetnaeum illustrare tentavit *Ern. Car. Chr. Bach*, litter. human. cultor. Erford. 1804. 8. cum notis criticis, et subiectis copiosis adnotat. tam grammaticis, quam exegeticis. — Pindar, *metrisch übersetzt von M. Fühse*, tom. I. Penig: 1804: 8.

Ad pag. 136.

M. Beni. Hederici de imitatione Pindarica commentat. Viteberg. 1702. 4. — *M. Car. Guil. Theoph. Camenz*, eccles. Oberau. Pastoris; epist. nuncupatoria, Pindari ingenium. Misniae 1804. 4. v. *neue Leipz. L. Z.* 1804. m. Mart. nr. 35. p. 555. sq. — *Bitoube* Reflexions sur Pindare, suivies de la Traduction de sa L. ode Olymp. in Mem. de l'Institut national des Sciences etc. tom. IV. Paris. an. XI. 4. p. 409 — 437.

Ad pag. 137. lin. 28.

Leg. initia. pro, mitia.

Ad pag. 139. lin. 9. Herodotus.

Herodoti — Ed. *Schaefer*. vol. IV. et ult. Lipsi. 1804. m. 8. — Nova *Herodoti* editio; VII. tom. 12. curante *Porson*, Prof. Oxon. sub prelo Edinburgi sudare dicitur. — *Historiae graecae capita praecipua, seu Excerpta ex Herodoto, Thucydide, Xenophonte*, collegit
Aug.

Aug. Matthiae, Gymnas. Altenb. Director. Altenburg, 1804. 8. v. Ien. A. L. Z. 1804. nr. 256. m. Oct. p. 183. sq.

Ad pag. 141. lin. 11.

Rennelii systema in compendium rededit et germanice vertit Bredow in: *Untersuchungen über alte Geschichte* etc. part. II. Alton. 1802. 8.

Ad pag. 142. lin. 3.

Inscriptio haec est: Apologie pour Herodote ou Tr. de la Conform. de Merveilles anciennes avec les modernes par *Henri Etienne* etc. à la Haye. 1735. tom. I. II. 8. et est satira in superstitiosos monachos, in qua demonstrare nititur auctor, Herodotum, si omnes monachorum narrationes essent verae, hominem fore fide dignissimum.

Ad pag. 144.

Geographiae et Vranologiae Herodoteae specimina, quae — defendet d. XXX Jun. 1804. *Gabr. Godofr. Bredow*, historiar. et statistices P. P. O. respond. *Henr. Chr. Theod. Vkert*, Helmstad. 4. cum tab. aen. geograph. s. tabula terrae e mente Herodoti descripta. Docet auctor inter alia, Herodotum patrem Geographiae laudandum esse, nec admisisse multas geographicas fabulas, vulgo creditas, et quae nam fuerit figura coeli et terrae ex mente Herodoti aliorumque veterum Graecorum Hebraeorumque. Postquam multas soluit quaestiones

nes

nes sustulitque dubitationes, variaque loca tam Herodoti, quam aliorum auctorum classicorum illustravit, interdum emendavit, tandem concludit, Herodoto terram planam, disco tantum non detornato, fere similem, et coelo, tamquam laquearis. concavati hemisphaerio obiectam, fuisse visam, ac, „fines, ait, extremi, quibus sol longissimo et brevissimo die oriebatur et occidebat, in coelo observati erant, non vero nostri circuli tropici; Africam circumnavigatam esse, Herodotus credebatur, non vero Africam, quantam nos percognitam habemus: et, solem in oceano australi navigantibus ad dextram fuisse, ex opinione vulgari fictum erat.“ etc. — Cel. *Schneider* in praef. ad edit. suam Xenophont. Oeconomici etc. p. XIV. sq. emendat locum Herodot. IV. c. 36. et cl. *Bredow* arguit erroris, in loco Herodoteo converso commissi.

Ad pag. 149. Sophocles.

Sophoclis Electra. Emendavit, varietatem lectionis, scholia notasque tum aliorum, tum suas adiecit *Car. Gottl. Aug. Erfurdt*, Gymnasii Merseb. collega. Lips. 1803. 8. Vfus est ed. *Brunckii*, et codd. ab illo adhibitis, praefertim cod. Ienensi, ex quo genuinus textus ab interpolationibus, ex scholiis factis, curate potest discerni. Acceperat quoque ab *Hermann*o emendationes. Haec editio laudatur, paucis tantum reprehensis, in: *Oberdeutsch. allg. Litt. Zeit.* a. 1804. nr. 26. col. 410. sqq.; plura tamen examinantur in *neu. Leipz. L. Z.*

a. 1804. m. Febr. nr. 16. pag. 250. sqq. *Sophoclis Philoctetes*. Emendauit — — *Car. Gottlob Aug. Erfurdt*. Lips. 1805. 8. — habet etiam generalem inscriptionem: *Sophoclis tragoediae septem ac deperditarum fragmenta emendauit* — *Car. Gottl. Aug. Erfurdt*. Accedit Lexicon Sophocleum et index verborum locupletissimus. vol. III. *Philoctetes*. Lips. 1805. 8. — *Soph. Philoctetes*. e Brunckiana potissimum recens. cum commentario perpetuo *J. H. C. Barby*. Berol. 1805. 8.

Ad pag. 150. med.

Die Trauerspiele des Sophokles aus dem Griechischen übersetzt von Fr. Hoelderlin. tom. I. II. cum notis. Francof. ad Moen. 1804. mai. 8. Nec versio, nec notae laudantur a *G. (h. e. Gurlitto)*, in Hamburg. *neuen Zeitung*. 1804. nr. 126. et in *uiu. bibl. german.* vol. 93., a. 1804. part. 1. fasc. 4. p. 240. — *Sophocl. Trag.* germanice vertere quoque conperunt *G. Fähsse*. Lips. 1804. tom. I. 8. et *F. Ast*. *ibid.* 1804. 8. — *König Oedipus, ein Trauerspiel des Sophokles*. Berol. et Lips. 8. v. *Jen. A. I. Z.* a. 1804. nr. 255—257. m. Oct. p. 161. sqq. — Eadem tragoedia germanicis versibus expressa in *Wielandii* etc. nouo attico Museo, tom. I. fasc. 2. Tignri 1805. 8. pag. 71. sqq.

Ad pag. 152. lin. 2.

M. Christ. Aug. Lobeck Specimen obs. criticarum et grammaticarum in *Sophoclis Aiacem* Lorarium. Vitebergae 1803. 4. Promittit idem nouam *Sophocl. Tragoed.* editionem

nem cum amplo commentario. Quod autem *Lobeckius* in alia dissertatione: *Du veterum, aspectu corporum exanimum non prohibiti* (Viteb. 1803. 4.) II. p. ult. laudavit fragmentum *Clytemnestrae Sophoclis*, id nuper hoc titulo prodit: *Clytemnestrae, trogeatae Sophoclis, fragmentum ineditum; ex cod. Augustano et apographo Alexandrino additis animadversionibus et interpretatione Latina primum edidit Christ. Frid. de Matthaei*, Mosquae 1805. 4. — Add. librum: *Archives litteraires* etc. supra ad *Aeschylum* memoratum.

Ad pag. 153. lin. penult. Euripides.
Corr. Hipolytus.

Ad pag. 154. lin. 21.

Porson in altera *Hecubae* editione, *Cambrig.* typis academicis, 1802. mai. 8. plures consuluit codd. textus verba saepius mutavit, et notas auxit atque emendavit: praefationi autem subiecit supplement. s. doctrinam de tribus versuum generibus, iambico, trochaico et anapaestico, a poetis graecis scenicis vsurpatis; conf. *neue Leipz. L. Z. scid.* 13. *M. Jan.* 1804. p. 203. sqq.

Ad pag. 156.

Die Hekabe des Euripides im Sylbenmasse des Originals uebersetzt von M. Chr. Frid. Pregizer, in Car. Vict. Hauff Zeitschrift für klassische Litteratur, tom. 1. part. 1. Tübing. 1805. 8. p. 161. sqq. — Ion, Trag. Euripid. e lingua graeca in germanicam translata atque illustrata a Wieland in hunc Attico museo, tom. IV. fasc. 3. Lips. 1803. 8. atque

que de illa ipsa eiusque conformatione vberius ab eodem Wielando iudicatur in nouo Attico Museo, Tiguri 1805. tom. 1. fasc. 1. pag. 1—46. et ibid. p. 47—158. est versio german. metrica *Helenaë*, Trag. Euripideae.

Ad. pag. 157.

Corrig. Lin. 4. ad pag. 312. — lin. 12. *Kapp.* — lin. 16. post *Euripideum* adde *chorum.* — lin. 17 et 18. leg. 1794. 8. *conf. Lipsiensis*, et lin. 22. leg. *Phaedram.* — Add. *Christ. Gottl. Kuinoeli* Specimen obseruat. in Euripidis fabulam, quae inscribitur *Alcestis.* Lipsiae 1785. 4. — Curae Euripideae, s. animaduers. criticae in Tragoedijs huius poëtae: Pars I., scripsit *M. Frid. Hermann*, Lycei Lubben. Correct. Lipsiae 1804. 4. *conf. neue Leipz. L. Zeit. a.* 1804. nr. 35. M. Mart. p. 557. sq., vbi quaedam aliter explicantur. — De libro: *Archives litteraires* v. ad *Aeschylum.* — De *Purgoldi* Obs. crit. vid. pag. 151. Supplem. part. 1.

Ad. pag. 160. de edit. Coray.

Corr. *tabula* — *conf.* etiam longam censuram in *Ien. A. L. Zeit. a* 1805. nr. 61. et 62. In illa edit. multorum aliorum auctorum graecor. loca emendantur. In sectione tertia praefationis editiones antecedentes, et explicaciones ac versiones Hippocrat. secundum temporis ordinem critice recensentur. — Germanica versio in: *Abhandlung des Hippokrates von der Luft, den Wassern und den Gegenden, nach der französischen Bearbeitung des D. Coray, von Georg Ritter von Hegelmüller*

ter. Viennae 1804. 8. v. *ten. A. L. Z.* 1805.
M. Mart. nr. 62. p. 493.

Ad pag. 162. med.

Dubitationes de Hippocratis vita, patria, genealogia, forsan mythologicis, et de quibusdam eius libris, multo antiquioribus, quam vulgo creditur, auctore *I. B. Boulet*, Hesdinenli. Paris. a. XII. reipubl. Tempus, quo natus esse dicitur Hippocrates, haud certum esse, et, quum eius scripta tempore belli Peloponnes. iam cognita et perunlgata fuissent, his antiquiorem aetatem esse adferendam, ac Platonem de patre medicinae maiore cum obseruantia, quam de adhuc viuo, aut paullo antea mortuo homine fieri soleat, loqui, auctor contendit. Idem, Hippocratem non ex insula Co. cuius in eius scriptis nulla fiat mentio, sed ex Thracia ortum fuisse, ex pluribus locis ostendere conatur: porro arbitratur, narrationem de eius maioribus et ipso Hippocrate esse mythologicè intelligendum; scripta autem Hippocratica esse collectionem meliorum scriptorum, a variis medicis in terris variis et temporibus diuersis confectorum, et in lingua graeca sub nomine Hippocratis editorum, siue Hippocrates ea in sermonem graecum transtulerit, siue quaedam, ab eo scripta, versa fuerint, et collectionem ipsam ita designandam videri. In parte II. probare sustinet auctor, libros, qui genuini Hippocrat. habentur, multo antiquiores esse, quam vulgo existimantur etc.

conf.

conf. *neue Leipz. L. Z.* a. 1804. nr. 35. M. Mart. p. 549. sqq.

Ad pag. 165. lin. 14. Socrates.

Corrig. *sectione.* — Add. *Der Geist des Sokrates. Ein Lesebuch zur Seelenbildung.* Landau. 1793. 8. — *Gust. Frid. Bohn* disp. *Systema ethicum, antiquis Socraticis commune, primis lineis designatum.* Vpsal. 1803. 4. — *Gotthard. Guil. H. Studemund* commentatio de summo bono Socratico, Rostochii 1804. 4.

Ad pag. 166. lin. 4. Aristophanes.

Aristophanis Opera, quae supersunt, omnia, vol. I. II. contin. Plutum cum Io. Frid. Fischeri commentariis: etiam cum peculiari inscriptione: *Aristophanis Plutus graece, cum commentar. I. Fr. Fischeri.* Edidit *Christian. Theophil. Kuinoel.* II. voll. Giesae 1804 et 1805. 8. — *Schütz* ediderat in *Litterarischen Spaziergängen* versionem suam *Nubium germanicam*, quae separatim recusa est Halae 1798. 8. — *Acharnensium* versionem germanicam in lucem emisit *Wieland* in nouo germanico *Mercurio*, tom. II. p. 350. sqq. et tom. II. p. 113. sqq. — Argumenta comœdiarum *Aristoph.* recensentur in: *Archives littéraires etc.* v. supra ad *Aeschylum.*

Ad pag. 170. lin. 11.

Corr. *Planudis*, et *lin. 29. leg. caret tab. loco cura et tab.* — *Theaurus philosophiae moralis, quō continentur graece et lat. Epicteti Enchiridion; Cebetis Thebani tabula; Theophrasti characteres, Isaac. Casaubono interprete; Pythagoreorum fragmenta, Cantero et Spon-*

Spondano interpretibus. Ed. secunda, locupletior. Colon. Allobrog. ap. Io. Tornaesium. 1615. 12. Tornaesii epistola nuncupatoria scripta est e vico D. Petri a. d. III. Kal. Jul. c. lxxxviii., quo anno prior editio prelum reliquisse videtur.

Ad pag. 175. fin.

Emsley nouam Thucydidis editionem Edimburgi curare dicitur. — *Thucydid.* in linguam germanic. transtulit *Max. Jacobi* vol. I. Hamburg. 1804. 8.

Ad pag. 177. infero.

Ad pag. 357. de Andocide, add. *Jani Ottonis Sluiter Lectiones Andocidae*. Interspersae sunt *Lud. Casp. Valckenarii* ineditae et *Jo. Luzacii* in Andocidem animaduersiones. Item nonnulla ex codd. Mss. excerpta. Lugd. Bat. 1804. m. 8.

Ad pag. 179. lin. 3.

Isoeratis Paraenesis, hoc est, praecepta de officiis, seu honestis moribus adolescentum, ad Demonicum: eiusdem oratio ad Nicoclem de regno: *Agapeti* expositio admonitoria ad Justinian. imperat.: De regno ex *Dionysio*, item ex *Ecphante*: *Theoctisti* sententiae, aduersus molles et negligentes. Haec omnia graece cum lat. interpretatione. Sententiae ex diuersis auctoribus collectae, ac in alphabeti ordinem digestae. De moribus ex *Seneca* et aliis. Sumtib, Ioannis de Tournes, 1625. 12.

Ad

Ad pag. 180. med.

Isocratis Panegyricus. Recensuit et animadversionibus illustravit *D. Sam. Frid. Nathan. Moys,* Theol. Prof. in acad. Lips. Editio tertia auctior. Lips. 1804. mai. 8.

Ad pag. 185. lin. 15. Xenophon.

Lexici Xenophontei vol. quartum prodiit Lipsiae 1804. mai. 8.

Ad pag. 187. lin. 4.

Atque edit. *Weiskianae* Vol. VI. reliqua Xenophontis continens, prelo exiit Lipsiae 1804. 8. Accesserunt epistolae, ex *Allatii* sylloge nondum seorsim editae; omnes *Gabrielii* emendat. in Cyri disciplinam; notae ineditae *Valesii*; varr. lectiones e margine exempl. Villoisoniani, et duo indices. conf. ephemer. Gotting. litter. a. 1804. plag. 68. p. 676. sqq. *Weiske*, librum de republica Lacedaem., quem alii abiudicant Xenophonti, huic malit adferere: at suspicatur, ad nos illum integrum non peruenisse, sed tantum esse excerptum ab homine quodam, in republica versato, sibi factum; hinc saepius deesse partium coniunctionem, et alia inesse, quae non placeant. In excursu acute animaduertit, caput XIV esse ab alio auctore conscriptum, locoque iniquo insertum, et veterem quemdam Graecum codicis sui fini adscripsisse in ciuitate Spartan. postquam Xenophon illum scripsisset librum, omnia valde fuisse immutata. *De republica Atheniensium* libro praemisit
Weiske

Weiske disquisitionem, in qua ostendere studeat in illo libro non contineri narrationem, quomodo ciuitas Atheniens. fuerit constituta: e contrario arbitratur, eum esse satiram in illius formam, forsan priuvis sui exsilii temporibus conscriptam, et, quoniam curata diligentia in illo desideretur, id potius tarditati librariorum esse tribuendum. In libro *de reditibus* pacis seruandae commendationem fuisse consilium Xenophontis existimat, eumque scriptum Olymp. 89, 3. In praemissa commentat. explicat cap. III. 9. In prooemio ad librum *περὶ ἰππικῆς* commonstrat, Xenophontem neque de arte equitandi, neque de equitatu agere; sed de officio equitis militari, et docere, quomodo eques equum tractare atque exercere debeat. In libro *de officio magistrorum equitum* praecipere Weiskio videtur Xenophon, quomodo magister equitum idoneam equitum copiam colligere, instituere, tractare et ducere debeat. In excursu ad cap. 1. 2. de legitimo equitatus numero disserit, et librum ad filium, Gryllum, esse scriptum, cum Camerario censet. *De venatu.* praesertim in laude illius, Xenophon maiorem illius amorem, quam philosophiam prodere videtur Weiskio; qui praeterea in praefatione ad illum librum, cum primis de parte libri, ad historiam naturae pertinentis, disputat. Adiectas Xenophontis epistolas esse spurias declarat. (De his quoque legas velim *Schneideri* acutissimi iudicium, in praef. ad suam edit. Xenoph. Oeconom. p. VII, latun.)

Pag.

Pag. 319. sqq. sequuntur notae ineditae Henr. Valefii in Xenophontis opera, ab d'Anfle de Villoifon communicatae, et opera eiusdem lectiones variae, margini exemplaris editionis Iantinae adscriptae, atque emendationes ex vet. exempl. descriptae, ac rariori *Gabrielli* versioni Cyropaediae adnexae.

Ad pag. 137. lin. 6

Corr. *emtoribus*.

Ad pag. 139. sub fin.

Xenoph. Memorabb. Socratis, Oeconomicus et alia opusc. gr. et lat. ex rec. *Ed. Wells* — cura *Car. Aug. Thieme*. Edit. repetita emendatior. Lips. 1804. m. 8. Est etiam vol. IV. Xen. Opp. — ed. *Thiem*. repetitae. — *Xenophons Feldzug nach Ober-Asien, griechisch, mit einem griechisch-deutschen Wortregister, versehen von F. H. Bothe*. Lips. 1804. mai. 8. sine notis: etiam sub titulo: *Ξενοφώντος Ἀναβάσις*, de expeditione Cyri minoris, curavit *F. H. Bothe*. Basis est ed. *Zeuniana*, paucis locis mutata. Verum nec index, nec opera *Bothii* laudatur in *neu. Leipz. L. Z. a. 1804. nr. 111. m. Aug. p. 1771, sqq.* — Maiorem ibidem iure tulit laudem, adspersis tantum quibusdam emendationibus aut animadversionibus, versio: *Xenophons Anabasis, übersetzt und mit Anmerkungen versehen von Carl Wilhelm Halbkart*, Prorektor am Lyceum zu Schweidnitz. Jenae 1804. mai. 8. Adnotationes sunt partim criticae, partim exegeticae,

caë, præfertim quæ ad artem tacticam pertinent. conf. etiam nova Bibl. german. vniuers. a. 1804. vol. 93. part. 1. fasc. 4. p. 225. sqq. De vtraque versione iudicium quoque fertur in Jen. A. L. Z. 1805. nr 62. prior culpatur; posterior laudatur, et præfertur quoque versioni Beckeri germanicæ. Halis Sax. 1802. 8 — Ζεινοκωμικὸς Οἰκονομικὸς — — *Xenophontis Oeconomicus*, Conuiuium, Hiero, Agesilaus. Recensuit Jo. Gottlob Schneider, Saxo Lipsiæ. 1805. m. 8. Est noua et plane immutata editio, olim Zeunlana. Onisit vero V. Cel. Apologiam Soeratis; quam idem iam antea Memorabilibus adiunxerat Socraticis: segregauit quoque fragmenta epistolarum, Xenophonti adscriptarum, de quibus in præf. p. VI. sq. quædam monuit. In eadem præfat. pag. VII. sqq. criticum lustrat adparatum; quo vel Zeunne quondam vsus est in textu recensendo, vel quem ipse adhibuit. Pag. IX. mentionem fecit libri, quem consuluit, rarissimi: *Platonis et Xenophontis Symposium*, latine conuertit I. Cornarius. Basil. 1548. Conuiuium præmissa est docta commentatio de Conuiuii Xenophontei tempore, personis et argumento, p. 129—148. et pag. 221. sq. breuis præfatio ad Xenoph. Hieronem; tum p. 264—268. descriptio Encomii Agesilai, eius auctoritas et fides, atque Schneider assentitur Weiskii disputationi, qua auctoritatem huius encomii contra Valckenarii dubitationem adferere conatus est.

Ad pag. 191.

D. I. Bloch danice vertit Memorabb. Socr. Hafniae 1792.

Ad pag. 193.

Socratis Ἀπομνημονεύματα pueris non temere commendanda, explicatione loci e Xenophontis M. S. IV. 2. docet *Rostius*; Lips. 1800 4. — Socrate et Glaucon, Dialogue tiré (in versus Franco-gallicos translatus), de Xenophon. M. S. liv. 3. c. 8. par le citoyen *Andrieux*, in Mém. de l'Institut. National des Sciences etc. tom. IV. Paris. an. XI. 4. p. 443. sqq.

Ad pag. 197. lin. 13.

Leg. intellectu.

Ad pag. 200. lin. 20. Plato.

Leg. — *Phaedrus*. Edidit et adnotatione perpetua illustravit M. L. F. Heindorf — — *Idem antea praefide* etc. — Ab eodem editi sunt alii dialogi: *Platonis Gorgias et Thaetetus*. Emendavit et adnotatione instruxit L. F. Heindorf, (sive *Platon. dialogi selecti*; vol. II.) Berol. 1805. m. 8. et alios edidit quatuor dialogos ibid. in usum scholarum. — Anno 1804 prodiisse dicuntur, certe palam adnuntiatae fuerunt editi, aliquot: *Platonis doctrina de deo*. E dialogis eius in usum scholarum, philologorum philosophorum et theologorum excerpta et in ordinem redacta, auctore Ludou. Hoerstel. Lips. ap. Dyck. mai. 8. — *Platonis Φαιδων; ἢ περὶ ψυχῆς. Plato's Phaedon oder*

oder von der Unsterblichkeit der Seele, mit den vorzüglichsten Erläuterungen der berühmtesten Ausleger, von Io. Dau. Büchling. Halae ap. Hendel. mai. 8. — idem ab eodem in vsum lectionum, omiſſis amplioribus interpretationibus, ib. eod. anno 8. — *Platon's Phaedon* — überſetzt von A. F. Lindau. Berolin. ap. Nauck. mai. 8.

Πλατωνος Πολιτεία, ſiue de republica libri decem, edid. Frid. Aſt. Icnac 1804. mai. 8. — *Plat. Kriton, ein Dialog, mit einer Einleitung und griechiſch-deutſchem Vocabularium, zum Behuf der Anfänger im Griechiſchen.* Brunſuici 1805. 8.

Ad pag. 201. lin. ult.

Leg. Fabric. B. Gr. et pag. 202. lin. 27. leg. aliquas ſectiones.

Ad pag. 203. lin. ult.

De ſexto verſionis *Kleucher.* tomo, qui bonitate interpretationis ſuperare dicitur tomos antecedentes, v. cenſuram in *Ergänzungsblättern zur A. L. Z. der drey letzten Quinquennien des 18ten Jahrhundert.* (1805) nr. 20. p. 153. ſqq. — *Platons Timäos. Eine ächte Urkunde wahrer Phyſik.* Aus dem Griechiſchen überſetzt und erläutert von D. K. I. Winiſchmann, Kurfürſtl. Erzhanzl. Hofmedikus etc. Hadamar 1804. mai. 8. de quo libro m. Iul. p. 186. ſqq. — iudicatur in *Oberdeutſch. A. L. Z. a. 1804. nr. 39.*

Pla-

ANAL. AD PRIOR. SUPPL. PART. 317

Platons Werke übersetzt von *Fried. Schleiermacher*. Berol. 1804. m. 8. tom. I. part. I. II. eum animaduersif.

Ad pag. 207. lin. 14.

The Works of Plato [viz his Fiftyfive Dialogues and twelve Epistles, translated from the Greek: nine of the Dialogues by the late *Floyer Sydenham*, and the Remain, by *Thom. Taylor*. With occasional Annotations on the nine Dialogues translated by Sydenham, and copious Notes by the latter Translator, in which is given the substance of nearly all the existing Greek Mspt. Commentaries on the Philosophy of Plato, and a portion of which as are already published. Lond. 1804. V. voll. 4. Taylor neoplatonismum transferre solet in scripta veteris Platonis. conf. Critic. Rev. a. 1804. Jun. p. 121. — Lin. 28. corr. praemittitur epimetri.

Ad. pag. 208. lin. 3.

Fischer. progr. XIV. particulas editas fuisse, putat cl. *Müller*. in censura.

Ad. pag. 208. lin. 27.

Idem *Hartmann* scripsit prolusionem de mytho Socratis in Symposio Platonis. Guben. 1803. 4. Finem mythi, a Platone, non, a Socrate excogitati, et secundum naturam ab Aristophanis mytho diuersi, ac seuerioris magisque artificiosi, eum fuisse, docet, vt rationem

nem amoris ad bonum pulcrumque more humano describeret. In aliis pronotionibus idem V. D. partim finem dialogi Platonicum, partim singulas illius partes, aliaque huc pertinentia, e. g. mythum Aristophan., *Eros*, persequutus est. — Ad pag. 211. lin. 5. corr. Platoni.

Ad pag. 213. lin. 12.

10. Chr. Hüttner de mythis platonis: Lipsi. 1788. 4. — Schützi animaduers. criticae in Platonis dialog. de animo, progr. I. II. Ien. 1784. fol. — Fortsetzung des platonischen Gesprächs von der Liebe von I. G. Schloffer. Hannou. 1796. 8. — Ast de Platonis Phaedro etc. Ien. 1801. 8. conf. vniuers. germ. biblioth. vol. 72. part. 2. p. 209. sqq. — Gust. Fr. Wiggers diss. sistens examen argumentorum Platonis pro immortalitate animi humani. Rostoch. 1803. 4. conf. neue Leipz. L. Z. 1804. m. April. p. 872. — M. Chr. Ludou. Pörsche, P. P. O. poes. disp. de Platonis sententia, poetas e republ. bene constituta esse expellendos, Regiomont. 1803. 4. — Phil. Guil. van Heusden specimen criticum in Platonem. Accedit Wytttenbachii epistola ad auctorem: item Collationes codd. mss. Platonis cum a Ruhnkenio confectae, tum aliae. Lugd. Batau. 1803. 8. conf. ephem. litter. Gothan. a. 1804. nr. 31. p. 297. sqq. et neue Leipz. L. Z. a. 1804. nr. 107. pag. 1701. sqq. — Cel. Morgenstern catalogo praelectionum semestro in academia Dorpatensi, a. 1803. m. Aug. praemittit commentat. de Hippia minore, dial.

dial. *Platonis*, et huius consilium non fuisse docet, vt naturam pulcri explicaret; sed, vt characteres colloquentium describeret, atque refutaret Hippiani. — *Car. Io. Fr. Elverfeld*, Curoni, disp. exhibens convenientiam philosophiae *Platonis* cum philosophia nostrae aetatis. Ienae 1801. — *Car. Aug. Gottl. Keil*, V. C. de doctoribus veteris ecclesiae culpa corruptae per *Platonicas* sententias theologiae liberandis, commentt I. — XIV. Lips. 1793 — 1805. 4 — *Plato und Aristoteles, oder Uebergang vom Idealismus zum Empirismus*. Norib. 1804. 8. — *Cel. St. Croix* in Exam. critique des anciens Historiens d'Alexandre le Grand ed. 2. aliquoties laudat eius ingenium ac pietatem etc. v. p. 83. 523. sq. 280.

Ad pag. 218. lin. 3. Demosthenes.

Sententiae et Similia ex *Demosthenis* orationibus et epistolis, in certa virtutum ac vitiorum capita collectae, auctore *Ioanne Leino*, Illesensi. (Colon. Allobr.) ap. Io. Tornesium. 1603. 12. — *Demosthenes Staatsreden, übersetzt, und mit erläuternden Anmerkungen versehen von Frid. Jakobs*, Lips. 1805. min. 8. singulis orationibus praemittit V D. egregias introductiones et subiunxit eruditas observationes. Orationes autem, secundum ordinem temporis collocatae sunt 1) *περὶ συμμαχικῶν*, 2) pro Megalopitanis; 3) prima Philippica; 4) de Rhodiorum libertate; 5 — 7) tres Olynthiacae; 8) de pace; 9) secunda Philippica; 10) de Haloneso; 11) de rebus Cherrhonesi;

12) tertia Philippica; 13) epistola Philippi et Demosth. orat. aduersus illam. Omisit vero quartam Philippicam, (quam Luchefini vocat vermiculatum emblema, ac Valcken. in not. ad orat. suam de Philippo, atque Wolf in prolegg. ad edition. suam orat. Demosth. aduersus septimem p. LX in not. suspectam habent,) et or. *περὶ συντάξεως*, s. de ordinanda republica, (quam idem Wolf. l. c. p. LXXIV. in nota, ex aliis Demosthen. maxime Olynth. III. et Aristocratea ab aliquo declamatore confutis panis confectam existimat).

Ad pag. 218. lin. 18.

Leg. inter has.

Ad pag. 219. lin. 5.

In eodem Attico Museo in linguam germanic. conuersae sunt atque illustratae, in tom. III. fasc. 3 Tiguri etc. 1801. p. 417 — 472. prima orat. Philippica, atque in tom. IV. fasc. 2. Lipsi. 1802. pag. IV sqq. et 1 — 52. tres Olynthiaca. — Cel. St. Croix in Exam. laudato p. 622. de tempore, quo habita est Demosth. or. de corona, p. 308. not. 5. de oratione, quam spuriam habet, de foedere cum Alex. et alibi de *Demosthene* atque *Aeschine* agit iudicatque.

Ad pag. 221. lin. 4. corr. legere malit. et Gesner. et ad lin. 18.

De Kochii prolegomenis [erudite iudicat V. quidam D. in Ien. A. L. Z. 1804. nr. 50. P. 395.

p. 395 sqq. et aliquoties emendat aut culpata eius opiniones atque iudicia. — Laudat et defendit Theopompum *Stauerem* ad Cornel. Nepot. Alcib. c. 11. p. 251. ed. III. — Quaeritur insuper, num Theopompus *περὶ εὐσεβείας* (quae citatur a scholiaste ad Aristoph. *Aues*, v. 1554.) scripserit. Negat id *Ruhnken*. in *Hist. crit. oratorum graec.* p. 87. sqq. et *Θεόφρατος* apud scholiast. legendum esse arbitratur; sed dubitat censor in *Ien. L. Z.* loco memorato. quia locus *Dionys. Halicarn.* vol. VI. p. 784. ed. *Reiskii* illi coniecturae minime faueat. In eod. libro et vol. p. 785. est locus classicus, *εὐδὲ καὶ βέλκωνος* etc., qui ad defendendum Theopompum faciat.

Ad pag. 221. ad §. 80. de Lycurgo.

Lycurgi orat. in *Leocratem*, in usum auditorum imprimi curavit *B. Thorlacius*. *Hafniae* 1804. 8.

Ad pag. 223. lin. 14. Aristoteles.

Peylikii edit. a. 1499. praeter *Freytag*. laudatum memorat quoque *Leich* de origine et incrementis typograph. *Lipsiensis* p. 75. et in not. r. addit, eam recusam esse 1503. et 1509. *Panzer* autem l. a me citato ex *Freytagio* memorat tantum edit. 1499. Error igitur est typogr. in meis suppl. vbi excusum est *rec. a. 1505.* Neque vero cl. *Kuller*. in censura, bis typis repetitam esse illam *Peylikii* edit. credit, et ait, se possidere editionem a. 1509. eamque *Peylick* diserte vocare. *secundo pressam.*

Jam. Num igitur Leich. errauerit, nec ne, alii inquirant atque diiudicent.

Ad pag. 225. lin. 16.

Add. *neue Leipz. L. Z.* a. 1804. m. Febr. nr. 23. p. 358. sqq. — Artem rhetoricam, tribus libris constantem, esse genuinum Aristotelis opus, eiusque sagacitatem atque subtilitatem redolere; minorem vero artem, vno constantem libro, et ad Alexandrum scriptam, neque ab Aristotele, neque, vt nonnulli existimauerunt, ab Anaximene Lampfaceno, neque ab aequali quodam Alexandri; sed a *Corace*, centum annos ante Aristotelem viuente, et conditore scholae Syracusanae rhetoricae, confectam esse; demonstrare studuit *Garnier* in recitatione quadam, in Instituto nationali Franciae praelecta. (v. *Intellig. Blatt der allgem. L. Z.* a. 1804. nr. 194.) Putat *Garnier*, *Coracem* fuisse artis rhetoricae primum architectum, atque Aristotelis, quum Coracis artem rhetoricam cum sua ad Alexandrum misisset, probabiliter fuisse consilium, vt regium disciplinae suae alumnum edoceret progressus, quos illa ars ab huius origine vsque ad sua tempora, quibus praecepta illius dedisset iussu Alexandri, fecerit, neque Aristotelem liberum videri a suspitione vani arrogantisque animi.

Ad pag. 226.

Corr. lin. 3. *Aristoteles* — lin. 6. *artem* —
poeticam esse fragmentum; — lin. 10. qui su-
perstes;

perses; — lin. 13. explicaturus, et lin. 18. arte poetica.

Ad pag. 234.

Translations from the Greek, viz. *Aristotle's Synopsis of the Virtues and Vices*. — By *Will. Bridgman* etc. (v. supra ad §. 21. de *Pythagora*, ad p. 122.) Lond. 1801. 8. *Aristoteli* tributam *Synopsin* ab *Andronico* potius scriptam esse, suspicatur *Bridgman*.

Oeconomicorum Aristotelis libri, Graecis et Latinis annotationibus suis locis illustrati. In quibus pia, grauia et christiana documenta sunt omnia, etc. In fine: Habes, optime lector, *Aristotelis Oeconomicorum* libros, quibus adiecimus annotationes, ex Graecis authoribus, *Euripide*, *Hesiodo* et *Homero*, in his libris citatos. — Cracouiae per *Mathiam Scharfenberg*. III. die Marc. Anno M D XXXVII. (1537.) 4. Editor est *Georg. Libanus*, *Lignicensis*. Textui graeco subiungitur *Leonardi et Aretini* versio latina. Pauculae ad marginem adiectae sunt adnott., notae autem ipsae in fine adnexae. Hanc edit. copiose recensuit *Jo. Boguslaus Prosechowski*, (sub quo nomine latuit *Frieze Saxo*, tum *Warsouiae* commoratus,) in *notitia libri graeci, omnium primi in Polonia typis excusi*, in *Mencken* nouis *Miscell.* *Liphsens.* tom. V. part. 2. p. 367 — 374. At eam non primum esse libr. graecum, in Polonia typis excusum, *Io. Dan. Ianozki*, (cuius consilio *Frieze* illam dederat notitiam), errorem suum agnouit, et ipsam editionem recensuit in *Nachricht von*

denen in der ²⁵¹⁷ Zaluskiſchen Bibl. ſich befindenden raren Büchern, part. V. p. 194. — 190.

Ad pag. 238, (ſic corr. errorem nr. 138. et ſeq. pag. corr. etiam 239.)

Bernh. Ludou. Königsmanu, Athenaei Flenopolit. Rect. duo programm. de Geographia Ariſtoteliſ ſectio I. et II. phyſicam Ariſtoteliſ Stagiritae geographiam complexa, particula prior, 1803. particula poſterior, ſciculus vnus, 1804. Schleſwig. 4. Multa Ariſtoteliſ loca emendantur atque illuſtrantur. vid. *neue Leipz. L. Z.* a. 1804. nr. 83. p. 1521. ſqq. m. Iun. — De Ariſtotele, eius libris metaphyſicis, hiſtoria animalium, epiſtoliſ ad Alexandrum, maximam partem ſuppoſitiſ, educatione atque inſtitutione Alexandri M., eius ſententia de rebus diuinis aliſque rebus diligenter diſſerit iudicatque cel. *St. Croix* in *Examen* etc. cit. p. 194 — 207. 295. not. 2. et ſaepius; et de fatiſ librorum Ariſtot. poſt eius mortem p. 200 et 352.

Ad pag. 239. in col. ſupr. leg. *DIODOR. SINOP.*

Ibid. poſt lin. 9.

Inſere ad *Sectionem III.* etc. *lb.* inſere, Ad pag. 468. *Introduct. lin. vlt.*

Egremium cel. *Sainte Croix* opus iterum formuliſ typographiſ deſcriptum, et mire locupletatum eſt: *Examen critique.* — *Seconde Edition* conſiderablement augmentée. Paris. An. XIII. — 1804. mai. 4. — et ad pag. 471. *Introd. de Hecataeo* add. Laudat huiſ hiſtorian et narrationem de Iudaeiſ diligentem veram

ram

ramque, neque eius opus pro apocrypho habendum esse, cum *Guil. Spencero* not. ad Origenem p. 14. sq. censet cel. *St. Croix* l. c. p. 556. sqq. Aliter sentit *Eichhorn* in *Allgem. Biblioth. der biblisch. Literatur* part. V. nr. 3. v. add. et corr. ad *Introd.* II. 2. p. 337.

Ad pag. 239. lin. 19. corr. 474. et lin. 21. leg.

Tarentino, et adde: *Heraclidis* fragmenta de rebus publicis edidit: ex codd. ex antiquis auctoribus et ex ingenio emendavit, atque commentario perpetuo primus illustravit *D. G. D. Koeler*, Rect. Gymnas. Detmold. Addita est versio germanica. Hal. Sax 1804. m. 8. Conf. *neue Leipz. L. Z. a.* 1805. nr. 14. m. Jan. p. 209. sqq.

Ad pag. 241. lin. 10. Theophrastus.

Idem *Büchling*. edidit: *Theophrasts moralische Charaktere*, (v. Add. et corr. ad *Introd.* II. 2. p. 337.) Neque vero versio neque editio laudatur in *Ergänzungs-Blatt. zur A. L. Z.* (1805.) nr. 20. pag. 157. sq.

Ad pag. 244. lin. 11.

De *Theophrasto* eiusque characteribus sollerter disputavit, et charact. germanice vertit atque illustravit *Hottingerus Wieland's Attischem Museum*, tom. I. fasc. 3. p. 97. sqq. Tiguri et Lipsi. 1797. et tom. II. fasc. 1. p. 1. sqq. *ibid.* 1798. 6.

Ad

Ad pag. 245. de Aristoxeno. lin. 9.

Mahne diatribe rec. est in Thesauro critico nouo; tom. I. p. 1 sqq. Lipf. 1802. 8.

Ad pag. 246. lin. 4.

Leg. *Polemonis nomine.*

Ad pag. 248 de Euclide. lin. 11.

Leg. *Dasypodii*. Laudari, legi alicubi, edit. *Euclid*, element. in vsum inuentutis, Lipf. 1745. 8.

Ad pag. 255. de Lycophrone sub fin.

Leg. illum ex *Daniele*.

Nouissima Lycophronis editio non omnium criticorum tulit laudem. Inscripta vero est: Λυκόφρονος τοῦ Χαλκιδῆως Κάσσανδρα, τὸ σκότινον ποίημα, καὶ εἰς αὐτὸ τοῦτο Ἰσαακίου, μᾶλλον δὲ Ἰωάννου τοῦ Τζέτζου ἑξηγήσεις. *Lycophronis Chalcidensis Cassandra*, obscurum poema, ope XVI codd. Mss. sanioribus subinde lectionibus restitutum, fideliori interpretatione exornatum, et accurata paraphrasi explicatum; cum *Isaaci*, vel potius *Iohannis Tetzæ* commentario, ex postrema Oxoniensi editione ad fidem XIII. exemplarium bis mille ferme in locis emendato; notabiliter aucto, latine reddito et illustrato. Accedunt fragmenta vndique collecta; variantes Lectiones, emendat. et Indices necessarii. Studio et impensis *Leopoldi Sebastiani*. Romae 1803. 8p. Anton Fildgon. in mai. 4. cum II. tabb. aen. Conf. *ephem. litter.* Gotting. a. 1804. scid. 35. p. 340. sqq. et

et *neue Leipz. L. Z.* a. 1804. nr. 161., ubi etiam catal. codd. a. Sebastiano adhibitorum reperitur. Maiorem curam impendisse videtur in commentarium Io. Tzetzae, (hunc enim fuisse parentem ostendit ex variis rationibus, maxime ex eius epistola, in hac edit. recusa, ad Protonotarium Basilium Archideminum,) quam in apsum Lycophronis carmen, et contextum graecum.

Ad pag. 257. med. Theocritus.

Selecta quaedam Theocriti idyllia. Recensuit, variorum notas adiecit, suasque animaduersit. partim latine, partim anglice scriptas, immiscuit *Thom. Edwards*, Cantabrig. 1779. 8. — Vtilis criticaque editio est: *Theocriti carmina*. Recensuit et annotatt. instruxit Io. *Christi Guil. Dahl*, graec. litterar. P. P. O. in acad. Rostochiensis. Lips. 1804. min. 8. Conf. *ceris*, in *neu. Leipz. L. Z.* a. 1804. m. Mai. nr. 67. p. 1063. sqq. In Praefat. pag. IX. V. D. laudat editionem Theocriti optimae notae, Louanii ap. Theodor. Mart. Alostensem a. 1520. min. 4., quam cum Aldina consentire in plurimis quidem locis; nec tamen omnibus locis, adfirmat. In praef. autem pag. VI. in not. scribit, exemplar, quod possideat, alterius editionis Valckenar. in titulo habere anni numerum 1781. contra ab aliis citari edit. a. 1779. Atqui meum exemplar, quod eodem, quo lucem adspexit, anno accipere me memini, numerum anni 1781. habere. I. A. de Chalmot

nem amoris ad bonum pulcrumque more humano describeret. In aliis profectionibus idem V. D. partim finem dialogi Platonici, partim singulas illius partes, aliaque huc pertinentia, e. g. mythum Aristophan., *Eros*, persecutus est. — Ad pag. 211. lin. 5. corr. Platonii.

Ad pag. 213. lin. 12.

10. Chr. Hüttner de mythis platonis: Lips. 1788. 4. — Schützi animaduers. criticae in Platonis dialog. de animo, progr. I. II. Ien. 1784. fol. — Fortsetzung des platonischen Gesprächs von der Liebe von I. G. Schloffer. Hannou. 1796. 8. — Asi de Platonis Phaedro etc. Ien. 1801. 8. conf. vniuers. germ. biblioth. vol. 72. part. 2. p. 209. sqq. — Gusi. Fr. Wiggers diss. sistens examen argumentorum Platonis pro immortalitate animi humani. Rostoch. 1803. 4. conf. neue Leipz. L. Z. 1804. m. April. p. 872. — M. Car. Ludou. Pörsche, P. P. O. poes. disp. de Platonis sententia, poetas e republ. bene constituta esse expellendos, Regiomont. 1803. 4. — Phil. Guil. van Heusden Specimen criticum in Platonem. Accedit Wyttenbachii epistola ad auctorem: item Collationes codd. msst. Platonis cum a Ruhnkenio confectae, tum aliae. Lugd. Batau. 1803. 8. conf. ephem. litter. Gothan. a. 1804. nr. 31. p. 297. sqq. et neue Leipz. L. Z. a. 1804. nr. 107. pag. 1701. sqq. — Cel. Morgenstern catalogo praelectionum semestri in academia Dorpatensi, a. 1803. m. Aug. praemittit commentat. de Hippia minore, dial.

dial. *Platonis*, et huius consilium non fuisse docet, ut naturam pulcri explicaret; sed, ut characteres colloquentium describeret, atque refutaret Hippiani. — *Car. Io. Fr. Elverfeld*, Curoni, disp. exhibens convenientiam philosophiae Platonis cum philosophia nostrae aetatis. Ienae 1801. — *Car. Aug. Gottl. Keil*, V. C. de doctoribus veteris ecclesiae culpa corruptae per Platonicas sententias theologiae liberandis, commentt I. — XIV. Lips. 1793 — 1805. 4 — *Plato und Aristoteles, oder Uebergang vom Idealismus zum Empirismus*. Norib. 1804. 8 — *Cel. St. Croix* in Exam. critique des anciens Historiens d'Alexandre le Grand ed. 2. aliquoties laudat eius ingenium ac pietatem etc. v. p. 83. 523. sq. 280.

Ad pag. 218. lin. 3. Demosthenes.

Sententiae et Similia ex *Demosthenis* orationibus et epistolis, in certa virtutum ac vitiorum capita collectae, auctore *Ioanne Leino*, Illesensi. (Colon. Allobr.) ap. Io. Tornaesium. 1603. 12. — *Demosthenes Staatsreden, übersetzt, und mit erläuternden Anmerkungen versehen von Frid. Jakobs*, Lips. 1805. min. 8. singulis orationibus praemisit V. D. egregias introductiones et subiunxit eruditas observationes. Orationes autem, secundum ordinem temporis collocatae sunt 1) *περὶ συμμοσιῶν*. 2) pro Megalopitanis; 3) prima Philippica; 4) de Rhodiorum libertate; 5 — 7) tres Olynthiaca; 8) de pace; 9) secunda Philippica; 10) de Haloneso; 11) de rebus Cherrhonesi;

12) tertia Philippica; 15) epistola Philippi et Demosth. orat. aduersus illam. Omisit vero quartam Philippicam. (quam Luchefini vocat vermiculatum emblema, ac Valcken. in not. ad orat. suam de Philippo, atque Wolf in prolegg. ad edition. suam orat. Demosth. aduersus Iustinum p. LX. in not. suspectam habent.) et or. *περι συνταξεως*, s. de ordinanda republica, (quam idem Wolf. l. c. p. LXXIV. in nota, ex alijs Demosthen. maxime Olynth. III. et Aristocratea ab aliquo declamatore confutis panis confectam existimat).

Ad pag. 218. lin. 18.

Leg. *inter has.*

Ad pag. 219. lin. 5.

In eodem Attico Museo in linguam germanic. conuersae sunt atque illustratae, in tom. III. fasc. 3. Tiguri etc. 1801. p. 417 — 472. prima orat. Philippica, atque in tom. IV. fasc. 2. Lips. 1802 pag. IV sqq. et 1 — 32. tres Olynthiacae. — Cel. *St. Croix* in Exam. laudato p. 622. de tempore, quo habitae est Demosth. or. de corona, p. 308. not. 3. de oratione, quam spuriam habet, de foedere cum Alex. et alibi de *Demosthene* atque *Aeschine* agit iudicatque.

Ad pag. 221. lin. 4. corr. legere malit. et Gesner. et ad lin. 18.

De *Kochü* prolegomenis [erudite iudicat V. quidam D. in Ien. A. L. Z. 1804. nr. 50. p. 595.

p. 395 sqq. et aliquoties emendat aut culpat eius opiniones atque iudicia. — Laudat et defendit Theopompum *Stauerem* ad Cornel. Nepot. Alcib. c. 11. p. 251. ed. III. — Quaeritur insuper, num Theopompus *περὶ εὐσεβείας* (quae citatur a scholiaste ad Aristoph. *Aues*, v. 1354.) scripserit. Negat id *Ruhnken*, in *Hist. crit. oratorum graec.* p. 87. sqq. et *Θεόπρασος* apud scholiast. legendum esse arbitratur; sed dubitat censor in *Ien. L. Z.* loco memorato. quia locus *Dionys. Halicarn.* vol. VI. p. 784. ed. *Reiskii* illi coniecturae minime faueat. In eod. libro et vol. p. 785. est locus classicus, *εὐὸ καὶ βέλκωνος* etc., qui ad defendendum Theopompum faciat.

Ad pag. 221. ad §. 80. de Lycurgo.

Lycurgi orat. in *Leocratem*, in usum auditorum imprimi curavit *B. Thorlacius*. *Hafniae* 1804. 8.

Ad pag. 223. lin. 14. Aristoteles.

Peylikii edit. a. 1499. praeter *Freytag*. laudatum memorat quoque *Leich* de origine et incrementis typograph. *Lipsiensis* p. 75. et in not. r. addit, eam recusam esse 1503. et 1509. *Panzer* autem l. a me citato ex *Freytagio* memorat tantum edit. 1499. Error igitur est typogr. in meis suppl. ubi excusum est *rec. a. 1505.* Neque vero cl. *Kuller*. in censura, bis typis repetitam esse illam *Peylikii* edit. credit, et ait, se possidere editionem a. 1509. eamque *Peylick* discrete vocare. *secundo presam.*

Jam. Num igitur Leich. errauerit, nec ne, alii inquirent atque diiudicent.

Ad pag. 225. lin. 16.

Add. *neue Leipz. L. Z. a. 1804. m. Febr. nr. 23. p. 358. lqq.* — Artem rhetoricam, tribus libris constantem, esse genuinum Aristotelis opus, eiusque sagacitatem atque subtilitatem redolere; minorem vero artem, vno constantem libro, et ad Alexandrum scriptam, neque ab Aristotele, neque, vt nonnulli existimarent, ab Anaximene Lampfaceno, neque ab aequali quodam Alexandri; sed a *Corace*, centum annos ante Aristotelem viuente, et conditore scholae Syracusanae rhetoricae, confectam esse; demonstrare studuit *Garnier* in recitatione quadam, in Instituto nationali Franciae praelecta. (v. *Intellig. Blatt der allgem. L. Z. a. 1804. nr. 194.*) Putat *Garnier*, *Coracem* fuisse artis rhetoricae primum architectum, atque Aristotelis, quum Coracis artem rhetoricam cum sua ad Alexandrum misisset, probabiliter fuisse consilium, vt regium disciplinae suae alumnum edoceret progressus, quos illa ars ab huius origine vsque ad sua tempora, quibus praecepta illius dedisset iussu Alexandri, fecerit, neque Aristotelem liberum videri a suspicione vani arrogantisque animi.

Ad pag. 226.

Corr. lin. 3. *Aristoteles* — lin. 6. *artem* — *poeticam esse fragmentum*; — lin. 10. *qui superstes*;

persiles; — lin. 13. *explicaturus*, et lin. 18. *arte poetica*.

Ad pag. 234.

Translations from the Greek, viz. *Aristotle's Synopsis of the Virtues and Vices*. — By *Will. Bridgman* etc. (v. supra ad §. 21. de *Pythagora*, ad p. 122.) Lond. 1801. 8. *Aristoteli tributam Synopsin* ab *Andronico* potius scriptam esse, suspicatur *Bridgman*.

Oeconomicorum Aristotelis libri, Graecis et Latinis annotationibus suis locis illustrati. In quibus pia, grauia et christiana documenta sunt omnia, etc. In fine: Habes, optime lector, *Aristotelis Oeconomicorum* libros, quibus adiecimus annotationes, ex Graecis authoribus, Euripide, Hesiodo et Homero, in his libris citatos. — Cracouiae per *Mathiam Scharfenberg*. III. die Marc. Anno M D XXXVII. (1537.) 4. Editor est *Georg. Libanus*, *Lignicenis*. Textui graeco subiungitur *Leonardi et Aretini* versio latina Pauculae ad marginem adiectae sunt adnott., notae autem ipsae in fine adnexae. Hanc edit. copiose recensuit *Jo. Boguslaus Prosechowski*, (sub quo nomine latuit *Frieze Saxo*, tum *Warsouiae* commoratus,) in *notitia libri graeci, omnium primi in Polonia typis excusi*, in *Mencken* nouis *Miscell.* *Lipsiens.* tom. V. part. 2. p. 367 — 374. At eam non primum esse libr. graecum, in Polonia typis excusum, *Io. Dan. Ianozki*, (cuius consilio *Frieze* illam dederat notitiam), errorem suum agnouit, et ipsam editionem recensuit in *Nachricht von*

denen in der ^{Zaluskischen} Bibl. sich befindenden raren Büchern, part. V. p. 194. — 198.

Ad pag. 238. (sic corr. errorem nr. 138. et seq. pag. corr. etiam 239.)

Bernh. Ludou. Königsmann, Athenaei Flenopolit. Rect. duo programm. de Geographia Aristotelis sectio I. et II. physicam Aristotelis Stagiritae geographiam complexa, particula prior, 1803. particula posterior, fasciculus vnus. 1804. Schleswig. 4. Multa Aristotelis loca emendantur atque illustrantur. vid. *neue Leipz. L. Z.* a. 1804. nr. 83. p. 1521. fqq. in. Iun. — De Aristotele, eius libris metaphysicis, historia animalium, epistolis ad Alexandrum, maximam partem supposititiis, educatione atque institutione Alexandri M., eius sententia de rebus diuinis aliisque rebus diligenter differit iudicatque *cel. St. Croix* in *Examen* etc. cit. p. 194 — 207. 295. not. 2. et saepius, et de fatiis librorum Aristot. post eius mortem p. 200 et 352.

Ad pag. 239. in col. *supr. leg. DIOGEN. SINOP.*

Ibid. post lin. 9.

Inferre ad *Sectionem III.* etc. *Ib.* inferre, Ad pag. 468. *Introduct. lin. vlt.*

Egregium *cel. Sainte Croix* opus iterum formulis typograph. descriptum, et mire locupletatum est: *Examen critique.* — *Seconde Edition* considerablement augmentée. Paris. An. XIII. — 1804. mai. 4. — et ad pag. 471. *Intrcd. de Hecataeo* add. Laudat huius historiarum et narrationem de Iudaeis diligentem veram

ram

ramque, neque eius opus pro apocrypho habendum esse, cum *Guil. Spencero* not. ad Origenem p. 14. sq. censet cel. *St. Croix* l. c. p. 556. sqq. Aliter sentit *Eichhorn* in *Allgem. Biblioth. der biblisch. Literatur* part. V. nr. 3. v. add. et corr. ad Introd. II. 2. p. 537.

Ad pag. 239. lin. 19. corr. 474. et lin. 21. leg.

Tarentino, et adde: *Heraclicidis* fragmenta de rebus publicis edidit: ex codd. ex antiquis auctoribus et ex ingenio emendavit, atque commentario perpetuo primus illustravit *D. G. D. Koeler*, Rect. Gymnas. Detmold. Addita est versio germanica. Hal. Sax 1804. m. 8. Conf. *neue Leipz. L. Z.* a. 1805. nr. 14. m. lan. p. 209. sqq.

Ad pag. 241. lin. 10. Theophrastus.

Idem *Büchling*. edidit: *Theophrasti moralische Charaktere*. (v. Add. et corr. ad Introd. II. 2. p. 337.) Neque vero versio neque editio laudatur in *Ergänzungs-Blätt. zur A. L. Z.* (1805.) nr. 20. pag. 157. sq.

Ad pag. 244. lin. 11.

De *Theophrasto* eiusque characteribus sollerter disputavit, et charact. germanice vertit atque illustravit *Hottingerus Wieland's Attischem Museum*, tom. I. fasc. 3. p. 97. sqq. Tiguri et Lipsi. 1797. et tom. II. fasc. 1. p. 1. sqq. ibid. 1798. 8.

Ad

Ad pag. 245. de Aristoxeno. lin. 9.

Mahne diatribe rec. est in Thesauro critico nouo, tom. I. p. 1 sqq. Lips. 1802. 8.

Ad pag. 246. lin. 4.

Leg. Polemonis nomine.

Ad pag. 248 de Euclide, lin. 11.

Leg. *Dasypodii*. Laudari, legi alicubi, edit. *Euclid*, element. in usum inuentutis, Lips. 1745. 8.

Ad pag. 255. de Lycophrone sub fin.

Leg. illum ex Daniele.

Nouissima Lycophronis editio non omnium criticorum tulit laudem. Inscripta vero est: *Κυκλόφρονος τοῦ Χαλκιδείου Κασσανδρά, τὸ ἀκότινον ποίημα, καὶ εἰς αὐτὸ τοῦτο Ἰσαακίου, μᾶλλον δὲ Ἰωάννου τοῦ Τζέτζου ἐξηγήσεις. Lycophronis Chalcidensis Cassandra, obscurum poema, ope XVI codd. Mss. sanioribus subinde lectionibus restitutum, fideliori interpretatione exornatum, et accurata paraphrasi explicatum: cum Isaaci, vel potius Iohannis Tzetzae commentario, ex postrema Oxoniensi editione ad fidem XIII. exemplarium bis mille ferme in locis emendato, notabiliter aucto, latine reddito et illustrato. Accedunt fragmenta vndique collecta; variantes Lectiones, Emendatt. et Indices necessarii. Studio et impensis Leopoldi Sebastiani. Romae 1803. 8p. Anton Fulgon. in mai. 4. cum II. tabb. aen. Conf. *ephem. litter.* Gotting. a. 1804. scid. 35. p. 340. sqq.*

et

et *neue Leipz. L. Z.* a. 1804. nr. 161., vbi etiam catal. codd. a. Sebastiano adhibitorum reperitur. Maiorem curam impendisse videtur in commentarium Io. Tzetzae, (hunc enim fuisse parentem ostendit ex variis rationibus, maxime ex eius epistola, in hac edit. recusa, ad Protonotarium Basilium Archideminum,) quam in ipsum Lycophronis carmen, et contextum graecum.

Ad pag. 257. med. Theocritus.

Selecta quaedam Theocriti idyllia. Recensuit, variorum notas adiecit, suasque animaduers. partim latine, partim anglice scriptas, immiscuit *Thom. Edwards*, Cantabrig. 1779. 8. — Vtilis criticaque editio est: *Theocriti carmina*. Recensuit et annotatt. infiraxit *Io. Christi Guil. Dahl*, graec. litterar. P. P. O. in acad. Rostochiens. Lipl. 1804. min. 8. Conf. cens. in *neu. Leipz. L. Z.* a. 1804. m. Mai. nr. 67. p. 1063. sqq. In Praefat. pag. IX. V. D. laudat editionem Theocriti optimae notae, Louanii ap. Theodoric. Mart. Alostensem a. 1520. min. 4., quam cum Aldina consentire in plurimis quidem locis; nec tamen omnibus locis, adfirmat. In praef. autem pag. VI. in not. scribit, exemplar, quod possideat, alterius editionis Valckenar. in titulo habere anni numerum 1781. contra ab aliis citari edit. a. 1779. Atqui meum exemplar, quod eodem, quo lucem adspexit, anno accipere me memini, numerum anni MDCCCLXXIX ap. Io. le Mair. et I. A. de Chalmot

mot præ se fert. Quare cum Daldio mihi videntur credibile, nonnulla exemplaria ex arbitrio redemptorum, (forfanque nouorum,) non numero insignita esse.

Ad pag. 260. med.

Io. Christi. Hartmanni prolusio de variis Theocriti imitatoribus. Greitz. 1773. 4. — *Ern. Groddeck* comment. praefide Trendelenburg defensa, in I. Idyll. Theocriti. Gedani 1782. 4. — *Ev. van Driel* orat. pro Theocritea poculi descriptione. Traiecti ad Rhen. 1788. 4. — Animaduerss. in *Theocritum, Bionem et Moschum* sunt in *Car. Gätth. Lenzii* Animaduersionibus in quaedam graecor. et latinor. scriptorum loca. Ienae 1784. 8. — *Jacobs* praemittit editioni suae Bionis et Moschi (Gothae et Amstel. 1795. 8.) animaduersiones in carmina Theocriti; et loca quaedam Theocriti explicuit aut tentauit in specimine emendationum in auctores veteres. Gothae. 1786. 8.

Ad pag. 263. lin. 5. de Callimacho.

Küchler de vestigiis nonnullis V. T., quae in hymnis Callimachi deprehenduntur. Neod. ad Orlam 1783. 8. — *Du Theil* Recherches sur les Fêtes Carnéennes pour seruir à l'Intelligence de l'Hymne, composé par *Callimaque* à l'honneur d'Apollon: in *Mém. de Littérature* tom. 39. p. 185 — 202.

Ad pag. 263. lin. 16.

Corr. De hac edit.

Pag.

Pag. 265. lin. 13. scribē *passan* et lin. 24.
corr, *liber rarus*.

Ad pag. 266. lin. 6. *Cleanthes*.

Corr. *Blëssigii*. — Conf. *Vlr. Andr. Rohde* de veterum poetarum sapientiā gnoſtil-
cā etc. Hauniae 1800. 8. p. 237. ſqq., vbi etiā
loca quaedam Hymni critice tractantur.

Pag. 267. lin. 7. leg. *Maueſthoniana*.

Ad pag. 275. lin. vlt.

Disputatio hiſtorico-critica de *Panaetio Rhodio*, philoſopho ſtoico, quam praefide
Dan. Wyttenbachio, litter. human. Prof. ad
publicam diſceptationem proponit *F. G. van Lynden*,
Leeward. Fris. Lugd. Bat. 1802. mai. 8. *Panaetium* auctorem librorum de
Officiis et familiarem Scipionis ac Laelii fuiſſe,
nec duo diuerſosque *Panaetios*, contra *Ludouic.*,
ad Suidam prouocantem, in prima parte
oſtendit auctor, idque confirmat testi-
moniis aliorum ſcriptorum ipſiusque Suidae
aliis locis. Idem *Ionſium*, qui diem natalem
Panaetii refert ad Olymp. CIL, refutat, et *Panaetium*
aequalem Scipionis fuiſſe atque circa ann. v. c. 569.
natum cenſet. Tum agit de *Panaetii* magiſtris ac
diſcipulis, atque comioratione Romae apud
Scipionem ac Laelium; eumque, docet, intra a. v. 608 et 612.
ſcripſiſſe libros de Officiis; ſuos autem vltimos
vitae annos tranſegſſe Athenis. In altera
parte de doctrina ſcriptisque *Panaetii* vberius
diſſeritur. Praeterea loca quaedam veterum
aucto-

auctorum emendantur. v. *neue*. Leipz. L. Z.
a. 1804. nr. 106. p. 1694. sq.

Ad pag. 280. lin. 6. Apollodorus.

*Apollodori Atheniensis Bibliothecae libri
III. et fragmenta.* Curis secundis illustravit
Chr. G. Heyne. Gotting. 1803. mai. 8. — Ad
Apollodori Biblioth. Obseruat. auctore *Chr.
G. Heyna*. ib. eod. anno, m. 8. In hac al-
tera editione textui subiecta sunt breuia ar-
gumenta notaeque criticae. Additus est index
auctorum, e quibus Apollodori fragmenta
collecta sunt. Fragmenta nouas acceperunt
accessiones. In altera parte adnotatt. mytho-
logicae sunt locupletatae et indices etiam au-
ctiores. — Minor editio Apollodori Hey-
niana, in usum scholarum, prodit ibid. 1804.
8. — *Ἀπολλοδώρου* — *Bibliothèque d'Apollodore,*
l'Athenien. Traduction nouvelle,
avec le Texte grec révu et corrigé, des No-
tes et une Table analytique, par *E. Clavier*,
Membre de la Cour de Justice criminelle
séante à Paris. tom. I. II. an XIII. 1805. 8.
Paris. sed conf. censuram in Gotting. *ephem.
litter.* a. 1805. nr. 75. p. 738. sqq.

Ad pag. 280. ad §. 60. Meleager.

De Meleagro Syro v. *Monthly Magazine*
a. 1805. nr. III. m. Mai. pag. 339. et nr. IV.
m. Iun. p. 460. add. ib. nr. I. m. Mart. p.
138. sqq. et nr. II. p. 215. sqq.

Ad

Ad pag. 286. lin. 4. Dionysius Halicarn.

Τέχνη ῥητορικῆ, quae vulgò integra Dionysio Halicarn. tribuitur, emendata, noua versione latina et commentario illustrata, auctore M. Henr. Aug. Schott. Lipsiae 1804. mai. 8. Cl. Schott existimat et probare studet, in hac arte rhetorica diuersas reperiri partes, partim ex reliquis Dionysii Halicarn. scriptis, partim ex eius praelectionibus, ab auditoribus exceptis, collectas, partim aliorum rhetorum praecèpta; sed aucta, et additamentis seriorum rhetorum interpolata, aliaque fragmenta propter similitudinem composita. In prolegom. agit Schott. de Dionysio Halicarn. eiusque scriptis rhetoricis. Conf. Bibl. nou. vniuers germ. vol. 97. a. 1805. p. 165. sqq. et *neue Leipz. I. Z.* a. 1804. m. Febr. n. 27. p. 429. sqq.

Pag. 287. lin. 28. de Diodoro Sic. corr. et complectitur. Praeterea conf. Mém. de l'Acad. des Inscr. tom. 27. Hist. p. 57. sqq. — De Diodoro Sic., eius aetate, virtutibus et vitiis scribendi, etc. sobrie acuteque iudicauit atque differuit cel St. Croix in Examen etc. saepius laudato p. 65 — 72 et p. 587. etc. ed. sec.

Ad pag. 238. lin. ult. de Nicolao Damasceno.

Add. Fabricii B. Gr. pag. 684 not. uu. nou. edit. — Nicolai Damasceni Historiarum excerpta et fragmenta, quae supersunt, Graece. Nunc primum separatim edidit, versionem duplicem, alteram Henr. Valesii, hinc inde emendatiorem; alteram Hugonis Grotii

in locos plerosque. Henr. Valesii notas integras, aliorumque virorum doctorum, vndique collectas, et suas, nec non testimonia veterum ac recentiorum de Nicolai vita scriptorumque notitia adiecit *Io. Conradus Orellius*, Diaconus Turicensis. Accedit *Sevini* dissert. de Nicolao Damasceno, gallice scripta. Lipsiae, sumptib. librariae Weidmanniae. 1804. m. 8. De docta hac edit. conf. non. bibl. vniuers. germ. vol. 93. part. I. fasc. 4. pag. 236. sqq. et *neue Leipz. L. Z. a.* 1805. nr. 14. m. Jan.

Ad pag. 292. med. Strabo.

Georg. Henr. Lünemann Descriptio Caucasi gentiumque Caucasiarum, ex *Strabone*, comparatis scriptoribus recentioribus — commentatio, quae in certamine litterario ciuium academiae Georg.-Augusti, d. IV. Iun. 1803. praemio in ordine philosophorum ornata est. Lipsiae 1803. 4. In *Hall. A. L. Z.* nr. 210. m. Iun. 1804. p. 125. sq. valde quidem laudatur commentatio; nonnullae tamen animadversiones contra auctorem adsparguntur. — Caucasiarum regionum et gentium *Straboniana* descriptio ex recentioris aevi notitiis commentario perpetuo illustrata. Accedunt Excursus nonnulli, de nomine Caucasi; de metallis Caucasi; de Iberorum origine; de nomine Georgiorum gentis et Cyri sine Kuri fluiuiis; de Tschercassis; de Aorsis, Auaris et Hunnis; de *Roineggesiana* Caucasi descriptione. Auctore *Christph. Bömmel*, (nunc Prof. Marburg.)
Cum

Cum appendice, textum graecum continent.
Lips. 1804. mai. 8. conf. Götting. ephem. litt.
a. 1804. nr. 15. et de utroque Lünemann et
Rommél. opere v. Lips. L. Z. nr. 67. a. 1804.

Pag. 292. lin. 23 scrib. Adde. ac pag.
296. lin. 5. leg. aeneae et pag. 297. lin. 19.
leg. cuius vero memoria.

Ad pag. 299. lin. 5. Flavius Iosephus.

Flavius Iosephus vom jüdischen
Kriege. Uebersetzt von I. B. Friesse, und
mit einer Vorrede versehen von Herrn D.
Oberthür. Alton. 1804. part. I. lib. 1. — 3.
mai. 8. conf. neue allg. deutsch. Biblioth. tom.
92. fasc. 8. p. 463. sqq., vbi quoque versiones
aliorum germanicae comparantur. — Part.
II. libr. 4 — 7. Alton. 1805. Oberthür in
praef. Iosephi testimonium de Christo censet
esse genuinum; at interpolatum, ostendit-
que, vnde ortae sint interpolationes. Lardner
verò in: Large Collection of ancien jewish
and heathen testimonies to the truth of the
christian Religion, Lond. 1764. 4. part. I. p.
150. sqq. copiosus, de illo testimonio, oppugnat
eius integritatem. — M. Georg. Theop. Gül-
denapfel disput. historico-exegetica Iosephi
Archaeologi (Arch. XIII. 10, 6. et XVII. 1. 4.) de
Sadducaeorum canone sententiam exhibens:
respond. Frid. Theop. Zimmermann. Ienae.
1804. 4. Iosephi verba haud probare viden-
tur auctori, a Sadducaeis libros tantum Moy-
seos fuisse divinos habitos, sed, vti late is
demonstrat, ex aliis quoque argumentis,
inprimis ex loco cont. App. I. 3., vni-
uer-

uersum V. T. diuinum fuisse adsumtum, licet reliqui libri non aequè theopneustici, ac Moyses libri, fuissent habiti. conf. *neue Leipz. L. Z.* a. 1804. nr. 126. m. Sept. p. 2014. sq. *Gabler Journal für auserlesene Theolog. Litteratur.* tom. I part. 2. Noriberg, 1804 p. 440 sqq. — *Dahl*, Prof. Rosloch., nouam Fl. Iosephi edit. cum criticis atque exegeticis adnotatt. parare dicitur.

Ad pag. 300. lin. 23. Epictetus.

Corr. *Haloandr.* ita reddidisse, ut siue — mutaret. *Pag. 303.* in coll. suprema leg. *EPICETVS.* et *lin. 10. Epicteti.* — *Schule der Weisheit nach Epictet von I. Aug. Brigleb.* Coburg. et Lipsi 1805. 8. Praeter interpretationem Enchiridii germanic. continet libellus varia iudicia et in fine loca parallela ex codice diuino et scriptoribus aliis tam antiquioribus quam recentioribus excerpta et partim germanice versa,

Ad pag. 305. lin. 6. Aretaeus.

Altera pars versionis *Dewez.* germanicae prodiit Vindob. 1802. 8. Quaedam corriguntur in censura in noua bibl. german. vniuers. vol. 87. part. 2 pag. 523. a. 1804. De priore parte v. *Introd. etc.* II. 1. p. 70.

Pag. 305. lin. 20. leg. Ad pag. 72. lin. 4.

Ad pag. 307. lin. 6. Dio Chrysostom.

Edit. *Mediol.* 1476. dubia habetur, v. *Panzer. Ann. typogr.* vol. II. p. 26. nr. 77, et prima

prima dicitur a cl. Müllero in censura, aliisque ed. Aldina 1551. — *Gilb. Wakefield* quaedam Dionis Chrysof. anglice vertit: *Select Essays of Dio Chrysofom, translated into English from the Greek, with Notes critical and illustrative.* Lond. 1800. 8.

In suprema columna p. 308. scrib. *RFFVS* et *PLVTARCHVS*, et in suprema col. 309. — 326. dele *RFFVS*. — Item pag. 308. lin. 9. corr. Ad pag. 76. — ac pag. 310 lin. 16. corr. videtur.

Ad pag. 311. lin. 9. Plutarchus.

Sed Schlegel retractat in Addendis ad librum mem. sententiam suam, ed. collectarum vitarum s. a. et editoris nota circ. 1462. prelo exiisse, et, comparato alio exemplari eiusdem editionis, in qua inuenitur epistola dedicatoria Lapi Florentini ad Pontificem Max. nomine quidem non distinctum, at, cuius opinionis certa sunt indicia, ad Sixtum quartum, electum d. 9. Aug. 1471. colligit, illam editionem minus esse vetustam, quam crediderat. — In bibl. acad. Erlang. est edit. antiqua in magno fol. sine vlla inscriptione et sine loci, anni, editoris ac typographi indicio, et sine vllis signis notisque typograph. quae continet versionem. vitarum Plutarch., a variis confectam latinam, et cui alia sunt addita atque subnexa. Conuenire videtur in multis cum exemplari secundo Thottiano, a Schlegelio p. 31. sq. descripto; sed interdum etiam

etiam differt. Incipit vero a vita *Niciae*, Atheniensis, praemissa epistola interpretis.

Ad pag. 313. lin. ult.

Vol. XIV. et ultimum ed. Hutten. lucem adspexit Tubing. 1804. 8. Index igitur adhuc expectari debet.

Ad pag. 317. lin. 23.

leg. *Bognacavallo*. et pag. 320. lin. 1. leg. *Budaci*.

Ad pag. 321. lin. 9.

Plutarchi vitae parallelae Alexandri et Caesaris. Commentarium iuventuti *Φιλέλληγι* scriptum adiecit *Frid. Schmieder*. Halae. 1804. mai. 8. — Ex *Plutarchi* Chaeron. Opp. excerpta, quae ad artes spectant. In capita digessit, interpretat. lat. et adnotat. instruxit *I. F. Facius*. Coburg. 1805. 8.

Ad pag. 326. lin. 15.

Kaltwasserianae versionis germanicae vitar. *Plutarch.* parallel. cum adnotat. tom. VI. et VII. prodierunt Magdeb. 1803. 8. — Lin. 23. leg. *tum speciatim*.

Pag. 327. lin. 12. leg. *Oribasii*. ac pag. 330. lin. 12. leg. *Schultheiss*.

Ad pag. 331. lin. pen. Arrianus.

Schmiederi edit. valde laudat cel. *St. Croix* in *Examen* saepius praedicato, Ed. II. p. 744. not. 2. Idem V. D. in praestantiss. suo opere fre-

frequenter differit de Arriano, Xenophontis imitatore, eius stilo et scriptis, de eius vanitate, virtutibus ac vitiis historicis, comparatione cum Xenophonte etc. pag. 88 — 101. p. 240 sqq. 260 et multis aliis locis. Pag. 96. in not. obseruat, insignem lacunam in libr. VII. Expedit. Alex. M. etiam in cod. bibl. publ. Paris. n. 583. a Seuino ex Asia adducto, necdum collato, et in aliis VIII. codd. Paris. reperiri.

Ad pag. 334. med. *Artemidorus.*

Editio noua, eaque critica et auctior prodire in lucem coepit: *Artemidori Oneirocritica*, ex duobus codd. Venetis recensuit, emendauit, poliuit, notis instruxit. Nic. Rigaltii et Io. Iac. Reiskii suisque illustrauit, itemque indices copiosos adiecit *Io. Gothofr. Reiff.* Saxo. tom. I. textum graecum, varias lectt. atque ipsum Artemidorum spectantes indices continens. Lips. 1805. mai. 3. In praef. pag. VI. probatum iuit editor, Artemidori vitam. litterariam non tam in Antonini Pii, quam Antonini philosophi eiusque successoris Commodi tempora incidere. — Secundus tomus, qui eodem anno prodit, complectitur notas editoris, Rigaltii et Reiskii; in tertio autem sequentur ceteri, qui in edit. continentur Rigaltina, coniectores. —

Ab hoc diuersus est *Artemidorus Ephesus*, Geographus, clar. Olymp. 169. v. *Fabr.* B. Gr. V. p. 264. Praeter Hudson, *van Goens* duo fragm. ad Porphyrium de antro Nympharum p. 87. publicauit, et in *Io. Christoph.*

Stoph. L. B. de Aretin Beyträgen zur Geschichte und Litter. a. 1804. m. Mai. sine part. V. pag. 49 — 53. exstat *Artemidori* geographi fragmentum de Nilo. e cod. msi. bibliothec. electoral. Monacensi nunc primum editum et latinitate donatum a *Frid. Xav. Berger*.

Ad pag. 339. lin. 25.

De edit. Schulziana *M. Aurelii Antonini* conf. *allgem. L. Z.* a. 1800. nr. 302. — et pag. 340. lin. 23. corr. *Schultheßii*, Tiguri.

Ad pag. 343. sub fin. *Claud. Ptolemaeus*.

Edit. 1462. ideo esse spuriam, quia habeat signaturas, ante a. 1474. haud vſitatas iudicat cl. *Müller* in censura. — Pag. 344. lin. 4. corr. edit. et pag. 345. lin. penult. scrib. *Wolfram*.

Pag. 347. lin. 17. et 18. corr. quum *adolescens* — — quam *octodecim*.

Ad pag. 348. sub finem *Hermogenes*.

Οἱ ἐν τῇ ἑπιτομῇ τῆς τῆς Κορυθαίου. — — *Aphthonius*, *Hermogenes* et *Dionysius Longinus*, praestantissimi artis rhetoricae magistri, *Francisci Forti*, Cretensis, opera industriaque illustrati atque expoliti. Anchora Io. Crispini. 1669. 8. Singuli habent peculiare indices, et a Longino noua incipit paginarum series, et praefixa est noua inscriptio: *Διονυσίου*. — — *Dionysii Longini*, rhetoris praestantissimi liber, de grandi suo sublimi genere orationis. In quo cum multa alia praeclare sunt emendata,
tum

tum veterum poetarum versus, qui, confusi commixtique cum oratione soluta, minus intelligentem Lectorem fallere poterant, notati atque distincti. Additus index methodum totius libri et ordinem quaestionum, de quibus agitur, ipsamque rationem praeceptionum monstrabit. Apud Io. Crispin. M. D. LXXIX. 8. Tam Franciscus Portus in epistola nuncupatoria ad Bczam, graece scripta, quam Io. Crispinus in praefat. profitentur, priorem plura *Hermogenis* exemplaria missa contulisse, plura in textu, qui in antecedentibus edd. mendis scatebat, emendasse, atque exempla, quae passim corrupta erant et mutilata, magno labore integra reddidisse, fuisse omnes propemodum poetas atque oratores enolendos attenteque perlegendos, ut exempla, quae in illis delitescabant, cruerentur, et suo quaeque loco integra reponerentur. Crispinus adiunxit Longinum, quem, ut verbis eius utar, et ipsum pessime habitum, ipse Portus olim Ferrariae Venetiisque veluti redinium curavit iudicio et industria magis, quam subsidio librorum, quum praeter unum, vix alterum exemplar missum, nedum tertium reperiretur: in quo et plus laboris suscipiendum fuit, et ad coniecturas et ingenium confugiendum. De hac igitur editione tum rara, tum critica, plura referre volui. Quae vero Portus in Longino praesiterit, Moras in praef. ad suam Longini edit. pag. XXVI. sq. bene docuit. — De cod. Veneto Marciano CCCCXXXIII, membran. qui continet *Syriani*

commentar. in *Hermogenem*, multo plenior-
rem, quam iu edit. v. cel. *Morelli* Bibl. gr.
Mf. gr. et lat. tom. I. p. 298. sq. — In cod.
Bauar. CXXIII. est anonymi expositio in status
Hermogenis, quae inter editos commentarios
in *Hermog.* non reperitur, teste cl. *Hard.* in
Aretini Beyträgen etc. 1804. partic. 8. p. 37.

Ad pag. 353. lin. 19. Pausanias.

Scrib. *Ea iterum emendatior prodit a.*
1798 et 1799 II. tom. in IV. partibus. 8. —
Pag. 354. lin. 21. corr. archaeologicis.

Ad pag. 356. lin. 19. antep. Lucianus.

Corr. *Ad pag. 192. et lin. sq. add. vol.*
VIII. prodit Lips. 1800.

Ad pag. 360. lin. 27.

mrr. *dialogos.* — *Lucian.* dialogi mor-
duo, gr cum indice locupletissimo, a *Io.*
ooul. Cr. Vpsal. 1779. 8.

Ad pag. 362. med.

Ein Versuch über Lucian's von Samo-
sata Philosophie und Sprache, von Io. Christi.
Tiemann, Pastor zu Dennigko etc. Zervest.
1804. 8. Proprie commendatur ac defenditur
Lucianus eiusque consilium. Vindicatur etiam
Lucianus a crimine atheismi. Conf tamen
neue Leipz. L. Z. a. 1804. m. Febr. nr. 23. p.
364. sqq. — In linguam Polonicam sunt, vt
me docuit vir quidam doctus, translati:

Tymon dialog. *Lucyana*— przez *Iana Darnieckiego*. Cracou. 1608. 4. — *Podagra*, carmine polonico, a *Io. Alano Bardzinski*: sine loci nota, 1680. 4. — *Pfysche* s. l. et a. ex sententia *Zaluskii* circa a. 1690 — Nouam editionem sub nomine *Andreae Morfztyn* curauit *Andr. Zaluskus*, Lips. 1725. 4. — *Ianozki* in *Nachricht von den in der Zaluskisch. Bibl. sich befindl. raren Poln. Büch.* part. 5. pag. 203. sqq. vberioremem dedit notitiam libri, inscripti: *Luciani Samosat. Astrologia*, Erasmo Roterodamo interprete. *Iosephi Struthii* in *Luciani astrologiam commentariorum libri duo. Luciani* declamatio quaedam lepidissima, *Ios. Struthio* interprete. Exc. Cracou. per Math. Scharffenberg. 1631. 8.

Ad pag. 367. lin. 2. Maxim. Tyrius.

The Dissertations of *Maximus Tyrius* — translated from the Greek by *Tho. Taylor*. II. voll. Londin. 1804. 12.

Ad pag. 367. lin. 11. Philostrati.

Philostratus de vita *Apollonii Tyanei*, scriptor luculentus, a *Philipp. Beroaldo* castigatus: (est *Alamani Rinuccini* versio.) in calce: Impressum Venet. per *Bernardinum Venetum de Vitalibus*. 1502. etc. fol.

Ad pag. 368. fin.

Obseruatt. in *Aeliani Histor. animal. et Philostrati vitam Apollonii epistola ad V. cl. Io. Gottl. Schneider*. — auctore *J. Fr. Jacobs*. Ienae

Ienae 1804. 8. Conf. *neue Leipz. L. Z.* 1804. nr. 146.

Ad pag. 369. lin. 3. Zenobius.

Zenobii Sophistae, Epitome paroemiarum, ex Tarraeo et Didymo collecta. (edit. a M. Georgio Libano, Legnicensi, Presbytero.) Cracou. Matthi. Scharffenberg. excudebat, Anno M. D. XLIII. mens. Aug. XXV. 4. conf. *Ianowski Nachr. von den in der Zaluskischen Biblioth. sich befindenden rar. polnisch. Büchern.* part. 5. p. 198. sq.

Ad pag. 370. lin. vlt. Athenaeus.

Tom. III. ed. Schweighäuser. vsque ad librum IX. Athenaei: a. XI. 1803. mai. 8. ac tom. IV. animaduersf. in librr. VII. et VIII. ib. 1803. — Tom. IV. textus: ac tom. V. animaduersf. in libr. IX. et X. ib. an XII. f. 1804. Laudatur editio; et multa, quae ad criticam aequè ac interpretationem, praecipue artem metricam pertinent, desiderantur, multaque poetarum loca atque fragmenta acute emendantur aut versus rectius distinguuntur in *neu. Leipz. L. Z.* a. 1804. nr. 5. m. Mart. p. 517. sqq. atque an, 1805. nr. 37. mens. Mart. p. 577. sqq.

Ad pag. 375. med.

De *Iacobs* epist. v. paullo ante ad Philofrat.

Ad

Ad pag. 380. med. Longinus.

De Francisci Porti edit. *Longini* cum Hermogene et Aphithonio, vide paullo ante dicta ad *Hermogenem*. — Ibid. *lin. penult.* corr. 285.

Pag. 381. lin. 9. corr. Reitemeieri.

AD PARTEM HANC II.
SUPPLEMENTORVM ANALECTA.

Vela contrahenda sunt, ne Analecta mole superent supplementa; idque eo magis mihi faciendum est, quod non admodum multas plagulas, typographicis formulis descriptas in manibus habeo, ideoque cauendum est, ne bis eadem chorda oberrem.

Ad pag. 10. sub fin.

De *Franc. Porti* editione *Aphthonii* cum Hermogene, vide supra ad *Hermogenem* adnotata.

Ad pag. 19. lin. 19. de Heliodoro.

Corr. δ Δ. Κοράης: et *lin. 23. scrib. II. tom. mai. 8.* — *Coray* in praemissa epistola ad Alexandrum, Basilii, qui sumtus ad opus typis excudendum suppeditauit, de libris agit romanensibus, de antiquis auctoribus eiusmodi librorum, qui partim supersunt, partim perierunt: a pag 21. de Heliodoro, episcopo Triccenti in Thessalia, (quem tamen auctorem carminis de Chemia non esse docet,) de eius libro roman. Aethiopicorum, huius consilio, virtutibus ac vitiis. eumque, monet, maxime imitatum fuisse antiquissimos

Grac-

Græcos. præcipue poetas, et cum primis Homerum atque Euripiden. Pag. 40. sqq. sex priores Heliodori editiones critice recensentur. Amiotus exemplari suo editionis Basil. varias lectt. codicis Vaticani Romae adscripserat, idque Coray acceperat a Stepho Clavier. Textus ed. Commelianæ a Corayo pluribus locis est correctus. In observatt. maximam partem criticis in tomo II. variar. lectt. et factarum emendationum redditur ratio. Plura leges de hac edit. in *neu. Leipz. L. Z. a. 1804. nr. 161. p. 2561. sqq.*

Ad pag. 25. lin. vit. Longus.

Longi Pastoralia italicè vertit *Caspar Gozius. 1766* — gallice *Iac. Amyot 1559.* Amyoti versio etiam repetita est cum *figg. a Duce Aurelianensi* descriptis et a *Benedicto Audran* aeri incisis, quae variis formis prodit Paris. a. 1718. 1731. 1745. teste *Paciaudo.* — Gallice quoque vertit *Petrus de Marca. Par. 1626.* — *Daphnis and Chloe* a pastoral Novel, now first selectly translated in to English from the Original Greek of *Longus. Londini 1803. 12.* Enimvero *Georg. Thornley* Longi Pastoralia iam anglice vertit Lond. 1657. 8. teste *Brüggemanno* in *View etc. p. 430.*

Ad pag. 27. lin. II. Eudocia.

Villoison. quondam in litteris, ad me datis, de carmine *Eudociae*, a *Bandin. l. c.* publicato primum adnotavit, *Bandin.* confecisse
ver-

versionem Latinam vna cum Anton. Sarti, ut ipse Bandin. p. 226. profitetur. Tum ea, quae sequuntur, scripsit. „On lit p. 235. vers. 14. du seconde livre:

Εἰσέτι υἱπίαχος δὲ τ' εἶν μάθων. ἔργια Σηρὸς.
 Νηδυπόροιο δράκοντος — —

La Traduction Latine porte:

*Inde puellus adhuc didici sacra tetra
 draconis*

Nedypori. —

Aucun Naturaliste ne connoît sûrement le serpent *Nedypore*, dont le nom ne se trouve dans aucun Lexique grec: mais il est aisé de voir que c'est le Démon. S. Cyprien dit *ibid.* p. 233. que personne n'a été plus livré que lui au culte du Diable, et des idoles, dans son enfance; que dès l'âge le plus tendre, ses parents le consacrerent à Apollon; qu'à sept ans il fut initié au culte de Mithra; qu'il apprit ensuite la magie. C'est donc là ce qu'il entend par ἔργια νηδυπόροιο δράκοντος, c'est-à-dire, les mystères du serpent séducteur, Σηρὸς δράκοντος, qui fut condamné à se trainer sur le ventre, νηδυποροιο, pour le punir d'avoir trompé Eve. Eudocie fait ici allusion à ces mots de la Genèse c. 3. vers. 14. ὅτι ἐποίησας τοῦτο — — ἐπὶ τῷ σῆθει σου, καὶ τῆ κοιλία πόρευσεν. C'est ainsi, que le serpent est appelé σέρφατος dans la *secunda ara Dosiadae*. Saumaïse p. 155. de ses notes ad *aram secundam*, à la suite de la *Duarum Inscriptionum veterum Herodis Attici et Regillae coniugis explicatio*. Lutet, Paris. 1609. 4. s'exprime en ces termes:

„Co-

„Conjecturam virorum doctorum admisimus, qui *αἰγιάστρεος* legendum probarunt, quod item serpentis proprium. Hanc vocem in veteri Inscriptione reperi, sed corruptam; nam vbi vulgo scriptum est DIIS PATERNIS SVRGASTEO MAGNO, omnino scribendum SVRGATRO MAGNO, quod ego de Aesculapio interpretor, quem in draconem versum, et sic Epidauro Romam aduectum satis sciunt, qui in historia Romana non penitus sunt hospites; nisi cui magis placeat, magis de aliquo genio interpretari. Nam genios sub anguim effigie colebant. Ego ad Aesculapium pertinere iudico.“ Cette méprise du savant M. Bandini pourroit trouver place dans une nouvelle Edition du petit traité si curieux, intitulé: *Colloquium criticum de sphalmatis virorum in re litteraria illustrium*, que Jacques Boileau, frère du fameux poëte satyrique, a donné sous le nom de *Marcellus Ancyranus* à la fin de ses *Disquisitiones II. de residentia Canoniorum, quibus accessit tertia de tactibus impudicis*. Paris. 1695. 3. Hactenus Villoisonius —

Idem V. D. olim mihi amicissimus, in eadem epistola de altera *Eudocia* haec, quae sequuntur, scripserat mihi adnotanda: Il y a dans son *Iuvia* des passages, qui ne peuvent pas être de cette Princesse, et qui ont été ajoutés, comme dans *Suidas*, par une main postérieure; par exemple celui ci où page 402 il est parlé de *Cyriaque d'Ancone*, fameux Voyageur et Antiquaire du XV. siècle:

οὕτως ἀπήγγειλεν ἡμῖν κυριακὸς ὁ ἐκ Ἀγκωνος,
ἀν. ρ

άνηρ άκιοπίστατος, και άλλως καλός καγαθός, Φάμενος και αυτός έχειν την βιβλον. εφη ε'αυτός κυρίακος κ. τ. λ. Vn Impôseur qui auroit composé l'Ιωνιά sous le nom de l'Impératrice Eudocie, et lui attribuer cette compilation, n'auroit pas été assez mal adroit pour faire cet anachronisme grossier. Cette addition en forme de note aura passé de la marge dans le Texte, comme on en a mille exemples.

Ad pag. 29. lin. 7. Proclus.

Procli Pallas-Athene, germ. versio, versibus heroicis, in lib. menstreo. *Horen*, a. 1795. part. X. Tübingae, p. 68. sqq.

Ad pag. 32. lin. 6. Hierocles.

Hieroclis comment. illustravit *I. Chr. Wolf*. in diss. epistol. etc. Lips. 1780. 4.

Hieroclis Facetiae e recens. *Io. Ad. Schier*, Lips. 1750. 8. — Selectas dedit *Frid. Andr. Stroth*, in Chrestomathia sua graeca. Quedlinburg. 1780. 8. — Ex *Hieroclis* Facetiis excerptit quasdam et notis illustravit *Andr. Dalzel* in Collectaneis gr. minoribus — ed. *Io. Godofr. Grolmann*, Lips. 1797. 8. p. 29. sqq. et in nota prima quasdam de Hierocle et de Facetiarum editt. adnotavit.

Ad pag. 35. lin. 24. Agapetus.

In manibus habeo edit. citatorum opusculorum, (Colon. Allobrog.) sumptibus Ioannis de Tournes. M,DC,XXV. 12.

Ad

Ad pag. 37. lin. 3. Coluthus.

Villoison in epistola ad me scripta ea, quae sequuntur, adnotavit: Le poëme de *Coluthus* étoit inconnu avant que *Bellarion* l'eut découvert avec *Tryphiodore* et *Quintus Calaber*, (en allant de Constantinople au Concile de Florence,) dans un Monastère grec de l'Ordre de *S. Basile*, situé dans le Bourg de *Casoli*, qui a le titre de principauté dans la Pouille, près d'*Otrante*. Voyez p. *XLI*. et suivantes, et surtout pag. *LXI*. des Observations que l'Abbé *Angé Théodore Villa* a jointes dans sa nouvelle Edition de *Milan* 1753. 8. à sa Traduction en vers Italiens de *Coluthus* avec le Texte grec, et avec des Variantes.

Ad pag. 37. lin. 10. Cointus; f. Quintus.

Lucem adspexit editio, huius sententiae: *Quinti*, *Smyrnaei*, *Posthomerorum libri XIV*. Nunc primum ad librorum Mssor. fidem recensiti, restituti et suppleti a *Th. Chr. Tychsen*. Accedunt curae *Chr. Gottl. Heynii II*. voll. *Argentorati* ex typographia societatis, *Bipontin*. *Exter et Embser*. 1805. mai. 8.

Ad pag. 38. lin. 20. Theophilus.

Theophilus, Antecess. Paraphrase vebere die Institutionen *Instinians*, aus dem Griechischen übersetzt, und mit Anmerkungen begleitet von *I. C. Finke*. *Gottingae* 1805. m. 8.

Ad pag. 44. lin. 10. Theophanes Nicaenus.

Ex litteris *Villoisonii* quaedam supplebo:
Theo-

Theophanis Archiepiscopi Nicaeni, quae exstant, opera, nunc primum ex bibliotheca Vaticana, graece et latine edita, *D. Consaluo Ponce de Leon* interprete, qui annotationes etiam addidit, et varias lectiones ex alterius codicis collatione, Romae apud Franciscum Zanettum. 1590. in 8. de 172. pages, sans compter la longue Epitre d'éd catoire de Ponce de Leon à Bernardo de Roias, Episcopo Pompelonensi, de 22. pages, les Testimonia de Theophane, qui viennent après la dadicace et occupent sept pages, et l'Index des *scripturae loca*, quae a Theophane vel citantur vel explicantur de trois pagès et demi. En regard de la Dédicace, sur le revers du titre, on lit:

Ἰωάννου τοῦ ΒονάΦαρεως. Ἐξ ἀχλ'νος
τὴν δέλτον ὁ Τονσάλος ἤγαγεν εἰς Φῶς,
χαλκοτίποις διακόους, καὶ Ἰταλοῖσιν ἔχειν.
Θενφάνεος τὸ πόνημα σοφῶν πατρός. *Ολβιος
ὅτι.

Μῦσαν εἶν ἀνάγει εἰς ἀγίον μελέτας.

Je vous ai copié ce titre très-exactement d'après mon Exemplaire qui vient de la Bibliothèque du fameux Emeri Bigot et contient quelques petites notes de sa main. —

Ad pag. 52. sub fin. de Theodoro Prodromo.

Ex *Villoisonii* epistola quaedam, quae ad partem historiae litteraria de *Theodoro Prodromo* illustrandam locaque *Philae* emendanda bene faciant, liceat hic inferere; *Fabricius* Bibl. gr. libr. V. cap. 6. pag. 818. tom. VI. (vet. edit.

edit. sed tom. VIII. pag. 141. med. meae edition.) dit, que dans l'Édition assez rare des *Κύρου Θεοδοίου τοῦ προδρόμου ἐπιγράμματα*, donnée en grec, sans version latine, et sans notes, à Basle an 1536. 8. on trouve „*Emanuelis Philae, ὅτι ἐπὶ χρονογραφία μεταβληθεῖς, ἀπητήσῃ ἄρμονον περὶ ἀσφαλείας, Iambi ad imperatorem Michaelē Palaeologum, quibus nihil se aduersus illum scripsisse testatur, et propter ea, quae in Chronographia scripserat, pulsus in exsilium. veniam ac securitatem postulat.*“ Le même Fabric. ibidem. lib. V. c. 16. p. 710. tom. VII. (ed. vet. at p. 623. vol. VII. m. edit. vbi vero ea, quae posthaec Wernsdorf. edidit, et quae multa sunt, omisi) rapporte de même le titre de cette pièce: τῶν Φιλοῦ πρὸς τὸν αὐτοκράτορα, ὅτι ἐπὶ χρονογραφία μεταβληθεῖς ἀπητήσῃ ἄρμονον περὶ ἀσφαλείας. Fabric. ajoute ibidem, „negat autem quicquam scripsisse se, quod imperatori displicere possit.“ Il donne ensuite ibid. quelques vers de ce petit poëme dont *M. de La Porte du Theil* a redonné le titre. D'après Fabricius, dans sa note p. 520. tom. VI. des *Notices et Extraits des MSS de la Bibliothèque nationale*, Paris, an IX. in 4. Fabricius a copié fort exactement le titre de cette pièce de vers jambiques, tel qu'il se trouve feuille Z (ou suivante) 4. de l'Édition de Bale, où les pages ne sont pas numérotées: mais il me paroît évident que ce passage est corrompu, et qu'il faut lire 1) ἐπὶ χρονογραφία διαβληθεῖς, ayant été accusé, calomnié pour ses Annales, au sujet de ses Annales, au lieu de μεταβληθεῖς, qui

qui ne présente aucun sens: et 2) qu'il faut restituer ἀπηρηθη ὄρκον, lorsque on exige de lui un serment, au lieu de ὄρκον, qui ne signifie rien dans ce passage * 1. L'Editeur ou l'Imprimeur de Bâle aura confondu, ce qui arrive souvent, l'abréviation, ou plutôt la liaison de δια avec celle de μετά dans μεταβληθεῖς, et la forme du κ avec celle du ο, dans ορκου. Donnez vous la peine de lire cette pièce de P¹ 11e, et vous verrez qu'elle ne renferme qu'une longue formule de serment:

Μαρτύρομαι τὸν ὄντα καὶ προτέρων χρόνων.

et:

Τοῦ σοῦ κατεπιεῖν οὐκ ἐτόλμησα κράτους,
Οὐ μὰ τὸ Φῶς ἐκείνο τῆς ἀΘαουσίας κ. τ. λ.

Au contraire il faut changer le μ en ν. p. 715. libr. V. c. 16. tom. VII. de la même Bible grèque de Fabricius, qui publia pour la première

*) Vtramque emendationem *Wernsdorf.* quoque in sua editione, *Manuelis Phila. Carmine græcæ*, carm. XVII. p. 242. sq. in nota proposuit atque in versione latina reddidit: *Unus ad Augustum, quando ei, propter chronographiam in suspicionem adducto, et ad fidem firmendam iniurandum delatum.* Postquam late docuerat, scribendum esse ὄρκον, iniurandum, et διαβληθεῖς aut καταβληθεῖς, suspitionis laborans et accusatus, notam ita finit: „Nempe quum suspectus esse porta de iniuriis aut contumeliosis in Augustum versibus, in chronographia scriptis, ipseque id negaret factum, iussu Augusti confirmare sinceritatem fidemque suam hoc iureiurando debebat“ *Harl.*

mière fois l'építaphe en vers Iambiques d'Irene, épouse de Jean Cantacuzene *). Manuel Phile y fait dire à cette Princesse qu'elle mourut dans la Province de Bithynie, hors des murs de la capitale de l'Empire grec; mais qu'en suite on a rapporté par mer, les cendres à Constantinople. Voici comme il l'exprime:

Θνήσκω εἰ ἐπ' αὐτῆς Βιθυνῶν ἐπαρχίας
 Ἐξοικας ἐκ γῆς (j' aimerois mieux lire τῆς)
 Αἰσόνων βασιλείας,
 Καὶ τὴν ἐμὴν ἐν ταῦθα κισίνω κόμην.

Il est clair qu'au lieu de κόμην il faut lire ici κόνιν, c'est-à-dire, je dépose ici mes cendres. Le N dans les MSS. et dans quelques livres imprimés, est ainsi figuré μ, et c'est ce qui l'a fait confondre avec le μ qui a un trait de plus. Manuel Phile qui dans sa pièce fol. Z. 4. de l'Édition de Bâle appelle l'Empereur grec Αἰσονάρχης, appelle ici Constantinople la Capitale des Auloniens, τῆς Αἰσόνων βασιλείας, parceque les Empereurs grecs, qui succédèrent aux Romains, se faisoient appeller Ἰωμαῖοι, comme

*) Vid. Vol. VIII. Fabr. B. Gr. pag. 618 sq. not. v. et pag. 624. vbi, illud epitaphium in noua ed. omisi, et iam monui, Wernsdorf. non solum illud quoque in sua edit. non recepit; sed etiam in praef. demonstrasse, id neque scriptum, esse a nostro Michaeli Phila, neque quadrare in Irenem Cantacuzenam, sed illam Irenem filiam fuisse Vladislai Pannoniae regis, filiam, nuptam Ioanni Comueno; Alexii Imp. filio, et a. 1124. in Bithynia denatum. H. —

comme encore aujourd'hui les Grecs modernes : c'est-de-là que vient le nom de *Romélie*, la Turquie d'Europe, qui appartenoit auparavant aux Empereurs grecs. Remarquez en passant que *Théodore Prodromus* est appelé κύρου pour κυρίου, dans les MSS. grecs, et dans le titre de l'Édition de Bâle C'est le *Signore* des Italiens, le *Monsieur* des François, et non pas un nom propre, comme quelques uns l'avoient cru faussement. Fabricius relève leur erreur dans la note *ibid.* tom. VI. p. 799. (s. tom. VIII. p. 138. XI. m. edit.). Il pouvoit ajouter que le Père *Souigny de Blois*, Oratorien, a fait la même faute dans sa nouvelle Édition de ces mêmes pièces de *Théodore Prodromus*, qu'il intitule : *Cyri Theodori Prodromi Epigrammata, nunc primum Latinitate donata, cura et interpretatione Quidonis de Souigny, Blesensis, congregationis Oratorii Domini Jesu Presbyteri. Juliomagi 1632. in 4.* Fabricius lib. V. c. 16. pag. 696. tom. VII. (scu vol. VIII. p. 621. m. edit.) observe que le poëme de *Philes* est intitulé dans les MSS. τοῦ Φιλῆ Κυροῦ Μανουῆλ στιχοὶ ἰαμβικοὶ περὶ ζῶων ἰδιότητος, εἰς τὸν βασιλέα Κυρὸν Μιχαὴλ Παλαιολόγου ποντίου. *Philes* a donc été appelé *Kyros*, comme *Prodromus*. Mais rien de plus singulier dans ce genre que l'erreur de *Jean Oporinus*, l'Éditeur de τοῦ εὐσεβεστάτου καὶ φιλοχρίστου Βασιλέως Ἰωάννου τοῦ Καντακουζηνου, τοῦ διὰ μοναχικοῦ σχήματος *) μετονομασθέντος Ἰωασάφ μονάρχου,

*) Pour entendre le titre de *livre*, il faut savoir
 Z que

κατὰ τῆς τῶν Σαρακηνῶν αἵρέσεως, ἀπολογία δ. à Bâle 1543. in 8. Il dit dans son Avertissement qui vient à la suite de son Epitre dedicatoire: *Tametsi in toto hoc opere exprimendo aduigilatum sedulo a nobis fit, ne quid vsquam a M. S. exemplari discederetur, tamen in ipsa statim libri inscriptione, pro eo, quod erat Κυροῦ Ἰωάννου τοῦ Καντακουζηνῶν nescio, quo pacto Κυρίου positum est, idque rectene an scus, aliis expendendum permittimus. Nam ut de Cyri nomine, an recte Cantacuzeno adscribatur, non satis perspectum adhuc nobis est, quod a nullo eorum, qui huius in Historiis meminerunt, sic appelletur: ita an pro eo confestim Κυρίου nomen debuierit substitui, non possumus pronuntiare.* Iean Obsopée ne savoit pas, que les Grecs du moyen age et les Grecs modernes disent Κυροῦ, et non pas Κύρου, au lieu de Κυρίου, *Signore* en Italien, *Monfieur* en François. C' est ainsi que l' Histoire de Glycas est intitulée, τοῦ Κυροῦ Μιχαήλ Γλυκά Σικελιώτου βιβλος χρονική.

Ad

que dans l'Eglise grecque un Laïque, qui se fait moine, ou un Moine qui devient Evêque, change de nom, lors de la prise d'habit, ou de son sacre, mais prend toujours un nom dont les lettres initiales sont les mêmes, que celles de son premier nom: ainsi Pierre se fait appeller *Paul* et vice versa: comme *Iean Cantacuzene* se fit nommer *Iosaphat*, en prenant l'habit monastique. Simon Archevêque de Thèbes dit p. 788. tom. VII. de votre Ed. de Fabricius: Καντακουζηνός ὡς ἀναξ Ἰωάννης Σεπτοῖς τε συζῶν ἀγίοις Ἰωασάφ.

Ad pag. 55. fin. Manuel Comnenus.

Addatur Manuel Comnenus, circ. a. C. 1168. de quo vid. Fabricii B. G. vol. VII. p. 730. et Saxii Onom. II. p. 257. — Io. Christoph. Amadutius edidit atque illustravit in Anecdotis litterariis, ex MSS. codd. erutis, vol. III. p. 1. sqq. Donaria duo graecae loquentia, quorum unum in tabula argentea apud Moniales Saxoferrateses. S. Clarae ab Iustiniano Augusto S. Deinetrio Martyri; alterum in Vexillo serico opere phrygionico apud monachos Auellanenses, ab Emmanuele Comneno, Imp. S. Michaeli archangelo dicatum, nunc primum latine reddita, in publicam lucem profert. I. C. Amadutius, graecar. litt. Prof. in archigymnasio Romanae Sapientiae. In epist. nuncupatoria copiose agit de hoc Emmanuele, a quo illud anathema est oblatum, et quem non alium quidem censet, ac eum, qui etiam Manuel dictus. Ioannis Comneni filius fertur, et praesertim de eius matre, quae in hoc monumento Eudocia nominatur.

Ad pag. 56. Ioannes Tzetzes.

Haud piget ex epistola Villoisonii saepius laudata quaedam, quae ad carmen quoddam Tzetzae pertinent, huc transferre. „*Fredéric Morel* a donné un fragment en vers grecs sous le titre de *Iliacum carmen epici poetae graeci, cuius nomen ignoratur, ingenium proditur hoc eleganti fragmento, nunc primum prodit cum scholiis ex veteribus MSS. membranis*

bibliothecae V. C. Isaaci Casauboni Fed. Morellus, Professorum et interpretum regionum Decanus. Latinis heroicis expressit et notis illustravit. Paris. ap. Feder. Morellum Archi-
 typographum regium, non sine Regis privilegio, sans date in 4. J'ai ce petit livre rare. La Dédicace de Morel à Thomas Zamolski de Zamolskio est en vers, et contient deux pages. Vient ensuite la XV. Ode d'Horace, *Pastor cum traheret per freta nauibus*, qui occupe les deux pages suivantes, puis la Version Latine, intitulée *Anonymi poetae graeci carmen de Helena, et expeditione ad Ilium, Fed. Morellus. Interpres regius, Latinis versibus expressit*, en six pages, et les *Interpretis (Morelli) notae ad carminis Iliaci fragmentum*, en deux pages. Ces notes commencent par ces mots: *Scholias tes graecus, cuius notulas in hoc anonymi poetae, ni fallor, vetusti, fragmentum, graecae Editioni subiecimus, ex unico exemplari, mutilo quidem, sed non recente, nec mala manu exarato in membranis, quas vir clarissimus Isaacus Casaubonus, affinis meus, pridem mihi concesserat* etc. Le Texte grec intitulé: *Ἀποσπασμάτιον ἔπους περὶ Ἑλένης, ἀωνόμου τινὸς παλαίου*, occupe sept pages et demie, et les Scholies, *Ἀωνόμου σχόλια εἰς τὸδε τὸ ποιημάτιον*, se trouvent à la fin de la septième page, et occupent la huitième et dernière. Ces scholies sont du même Auteur que ce fragment de 143 vers hexamètres. Morel s'est apperçu que la fin du poeme manquoit et a mis *λείπει τ' ἄλλα*, Mait-
 taire

taire indique ainsi cette édition, dans la Vie de Frédéric Morel p. 122. de son *Historia Typographorum aliquot Parisiensium vitas et libros complectens*, Londin. 1727. 8. „Federicus Morellus eruit ... ex Isaaci Casauboni Mss. membranis. *Ilacum carmen anonymi poetae*, anno Editionis non adnotato.“ Frédéric Morel s'est trompé en croyant que ce Poëme est ancien, et élégant. Pour réfuter cette opinion, il suffit d'observer que c'est un fragment des *Antehomerica* de Jean Tzetzes, et qu'il se trouve en entier depuis le 147 vers de la 23.e page, jusqu' au 295.e vers inclusivement de la 43.e page *Iohannis Tzetis Antehomerica, Homerica et Posthomerica*, donnés par M. Frédéric Jacobs à Leipzig, en 1793.8. Ce savant Critique paroît n'avoir pas connu cette Edition de Morel, non plus que le Ms. grec des *Antehomerica* de Jean Tzetzes, que le Cardinal Caraffe avoit légué à la Bibliothèque Vaticane, où il étoit cotté nr. 1263, et qui a été récemment transporté à la Bibliothèque Nationale de Paris, avec plusieurs autres Mss. de Rome.

Ad pag. 59. lin. 4. Man. Philes.

Conf. supra ad pag. 52. de *Theodoro Prodromo* a *Villoisonio* adnotata.

Ad pag. 59. lin. 9. de Indorum sapientias specimen, et de Georgio Pachymere.

Leg. *Abessalomum*. — *Posinus* graece edidit exemplo, quod *Lucas Holsten*, fecit et

et quod existat Hamburgi in B. Iohannea. — De formula sollempni, sub nomine *Moscham-
paris*, ad historiam *Georgii f. Gregorii Pachy-
meris* lib. II. c. 9. supplendam, edita a Bernar-
do de Rubeis in libro de *Georgii f. Gregorii*
vita p. 123. vid. ad Fabricii B. Gr. vol. VII.
p. 776. not. rr. et vol. VIII. p. 57. sq. et. p.
61. not. y.

Ad pag. 61. lin. 6. *Nicephor. Gregoras.*

Historiae Byzantinae scriptor graeco-la-
tinus *Nicephorus Gregoras*, etc. res a graecis
imperatoribus per annos 145. a Theodoro
Lascari priore vsque ad Andronici Palaeologi
posterioris obitum gestas libris XI. describens,
et *Nicetae Acominati Choniatae παραλειπέμε-
να* supplens. Colon. Allobrog. ap. Petrum
de la Roviere. 1625. fol. — In codd. Bauar.
sunt varia et multa *Nicephori Gregorae* scri-
pta, in his quaedam a Fabricio vel omissa vel
aliter citata: v. cl. *Hardt* notitiam codd. Bauar.
in *Aretini Beyträgen*, a. 1803. part. I. p. 48.
et part. II. p. 3 — 29.

Ad pag. 64.

Ex epistola *Villoisonii* huc transferre li-
ceat observationem notatu dignam: Les Grecs
n'étudient guere la langue ancienne, que dans
la Grammaire de *Theodore de Gaza*, où on
trouve des erreurs grossières. *Theodore de Ga-
za* trompé par la manière dont les Copistes grecs
configuroient les deux $\phi\phi$, mis a la suite
l'un de l'autre, a dit vers la fin du 3e livre
de

de la Grammaire grecque, qu'il est mieux d'écrire ἄρτυγω avec un τ et un γ, qu'avec deux τ, et qu'il en est de même de tous les verbes barytons de la seconde conjugaison de cette forme: ce qu'il tâche de prouver par l'autorité des anciens Mss. *Civine ab vno disce omnes.* Voicy les expressions: εὐλογώτερον μέντοι ἐπὶ τοῦ ἄρτυτω, καὶ τῶν ἄρτιων, τὸ γράσειν ἄρτυγω, καγαπέρ καὶ τοῖς παλαιότεροις τῶν ἀντιγραφῶν ἐρωμεν. [C'est qu'il n'a pas su lire les anciens Mss. Henri Etienne, qui relève cette faute considérable p. 107. 108. et 109. de son Dialogue de parum fidis graecae linguae magistris et de cautione in illis legendis adhibenda, à la suite de son Dialogue de bene instituendis gr. linguae studiis. 1587. 4. observe ibid. p. 156. que *Demetrius Chalcondyle* a fait le même bévue.

Ad pag. 73. med.

Aldus Manutius, pater, iam editurus erat *Biblia polyglotta*, vti cognoscitur ex eius litteris ad Conradum Celtem et Vincent. Longin. dat. Venetiis. 1505. (v. quoque Maittaire A. T. II. p. 4.) atque specimen edidit in vno tantum folio (feuillet,) forma folii maxima. In tres autem columnas diuisus est textus; in prima textus hebraicus, in altera latiore, graecus; in tertia textus latinus, teste *Abbé de St. Leger* in *L'Esprit de Journaux.* Paris: 1790. m. Sept. p. 252. sq. Sed Aldus non perfecit consilium. Nullam huius folii mentionem inueni in *Renouard Annales de l'Impri-*

primerie des Alde, à Paris. 1803. 8. Sed ille, tom. I. p. 140., demum recenset Ed. Aldin. *Sacrae scripturae veteris nouaeque omnia: Graece*: Venet. 1518. fol.

Ad pag. 75. med.

Ex Epistola *Villoisonii*: J'ai sous les yeux un *Pseautier* grec, fort rare imprimé avec les Cantiques de l'ancien et du nouveau Testament, à Venise, le 15. Nou. 1486. in 8. et donné par *Alexandre* de la Ville de Candie, dans l'Île de ce nom, fils de *George*, prêtre grec, et petit fils d'*Alexandre*: *Σύνθεσις ἐμοῦ Ἀλεξάνδρου, τοῦ ἀπὸ τοῦ Χάνδακας τῆς Κρήτης, υἱὸς (sic, pro υἱοῦ) δὲ τοῦ σοφωτάτου καὶ λογιωτάτου Κυροῦ Γεωργίου, ἱερέως, τοῦ Ἀλεξάνδρου*, comme porte le titre. Il n'y a ni *Épître* dedicatoire, ni préface. *Hunfredius Hodijs* parle ainsi de ce *Pseautier* curieux, et du père l'Éditeur p. 312. c. 8. libr. II. de *graecis Illustribus linguae gr. instauratoribus*, *Lordini* 1740. 8. *Georgii Alexandri*, (*George* fils d'*Alexandre*, et père de l'*Alexandre*, qui a donné le *Pseautier*, et portoit suivant l'usage grec le nom de son grand-père,) *Romae Professoris, postea Cretensem Praefulis, quem una cum Nicolao Sophiano commemorat laudatque Volaterranus, Anthropologiae libr. XXI. mentionem rursus inuenio in fine Psalterii graeci, editi Venetiis 1486. ab ipsius filio, qui se Alexandrum ex Candace Cretae nominat: σύνθεσις ἐμοῦ Ἀλεξάνδρου κ. τ. λ.* *Volaterranus* cité par *Hody* *ibid.* p.

310. s'exprime en ces termes: Sophianum vero, qui Romae praecipiebat, simul et Georgium Alexandrum, (c'est une faute; il auroit dû dire Georgium, Alexandri filium,) Praefulem Cretensem, qui nuper in^a vrbe docuit; inter praeceptores ponam graecae disciplinae, quamquam latinam parum attigerint, nec cum supra dictis, (Chrysolora, Bessarione, Trapezuntio, Gaza, Andronico Thessalonicensi, Argyrepulo, Chalcondyle, et Constantino Lascari.) vel in patria lingua conferendi, moribus alioquin humanissimis, vitaeque probitate, quae vna maxima est laus, forte superiores. Dein multa, scitu haud indigna, quae ad Palaeographiam gr. pertinent, scripserat Villoison de characteribus huius editionis et Mssorum parum cognitis, et a multis, etiam ab editore Polyglottorum Complutensi minus recte intellectis. Sed veritus, ne fines huius opusculi migrarem, illa h. l. omisi.

Ad pag. 87. med.

Apoeryphi libri veteris Testam. Textum graecum edidit, et variarum lectionum delectum adiecit. *I. C. W. Augusti.* Lips. 1804. mai. 8.

2. *Io. Christli.* Biel nouus thesaurus philologicus, s. Lexicon in LXX. et alios interpretes et scriptores apocryphos V. T. ex B. Auctoris Mssis edidit ac praefatus est *E. H. Mutzenbecher.* Hagae Comit. tom. I. II. 1779. tom. III. 1780. mai. 8.

Ad

Ad pag. 91. lin. 15.

Historisch-kritische Einleitung in's N. T. etiam cum alia inscriptione: *kritische Geschichte der neu testamentl. Schriften von Io. Arnst. Christian Schmidt*, (Theologo C. S. S. S. S.) Gießen. 1804. m. 8. cf. *neu. Leipz. L. Z.* nr. 17. a. 1805.

Ad pag. 95. med.

De canone apud Eusebium scite acuteque disputat D. Io. Frid. Flatt in *Magazin für christliche Dogmatik* v. *Moral* etc. part. VII. nr. 6. Tubing. 1801. et part. VIII. nr. 3. Conf. *A. L. Z.* a. 1802. nr. 36. et 1804. nr. 240., vbi censor suam sententiam atque interpretationem iudicii Eusebiani aeque sagaciter protulit. v. etiam infra ad Eusebium, ad pag. *Introd.* p. 223.

Pag. 97. lin. 5. corr. pag. 81. ac lin. 8. post: nr. 193. adde, denique nr. 198.

Pag. 99. lin. 22. scrib. 5050.

Ad pag. 105. med.

Add. *Ueber die sogenannten Recensionen, welche der H. Abt Bengel, der H. D. Semler, und der H. Geh. K. R. Griesbach in dem griechisch. Texte des N. T. wollen entdeckt haben* — von Chr. Frid. von Matthaei, *Russ. Kaiserl. Coll. Assessor. Ronneburg.* et *Lipf.* 1804. m. 8. conf. *neue Leipz. L. Z.* 1804. nr. 148. p. 2365. sqq.

Ad

Ad pag. 116.

Gilbert Wakefield primum dedit specimina versionis *anglicae*: 1) A new Translation of the first Epistle of Paul the Apostle to the Thessalians (specimen futurae versionis N. T.) Warrington 1781. 8. 2) Tum edidit versionem euangelii S. Matthaei cum notis criticis, philologicis atque exegeticis: ib. 1782. 4. postea 3) A new Translat. of those Parts only of the N. T. wick are wrongly translated in our common version. Lond. 1789. 8. Denique versionem totius N. Test. cum not. cri icis atque exeget: Lond. 1792. III. vol. — Ed. II. 1795. II. voll. 8.

Ad pag. 118. lin. 6.

Nova *Philippae* editio secundum Iherii revisionem, cum latina interlineari versione, ad verbum facta, et Iherii versione lat. textui adposita, cum grammatica et Glossario a Fr. C. Fulda confecto, et a W. F. H. Reinwald emendato, necnon cum historico-critica introductione atque adnotatt. textui subiectis, curante I. Ch. Zahn, prodiit Weissenfels et Lips. 1803. (sed demum prelo exiit 1805.) mai. 4. v. *Intellig.-Blatt. zur neu. Leipz. L. Z.* nr. 56. p. 597. sq. a. 1805.

Ad pag. 121. lin. 14.

I. A. Wolfii commentatio sexta de agnitione ellipseos etc. Prodiit Lips. 1805. 4. — *Aug. Frid. Traugott Linke* commentatt. in epistolae ad Hebraeos cap. III. specim. I. Plauise

mise 1801. m. 8. — ad cap. IV. spec. II. ib 1803.
m. 8.

Ad pag. 125. lin. 11.

Edit. II. Commentarii etc. censuram,
censore interdum dissentiente, conf. in *neu.*
Leipz. L. Z. scid. 18. a. 1805. Ibidem iudica-
tur de libro: *Neuer kritischer Commentar über*
das N. T. von D. Io. Otto Thieff. Er-
ster Bmd. Das Euangelium der Apostel v.
Iesū Halae 1804. m. 8.

Ad pag. 135. lin. 9.

De cod. quondam Bamberg. nunc Mona-
censi, antiquissimo, qui continet paraphrasin
historiae euangelicae poeticam, in dialecto
antiquissima saxonica, s. Franco-Theotisca
saec. IX. huc vsque tantum cognitam sub ti-
tulo: *Harmonia euangelica Cottoniana*, in
bibl. Oxoniensi, et cuius vnicum exemplar id
Oxonienſe habebatur, copiose agitur ex actis
diurnis Bambergensibus in *Intelligenz-Blatt*
der allg. L. Z. a. 1805. nr. 58. Hickes in sua
codicis Cotton. Mſi notitia putat, scriptam
fuisse istam Harmoniam a Franco quodam, tem-
pore Caroli M. In cod. quondam Bamberg. de-
sunt pauca, quae supersunt in Mſto Cotto-
niano.

Ad pag. 135. med.

De euangel. infantiae Christi etc. (v. In-
trod. II. 2, 2. p. 117.) adhuc notandum est,
tertium euangelium iam memorasse videri Co-
tele-

telerium ad Constitutt. Ap. VI. 16. p. 349. ed. Clerici. Ex illo desunta videntur fragmenta de natiuitate, vsu cum aliis et morte b. Virginis gloriosae, in Bibl. Giessensi academ. quae Schmid: in] *Biblioth. für Kritik und Exegese des N. T.* etc. tom. II. part. 4. p. 481. sqq. publicauit, cum euangelio arabico et gr. secundum versionem latinam contulit; addiditque loca quaedam ex metrico german. euangelio, a Tenzelio in *Monachlich. Unterhaltungen* a. 1697. memorato, excerpta. — *Hasse* progr. Historiae de Christo in vitam et coelum redeunte euangelicae, ex narratione Liuii de Romuli vulgo tradita diuinitate, illustratio. Reiomont. 1805. 4.

Ad. pag. 146. lin. 24.

In *neu. Leipz. L. Zeit.* nr. 17. et 18. a. 1806. V. quidam D. antequam varia, quae huc pertinent, scripta recensuit, partim examinavit et suis auxit cogitatis; praemisit quasi introductionem: *Die neuesten Ansichten und Behandlungsarten der drey ersten Evangelien*, vbi varia feruntur iudicia; tum varii libri recentt. huc pertinentes nominantur in, his, *Marsh* Remarks etc. atque illius et aduerfariorum scripta critica. Tum recensentur 1) *Herbert Marsh's* — *Anmerkungen und Zusätze zu Io. Dav. Michaelis Einleitung in die göttlichen Schriften des neuen Bundes; nebst einer Abhandlung über die Entstehung und Abfassung unsrer ersten drey kanonischen Evangelien; Aus dem Englischen.*
ins

ins Deutsche übersetzt von Ernst Karl Rosenmüller, Prof. der arabischen Sprache auf der Universität zu Leipzig. Zweyter Theil. Götting. 1803. 4. dein 2) Einleitung in das N. T. von Io. Gottfr. Eichhorn. Erster Band. Etiam cum generali inscriptione: I. G. Eichhorn's kritische Schriften. Fünfter Band. Lips. 1804. m. 8. In hoc libro praecipue trium priorum, et aliorum euangeliorum; item euangelii Hebraeorum in lingua Aramaea scripti, euangelii Marcionis. Iustini ἀποκρυφῶν εὐαγγελίου, Cerinthii euangelii. Tatiani Harmoniae; et euangeliorum patrum apostolicorum historia eorumque consensus dissensusque et usus explicatur ac declaratur. Censor varias adspersit animaduersiones. 3) et sqq. recensentur libri iam supra memorati, Io. Ernst. Christ. Schmidt. Einleitung ins N. T. ect. D. Vogel comment. de tribus euangeliiis etc. Paulus Commentar über die drey ersten Evangelien. etc. et Thiefs Commentar über das N. T. I. Band. — His addatur D. Georg Frid. Seileri progr. de tempore et ordine, quibus tria euangelia priora canonica scripta sint. Erlangae 1805. 4.

Ad pag. 149. lin. antepen.

Duo illa Matthaei priora capita fuisse ab initio peculiarem scriptiunculam, variè deinceps mutatam, ab graecoque interprete euangelii, a Matthaeo hebraice scripti, praefixam, I. E. C. Schmidt in Bibl. theolog. etc. iam supra citata, part. IV. p. 552. sqq. über das
cano-

canonische Evangelium des Mat.
thaeus ostendere conatur.

Pag. 151. lin. 6. scrib. partic. I. II. et III.

Ad pag. 152. lin. 14.

Enimuero *Schmidt*. postea mutavit suam
sententiam, *Marcionis* euangelium esse *Lucae*
euangelium secundum aliam recensionem;
e contrario, *Lucae* euangelium diuersum esse
a *Marcionis* euangelio, statuit in *kritischen*
Bemerkungen über das Evangelium
des Lucas nach dem Marcion und
der katholischen Recension, in: *Biblio-*
thek für Kritik und Exegete des N. T. etc.
Hadamar. tom. II. part. 3. p. 365. sqq. 1801.
et part. 4. p. 563. sqq. 1802.

Ad pag. 153. sub fin. *Ioannes*.

Conf. *Süßkind* *Beytrag zur Ver-*
theidigung der Aechtheit des Euan-
gelium Iohannis, in Beziehung auf
die Schrift: Der Evangelist Iohannes und
seine Ausleger vor dem jüngsten Gericht, in:
Magazin für christliche Dogmatik und Moral
part. 9. nr. 1. nr. 240. m. Aug. p. 364. sq.
Tubing. 1803. 8. conf. *Allg. L. Z.*, a. 1804.

Ad pag. 157. lin. 5.

Cl. *Berthold* in prolus. *Verosimilia de ori-*
gine Euangelii Iohannis. Erlangae 1805. 8.
probare studuit, a *Ioanne* euangelium in lin-
gua *Aramaea* primum fuisse conscriptum, dein
ab ipso, aetate prouecto schedulis in ordinem
re-

redactis, in linguam graecam translatum. — *C. Chr. L. Schmidt.* commentat. *Ueber das Evangelium des Iohannes* in Schmidtii Biblioth. citata part. 3. pag. 386. sqq. Sed quaedam contra eius expositiones monuit censor in *Gableri Journal für auserlesene Litterat* tom I. part. 2. pag. 359. sqq. — *Henkū* progr. Ioannes Apostolus, nonnullorum Iesu apophthegmatum in euangelio suo est ipse interpres. Helmstadt 1798. 4. Add. supra p. 197. Pag. 158. lin. 17. post diuisum pone comma.

Ad pag. 160. lin. 23.

De apocrypho Ioannis, in cod. Bauar. v. *Hardt* de codd. Bauar. in *Arctini Beyträgen* etc. a. 1804. part. III. p. 41.

Ad pag. 166.

Pauls Epistle to the Romans in Hebrew. Corrected from the version, published by D. Hutter at Nurenberg 1600. and by Robinfon at London 1661. now republished with many Improvemens by *Rich. Caddig.* A. M. London. 1804. 12.

Ad pag. 169. lin. 2.

Volum. VII. part. I. ed. Koppian. completens epistol. Paulli ad Timotheum, Titum et Philemonem, continuauit *I. Henr. Heinrichs.* Gotting. 1798. 8. conf. eph. litter. Gotting. a. 1799. nr. 81. pag. 801. sqq. — *Part. II.* etiam cum peculiari titulo: *Paulli Epistolae ad Philippenses et Colossenses.* Gr. Perpetua annotatione illustratae a *Io. Henr. Heinrichs.* Archi-

Archidiaconus ad aedem S. Iohannis Dannenbergae in Ducatu Luneburg. Götting. 1803. mai. 8. conf. *Neu. Leipz. L. Z.* a. 1804. nr. 147. Epistolam breuem Paulli ad Timotheum apocrypham cel. *Hardt* e cod. Monac. 122. publicavit in *Aretini Beyträgen etc.* 1804. part. VIII. p. 34. sq.

Ad pag. 132.

Codex apocryphus N. T. fasc. I. editus a *Birch.* Hafniae 1804. m. 8. — De codice *Nicodemi* euang. quondam *Senkenbergiano*, nunc *Giessensi*, v. *Schmidt* *Bibl. theolog.* citat. part. IV. p. 508. — De *Proteuangelio Iacobi* v. supra p. 197.

Pag. 185. lin. 12. corr. *spectantium.* et pag. 189. lin. 8. corr. *sectionem,* et add. *Clarkium*, Prof. collegii Iesu Cantabrig. Constantinopoli nuper in patriam suam retulisse codicem Mistum operum *Dionysii Areopagitae.*

Pag. 197. lin. 14. corr. *Castalione.*

Ad pag. 200. lin. 14. *Iustinus Martyr.*

Sam. Gotil. Lange dispp. I. II., in quibus *Iustini Martyris* apologia pro Christianis ad *Antoninum Pium* sub examen vocatur. *lenae.* 1795. 8. v. *Haenlein.* et *Ammon.* et *Pauli Neues theolog. Journal,* 1795. partio. 6. pag. 603. sqq.

Ad pag. 26. lin. 8. de *Iulio Africano.*

In *Io. Christph. L. B. de Aretin,* V. cel. *Beyträgen zur Geschichte und Literatur etc.*

A a

1804.

1804. partic. IV. p. 49. sqq. ex binis codd. Monac. publicata est *Africani narratio de iis, quae Christo nato in Persia acciderunt*, gr cum lat. versione et notis criticis. Vir doctus, qui illam primus h. l. in lucem edidit, in prooemio primum monet in *Io. Rodolphi Wetstemi filii notis in epistolam Africani ad Origenem* p. 150. omnia veterum de Africano testimonia esse congesta; tum recte iudicat, tantum abesse, ut narratio haec ad scriptorem, omnium antiquorum ore celebratum, referri possit, ut ne hilum quidem contineat, Africano chronographi ingenio dignum; auctorem vero *Cestorum*, qui item *Africani* nomen praeferrunt, dudum vel anilis credulitatis, vel mirae in superstitiones propensionis nota a criticis confixum esse: et fatetur, se facile in eorum sententiam concedere, qui eum a chronographo diuersum censeant, ideoque se isti hunc etiam foetum non melioris furfuris adiudicare. In nota denique de *Cestorum* libris disserens, fragmenta, inquit, passim apud Hippiatricos et Geonicos occurrunt praeter tractatum de adparatu bellico, qui huius operis pars censetur, et ea, quae ex Mich. Pselli libro inedito *Σαυμασιων ἀκουσμάτων Ιατρικων και Ομοιωων* vulgavit Lambecius p. 472—479. ed. Kollar. Adde hic, *African* opuscula in quibusdam deesei Gelasiani, quod exstat distinct. 15. can. 3. sancta, apocryphis recenseri inter apocrypha, idque prae omnibus certe huic narrationi conuenire.

Pag. 220. lin. 11. corrige *Graefium*.

Pag. 221. lin. 10. *Athanasius*.

Ueber die ökumenischen Symbole. Von D. Albrecht Kochen zu Altona, in D. 16. Chr. Wilh. Augusti, Prof. Ienens. Theologisch. Monatschrift für das Jahr 1802, 2ter Jahrgang, fasc. VI. nr. 2. p. 34 — 41. Is praecipue differit de symbolis Nicaeno et Athanasiano, quod haud genuinum habetur. Conf. *Oberdeutsche A. L. Z.* 1805. nr. 131. m. Nou.

Sed quoniam reliquas plagulas, prelo iam, credo, emissas, nondum accepi et tamen ad finem properandum est, hic subsistere cogor: metuens ne eadem bis adponam.

Quod in prolegomenis ad tom. I. Introductionis etc. pag. 61. sqq. catalogum dedimus codd. mssor., qui in bibliothecis *Barberina*, *Angelica* et *Ghigiana* custodiuntur: haud ingrata nec ab instituto nostro profus aliena, adpendicis loco, erit, opinor, notitia catalogorum variorum mssorum librorum, Constantinopoli quondam quidem seruatorum, quam humanissimus *Alter* pluribus abhinc annis per litteras mihi suppeditavit, iam (monente etiam eod. cel. *Altero*,) *Kollaris* in Supplementis ad Lambecii commentarios, (Vindobonae 1790. fol.) pag. 761. sq. de cod. CXXXIII. *) nr. 2. fol. 8. p. 2., octo, ait, catalogi variorum calamo scriptorum librorum, qui saeculo decimo sexto CPoli adhuc salvi a diuersis doctis hominibus possidebantur, quorum nomina subiicere non pigebit:

1) *Constantinus Varenus* possidebat mss. 45.

T 2

2)

*) In *Nessellii* catal. cod. XCVIII. part. V. p. 151. paucis fit illorum catalogorum mentio.

- 2) Iacobus Marmarotus 22.
- 3) Ioannes Sutzus. 24.
- 4) Catalogus a Granlatico exhibitus. 174.
- 5) Antonii Cantacuzeni. 44.
- 6) Manuelis Eugenicī. 33.
- 7) Michaelis Cantacuzeni. 57.
- 8) Patriarchalis biblioth. CPolitanae. 168.

In his igitur Catalogis indicantur manuscripti codd. septem et sexaginta supra quingentos, optimae frugis plerique, immo nonnulli etiam rarissimi: quos si quis ex his Catalogis exscriptos in vnam omnes Alphabeti seriem redigeret, rem faceret iis praesertim viris doctis non ingratam, qui olim Fabricianae Bibliothecae graecae alteram editionem sunt molituri. Hactenus Kollarius. Ex illis catalogis, in vulgari gr. lingua scriptis, cel. Alterus iam a. 1730. sibi ea, quae sequuntur, excerpterat.

I. Codd. *Constantini Varenī*. Inscriptio catalogi haec est: ταῦτα εἰσὶ τὰ βιβλία τοῦ ἐντιμωτάτου καὶ θεοσεβεστάτου πατρὸς Κυροῦ Κωνσταντίνου τοῦ βαρῆνου καὶ μεγάλου σακελλαρίου τῆς μεγάλης ἐκκλησίας.

5. ἀγαπητοῦ διακονοῦ τῆς μεγάλης ἐξηγησίας καὶ διδασκάλου γεγονότος τοῦ βασιλέως ἰουστιανου τοῦ μεγάλου πρὸς τὸν αὐτὸν βασιλέα ἰουστιανόν, βιβλία. ἤτοι τμήματα δώδεκα. (Athen. Fabric. libr. V. cap. V. p. 570 — 572. vol. VI. vet. edit. seu in noua edit. vol. VIII. pag. 36. 199.)

6. γραμματικὴ γρηγορίου τοῦ θεολόγου.

10. συμμάχου τοῦ ἑβραίου ἑρμηνεία εἰς τὰ δα. βιδ΄ Ψαλτήριον.

11. τοῦ αὐτοῦ (συμμάχου) ἑρμηνεία εἰς ἅπαντα τῆς θείας καὶ παλαιᾶς γραφῆς.

16. Φωτίου πατριάρχου κωνσταντινουπόλεως ἑρμηνεία εἰς τοὺς κανόνας.

20. μανουὴλ τοῦ κορινθίου καὶ μεγάλου ῥήτορος τῆς μεγάλης ἐκκλησίας κωνσταντινουπόλεως ἀπολογία δεκατέσσαραι πρὸς τὴν ἐν Φλωρεντία ὁγδόην σύνοδον. Καὶ περὶ τὰς ἀτοκίας τῶν λατίνων κεφάλαια ἑβδομηκοντα τέσσαρα.

21. ἄρσενίου φιλοσόφου, μητροπολίτου γενναίου μόνεμβασίας τῆς πελοποννήσου ἑρμηνεία τὰς εἰς τὰς ἑννέα κωμῳδίας τοῦ ἄριστοφάνους.

24. νικολάου πατριάρχου κωνσταντινουπόλεως ἑρμηνεία εἰς ἅπαντα τῆς θείας γραφῆς.

26. μάρκου μουσσοῦ ρου φιλοσόφου ἑρμηνεία καὶ συναγωγή μεγάλη εἰς τὰς ἑννέα κωμῳδίας τοῦ ἄριστοφάνους.

27. μανουὴλ τοῦ καμαριώτου καὶ μεγάλου ῥήτορος εἰς πλάτωνα καὶ ἄριστοτέλην.

28. τοῦ αὐτοῦ μανουὴλ τοῦ καμαριώτου ἀπόδειξις εἰς τὰς ὁμήρου ῥαψωδίας, καὶ εἰς τὸν βίον αὐτοῦ.

29. γεωργίου γεμισοῦ ἑρμηνεία εἰς τὰς πέντε Φωνὰς τοῦ ἄριστοτέλους καὶ εἰς τὰς ἑκατὰ κατηγορίας.

34. νικολάου φιλοσόφου τοῦ πρωτασκηρίτη, τοῦ λειχούδη ἑρμηνεία εἰς πάντας τοὺς βασιλικούς νόμους.

35. ἰωάννου τοῦ μητροπολίτου χαλκηδόνος ἀπόδειξις εἰς τὴν πενδέκτην σύνοδον, καὶ εἰς τοὺς κανόνες αὐτῆς.

36.

36. Ιωάννου ἀναγνώστου τῆς μεγάλης ἐκκλησιαστικῆς ἱστορίας καὶ βίος τοῦ ἁγίου καὶ ἰσαποστόλου μεγάλου κωνσταντίνου.

42. Ζαχαρίου ῥήτορος ἱστορία ἐκκλησιαστικῆ.

44. Φρονύχου λεξικὸν κατ' ἐπισήμην, πάνυ ἁραῖον.

II. *Codices Iacobi Marmareti, cum inscriptione:* τὰ βιβλία τοῦ ἐνδοξοτάτου ἄρχοντος κυροῦ ἰακώβου τοῦ μαρμαρέτου.

4. ἱστορικὸν, κυροῦ νικηφόρου τοῦ γρηγοῦ. ἔχουν ἱστορία ἐκκλησιαστικῆ. καὶ ἐν τῷ χαρτὶ βιββάκινο.

5. ἱστορικὸν κυροῦ μαγίστου τοῦ σιθ χροονικόν εἰς κοινήν γλῶτταν, καὶ ἀρχίζει ἀπὸ κτίσεως κόσμου, καὶ ἐν τῷ χαρτὶ κολλες μεταξοταῖς.

6. ὄνειροκριτῆς ἀκριβῆς κυροῦ νικηφόρου πατριαρχοῦ κωνσταντινουπόλεως, κατὰ ἀλφαβήτου σοιχείου, καὶ ἐν τῷ χαρτὶ βιββάκινο.

9. κυροῦ ἰουστίνου φιλοσόφου καὶ μάρτυρος ἑρμηνεία εἰς τὸν ἅγιον διονύσιον τὸν ἀρεοπαγίτην ἐπίσκοπον ἀθηνῶν, ἱεραρχία οὐρανία, μουσικὴ θεολογία, καὶ ἐν τῷ χαρτὶ βιββάκινο.

III. *Codices Ioannis Sutzii. Inscriptio est:* ταῦτα εἰσὶ τὰ βιβλία τοῦ ἐνδοξοτάτου ἄρχοντος κυροῦ ἰωάννου τοῦ σοῦτζου.

9. λέντος τοῦ φιλοσόφου καὶ βασιλέως ἱστορίαι μερικαί, καὶ τὸ χαρτὶ ἐν βιββάκινο.

11. Ζαχαρίου ῥήτορος ἱστορία ἐκκλησιαστικῆ, καὶ τὸ χαρτὶ ἐν βιββάκινο.

12. Ἰωάννου ἀναγνώστου τῆς μεγάλης ἐκκλησιαστικῆς ἱστορίας καὶ βίος τοῦ ἁγίου καὶ ἰσαποστόλου μεγάλου κωνσταντίνου καὶ ἰσαποστόλου βασιλέως, καὶ τὸ χαρτὶ ἐν βιββάκινο.

IV.

IV. Codices, qui variis locis feruntur, quorum catalogus confectus est a *Grammatico*, siue, vt Kollar. legit, a *Granlatico*. Graeca deest inscriptio, latina autem haec est: Catalogus librorum hinc inde extantium, a *Grammatico* exhibitus.

1. βιβλίον τοῦ ἁγίου καὶ δικαίου λαζάρου ὁ ὁποῖος λάζαρος ἔκαμε τέσσαρες ἡμέρας εἰς τὸν ἄδην, καὶ ὡς ἂν τὸν ἐσύκοσε ὁ χριστὸς, ἐξηγήθη τέσσαρα βιβλία. Καὶ εἰδόντας αὐτὰ οἱ ἀπόστολοι καὶ οἱ πατέρες, ἔκριψαν τὰ τρία καὶ δὲν ἠυρίσκονται· τὸ δὲ πρῶτον βιβλίον τοῦτο ἐνε εἰς ῥώμην, καὶ ἤκουσα ἐκ τὸν πάντα κροῦζε τὸν γαρδηνάλε ὅτι πᾶσα ἑποῦνα γένη νέος γαρδηνάλες, τοῦτο διδοῦναι καὶ τὸ διαβάξει μιᾷ φορᾷ. Καὶ ἄλλον ἀνθρώπου δὲν τὸν δεῖχουον. Cl. Alter, qui *Grammaticum* aut. Kollario iudice, probabilius *Granlaticum*, scribam fuisse horum catalogorum existimat, superiora ita vertit: „Liber sancti et iusti Lazari. Hicce Lazarus passus est tribus (quatuor) diebus in inferis, et postquam illum excitauit Christus, edidit quatuor libros. Et videntes illos (libros) apostoli, et patres, occultauerunt tres, et hi non inueniuntur. Iste primus liber, (hic nempe, qui Constantinopoli existit,) est Romae: et audini a Santa cruce Cardinali, quandocunque nouus Cardinalis creatur, hunc librum illi dari et hunc perlegit vna vice. Alteri homini non ostendunt.“

2. τοῦ μενάνδρου τὰς κωμωδίας, ὅλας τὰς εἰκοσι τέσσαρας. καὶ ἐξηγεῖται αὐτὰς ὁ ὑπέρτιμος κύρος μιχαήλ ὁ ψελλός.

6. Ιστορικὸν κυροῦ μιχαήλ τοῦ ψελλοῦ καὶ ὑπερτίμου.

7. Ιστορικὸν ἀνδριότου περὶ τῆς γῆς αὐτῶν ἱταιρίδος.

8. Ιστορικὸν κύρου νικήτα κουρεκαλάτου τοῦ χονιάτου.

27. Ιστορία παλαιά. μετὰ τὸν πόλεμον τοῦ μωάμεθ. καὶ ὅπως ἐπολέμησε, καὶ ἐνίκησε τοὺς ῥωμαίους, δύο καὶ τρεῖς φοραῖς.

97. ἰωάννου τοῦ ζωναρά ἐξήγησις εἰς τὴν ἐκτίμησιν ἰωάννου τοῦ δαμασκηνοῦ.

129. τὰ ὁμηρέκεντρα, τὰ γενόμενα παρὰ τῆς ἰουσαβεζάτης εὐδοκίας τῆς βασιλείσης.

133. τὰ τοπογραφικὰ τοῦ ζράβωνος.

134. τὰ τοπογραφικὰ κλαυδίου πτολομαίου.

135. ἐξήγησις καὶ διήγησις πάνυ ὠφέλιμος, εἰς τὰ τοπογραφικὰ ζράβωνος καὶ πτολομαίου παρὰ τοῦ σοφωτάτου κυροῦ μιχαήλ τοῦ ψελλοῦ.

36. ἀστρονομικὸν κυροῦ μιχαήλ τοῦ ψελλοῦ.

136. λόγοι ἱστορικοὶ πάνυ ὠραῖοι τοῦ σοφωτάτου κυροῦ Ἰωάννου τοῦ Σωναρά.

139. τοῦ σοφωτάτου, καὶ ἰουσαβεζάτου ἡμῶν βασιλέως κυροῦ Ἰωάννου τοῦ καντακούζηνοῦ τοῦ διὰ τοῦ Θεοῦ καὶ ἀγγελικοῦ σχήματος μετωνομασθεῖς ἰωάσαφ, κατὰ τοῦ μωάμεθ ἀπολογία τέσσαρες.

147. γεωργίου τοῦ γεμίστου ἱστορία περὶ φορημάτων βασιλικῶν, καὶ ἀρχόντων, καὶ πάντων τῶν ἐν τέλει.

148. ἱστορικὸν γεωργίου μοναχοῦ τοῦ λακαπήνου καὶ ἀρχίζει ἀπὸ κτίσεως κόσμου.

149. ἱστορικὸν ἰωάννου κουρεκαλάτου τοῦ σκυλίτζη, καὶ ἀρχίζει ἀπὸ τὴν ἀγόρευσιν κικηφόρου τοῦ ἀπὸ

ἀπὸ γενικῶν καὶ τελειαντέως τῆς βασιλείας Ἰσκανίου τοῦ κομνηνοῦ.

150. Ἱστορία τῶν κομνηνῶν ἣ καλεῖται τὸ βιβλίον, τὰ κομνηνά ἱστορήματα.

171. Ἱστορία συντίκτα τοῦ Φιλοσόφου συγγραφήσα παρὰ μουσοῦ τοῦ πέρσου.

V. Codd. *Antonii Comneniani*. Inscriptio est: τὰ βιβλία τοῦ ἐνδοξοτάτου ἀρχόντος κυροῦ ἀντωνίου τοῦ καντακουζηνοῦ.

8. τοῦ εἰσεβεστάτου καὶ Φιλοχρίστου βασιλέως ἡμῶν κυροῦ ἰωάννου τοῦ καντακουζηνοῦ τοῦ διὰ τοῦ Θεοῦ καὶ ἀγγελικοῦ σχήματος μετανομήσθεις ἰωάσαφ, κατὰ τοῦ μισάμεθ ἀπολογίαί τέσσαραι, καὶ ἐνε τὸ χαρτί κόλλες μεταξοταίς.

37. τοῦ εἰσεβεστάτου (ἐντὶ supra —) ἰωάσαφ, λόγοι ἀντιρόητικοί τέσσαροι, κατὰ τοῦ μισάμεθ, καὶ ἐνε ζαμπάδο.

VI. Codd. *Manuelis Eugenici*: Inscriptio haec est: τὰ παρόντα βιβλία εἰς τοῦ ἐνδοξοτάτου ἀρχόντος κυροῦ μανουήλ τοῦ ευγενικοῦ.

5. ἱστορικὸν κυροῦ κωνσταντίνου παυ καίσαρος ὁπερίσκει περὶ ῥωμαϊκῆς Ἱστορίας, καὶ μεταγλωττίσθη ἀπὸ τὴν λατίνων γλώτταν εἰς τὴν ἑλληνικὴν, παρὰ κυροῦ γεωργίου τοῦ ζηγαβηνοῦ.

9. κυροῦ βησαρίου μητροπολίτου νικαίας ὕπερου δὲ μετὰ τὴν ὄγδοὴν σύνοδον γεναμίνου πατριάρχου βιθυνίας, ἧτοι νέας κωνσταντινουπόλεως καὶ καρδηνάλιου τῆς παλαιᾶς ῥώμης καὶ γράφει κατὰ τῶν γραικῶν.

33. μιχαήλ τοῦ ψέλλου ἐρμηνεία εἰς τὴν βιβλίον τοῦ διοσκορίδου διὰ ζιγῶν πολιτικῶν.

VII. Codd. *Michaelis Cantacuzeni*. Inscriptio haec est: ταῦτα εἰσὶ τὰ βιβλία τοῦ ἐνδοξοτάτου ἀρχιεπισκοπικοῦ κυρίου μακαρίου καντακουζηνου.

1. Ονειροκρίτης ἀκριβῆς κατὰ ἐλφαβήτου σοιχείου, καὶ μεταγλωττίσθη ἀπὸ τῶν ἀρράβων γλωτταν εἰς τὴν ἐλληνικὴν, παρὰ μαγίστρου τοῦ κυρ σήθ' καὶ τὸ χαρτὶ ἐνεβιββανίνο.

35. ἰατροσόφιον ἰσραου βεουζεβάρ τοῦ ἐβιββίον μέγα· καὶ ἔχει τμήματα ἑπτὰ· καὶ μεταγλωττίσθη ἀπὸ τὴν ἀρράβων γλωτταν εἰς τὴν ἐλληνικὴν παρὰ τοῦ σοφωτάτου κυροῦ γεωργίου τοῦ βυζαντιδου· καὶ τὸ χαρτὶ ἐνεβιββάνιο.

36. ἰατροσόφιον, βανλὶ λεγόμενον, καὶ μεταγλωττίσθη ἀπὸ τὴν ἀρράβων γλωτταν εἰς τὴν ἐλληνικὴν παρὰ μαγίστρου τοῦ κυρ σήθ' καὶ τὸ χαρτὶ ἐνεκόλλες μεταξοταῖς.

39. τοῦ ἀσκληπίου περὶ θαλάσσης ἑρυθρᾶς· καὶ περὶ δένδριου λίθου, ἦτοι κοραλλίου· καὶ τὸ χαρτὶ ἐνεβιββάνιο.

40. τοῦ ἀσκληπίου, περὶ ὠκεανοῦ ποταμοῦ καὶ τὰς ἐν αὐτῷ εὐρισκομένας νήσους· καὶ τῶν αὐτῶν· καὶ τὸ χαρτὶ ἐνεβιββάνιο.

41. τοῦ αὐτοῦ ἀσκληπίου, περὶ ὕλης ἰατρικῆς· τὰς τε εὐρισκομένας βότάνας ἐν Ἰνδία, καὶ τῆ εὐδαίμονι ἀρράβια· καὶ ἄλλα πολλὰ ἔχει διάφορα· καὶ τὸ χαρτὶ ἐνεκόλλες, βιββάνιο.

37. ἰατροσόφιον τοῦ ἀσκληπιοῦ περὶ λίθων καὶ βοτανῶν ἀνάμεων· καὶ τὸ χαρτὶ ἐνεβιββάνιο.

38. τοῦ αὐτοῦ ἀσκληπιοῦ περὶ μεταλλῶν γῆς· ἔτι τε χρυσοῦ, καὶ ἀργυρίου, καὶ μόλυβδου, καὶ ὑδραργύρου· κασσιτέρου, καὶ αἰδηροῦ ἦτοι χαλκώματος· καὶ περὶ πάντων τῶν ὑδάτων καὶ τῆς αὐτῶν σημαίσεως, καὶ τὸ χαρτὶ ἐνεβιββάνιο.

43. Ιατροσόφιον μασούρ τῷ αἰγυπτίου καὶ μετα-
γλωττίσθη ἀπὸ τὴν ἀρράβων γλῶτταν εἰς τὴν ἑλληνι-
κὴν παρὰ τοῦ ἐνδοξοτάτου καὶ μεγαλοπρεπεστάτου
ἀρχοντος κυρεῦ ἰωάννου τοῦ δούκα, τοῦ πάνυπερσε-
βάσου· καὶ τὸ χαρτί ἔνε κόλλες μεταξοταῖς.

44. γεωργίου τοῦ Ζηγαβηνοῦ περὶ βοτανῶν
μερικὴ ἀπόδειξις· καὶ ἔνε τὸ χαρτί βιβάνιο.

47. τοῦ εὐτελοῦς ἰωάννου τοῦ ῥακενδύτου κα-
λευμένου μετὰφρασις ἢ καὶ παράφρασις εἰς τὴν
ἑσσοκορίδου βιβλον· ἤγουν εἰς τὴν κανὴν φράσιν περὶ
ὑλης ἱατρικῆς· καὶ τὸ χαρτί ἔνε βιββάνιο.

67. Ἰσοικὸν ἰωάννου κευροτάτα, καὶ γεγο-
νότος δρογγαριῶν τῆς βεγλῆς, καὶ πρωταση κρίτου,
τῷ σκυλιτζη χροικῆ Ἰσορία· καὶ ἀρχινὰ ἀπὸ τῆς βα-
σιλείας νικηφόρα τῷ ἀπὸ γενικῶν, καὶ τελειώκει εἰς
τῆς βασιλείας ἰσαακίω-τῷ κομνηνῶ, καὶ τὸ χαρτί
ἔνε βιββάνιο.

VIII. *Codd. patriarchal. bibliothecae CPo-
litan.* Inscriptio haecce est: ταῦτα τὰ κατωθεν
βιβλία εἰσὶν ἐν τῷ ραίδεσῳ· Ραίδεσον est coenobium
gr. CPoli. Kollarius autem, illam esse biblioth.
patriarchalem CPolitanam, quae CLXVIII.
codd. continebat. haud omnino persuasit Altero,
qui tamen nonnullorum tantum codd. nomina
olim scripserat. Nec vero numerati sunt codd.

μενάνδρου κωμωδίαι.

Φιλίμανος κωμωδίαι.

Ἰσορικὸν γεωργίου μοναχοῦ.

Δι' Ἰσορίαί τῶν κομνηνῶν.

Ζαχαρίου πῆτρωος Ἰσορία ἐκκλησιαστικῆ.

ὁ ἰχνηλάτης. (h. e. Bidlay fabb.)

γεωργίου πάπα τοῦ διαλόγου ἐπίσολαι πρὸς τὸν
Βασιλέα τὸν Ἰσαυρον.

εἰσε-

Ἰουσεβίου τοῦ παμφίλου εἰς τὸ εὐαγγέλιον.
 ἰσορικοὺν νικηφόρου γρηγορᾶ περὶ τῆς νέας ῥωμαί-
 κης ἰσορίας.

ἰσορικοὺν κῦρ μιχαήλ τοῦ ψέλλου.

ἰσορικοὺν γεωργίου τοῦ σκυλίτζη.

ἰσορία Φιλοχώρου.

Ἰουσεβίου τοῦ παμφίλου κατὰ πορφυρίου.

ἰσορικοὺν βημαχίου περὶ βίον τοῦ μεγάλου κων-
 σαντίνου.

Θεοδώρου ἀναγνώτου ἰσορία ἐκκλησιασική.

ἰσορικοὺν ἐσέβου τοῦ Φιλοσόφου.

ἰσορικοὺν διοδώρου σικελιώτου.

ἰσορία Θεοφίλου πρὸς κωνσαντίνον τὸν μέγαν.

ἰσορικοὺν Θεοπόμπου.

ἰσορικοὺν παπιανοῦ.

ἰσορικοὺν κίμιλιανοῦ.

ἀπολλωνίου τοῦ τυάνεως φιλοσοφικόν.

In fine huius catalogi legitur: καὶ ἄλλα
 πολλὰ εἰσὶν βιβλία πολλὰ πολλὰ.

Haec sunt, quae humanissimus *Alter* mihi
 de illis catalogis adnotarat, et quae ut cum
 gratianimi testificatione memoriae prodam, haud
 ingratum fore litteraturae graecae amantibus
 existimaui. Plenior sane est haec notitia catalo-
 gorum, quam *catalogus librorum mistorum
 Graecorum, qui CPoli apud Christianos olim ad-
 feruntur*, recusus in *Nova librorum rarior.
 conlectione, fascic. III. p. 437. sqq. Halis Magd.
 1710. 8* Forsan, id si sperare fas est, aliquando
 vir litterarum Graecorum peritus, hac *Alteri*
 narratione excitabitur, ad catalogos illos ple-
 nius describendos ac promulgandos; aut etiam,
 si ei Constantinopolin proficisci licebit et adi-
 tus

tus ad illas, quae si adhuc supersunt, bibliothecas inuestigandas et perscrutandas patebit, ad codices vel comparandos vel libros, qui nondum editi, et luce digni sunt, prelo committendos et ab interitu seruandos.

I N D E X

Major numerus indicat totum, minor autem paginas.

- Achilles Tati*us I. 381. *Anacreon* I. 146. II. 299.
Acta Apostolorum II. 153. *Anaxagoras* I. 137.
Actuarius v. *Ioannes*. *Andocides* II. 310.
Ad-ditum monumentum *Andronicus Comnenus* II.
 II. 271. 69.
Aegineta v. Paullus Aegi- *Anthologia graeca* I. 49.
netar *Antonius Eremita* II. 193.
Aelianus I. 374. II. 341. *Antoninus* (Aurelius im-
Aeschines orator J. 220. perator) I. 338. II. 338.
 217. 219. II. 320. *Aphthonius* II. 9. II. 343.
Aeschines philosophus I. I. 73. 349.
 175. *Apocryphi* N. T. II. 369.
Aeschylus I. 128. II. 380. — V. T. II. 86. 361.
Aesopus I. 110. 72. 283. *Apollodorus* I. 279. 216.
 II. 297. II. 330.
Agapetus II. 35. I. 72. *Apollonius Dyscolus* I. 334.
 284. II. 310. 347. 220.
Agathius II. 40. *Apollonius*, mathematic.
Alcaeus I. 109. II. 21.
Alcinous I. 327. *Apollonius Pergaenus* I. 268.
Alciphron II. 4. *Apollonius Rhodius* I. 273.
Alcman I. 108. *Apollonius Tyan.* I. 295.
Alexander Aphrod. I. 372. *Apollonius Tyrius* I. 382.
Ammonius Hermiae F. II. *Apostoli diuini* II. 138.
 30. *Apostolus* v. *Michael*.
Ammonius Saca I. 379. *Appianus Alexandrin.* I.
Anna Comnena II. 52. 337.

Aqui

Aquila II. 77.
Arotæus I. 305.
Aratus I. 263. 41.
Arcadius I. 16.
Archiochus I. 107.
Archimedes I. 272.
Archytas I. 196.
Arethas II. 255.
Archaens II. 334.
Ariphron I. 114.
Aristæas II. 71.
Aristonæus II. 12.
Aristides (Aelius) I. 362.
Aristippus I. 168.
Aristophanes I. 165. II. 309.
Aristoteles I. 221. II. 300. 319. 321.
Arioxenus I. 245. II. 326.
Arrianus (Flavius) I. 329. II. 336.
Arjenius II. 66.
Artemid. Ephesus II. 337.
Artemidorus I. 333. II. 337.
Athanasius II. 219. 371.
Athænaeus I. 369. II. 342.
Augustinus II. 331.

B.

Babrius I. 283.
Barlaam II. 257.
Barabas II. 187.
Baruch II. 83.
Basilius Macedo II. 45.
Basilius Magnus II. 227.
Bessarion II. 65.
Biblia polyglotta. II. 359.

Bion I. 276. II. 299.

C.

Caius Presbyter II. 209.
Callimachus I. 260. II. 328.
Callistratus I. 368.
Camariota v. *Matthæus Cam.*
Canones apostolici II. 183.
Cebes I. 169. 26. 301. 302. 304. II. 309.
Chariton I. 382.
Chion I. 213.
Choricius II. 38.
Chroicon palchale II. 51.
Chrysoloras, v. *Emmanuel.*
Chrysoſtomus I. 40. II. 334.
Cleauther I. 266. II. 329.
Clemens Alexandrinus, II. 206.
Clemens Romanus II. 189.
Cleomedes I. 41.
Codices graeci I. 37.
Coitus Calab. II. 37. 348.
Collectiones graecorum auctorum I. 48.
Coluthus II. 36. 348.
Conon I. 282. II. 289.
Cononis narrationes I. 54.
Constantinus Harmenopolus II. 61.
Constantinus imper. II. 7.
Constantinus Porphyrogennetus II. 50.
Critici libri I. 39.
Ctesias I. 194.

Cyra-

- Cyranis* I. 64.
Cyrillus Alexandrinus II. 242.
Cyrillus Hierosolymit. II. 223.
- D.
- Demetrius Phaler.* I. 247.
Democrates II. 300.
Demosthenes I. 214. II. 319. 320.
Dexippus I. 381.
Dicaearchus I. 245.
Didymus II. 222.
Dio Cassius I. 375.
Dio Chrysostomus I. 305.
Diocles I. 267.
Diodorus Siculus I. 286. II. 331.
Diogenes Laertius I. 372.
Diogenes Sinop. I. 239. II. 324.
Dionysius Alexandrin. I. 209.
Dionysius Areopagita I. 188. 195.
Dionysius Halicarn. I. 284. II. 331.
Dionysius Thrax I. 281.
Dioscorides I. 295.
Diphilus I. 252.
Dorotheus II. 70.
- E.
- Ecclesiasticus, v. Salomo.*
Emmanuel Chrysoloras II. 62.
Empedocles I. 145.
- Ephraïmus Syrus* II. 235.
Epicharmus I. 133.
Epictetus I. 300. 172. 329. 330. II. 309. 334.
Epicurus I. 253.
Epimenides I. 77.
Epiphanius II. 231.
Eratosthenes. I. 269.
Etymologicum M. I. 44.
*Euangelia v. Nou. Testa-
mentum.*
Euangelistae II. 138.
Euclides I. 248. II. 326.
Endocia II. 47. 344.
Eunapius II. 22.
Eunomius II. 223.
Euripides I. 152. II. 306.
Eusebius II. 213.
Eustathius I. 89.
*Eustathius, auctor lib.
romanensis* II. 56 I. 382.
Eustathii alii II. 57.
Euthymius Zigabenus II. 256.
- F.
- Favorinus* I. 328.
Fischer II. 290.
Flavius Josephus II. 333.
- G.
- Gabrias* I. 72. 283.
Galenus (Claudius) I. 351.
Gemistus (Georg.) II. 65.
Gennadius II. 258.
Georgius Cedrenus II. 51.
- Bb
- Geor-

- Georgius Hamartolus* ll. *Hermes* v. *Mercurius Trismegistus*.
 254.
Georgius Lecapenus l. 24. *Hermogenes* l. 348. 73. 349.
 41. ll. 60. ll. 338.
Georgius Pachymeres ll. *Herodes* (Tiberius Claudius Atticus) l. 335. 53.
 59. 357.
Georgius Phranzes ll. 69. *Herodianus* l. 378.
Georgius Trapezuntius ll. *Herodianus* (Aelius) l. 350.
 65. ll. 18.
Glycos (Michael) ll. 68. *Herodianus Grammaticus*
Gorgias l. 133. l. 24. 27.
Graecae linguae praefantia *Herodotus* l. 138.
 l. l. historia et scriptores l. 4. origo l. *Hephaestion* l. 338.
 8. 12. 20. litterae l. characteres l. 9. accentus et *Hesiodus* l. 103. 170.
 pronuntiatio l. 13. 16. *Hesychius Illustris* ll. 40.
 Analogia l. 19. dialecti *Hesychius Lexicographus*
 l. 23. grammaticae l. 24. 123. ll. 22. 55.
 ll. 70. *Metrum* l. 36. Syn- *Hierocles* ll. 6. 31. 347. l.
 taxis. l. 34. *Hieronymus* ll. 234.
Gregorius Nazianzenus ll. *Himerius* ll. 17.
 225. 239. *Hipparchus* l. 274.
Gregorius Neocaes. ll. 209. *Hippocrates* l. 159. 284.
Gregorius Nyllenus ll. 230. ll. 45. 307.
Gregor. Palamas ll. 257. *Hippolytus* ll. 207.
H. *Homerus* l. 79. eius Editt.
 l. 82. ll. 202. versiones l.
 89. *Batrachomyomachia*.
 l. 52. 72. 80. 284. *Hym-*
nus l. 80.
Hanno l. 76. *Horapollus* l. 64.
Hepocration. ll. 14. *Hypsicles* l. 352.
Hegecippus ll. 204. 106.
Heliodorus ll. 18. 343. l.
 382. l.
Heliodorus Larissaeus ll. *Jacobus minor* ll. 178.
 20. *Jamblichus* l. 364. ll. 7.
Helladius ll. A. *Jesus Christus* ll. 129.
Heraclides l. 239. ll. 325. *Jesus Siracides* ll. 84.
Herennius Philo. l. 305. *Ignatius* ll. 192.
Hermas ll. 192.

- Isidorum* sapientiae speci-
 men ll. 59.
Ioannes Actuarius ll. 57.
Ioannes Chrysoſtomus ll.
 235.
Ioannes Euangelista ll. 155.
 367.
Iosephus l. 296.
Iosephus Bryennius ll. 257.
Irenaeus ll. 202.
Ifaeus l. 214.
Isocrates l. 177. ll. 25. 310.
Iudas ll. 181.
Iul. Africanus ll. 369.
Iulian. Caesarinus ll. 258.
Iulianus imperator ll. 14.
Iustinus martyr ll. 198. 369.
- L.
- Lascaris* (Constantinus) ll.
 69.
Lecapenus vid. Georgius
Lecapenus.
Leo, imperator. ll. 49. 50.
Leo Magentenus ll. 42.
Lexica l. 44.
Libanius ll. 12.
Longinus l. 380. ll. 338.
 343.
Longus ll. 23. 344.
Lucas ll. 151 367.
Lucianus l. 355. 382. ll.
 340.
Lycophron l. 255. ll. 326.
Lycurgus l. 221. ll. 321.
Lyſias l. 177.
- M.
- Macarius* ll. 222.
- Macarius Magnus* ll. 211.
Maccabasi ll. 82.
Magentenus v. *Leo Ma-*
gentenus.
Magnus v. *Macar. Mag-*
nes.
Manethos l. 267.
Manuel Comnenus ll. 52.
 313.
Mannel Maximus Margu-
nus ll. 260.
Marcus ll. 150.
Matthaeus Comariota ll. 67.
Matthaeus, Euangelista
 ll. 146. 366.
Maximus ll. 14.
Maximus Tyrius l. 366.
 ll. 341.
Melampus l. 265.
Meleager l. 280. ll. 330.
Menander l. 246.
Menander, rhetor l. 380.
Memnon l. 282.
Mercurius Trismegistus l.
 64. 69.
Michael Apollonius ll. 66.
Michael Chon ll. 57.
Michael Syncellus ll. 44.
Mimnermus l. 110.
Minucianus l. 380.
Moeris Atticista l. 366.
Mofchion ll. 41.
Mofchus l. 276. ll. 299.
Musaeus l. 72.
- N.
- Nemesius* ll. 224.
Neophytus ll. 64.
Nicenphorus ll. 44.
- B b 2
- Nicc-

- Nicephorus Gregoras* ll. 358. l. 24.
Nicephorus Xanthopul. ll. 59.
Nicetas Acominatus ll. 358. 57.
Nicetas Serrontus ll. 255.
Nicolaus Damascenus l. 288. ll. 331.
Nilus ll. 241.
Nonnus ll. 24.

O.

- Ocellus Lucanus* l. 126.
Oecumenius ll. 255.
Oppianus l. 369.
Oribasius ll. 17. l. 54.
Origenes ll. 78. 207.
Orpheus l. 66. ll. 290.
Orus Apollo, v. Hora pollo.

P.

- Palaephatus* l. 65. ll. 290.
Palladius ll. 41.
Panaetius l. 275. ll. 329.
Pappias ll. 195.
Pappus ll. 20.
Parmenides l. 125.
Parthenius l. 282. 283. 54.
Patres ecclesiastici ll. 184.
Paullus Aegineta ll. 42.
Paullus apostolus ll. 160. 368.
Paullus Silentarius ll. 39.
Paullus Thebanus ll. 212.
Pausanias l. 352. ll. 340.
Petrus ll. 176.
- Phalaris* l. 113. ll. 298.
Phavorinus ll. 53.
Philemon l. 246.
Philes (Manuel) ll. 357.
Philes (Michael) ll. 58.
Philo Judaeus l. 293.
Philoponus ll. 38.
Philostratus l. 367. ll. 341.
Philoxenus l. 214.
Phocylides l. 115. 122. 170. 205. ll. 298.
Photius ll. 46.
Phranzes, v. Georgius Phranzes.
Physiologus Syrus ll. 232.
Pindarus l. 133.
Planudes (Maximus) ll. 60.
Plato l. 106. 115. ll. 315.
Plotinus l. 379.
Plutarchus l. 308.
Polemon ll. 326.
Pollux (Julius) l. 365.
Polyaenus l. 346.
Polybius l. 277.
Polycarpus l. 195. 193. 194.
Porphyrius ll. 1. l. 88.
Prochorus ll. 157. 196.
Proclus ll. 28. 347.
Procopius Gazaeus ll. 34. 39.
Psellus (Michael) ll. 43.
Ptolemæus (Claudius) l. 342. ll. 338.
Ptolemæi historiae l. 54.
Protagoras l. 138.
Pythagoras l. 122. 170. ll. 300. 309.

Q.
Quintus Calab. v. Coin-
tus Calaber.

R.
Rufus l. 308.

S.
Salomonis Sapiaentia ll. 83.
Salomonis libri Sapien-
tiae et Ecclesiasticus in
temporibus Christi col-
locandi videntur viro
cuiusdam docto in: The
Monthly Magazine a.
1805. m. Mai. p. 326.
coll. obseruatione ibid.
1803. m. Octobr. p. 221.
Nou. p. 305. Ecclesia-
stic. cap. 1. legendum
censet: Simon fil. Boethi.
loco, Simon fil. Boethi.
et, qui verterit Eccle-
stasticum atque aucto-
rem libri Sapiaentiae
eundem esse Iesum cum
Christo, Siracidem autem
Philonem esse fratrem
Alexandrum Alubarch:
Sibylla l. 61.
Simmas l. 252.
Simocotta v. Theophyla-
ctus Simocotta.
Simonides l. 121. ll. 299.
Simplicius ll. 39.
Socrates l. 163. ll. 309.
Solon l. 110.

Sophocles l. 146. ll. 304.
Soranus l. 327. 54.
Strabo l. 291. ll. 332.
Stobaeus (Ioannes) ll. 32.
Suidas ll. 53.
Symmachus ll. 77.
Synesius ll. 239.

T.
Tatianus ll. 202.
Testamentum nouum ll.
88. MSS. ll. 97. Editt.
ll. 102. versiones ll. 116.
Adnotatt. et commentt.
ll. 119 Adagia ll. 126.
Lexica ll. 127. Euange-
lia ll. 140. Testamenti
veteris interpretes grae-
ci ll. 71. Editt vet. Test.
gr. ll. 72. 364. sqq.
Themistius ll. 17.
Theocritus l. 256. ll. 327.
Theodorus Abucara ll. 253.
Theodorus Gaza ll. 63.
358.
Theodorus Mopsuestanus
ll. 224.
Theodorus Prodromus ll.
52. 349.
Theodorus Studites ll. 253.
Theodosius l. 307.
Theodotion ll. 77.
Theognis l. 114.
Theon ll. 11.
Theon Alexandrinus ll. 21.
Theophanes ll. 44.
Theophanes Nicaenus ll.
258. 348.
Theophanes Nonnus ll. 50.
Theo-

- Theophilus* ll. 205. 348. *Vlpianus* l. 372. 214. 215.
Theophilus Corydalius ll. *Victor Antiochenus* ll. 240.
 205.
Theophrastus l. 240. ll. X.
 325.
Theophylactus ll. 256. *Xenocrates* l. 192.
Theophylactus Simocotta *Xenophanes* l. 125.
 ll. 41. *Xenophon*, Atticus l. 182.
Theopompus l. 220. ll. 311.
Thucydides l. 175. ll. 310. *Xenophon*, Ephesus ll.
 26.
Timaeus l. 195.
Tobias ll. 82. Z.
Tyrtæus ll. 108. 110.
Tzetzes (Ioannes) ll. 56. *Zeno* l. 254.
 355. *Zenobius* l. 369. ll. 342.
 V. *Zoroaster* l. 63.
Vlphilas ll. 363. *Zosimus* ll. 27.

THE OFFICE OF THE ATTORNEY GENERAL

STATE OF NEW YORK

IN SENATE

JANUARY 10, 1910

REPORT

OF THE

COMMISSIONERS

OF THE LAND OFFICE

FOR THE YEAR

1909

005664586

